

REVISTA

CAMEREI NATIONALE

ISSN 1857-4750
E-ISSN 2587-3962
DOI 10.5281/zenodo.3980707

REVISTA CAMEREI
NATIONALE A CĂRȚII

a CĂRȚII

National Book Chamber's Journal

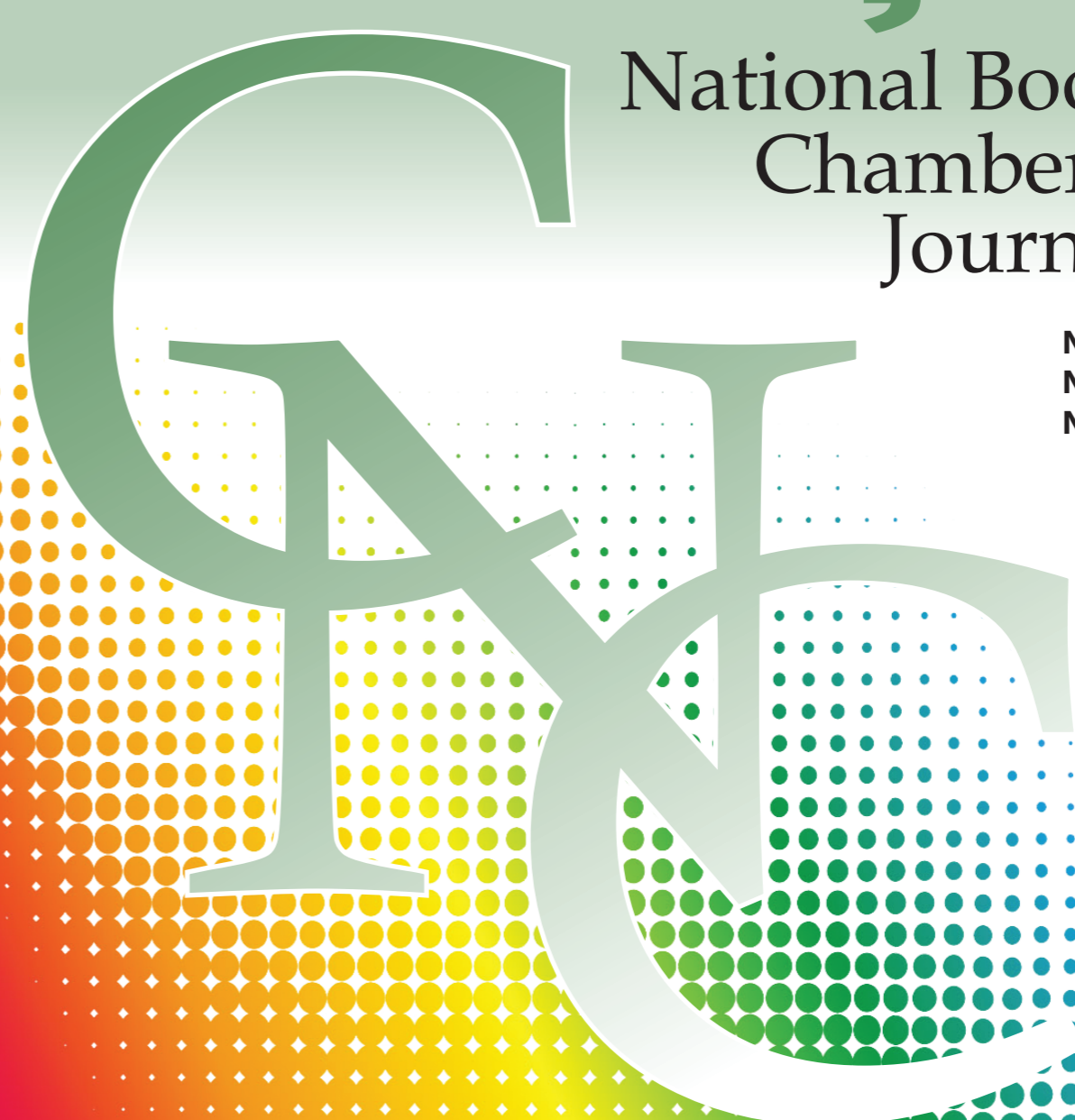

National Book
Chamber's
Journal

Nr 1-2(3-4) 2014-2015
Nr 1-2(5-6) 2016-2017
Nr 1-2(7-8) 2018-2019

9 771857 475006 >

**CAMERA NAȚIONALĂ A CĂRȚII
DIN REPUBLICA MOLDOVA**

**ISSN 1857-4750
E-ISSN 2587-3962
DOI 10.5281/zenodo.3980707**

Revista Camerei Naționale a Cărții

National Book Chamber's Journal

Publicație științifico-practică
Scientific-practical publication

Nr 1-2(3-4) 2014-2015

Nr 1-2(5-6) 2016-2017

Nr 1-2(7-8) 2018-2019

Cuprins

CADRUL LEGAL, DE REGLEMENTARE ȘI NORMATIV..... 3

REGULAMENT DE FUNCȚIONARE A DEPOZITULUI LEGAL DE DOCUMENTE ÎN REPUBLICA MOLDOVA.....	3
REGULAMENT DE FUNCȚIONARE A SISTEMULUI ISBN ÎN REPUBLICA MOLDOVA.....	7
CONTRACT-TIP CU PRIVIRE LA ADERAREA LA AGENȚIA NAȚIONALĂ ISBN MOLDOVA.....	11
REGULAMENT DE FUNCȚIONARE A SISTEMULUI ISSN ÎN REPUBLICA MOLDOVA.....	13
CONTRACT-TIP CU PRIVIRE LA ADERAREA LA CENTRUL NAȚIONAL ISSN MOLDOVA.....	16

CNCRM: PESTE 60 DE ANI DE ACTIVITATE.....18

CAMERA NAȚIONALĂ A CĂRȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA REFLECTATĂ ÎN MĂSURĂTORI ȘI INDICATORI DE PERFORMANȚĂ ÎN ANII 2014-2019 <i>Renata Cozonac, Valentina Chitoroagă</i>	18
ACCESUL DESCHIS LA RESURSELE DIGITALE ALE CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII <i>Renata Cozonac</i>	54
STUDIU PRIVIND DIRECȚIILE STRATEGICE ALE CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA, 2019-2025 <i>Valentina Chitoroagă</i>	57

OAMENI DEDICAȚI PROFESIEI.....61

VALENTINA CHITOROAGĂ – COLOANA VERTEBRALĂ A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA.....	61
---	----

STUDII ȘI CERCETĂRI.....63

O NOUĂ ZONĂ ÎN DESCRIEREA BIBLIOGRAFICĂ – ZONA FORMEI CONȚINUTULUI ȘI A TIPULUI DE SUPORT <i>Valentina Chitoroagă</i>	63
DOCUMENTE ÎN BIBLIOTECONOMIE ȘI ȘTIINȚE ALE INFORMĂRII EDITATE ÎN ANII 2016-2018 <i>Tatiana Marițoi</i>	67

PROFESIO EXPERIENCES.....80

ISBN ASSIGNMENT PROCESS IN MOLDOVA <i>Renata Cozonac</i>	80
CULTURA ACTIVITĂȚII DE CERCETARE LA CAMERA NAȚIONALĂ A CĂRȚII <i>Ludmila Corghenci</i>	82
INSTRUMENTE ÎN SPRIJINUL ACTIVITĂȚII BIBLIOTECILOR <i>Valentina Chitoroagă</i>	85
PUBLICAȚII BIBLIOGRAFICE ALE ANULUI 2014: SINTEZE STATISTICE ȘI FUNCȚIONALE <i>Margareta Diaconu, Valentina Rău, Ludmila Corghenci</i>	89
COMUNICAT PE MARGINEA CONFERINȚEI "SISTEMUL EDITORIAL NAȚIONAL – CAMERA NAȚIONALĂ A CĂRȚII: INTERACȚIUNI ȘI PARADIGME".....	91
PRESS-RELEASE ON THE CONFERENCE "NATIONAL EDITORIAL SYSTEM – THE NATIONAL BOOK CHAMBER: INTERACTIONS AND PARADIGMS" OF 18 APRIL 2019.....	93

COMUNICAT PE MARGINEA ZILEI UȘILOR DESCHISE, PRILEJUITĂ DE CONSEMNAREA A 69 DE ANI DE LA FONDAREA CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA.....	95
---	----

INFO-SCRIPTOR..... 97

REUNIUNILE ANUALE INTERNAȚIONALE ISBN-ISMN-ISSN.....	97
CONFERINȚELE ANUALE INTERNAȚIONALE ISBN-ISMN.....	99
AER AND A GLIMPSE OF THE MOLDOVAN PUBLISHING MARKET <i>Gheorghe Erizanu, Mihai Mitrică</i>	101
PIAȚA DE CARTE ÎN REPUBLICA MOLDOVA. RAPORT PENTRU STRĂINI <i>Gheorghe Erizanu</i>	108

NOUȚĂȚI EDITORIALE. RECENZII 110

GHID CARE FACILITEAZĂ ȘI CLARIFICĂ STRUCTURAREA INFORMAȚIEI BIBLIOGRAFICE <i>Ludmila Corghenci</i>	110
LUCRAREA CARE DEZVOLTĂ COMPETENȚE PENTRU CEA MAI ELEVATĂ CERCETARE <i>Ludmila Corghenci</i>	112

CNCRM: ISTORIA ÎN IMAGINI.....114

Editor:

Camera Națională a Cărții din Republica Moldova

Adresa redacției:

Camera Națională a Cărții din Republica Moldova
bd. Ștefan cel Mare 180, MD-2004, Chișinău, Moldova
tel.: +373 22 000611, 22 295746
fax: +373 30555239
URL: www.bookchamber.md
Email: bookchamber.md@gmail.com

Redactor șef: Renata Cozonac

Colegiul redacțional:

Valentina Chitoroagă (redactor responsabil)
dr. Ludmila Hometkovski
Ludmila Corghenci
dr. Konstantin Suhorukov, Russia
Stella Griffiths, AI ISBN, Marea Britanie
Hartmut Walravens, AI ISMN, Germania

Coperta: Mihai Bacinschi

Tipografia: Print-Caro SRL

Tiraj: 100 ex.
Coli tipar: 13,49
Coli ed.: 8,29

CADRUL LEGAL, DE REGLEMENTARE ȘI NORMATIV

MONITORUL OFICIAL AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 115-123 (5157-5165) 15 mai 2015

750 ORDIN
cu privire la aprobarea unor acte normative
în domeniul activității editoriale

În temeiul Hotărârii Colegiului Ministerului Culturii nr. 1 din 30 decembrie 2014, în scopul completării cadrului organizatoric și juridic existent în domeniul activității editoriale (Legea cu privire la activitatea editorială nr. 939-XIV din 20 aprilie 2000, Legea pentru aderarea Republicii Moldova la Statutul Centrului Internațional de Înregistrare a Publicațiilor Seriale nr. 349-XV din 21 octombrie 2004),

ORDON:

1. Se aprobă actele normative în domeniul activității editoriale conform anexelor nr.1-3, care fac parte integrantă din prezentul ordin.

1) Regulamentul de funcționare a Depozitului legal în Republica Moldova (anexa nr. 1).
 2) Regulamentul de funcționare a Sistemului ISBN în Republica Moldova (anexa nr. 2).
 3) Regulamentul de funcționare a Sistemului ISSN în Republica Moldova (anexa nr. 3).
 2. Se abrogă Ordinul Ministerului Culturii nr.44 din 7 martie 2007 cu privire la aprobarea Regulamentului de funcționare a Sistemului ISBN în Republica Moldova.
 3. Controlul executării prezentului ordin se atribuie domnului Igor Sarov, viceministru.
 4. Prezentul ordin intră în vigoare din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

MINISTRUL CULTURII Monica BABUC

Nr. 79. Chișinău, 5 mai 2015.

REGULAMENT DE FUNCȚIONARE A DEPOZITULUI LEGAL DE DOCUMENTE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Anexa nr.1
 la Ordinul Ministerului Culturii nr. 79 din 5 mai 2015

REGULAMENT
DE FUNCȚIONARE A DEPOZITULUI LEGAL DE DOCUMENTE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

I. DISPOZITII GENERALE

1. Prezentul Regulament de funcționare a depozitului legal de documente este elaborat în conformitate cu Legea cu privire la activitatea editorială nr. 939-XIV din 20 aprilie 2000 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.70-72, art.511), cu modificările și completările ulterioare, și stabilește tipurile de documente ce constituie depozitul legal de documente, modul și condițiile de organizare, termenii de livrare și distribuire a exemplarelor de depozit legal de către producătorii de documente beneficiarilor, responsabilitatea pentru încălcarea lor.

2. În sensul prezentului regulament prin depozit legal de documente se înțelege un număr concret de exemplare din toate documentele scoase pe teritoriul Republicii Moldova, indiferent de suport, pe care producătorii de documente sunt obligați să le transmită gratuit instituțiilor specificate în prezentul regulament.

3. Depozitul legal de documente reprezintă fondul intangibil al patrimoniului cultural național mobil, fiind sursa principală de dezvoltare a acestuia, de elaborare a bibliografiei naționale și

de evidență a statisticii oficiale a documentelor apărute pe teritoriul Republicii Moldova.

4. Prevederile prezentului Regulament se aplică tuturor producătorilor și beneficiarilor de documente, inclusiv instituțiilor care distribuie depozitul legal de documente.

5. Noțiuni principale

În sensul prezentului Regulament, se utilizează următorii termeni și noțiunile lor:

beneficiar de depozit legal - persoană juridică, care, în condițiile legislației în vigoare, beneficiază, direct sau prin intermediar, de a primi gratuit, precum și utiliza depozitul legal de documente.

depozit legal de documente – exemplare din toate documentele scoase pe teritoriul Republicii Moldova, indiferent de suport, pe care producătorii de documente sunt obligați să le transmită gratuit instituțiilor distincte, în modul și numărul stabilite de prezentul regulament;

Fondul Național de Documente al Republicii Moldova - colecțiile tuturor tipurilor de documente de depozit legal, achiziționate în baza exemplarului gratuit al depozitului legal, destinate pentru conservare și păstrare permanentă, distribuit între

Camera Națională a Cărții și bibliotecile mari din republică;

producător de depozit legal de documente – persoană juridică, indiferent de forma organizatorico-juridică și de proprietate a acesteia sau un întreprinzător particular, care desfășoară o activitate editorial-poligrafică, producători de diferite tipuri de documente, în regie proprie, responsabili de distribuirea (livrarea) depozitului legal de documente;

resursă electronică – resursă care constă din materiale controlate prin calculator, inclusiv materiale care necesită utilizarea unui periferic (de exemplu CD-ROM); resursele pot sau nu pot fi utilizate în mod interactiv. Sunt două tipuri de resurse: date (informații în formă de numere, litere, grafice, imagini și sunete, sau o combinație a acestora) și programe (instrucțiuni sau rutine pentru efectuarea unor operațiuni, inclusiv prelucrarea datelor). Totodată, resursele pot fi combinate, incluzând date electronice și programe (de exemplu software-ul educațional cu text, grafică și programe);

sistemul depozitului legal – totalitatea tipurilor de documente referitoare la depozitul legal, precum și ordinea stabilită de distribuire, primire, conservare și utilizare a acestora.

II. OBIECTIVE- LE CONSTITUIRII SISTEMULUI DEPOZITULUI LEGAL DE DOCUMENTE

6. Constituirea sistemului depozitului legal are următoarele obiective :

a) colectarea /completarea exhaustivă și neîntreruptă a fondului național de documente ca parte componentă a patrimoniului cultural mondial;

b) efectuarea controlului bibliografic național și statisticii oficiale a documentelor naționale;

c) organizarea conservării și depozitării permanente a documentelor naționale;

d) înregistrarea bibliografică și statistică de stat a documentelor cu titlu depozit legal, pregătirea, elaborarea și publicarea bibliografiei naționale, a cataloagelor cumulative;

e) asigurarea accesului la informații asupra patrimoniului cultural național mobil constituit din exemplare de depozit legal de documente;

f) asigurarea integrității și securității exemplarelor de depozit legal de documente (patrimoniului cultural național mobil), păstrarea și conservarea permanentă a acestuia în Fondul Național de Documente al Republicii Moldova.

III. TIPURILE DE DOCUMENTE CARE CONSTITUIE DEPOZITUL LEGAL

7. Depozitul legal cuprinde următoarele categorii de documente:

a. publicații (text, documente de muzică tipărită, hărți, publicații artă), având o prezentare

editorial-poligrafică, dispun de casetă tehnică și conțin date editoriale necesare:

- cărți, broșuri, fascicule separate;
- reproduceri artistice, albume, stampe, tablouri, portrete, gravuri, ilustrații, cărți poștale ilustrate, fotografiile reproduse în serie;

- atlase, hărți, planuri tipărite, placarde, globuri cu caracter didactic;

- documente/resurse seriale (reviste, ziare, almanahuri, calendare, buletine, agende);

- materiale cu caracter politic, administrativ, cultural-artistice, științific, educativ, religios, sportiv, comercial (programe, anunțuri, afișe, proclamații, planșe, diverse materiale intuitive);

b. documente pentru nevăzători produse după sistemul Braille și "cărți vorbitoare", documente electronice pentru nevăzători (publicații adaptate pentru citit de nevăzători, folosind un afișaj Braille și un sintetizator de vorbire adaptat);

c. documente oficiale - acte normative și oficiale emise de autoritățile administrației publice centrale și locale, partide, formațiuni neguvernamentale;

d. documente audiovizuale - înregistrări fonice, video-fonice (discuri, casete audio și video, diafilme, diapozitive, microfilme, microfise);

e. documente/resurse electronice - fișiere de date software, publicate pe suport magnetic, optic sau orice alt suport conceput pentru a fi prelucrat în calculator (CD, CD-romuri, DVD);

f. non-documente (teze de doctorat, autoreferate ale disertațiilor, rapoarte privind cercetările științifice, lucrări științifice depuse, algoritme și programe);

g) documente de brevet – standarde, brevete de invenții și inovații, norme tehnice și funcționale, cataloage industriale și ale firmelor, cataloage industriale, materiale publicitare și de reclamă;

h) documente numismatice și filatelice;

i) orice alte documente tipărite sau publicate prin proceduri grafice sau fizico-chimice (litografice, fotografice, fotoculegere, fono și videografice).

8. Nu constituie obiectul depozitului legal documentele ce conțin date cu caracter personal, informații ce constituie secret de stat și/sau secret comercial, publicații unicate, cărți de vizită, ferpare, plicuri de corespondență, documente cu caracter administrativ-contabil (registre, borderouri, chitanțiere, boniere, state de plăți, antete), mercantilaje, titluri de valoare (formulare, bancnote, cekuri, dispoziții de plată, bilete de bancă), bilete de transport și de spectacole cultural-sportive, legitimații, acte de identitate și de stare civilă, filme documentare și artistice de lung și scurt metraj, precum și copii de tip xerox de pe tipărituri, titluri de proprietate, documente electronice distribuite exclusiv online.

IV. LIVRAREA EXEMPLARELOR DE DEPOZIT LEGAL DE DOCUMENTE

9. Trimiterea depozitului legal de documente poartă un caracter obligatoriu, prioritar și gratuit.

10. Expedierea exemplarelor de depozit legal este asigurată de întreprinderile poligrafice din contul producătorilor de documente.

11. Obligațiile de expediere a exemplarelor de depozit legal a documentelor cu titlul de depozit legal, (tipărite, audiovizuale și electronice) revin tuturor producătorilor care editează sau produc asemenea documente pe întreg teritoriul Republicii Moldova (întreprinderi poligrafice, tipografii, organizații, instituții, persoane particulare investite cu drept editorial, precum și redacții ale documentelor seriale), indiferent de subordonarea departamentală și forma de proprietate.

12. Expedierea obligatorie a exemplarelor de depozit legal se extinde și asupra documentelor produse sau executate în străinătate la comanda editorilor, autorilor, persoanelor fizice sau juridice ale Republicii Moldova, indiferent dacă sunt destinate difuzării în Republica Moldova sau în alte țări.

13. Producătorii de documente vor livra, prin intermediul Camerei Naționale a Cărții, în prima zi de apariție exemplare de depozit legal din prima tranșă a tirajului, din contul editurii.

14. Exemplarele de depozit legal defecte sunt înlocuite la solicitarea beneficiarilor, în termen de trei zile.

15. Producătorii de depozit legal de documente în raza unității administrativ-teritoriale (municipiu, oraș, raion, comună) sunt obligați să expedieze câte un exemplar de depozit legal și bibliotecii publice din respectivele municipiu, oraș, raion, comună.

V. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PRODUCĂTORILOR DE DEPOZIT LEGAL DE DOCUMENTE

16. Producătorii de depozit legal de documente au dreptul la:

a) garantarea păstrării intangibile a exemplarelor de depozit legal de documente de către beneficiarii de depozit legal de documente;

b) reflectarea informației bibliografice despre exemplarele de depozit legal în publicațiile naționale bibliografice și cataloage de bibliotecă;

c) includerea informației bibliografice cu privire la depozitul legal de documente în bazele de date naționale și internaționale;

d) oferirea gratuită, la cerere, a informațiilor factologice și statistice referitoare la depozitul legal de documente produs;

17. Producătorii de depozit legal de documente au următoarele obligații:

a) furnizarea gratuită în proprietatea instituțiilor beneficiare un anumit număr de exemplare de depozit legal, în conformitate cu prezentul regulament;

b) livrarea exemplarelor de depozit legal, în termenii și în condițiile stabilite de prezentul regulament;

c) înlocuirea exemplarelor de depozit legal defecte, la solicitarea beneficiarilor, în termen de trei zile de la data de detectare a defectului.

VI. OBLIGAȚIILE BENEFICIARILOR DE DEPOZIT LEGAL

18. Beneficiarii de depozit legal au dreptul:

a) primirea la timp a depozitului legal;

b) înlocuirea exemplarului de depozit legal defect, de către producător, în termen de trei zile de la data de detectare a defectului.

c) ridicarea depozitul legal de documente în termen de 10 zile, de la data primirii acestuia de către Camera Națională a Cărții.

19. Beneficiarii de depozit legal au următoarele obligații:

a) colectarea/completarea colecțiilor cu documentele primite/intrate cu titlu de depozit legal, în temeiul prezentului regulament;

b) evidența/înregistrarea și prelucrarea potrivit normelor în vigoare a exemplarelor de depozit legal intrare;

c) asigurarea depozitării, conservării, integrității și securității documentelor primite;

d) respectarea drepturilor de autor ale producătorilor și conformitate cu legislația Republicii Moldova referitoare la proprietatea intelectuală.

20. Camera Națională a Cărții, în calitate de Agenție Națională pentru Depozitul legal are următoarele obligații:

a) asigurarea evidenței/înregistrării bibliografice și statistice de stat, a documentelor primite cu titlu de depozit legal;

b) depozitarea și conservarea a câte un exemplar din documentele primite cu titlu de depozit legal, constituirea Arhivei naționale a depozitului legal de documente;

c) crearea și gestionarea bazei de date bibliografice privind depozitul legal de documente;

d) crearea și gestionarea bazei de date statistice privind depozitul legal de documente;

e) elaborarea bibliografiei naționale privind depozitul legal de documente, constituirea catalogului electronic;

f) întocmirea statisticii oficiale a depozitul legal de documente;

g) exercitarea controlului livrării și distribuirii exemplarelor de depozit legal de documente în care producătorii de depozit legal, obligați să efectueze trimiteri cu titlu de depozit legal, se conformează legislației în vigoare;

h) distribuirea exemplarelor de depozit legal instituțiilor beneficiare în conformitate cu prezentul regulament, menținerea unui registru de predare a exemplarelor de depozit legal instituțiilor beneficiare.

21. Actele de însoțire ale exemplarelor de depozit legal care vor conține tirajul, prețul, numărul de comandă, precum și datele bibliografice nece-

sare identificării fiecărui exemplar destinat depozitării, vor fi semnate de către Camera Națională a Cărții, editor și tipograf.

VII. PĂSTRAREA INTANGIBILĂ ȘI NEALTERATĂ A DOCUMENTELOR CU TITLU DE DEPOZIT LEGAL

22. Păstrarea intangibilă și nealterată a documentelor cu titlu de depozit legal este atribuită instituțiilor:

a) Camera Națională a Cărții - toate tipurile de documente;

b) Biblioteca Națională - toate tipurile de documente;

d) Biblioteca Științifică Centrală a Academiei de Științe „Andrei Lupan” – documente după destinație;

c) Biblioteca Națională pentru Copii "Ion Creangă" – documente după destinație.

23. Colecțiile instituțiilor beneficiare de depozit legal formează Fondul Național de Documente al Republicii Moldova. Instituțiile beneficiare de depozit legal sunt responsabile pentru asi-

gurarea securității și integrității Fondului Național de Documente al Republicii Moldova, în conformitate cu legislația în vigoare.

VII. RESPONSABILITATEA PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI DEPOZITULUI LEGAL

24. Controlul asupra funcționării sistemului depozitului legal în Republica Moldova se realizează de către Ministerului Culturii.

25. Distribuirea de către Camera Națională a Cărții a exemplarelor de depozit legal bibliotecilor beneficiare se monitorizează de Ministerul Culturii.

26. Responsabilitatea pentru respectarea legislației a condițiilor și termenelor de livrare a exemplarelor de depozit legal, stabilită prin prezentul regulament o poartă persoanele juridice și fizice investite cu drept editorial și tipografiile.

27. Încălcarea modului de predare a exemplarului de depozit legal atrage după sine sancțiuni administrative, civile, penale, conform legislației în vigoare.

REGULAMENT DE FUNCȚIONARE A SISTEMULUI ISBN ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Anexa nr.2
la Ordinul Ministerului Culturii
nr. 79 din 5 mai 2015

REGULAMENT DE FUNCȚIONARE A SISTEMULUI ISBN ÎN REPUBLICA MOLDOVA

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul de funcționare a Sistemului ISBN în Republica Moldova este elaborat în temeiul Legii cu privire la activitatea editorială nr. 939-XIV din 20.04.2000 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.70-72, art.511) cu modificările și completările ulterioare, în acord cu politica și strategia Agenției Internaționale ISBN, stabilește modul de gestionare a sistemului (numerelor) ISBN și de gestionare a Registrului Național ISBN al Republicii Moldova.

2. Noțiuni principale

În prezentul Regulament, se utilizează următoarele noțiuni:

broșură – publicație neperiodică care conține cel puțin 4 pagini și cel mult 48 de pagini legate în copertă;

carte – document tipărit, neserial, care conține peste 48 de pagini legate sau broșate în copertă;

carte electronică (ebook) – document electronic, care reprezintă un text (însoțit sau nu de imagini, sunet, animație, video) având elemente de identificare bibliografică proprii (titlu, autor, an de publicare, ISBN), în diferite formate (epub, pdf, mobi etc.);

carte audio (audiobook) – publicație care reprezintă un text înregistrat cu voce (însoțit sau nu de fundal muzical și efecte sonore), având elemente de identificare bibliografică proprii (titlu, autor, an de publicare, ISBN), în formă de fișier electronic, transmis și audiat prin mijloace electronice;

coediție – lucrare realizată de doi sau mai mulți editori care sunt menționați pe pagina de titlu;

copii digitizate ale documentelor tipărite – ediție electronică a cărei informație este captată în format digital, corespunzătoare ediției tipărite (structurarea textului în pagini, ilustrații, link-uri, note etc.);

document multimedia – document care combină diferite moduri de prezentare a informației: text, fotografii, imagini grafice, video, audio, pentru utilizare interactivă;

ediție – totalitatea exemplarelor unui document produs în principal după aceeași matrită și editat de aceeași editură, agenție sau grup de edituri, agenții;

ISBN (Număr Standard Internațional pentru Cărți) – International Standard Book Number – număr alcătuit din treisprezece cifre,

inclusiv o cifră de control, precedat de prefixul alfabetic *ISBN*. ISBN-ul identifică o ediție a unei lucrări publicate de un anumit editor și este unic pentru ediția dată. Este atribuit de către Agenția Națională ISBN și se bazează pe ISO 2108;

pagină de titlu – pagină aflată la începutul unei publicații, care conține titlul propriu zis și, de regulă, dar nu neapărat, mențiunea de responsabilitate și date referitoare la publicare;

program de calculator – produs software în orice format (.EXE sau nu) ce poate fi utilizat pe orice calculator și care reprezintă un subiect, o temă, un experiment etc.

3. Sistemul informațional ISBN în Republica Moldova este destinat pentru evidența numerelor ISBN atribuite cărților și broșurilor editate de către editorii din Republica Moldova atât în țară, cât și peste hotare.

4. Codul ISBN este atribuit de către Camera Națională a Cărții în calitate de Agenție Națională ISBN Moldova și se bazează pe standardul ISO: International Standard Organization (Organizația Internațională de Standardizare) nr. 2108-2005 "Information and Documentation – International Standard Book Number (ISBN)".

5. Funcționarea Sistemului ISBN în Republica Moldova este asigurată de Camera Națională a Cărții, în calitate de Agenție Națională ISBN Moldova care activează conform legislației în vigoare a Republicii Moldova, standardelor internaționale în domeniu, aprobate de Agenția Internațională ISBN de la Londra.

II. CATEGORII DE DOCUMENTE CARE PRIMESC COD ISBN

6. Categoriile de documente care primesc cod ISBN:

Documente tipărite :

- a) cărți și broșuri;
- b) cărți și broșuri într-un volum;
- c) cărți în mai multe volume;
- d) coediții;
- e) reeditări;
- f) atlase și hărți geografice cu text;
- g) cu text;
- h) documente cu foi volante, cu condiția să apară sub un titlu unic;
- i) partituri muzicale cu text;
- j) albume de artă;
- k) documente micro-forme;
- l) documente Braille.

Documente electronice:

- a) cărți electronice;
- b) copii digitizate ale cărților și broșurilor tipărite, CD-ROM, on-line;
- c) programe de calculator;
- d) documente multimedia

Documente combinate și complexe:

- a) documente combinate pe diverse suporturi;
- b) documente complexe, .

Documente audio:

- a) cărți audio sub toate formele de suporturi.

Documente video:

- a) manuale și ghiduri video.

7. Categoriile de documente care nu primesc cod ISBN:

- a. documente care conțin exclusiv informații publicitare;
- b. documente care conțin informație efemeră;
- c. documente interne sau confidentiale;
- d. documente al căror conținut predominant nu este textul;
- e. documente manuscris, non-documente;
- f. documente muzicale audio;
- g. înregistrări muzicale;
- h. publicații seriale;
- i. documente care contravin legislației Republicii Moldova.

III. STRUCTURA ISBN

8. Numărul standard internațional este format din abreviatuara ISBN separată de un spațiu, precum și 13 cifre grupate în 5 segmente de lungimi variabile, separate de cratimă:

a. segmentul 1 - prefixul 978 este indicativul pentru identificarea producției editoriale de carte la nivel internațional (în continuare se va utiliza prefixul 979) este furnizat de Asociația Europeană de Numerotare a Articolelor (EAN);

b) segmentul 2 - codul de țară, indică grupul de înregistrare național, lingvistic sau geografic. Codul grupului de înregistrare pentru Republica Moldova este - cifra 9975 și cifra 5;

c) segmentul 3 - codul de editură, identifică un anumit editor producător de documente, cod atribuit de Camera Națională a Cărții în calitate de Agenție Națională ISBN Moldova. Lungimea sa variază în funcție de numărul lucrărilor publicate de editor;

d) segmentul 4 - numărul de ordine al publicației, indică numerotarea documentului printre publicațiile editorului;

e) segmentul 5 - cifra de control, este ultima cifră a codului ISBN, ea permite verificarea validității codului ISBN. Acest segment înscrie o cifră sau litera alfabetică X.

9. Algoritmii de calcul al cifrei de control aparțin Agenției Internaționale ISBN de la Londra.

IV. MODUL DE ACORDARE ȘI UTILIZARE A CODURILOR ISBN

10. Codurile ISBN sunt destinate pentru documentele scoase de editorii care activează în Republica Moldova după înregistrarea acestora la Camera Națională a Cărții.

11. Pentru înregistrare editorul e necesar să prezinte:

a) statutul editorului, în original, în care se prevede activitatea editorială;

b) certificatul de înregistrare eliberat de Camera Înregistrării de Stat – original și copie;

c) extrasul din Registrul de Stat al Camerei Înregistrării de Stat cu specificarea activităților.

12. Datele prezentate se înregistrează în Registrul Național ISBN al Republicii Moldova. După înregistrare, între editor și Camera Națională a Cărții se încheie un contract în baza "Contractului-tip cu privire la aderarea la Agenția Națională ISBN Moldova" (anexă la prezentul Regulament).

13. La înregistrare, editorii primesc câte un cod ISBN pentru fiecare titlu document/document în parte, indiferent de numărul de titluri/documente solicitate într-o zi. Obținerea următorului cod ISBN, se va face prin justificarea (obligatorie) a codurilor ISBN solicitate anterior, conform legii.

14. Pentru obținerea unui cod ISBN, editorul prezintă Camerei Naționale a Cărții manuscrisul cu ștampila "Bun de tipar", aplicată pe pagina de titlu a acestuia, confirmată de semnătura directorului editurii sau redactorului-șef, prin care își asumă răspunderea pentru forma și conținutul lucrării. Dacă manuscrisul este în format electronic se va prezenta pe suport de hârtie numai pagina de titlu cu aplicarea ștampilei "Bun de tipar". Dacă se solicită ISBN-ul on line, se va expedia prin e-mail Formularul CIP completat și varianta PDF a lucrării integrale (în scopul atribuirii corecte a indexului CZU).

15. Pentru acordarea codului ISBN se încasează taxa conform Nomenclatorului serviciilor cu plată aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1311 din 12.12.2005.

16. Editorul care are mai multe case de edituri și care publică lucrări sub numele fiecăreia, trebuie să solicite coduri ISBN diferite pentru fiecare editură.

17. Codurile ISBN sunt transmise editorului de către Camera Națională a Cărții în scris, direct, prin fax sau e-mail prin fișa structurii CIP-ului, în termen de 2 zile lucrătoare din momentul recepționării materialelor.

18. Modul de imprimare a codurilor ISBN de către editor este unic: sigla ISBN este urmată de spațiu și de cele 13 cifre separate de cratime, reproduse conform originalului, exact cum sunt înscrise în fișa structurii descrierii CIP.

19. Codul ISBN se imprimă pe versoul paginii de titlu, în partea stângă de jos, în structura descrierii CIP și pe coperta a patra.

20. Cărțile și broșurile editate într-un volum primesc un cod ISBN. Cărțile în mai multe volume primesc un cod ISBN pentru partea generală (lucrarea în totalitatea sa) și câte un cod ISBN pentru fiecare volum în parte. Cele două coduri ISBN ale fiecărui volum se imprimă pe versoul paginii de titlu, unul sub altul, în partea stângă de jos, în structura Descrierii CIP a Camerei Naționale a Cărții și pe coperta a 4-a.

21. Retipărirea păstrează codul ISBN original.

22. Reeditățile primesc un nou cod ISBN.

23. Coedițiile realizate de mai mulți editori primesc câte un cod ISBN pentru fiecare editor în parte.

24. Documentele electronice primesc cod ISBN după aceleași reguli ca și formatul tipărit. Codul ISBN se menționează, în funcție de suportul documentului, pe coperta acestuia, pe ecranul de prezentare, cum ar fi:

25. Cărțile electronice online:

a) primesc cod ISBN distinct pentru fiecare format (epub, pdf, mobi etc.);

b) primesc cod ISBN diferit edițiile care au același tip de sistem de protecție, dar au drepturi de utilizare media diferite (copiere, imprimare/tipărire etc.);

c) copiile digitizate ale cărților tipărite primesc un cod ISBN distinct, diferit față de cel al ediției tipărite, cod care se menționează pe ecranul de prezentare;

d) programele de calculator educațional sau didactic primesc cod ISBN care se menționează pe ecranul de prezentare și/sau pe coperta documentului.

26. Utilizarea aceluiași cod ISBN la mai multe publicații, precum și imprimarea de către editori a codurilor ISBN care nu se regăsesc în baza de date ISBN și în "Bibliografia Națională", se califică drept uz de fals și se sancționează conform legislației în vigoare.

V. CODUL ISBN ȘI CODUL DE BARE

27. Codul ISBN asigură baza pentru calculul codului de bare. Codul ISBN este tipărit de asupra reprezentării grafice a codului cu bare.

28. Codul de bare pentru edițiile în mai multe volume este determinat prin ISBN-ul volumului.

29. Codul de bare emis în comun de mai mulți editori, se întocmește pe baza ISBN-ului unuia dintre editorii-parteneri.

VI. AGENȚIA NAȚIONALĂ ISBN MOLDOVA

30. Agenția Națională ISBN Moldova a fost înființată și funcționează în cadrul Camerei Naționale a Cărții din anul 1993.

31. Agenția Națională ISBN funcționează sub asistența de specialitate oferită de Agenția Internațională ISBN de la Londra.

32. Agenția Națională ISBN are următoarele responsabilități:

a. înregistrarea și asigurarea evidenței editorilor din Republica Moldova;

b. acordarea codului ISBN conform prevederilor prezentului Regulament, indiferent de limba în care sunt editate documentele, conținutul sau forma sa;

c. efectuarea controlului imprimării corecte a codului ISBN de către editori;

d. organizarea și actualizarea bazei de date "ISBN-Moldova", ce conține informații (înregistrări bibliografice) redactate conform normelor specifice ISBN corespunzătoare cărților, broșurilor cărora le-au fost atribuite coduri ISBN;

e. participarea la activitățile de standardizare referitoare la cărți, broșuri și controlul bibliografic asupra lor la nivel național și internațional;

f. cooperarea și dezvoltarea Sistemului ISBN în Republica Moldova prin armonizarea proceselor, formatelor, normelor și participarea activă la sistemul internațional ISBN;

g. întreținerea și transmiterea informațiilor Agenției Internaționale ISBN (Londra) pentru integrarea lor în banca internațională de date;

h. stabilirea de contacte cu editorii naționali și alți factori la orice subiect în raport cu sistemul ISBN;

i. cooperarea cu programele naționale referitoare la cărți, broșuri prin editarea "Bibliografiei Naționale a Moldovei";

j. cooperarea cu agențiile naționale ISBN din alte țări;

k. prezentarea raportului anual Agenției Internaționale ISBN asupra activității editoriale la nivel național, spre a fi inclusă în Catalogul Internațional al Editorilor - Publisher's International ISBN Directory;

l. organizarea și actualizarea bazei de date a editorilor din Republica Moldova, deținători de ISBN, completarea bazei de date ISBN-Moldova cu noi potențiali editori, clasificarea editorilor;

m. corelarea bazei de date ISBN cu înregistrarea CIP;

n. verificarea și completarea înregistrărilor documentelor publicate din baza de date ISBN cu baza de date CIP pentru realizarea "Bibliografiei Naționale a Moldovei";

o. realizarea și distribuirea materialelor promoționale și implementarea corectă a sistemului ISBN în Republica Moldova, în acord cu politica și strategia Agenției Internaționale ISBN;

p. oferirea consultațiilor editorilor privind modul de folosire a codurilor ISBN.

VII. OBLIGAȚIILE ȘI RESPONSABILITĂȚILE EDITORULUI

33. Aderarea la sistemul ISBN, în conformitate cu prezentul Regulament, impune editorului următoarele responsabilități:

a. utilizarea numerelor ISBN, acordate doar de Camera Națională a Cărții;

- b. imprimarea numărului ISBN solicitat în concordanță cu titlul documentului;
- c. interzicerea transmiterii codului ISBN altui editor;
- d. informarea Camerei Naționale a Cărții despre anularea tipăririi unui sau altui titlu cu numerele ISBN atribuite/acordate editorului;
- e. informarea Camerei Naționale a Cărții despre schimbarea denumirii, adresei juridice, încetarea activității sale, dacă acestea au avut loc;
- f. prezentarea Camerei Naționale a Cărții a raportului/informației anuale asupra editării documentelor, până la data de 10 ianuarie a anului în curs;
- g. editorul poartă întreaga responsabilitate pentru corectitudinea și valabilitatea datelor înscrise în formularul CIP.

VIII. DISPOZIȚII FINALE

34. Controlul asupra respectării prezentului Regulament se exercită de către Ministerul Culturii.

35. Prezentul Regulament este obligatoriu în toate elementele sale, nerespectarea prevederilor stabilite de prezentul Regulament, atrage după sine aplicarea sancțiunilor prevăzute de legislația în vigoare.

CONTRACT-TIP CU PRIVIRE LA ADERAREA LA AGENȚIA NAȚIONALĂ ISBN MOLDOVA

15 mai 2015

Nr. 115-123 (5157-5165)

**MONITORUL
OFICIAL** AL REPUBLICII
MOLDOVA

Anexă
la Regulamentul de funcționare
a Sistemului ISBN în Republica Moldova

CONTRACT-TIP cu privire la aderarea la Agenția Națională ISBN Moldova

Nr. _____
mun. Chișinău

_____ 20 ____

I. PĂRȚILE CONTRACTANTE

Prezentul Contract este încheiat între:
Camera Națională a Cărții în calitate de *Agenție Națională ISBN Moldova* cu sediul pe adresa: municipiul Chișinău, bulevard
Stefan cel Mare și Sfânt 180, MD-2004, Chișinău, RM (în continuare – *CNC*), reprezentată prin _____
(nume, prenume)

director, care acționează în baza Statutului, și Editura (în continuare – *Editor*),
cu sediul pe adresa: _____, reprezentat prin _____, care acționează în baza _____
(nume prenume, funcție) (act de constituire)

au încheiat prezentul Contract în următoarele clauze:

II. OBIECTUL CONTRACTULUI

2.1. Obiectul prezentului Contract constituie afilierea Editorului la sistemul ISBN în Republica Moldova, stabilirea condițiilor de acordare a codurilor ISBN, accesul la baza de date ISBN-Moldova, precum și relațiile de cooperare între Camera Națională a Cărții, ca bază fizică și logistică a Sistemului ISBN în Republica Moldova și Editor.

III. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PĂRȚILOR

Camera Națională a Cărții:

3.1. Acordă Editorului, la cererea acestuia, coduri ISBN, în conformitate cu prevederile Regulamentului de funcționare a Sistemului ISBN în Republica Moldova. Acordarea unor noi coduri ISBN se va face prin justificarea obligatorie a codurilor ISBN solicitate anterior, conform legii.

3.2. Codurile ISBN se transmit Editorului, în scris, direct, prin fax sau e-mail prin fișa structurii CIP-ului, în termen de 2 zile lucrătoare din momentul recepționării materialelor.

3.3. Efectuează controlul imprimării codurilor ISBN pe cărți și broșuri, editate de către editorii din Republica Moldova atât în țară, cit și peste hotare;

3.4. Asigură includerea în Registrul Național ISBN a informației despre codurile ISBN acordate Editorului;

3.5. Operează modificări și completări în actele de reglementare privind Sistemul ISBN, avizând Editorul odată cu intrarea acestora în vigoare;

3.6. Suspendă prestarea serviciilor, pe un termen de 30 de zile, în cazul în care Editorul nu respectă prevederile Contractului;

3.7. Reziliază prezentul Contract, în mod unilateral, în termen de 30 de zile de la suspendarea prestării serviciilor, în cazul în care Editorul nu și-a îndeplinit obligațiunile asumate în prezentul Contract.

3.8. Difuzează Editorului informația despre modificările în Sistemul ISBN național și internațional prin intermediul paginii web;

3.9. Difuzează Editorului informația referitoare la CIP, cit și despre publicațiile promoționale ale Camerei Naționale a Cărții ce țin de Sistemul ISBN.

Editorul:

3.10. Asigură ca numărul de coduri ISBN solicitate să fie în concordanță cu numărul de titluri;

3.11. Asigură utilizarea și imprimarea corectă a numărului ISBN pe fiecare publicație;

3.12. Prezintă, în prima zi de apariție, exemplarele de Depozit legal ale publicației cu codul ISBN acordat;

3.13. Anunță în scris, în mod obligatoriu, Camera Națională a Cărții, despre eventualele modificări în cazul schimbării adresei, denumirii sau a altor elemente de identificare a Editorului, pentru a actualiza înregistrarea din baza de date;

3.14. Asigură achitarea plăților pentru serviciile acordate,

conform condițiilor stabilite în prezentul Contract;

3.15. Asigură respectarea prevederilor legislației în vigoare, inclusiv din Legea cu privire la activitatea editorială nr. 939-XIV din 20.04.2000 (cu ultimele modificări), Regulamentului de funcționare a Sistemului ISBN în Republica Moldova;

3.16. Nu este în drept să transmită altui beneficiar codul ISBN;

3.17. Reziliază prezentul Contract în mod unilateral, informind în prealabil în formă scrisă, în termen de 30 de zile Camera Națională a Cărții, indicând motivele rezilierii Contractului.

IV. CONDIȚIILE DE EFECTUARE A PLĂȚILOR

3.1. Plata pentru serviciile ce țin de funcționarea Sistemului ISBN, prestate de Camera Națională a Cărții, se efectuează prin virament sau numerar, în avans sau la momentul obținerii codului ISBN, conform tarifelor aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1311 din 12.12.2005.

V. TERMENUL DE VALABILITATE A CONTRACTULUI

5.1. Prezentul Contract se încheie pe o perioadă nedeterminată și intră în vigoare la data semnării lui de către Părți și își produce efectele pe întreaga perioadă convenită;

5.2. Prezentul Contract poate fi reziliat prin acordul comun al Părților sau în mod unilateral în condițiile expuse în punctele 3.6, 3.7, 3.17.

VI. SOLUȚIONAREA LITIGIILOR

6.1. Neînțelegerile și litigiile apărute între Părți în legătură cu prezentul Contract vor fi soluționate pe cale amiabilă prin negocieri directe între Părți;

6.2. În cazul în care soluționarea diferendelor nu este posibilă pe cale amiabilă, Părțile cad de acord ca litigiul să fie supus spre soluționare instanțelor judecătorești.

VII. DISPOZIȚII FINALE

7.1. Prezentul Contract reprezintă voința Părților și înlătură orice altă înțelegere verbală dintre acestea, anterioară sau ulterioară încheierii lui;

7.2. În cazul reorganizării Părților sau modificării denumirii acestora, funcțiile lor privind executarea prevederilor prezentului Contract vor fi preluate de către succesorii în drepturi;

7.3. Modificarea Contractului se face numai prin act adițional încheiat între Părțile Contractante;

7.4. Aspectele care nu sînt reglementate de prezentul Contract, Părțile le vor conforma prevederilor legislației în vigoare a Republicii Moldova;

7.5. Prezentul Contract a fost încheiat în 2 exemplare, câte unul pentru fiecare dintre Părți;

7.6. Din momentul semnării și intrării în vigoare a prezentului contract, Editorului i se atribuie statutul de membru oficial al Agenției Naționale ISBN.

ADRESELE ȘI DATELE BANCARE ALE "PĂRȚILOR"

Camera Națională a Cărții

bd. Ștefan cel Mare 180, MD-2004
Mun. Chișinău, Republica Moldova
cf 1006601003957

Ministeru Finanțelor – Trezoreria de Stat
TREZMD2X

c/d 3359502, cont trezorerial
440115101250701

tel.: 29 59 16, fax: 29 58 60

URL: www.bookchamber.md
e-mail ISBN.Moldova@gmail.com
CNC.Moldova@mail.ru

(Nume, prenume, director)

(Nume, prenume, funcția deținută)

Semnătura

Semnătura

REGULAMENT DE FUNCȚIONARE A SISTEMULUI ISSN ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Anexa nr.3
la Ordinul Ministerului Culturii
nr. 79 din 5 mai 2015

REGULAMENT DE FUNCȚIONARE A SISTEMULUI ISSN ÎN REPUBLICA MOLDOVA

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul de funcționare a Sistemului ISSN în Republica Moldova este elaborat în temeiul Legii cu privire la activitatea editorială nr. 939-XIV din 20 aprilie 2000 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.70-72, art.511), cu modificările și completările ulterioare, Legii pentru aderarea Republicii Moldova la Statutul Centrului Internațional de Înregistrare a Publicațiilor Seriale Nr 349-XV din 21 octombrie 2004 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.208-211, art. 928) și stabilește modul de gestionare a sistemului (numerelor) ISSN și de ținere a Registrului Național ISSN al Republicii Moldova.

2. Noțiuni principale

În sensul prezentului Regulament, se utilizează următoarele noțiuni:

anuar – publicație serială care apare, de regulă, anual;

buletin – publicație serială editată de o asociație, instituție, sau un alt organism, care prezintă informații și documente cu caracter oficial cu privire la aspecte din domeniul de aplicare;

fasciculă – parte sau secțiune a unui document publicat ca o unitate distinctă;

ISSN-L – cod ISSN desemnat de rețeaua ISSN pentru a reuni toate edițiile pe suporturi media diferite, ale unei resurse în continuare. Unei resurse în continuare îi va fi asociat numai un singur cod ISSN-L, indiferent câte ediții pe suporturi media diferite există pentru acea resursă;

resursă în continuare – resursă bibliografică editată de-a lungul timpului fără o durată predefinită. Resursele în continuare includ seriale și resurse integrate în desfășurare;

resursă serială – resursă în continuare pe orice tip de suport, care apare în numere, fascicule, volume sau părți succesive, având de regulă o numerotare sau o indicație cronologică, pe o perioadă de timp nelimitată și la intervale determinate sau nedeterminate;

rețea ISSN – rețea internațională de centre operaționale naționale cu responsabilitate comună în ceea ce privește crearea și întreținerea băncilor de date computerizate ce conțin un index competent al resurselor în continuare din întreaga lume. Rețeaua ISSN desemnează Numărul Standard Internațional pentru Seriale (ISSN);

revistă – publicație serială pe domenii specializate sau de informare generală care apare sub același titlu, la intervale regulate, în care materia-

lele prezentate se caracterizează printr-o varietate de conținuturi și autori, repertoriate în sumar și adresată unei anumite categorii de cititori;

titlul cheie – titlu unic atribuit unei resurse în continuare în strânsă legătură cu ISSN, se menționează chiar dacă este identic cu titlul propriu zis al resursei în continuare. Titlul cheie se transcrie numai dacă se menționează ISSN-ul care îi este atribuit;

ziar – publicație serială editată la intervale precise și frecvente, de obicei zilnic, săptămânal sau bisăptămânal și care prezintă evenimente și comentează subiecte de interes general curent.

3. Sistemul informațional ISSN în Republica Moldova este destinat pentru evidența numerelor ISSN atribuite resurselor în continuare editate de către editorii din Republica Moldova atât în țară, cât și peste hotare.

4. ISSN-ul este atribuit de către Camera Națională a Cărții în calitate de Centru Național ISSN Moldova și se bazează pe standardul ISO: International Standard Organization (Organizația Internațională de Standardizare) nr. 3297 Information and Documentation – International Standard Serial Number (ISSN).

5. Funcționarea Sistemului ISSN în Republica Moldova este asigurată de Camera Națională a Cărții în calitate de Centru Național ISSN Moldova, principala instituție de documentare din țara, abilitată să exercite controlul bibliografic asupra resurselor integrate naționale, care activează conform legislației în vigoare a Republicii Moldova, standardelor internaționale în domeniu, aprobate de Centrul Internațional ISSN de la Paris, Franța.

II. CATEGORII DE DOCUMENTE CARE PRIMESC COD ISSN

6. Codul ISSN este destinat resurselor în continuare, resurselor seriale, seriilor (colecțiilor) numerotate de monografii.

7. Resursele în continuare sunt documente ce apar în părți succesive, pe orice tip de suport, având de obicei o ordine numerică sau cronologică și care nu au un sfârșit prestabilit.

8. Resursele în continuare pentru care se acordă cod ISSN sunt de tipul:

- a)ziare;
- b)reviste;
- c)anuare;
- d)anale;

- e) buletine;
  - f) rapoarte, materiale și lucrări științifice;
  - g) ediții ale congreselor, conferințelor, simpozioanelor, etc. convocate regulat;
  - h) colecții/serii de cărți (cu excepția seriilor nenumerotate);
  - i) resurse în continuare;
  - j) resurse seriale;
  - k) resurse seriale audio/video;
9. Categoriile de documente care nu primesc cod ISSN:
- a) cărți;
  - b) albume;
  - c) calendare;
  - d) cataloage;
  - e) pagini web personale sau de firmă;
  - f) web-siturile comerciale.

III. CONȚINUTUL ȘI STRUCTURA ISSN

10. Codul ISSN este un cod indiferent de limba în care este un serial publicat.
11. Codul ISSN nu are semnificație decât prin el însuși și nu conține informații referitoare la originea sau conținutul publicației.
12. Cel de-al optulea caracter este o cifră de control a codului. Poate fi o cifră de la 0 la 9 sau X.
13. Cifra de control permite verificarea validității codului ISSN în rețeaua/sistemul ISSN.
14. Cun cod
15. Centrului Internațional ISSN.

IV. MODUL DE ACORDARE ȘI UTILIZARE A CODURILOR ISSN

16. Codurile ISSN se acordă pentru editorii care activează în Republica Moldova după înregistrarea acestora la Camera Națională a Cărții.
17. Pentru înregistrare editorul e necesar să prezinte:
- e) statutul editorului, în care se prevede activitatea editorială (editarea revistelor și/sau editarea ziarelor) – original și copie;
  - f) certificatul de înregistrare eliberat de Camera Înregistrării de Stat – original și copie;
  - g) extrasul desfășurat din Registrul de Stat al Camerei Înregistrării de Stat;
  - h. formularul-cerere completat de editor/fondator;
  - i) copia A4 după coperta numărului curent, pentru publicațiile tipărite;
  - j) copia A4 după ecranul de prezentare, pentru publicațiile electronice.
18. Solicitantul poartă răspunderea pentru corectitudinea și conformitatea datelor înscrise în Formularul-cerere.
19. Datele prezentate se înregistrează în Registrul Național ISSN al Republicii Moldova. După înregistrare, între editor și Camera Națională a Cărții se încheie un contract în baza "Contractului-tip cu privire la aderarea la Centrul Național ISSN Moldova" (anexa la prezentul Regulament).

20. Codul ISSN este valabil atât timp, cât publicația își menține titlul cu care a fost înregistrată. Dacă titlul cheie al publicației se modifică, în mod semnificativ, se va acorda un nou cod ISSN care să corespundă noii forme a titlului pentru a evita orice confuzii. O resursă în continuare al cărui titlu se modifică de câteva ori în cursul existenței sale, primește de fiecare dată un nou cod ISSN, ceea ce va permite o identificare precisă a fiecărei forme a titlului. Codul ISSN nu este transmisibil de la un titlu la altul.

21. Pentru acordarea codului ISSN se încasează taxa conform Nomenclatorului serviciilor cu plată aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1311 din 12.12.2005.

22. Codurile ISSN sunt transmise editorului de către Camera Națională a Cărții în scris, direct, prin fax sau e-mail în termen de 2 zile lucrătoare din momentul recepționării materialelor.

23. Codul ISSN se imprimă pe copertă, în partea dreaptă de sus, pe coperta a patra, sau caseta redacțională. Poate fi tipărit și în orice alt loc vizibil, ușor de reperat. Codul ISSN va fi tipărit pe fiecare exemplar, la fiecare apariție a publicației sub forma ISSN XXXX-XXXX, atât timp cât aceasta nu-și schimbă titlul.

24. Documentele electronice primesc cod ISSN după aceleași reguli ca și formatul tipărit. Codul ISSN va fi imprimat, în funcție de suportul documentului: pentru CD-ROM - pe coperta discului, și menționat pe ecranul de prezentare, alături de titlu; pentru resursele seriale online - pe ecranul de prezentare, alături de titlu, elementele de numerotare, editor.

25. Pentru resursele în continuare în format tipărit codul ISSN și codul ISSN -L vor fi imprimate unul sub celălalt, fie pe copertă, fie în caseta redacțională, fie într-un alt loc vizibil.

26. Pentru resursele în continuare pe suport electronic, codurile ISSN și ISSN-L vor fi afișate pe ecranul de prezentare, alături de titlu.

27. Utilizarea aceluiași cod ISSN la mai multe publicații, precum și imprimarea de către editori a codurilor ISSN care nu se regăsesc în baza de date ISSN și în "Bibliografia Națională a Moldovei. Seriale", se califică drept uz de fals și se sancționează conform legislației în vigoare.

V. ISSN ȘI CODUL DE BARE

28. Codul ISSN asigură baza pentru calculul codului de bare,.

29. prefixul 977, fiind un indicativ pentru identificarea producției editoriale de la nivel internațional

30. Codul ISSN este tipărit de asupra reprezentării grafice a codului cu bare.

VI. CENTRUL NAȚIONAL ISSN MOLDOVA

31. Centrul Național ISSN Moldova a fost înființat în anul 2004 în cadrul Camerei Naționale a

Cărții, în urma Acordului încheiat între Guvernul Republicii Moldova și Centrul Internațional ISSN.

32. Centrul Național ISSN Moldova este parte componentă a rețelei internaționale ISSN.

33. Funcțiile Centrului Național ISSN Moldova sunt:

a) identificarea și controlul bibliografic al resurselor seriale scoase pe teritoriul Republicii Moldova; asigurarea evidenței și înregistrarea editorilor/fondatorilor/redacțiilor din Republica Moldova, soluționarea tuturor solicitărilor adresate;

b. atribuirea unui cod de identificare (ISSN) fiecărei resurse seriale, indiferent de limba în care este editată, conținutul sau forma sa, realizarea descrierii bibliografice și stabilirea „titlului cheie” pentru publicațiile seriale apărute pe teritoriul Republicii Moldova;

c. desemnarea unui cod ISSN-L pentru resursa în continuare în ansamblul ei;

d. informarea editorilor asupra codului ISSN acordat pentru publicațiile noi (în funcție de suportul media declarat de editor) cât și a codului ISSN-L desemnat pentru resursa în continuare în ansamblul ei;

e. organizarea și gestionarea bazei de date naționale ISSN Moldova, ce conține informații (înregistrări bibliografice) redactate conform normelor specifice ISSN corespunzătoare resurselor seriale cărora le-au fost atribuite coduri ISSN;

f. evidența sistematică a resurselor seriale editate în republică, realizarea "Bibliografiei Naționale a Moldovei. Seriale";

g. participarea la activitățile de standardizare referitoare la resursele seriale și controlul bibliografic asupra lor la nivel național și internațional;

h. cooperarea și dezvoltarea ISSN prin armonizarea proceselor, formatelor, normelor și participarea activă la lucrul sistemului internațional ISSN;

i. întreținerea și transmiterea Centrului Internațional ISSN cu sediul la Paris a informațiilor referitoare la ISSN pentru integrarea lor în banca internațională de date (Registrul ISSN);

j. organizarea și actualizarea bazei de date a editorilor din Republica Moldova, deținători de ISSN, completarea bazei de date ISSN cu noi potențiali editori, clasificarea editorilor;

k. stabilirea de contacte cu editorii și alți factori la orice subiect în raport cu sistemul ISSN, asigurarea editorilor cu ISSN-uri la cererea lor;

l. instigarea editorilor asupra imprimării ISSN-ului pe resursele seriale;

m. cooperarea cu centrele naționale ISSN din alte țări;

n. informarea Centrului Internațional ISSN despre activitatea Centrului Național ISSN Moldova în raport cu sistemul ISSN. Expedierea unui raport anual cu ocazia reuniunii directorilor Centrelor ISSN.

VII. OBLIGAȚIILE ȘI RESPONSABILITĂȚILE EDITORULUI

34. Aderarea la sistemul ISSN, în conformitate cu prezentul Regulament, impune editorului următoarele responsabilități:

a. utilizarea numărului ISSN acordat doar de Camera Națională a Cărții în calitate de Centru Național ISSN Moldova;

b. imprimarea codului ISSN solicitat pe fiecare număr al publicației seriale;

c. interzicerea transmiterii codului ISSN altui editor.

d. responsabilitatea asupra conținutului lucrării pe care o realizează;

e. informarea Camerei Naționale a Cărții despre numerele ISSN acordate editorului;

f. informarea Camerei Naționale a Cărții în scris, în mod obligatoriu, despre eventualele modificări în cazul schimbării adresei, denumirii, fondatorului sau a altor elemente de identificare a editorului, pentru a actualiza înregistrarea din baza de date;

g. prezentarea Camerei Naționale a Cărții a raportului/informației anuale asupra editării serialelor și resurselor în continuare până la data de 10 a lunii ianuarie a anului în curs.

VIII. DISPOZIȚII FINALE

35. Controlul asupra respectării prezentului Regulament se exercită de către Ministerul Culturii.

36. Nerespectarea prevederilor stabilite de prezentul Regulament, atrage după sine aplicarea sancțiunilor prevăzute de legislația în vigoare.

CONTRACT-TIP CU PRIVIRE LA ADERAREA LA CENTRUL NAȚIONAL ISSN MOLDOVA

Anexă
la Regulamentul de funcționare
a Sistemului ISSN în Republica Moldova

CONTRACT-TIP cu privire la aderarea la Centrul Național ISSN

Nr. _____
mun. Chișinău

_____ 20 ____

I. PĂRȚILE CONTRACTANTE

Prezentul Contract este încheiat între:
Camera Națională a Cărții în calitate de *Centru Național ISSN* cu sediul pe adresa: municipiul Chișinău, bulevard. Ștefan cel Mare 180, MD-2004, Chișinău, RM (în continuare – CNCRM), reprezentată de către _____, director.

director, care acționează în baza Statutului, și Editura (în continuare – *Editor*),
cu sediul pe adresa: _____, reprezentat prin _____, care acționează în baza _____

au încheiat prezentul Contract în următoarele clauze:

II. OBIECTUL CONTRACTULUI

2.1. Obiectul prezentului Contract constituie afilierea Editorului la Sistemul ISSN în Republica Moldova, stabilirea condițiilor de acordare a codurilor ISSN, accesul la baza de date ISSN-Moldova, precum și relațiile de cooperare între Camera Națională a Cărții, ca bază fizică și logistică a Sistemului ISSN în Republica Moldova și Editor.

III. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PĂRȚILOR

Camera Națională a Cărții:

3.1. Acordă Editorului, la cererea acestuia, coduri ISSN în conformitate cu prevederile Regulamentului de funcționare a Sistemului ISSN în Republica Moldova;

3.2. Prelucreează informațiile și contractează codul ISSN numai dacă materialele solicitate sînt complete;

3.3. Publicațiile seriale în curs de apariție primesc codul

ISSN numai în momentul în care primul număr al publicației intră sub tipar;

3.4. Publicațiile electronice, on-line, primesc codul ISSN numai după ce site-ul devine accesibil publicului (cu sau fără abonament);

3.5. Transmite Editorului codurile ISSN numai în scris, direct, prin fax sau e-mail, în termen de 2 zile lucrătoare din momentul recepționării materialelor.

3.6. Controlează imprimarea **codurilor ISSN pe reviste, ziare, editate** de către editorii **din Republica Moldova;**

3.7. Înregistrează sistematic publicațiilor seriale editate;

3.8. Creează și administrează baza de date ISSN-Moldova;

3.9. Asigură includerea în Registrul Național ISSN a informației despre codurile ISSN acordate Editorului;

3.10. Operează modificări și completări în actele de regle-

mentare privind Sistemul ISSN, avizând Editorul odată cu intrarea acestora în vigoare;

3.11. Coordonează cu editorii și cu alți utilizatori asupra tuturor subiectelor în raport cu Sistemul ISSN-Moldova;

3.12. Asigură accesul la baza de date ISSN-Moldova;

3.13. Difuzează „ISSN Moldova News” cit și alte publicații promoționale ale Centrului Național ISSN prin intermediul paginii web;

3.14. Suspendă prestarea serviciilor, pe un termen de 30 de zile, în cazul în care Editorul nu respectă prevederile Contractului;

3.15. Reziliază prezentul Contract, în mod unilateral, în termen de 30 de zile de la suspendarea prestării serviciilor, în cazul în care Editorul nu și-a îndeplinit obligațiile asumate în prezentul Contract;

3.16. Suspendă total sau parțial, fără preaviz, în mod unilateral, prestarea serviciilor în cazul în care Editorul nu a îndeplinit sau a îndeplinit în mod necorespunzător obligațiile asumate în prezentul Contract;

3.17. Reziliază prezentul Contract, în mod unilateral, în cazul în care după suspendarea prestării serviciilor Centrului Național ISSN, Editorul nu va corecta obligațiile asumate, în termen de 30 de zile, în modul corespunzător condițiilor prezentului Contract.

Editorul:

3.18. Anunță, printr-o cerere în scris, aderarea la Centrul Național ISSN;

3.19. Comunică și înregistrează la Camera Națională a Cărții titlurile propriu-zise și cele modificate ale publicațiilor seriale;

3.20. Depune solicitările de contractare a codului ISSN direct la sediul Camerei Naționale a Cărții;

3.21. Asigură ca numărul de coduri ISSN solicitate să fie în concordanță cu numărul de titluri;

3.22. Asigură utilizarea și imprimarea corectă a numărului ISSN pe fiecare publicație;

3.23. Prezintă, în prima zi de apariție, exemplarele de Depozit legal ale publicației cu codul ISSN acordat;

3.24. Comunică în scris, în mod obligatoriu, despre eventualele modificări în cazul schimbării adresei, denumirii, fondatorului sau a altor elemente de identificare a Editorului, pentru a actualiza înregistrarea din baza de date;

3.25. Asigură achitarea plăților pentru serviciile acordate, precum și a cotizației anuale de membru al Centrului Național ISSN, conform condițiilor stabilite în prezentul Contract;

3.26. Asigură respectarea prevederilor legislației în vigoare, inclusiv ale Legii cu privire la activitatea editorială nr. 939-XIV din 20.04.2000 (cu ultimele modificări), Regulamentului de funcționare a Sistemului ISSN în Republica Moldova;

3.27. Nu este în drept să transmită altui beneficiar codul ISSN;

3.28. Reziliază prezentul Contract în mod unilateral, informând în prealabil în formă scrisă, în termen de 30 de zile Camera Națională a Cărții, indicând motivele rezilierii Contractului;

3.29. Asigură o strinsă colaborare cu Centrul Național ISSN;

3.30. Respectă și execută cu strictețe conduita prescrisă

în Contractul prezent;

3.31. Urmărește modificările și completările în documentele Centrului Național ISSN, care sunt oferite Editorului în format electronic pe adresa www.bookchamber.md;

3.32. Este direct răspunzător de corectitudinea datelor înscrise în cerere.

IV. CONDIȚIILE DE EFECTUARE A PLĂȚILOR

4.1. Plata pentru serviciile ce țin de funcționarea Sistemului ISSN, prestate de Camera Națională a Cărții, se efectuează prin virament sau numerar, în avans sau la momentul obținerii codului ISSN, conform tarifelor aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1311 din 12.12.2005;

4.2. Cotizația de membru a Centrului Național ISSN se determină în dependență de cursul valutar al EURO și mărimea sumei cotizației anuale a Centrului Național ISSN față de Centrul Internațional ISSN (Paris) și este aprobată de către Ministerul Culturii;

4.3. Sumele bănești, depuse de către Editor, se folosesc după destinație, exclusiv conform legislației în vigoare.

V. TERMENUL DE VALABILITATE A CONTRACTULUI

5.1. Prezentul Contract se încheie pe o perioadă nedeterminată și intră în vigoare la data semnării lui de către Părți și își produce efectele pe întreaga perioadă convenită;

5.2. Prezentul Contract poate fi reziliat prin acordul comun al Părților sau în mod unilateral în condițiile expuse în punctele 3.14-3.17, 3.28.

VI. SOLUȚIONAREA LITIGIILOR

6.1. Neînțelegerile și litigiile apărute între Părți în legătură cu prezentul Contract vor fi soluționate pe cale amiabilă prin negocieri directe între Părți;

6.2. În cazul în care soluționarea diferendelor nu este posibilă pe cale amiabilă, Părțile cad de acord ca litigiul să fie supus spre soluționare instanțelor judecătorești.

VII. DISPOZIȚII FINALE

7.1. Prezentul Contract reprezintă vointa Părților și înlătură orice altă înțelegere verbală dintre acestea, anterioară sau ulterioară încheierii lui;

7.2. În cazul reorganizării Părților sau modificării denumirii acestora, funcțiile lor privind executarea prevederilor prezentului Contract vor fi preluate de către succesorii în drepturi;

7.3. Modificarea Contractului se face numai prin act adițional încheiat între Părțile contractante;

7.4. Aspectele care nu sunt reglementate de prezentul Contract, Părțile le vor conforma prevederilor legislației în vigoare a Republicii Moldova;

7.5. Prezentul Contract a fost încheiat în 2 exemplare, câte unul pentru fiecare dintre Părți;

7.6. Din momentul semnării și intrării în vigoare a prezentului Contract, Editorului i se atribuie statutul de membru oficial al Centrului Național ISSN.

ADRESELE ȘI DATELE BANCARE ALE "PĂRȚILOR"

Camera Națională a Cărții
bd Ștefan cel Mare 180, MD-2004
Mun. Chișinău, Republica Moldova
cî 1006601003957
Ministerul Finanțelor – Trezoreria de Stat
TROZMD2X
cîd 3359502, cont trezorerial
440115101250704
tel.: 29 59 36, fax: 29 58 60
URL: www.bookchamber.md
e-mail: info@bookchamber.md
OC_Nationala.md

(Nume, prenume, director)

Semnătura

L. Ș.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

(Nume, prenume, funcția deținută)

Semnătura

L. Ș.

CAMERA NAȚIONALĂ A CĂRȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA REFLECTATĂ ÎN MĂSURĂTORI ȘI INDICATORI DE PERFORMANȚĂ ÎN ANII 2014-2019

Renata Cozonac
Valentina Chitoroagă

Abstracts: The authors present the most important aspects of the activity of the National Book Chamber of the Republic of Moldova in the last six years. The role, the vision, the values of NBCRM are emphasized. Performance indicators represents a complex process of highlighting the quality of all activities, products and services, quantifying the activity of the statistical-bibliographic-editorial system formed by NBCRM.

Keywords: National Book Chamber of the Republic of Moldova, indicators of performance.

Camera Națională a Cărții din Republica Moldova (CNCRM) ocupă un loc aparte în cultura Moldovei, având menirea de a tezauriza și de a valorifica bibliografic și statistico-bibliometric producția editorială națională din țară. Fiind abilitată prin cadrul legal existent cu funcții distincte, CNCRM oferă produse/servicii specifice domeniului editorial, informațional-biblioteconomic.

O valoare deosebită are Arhiva Națională de publicații, gestionată de către CNCRM. Arhiva include publicațiile editate pe teritoriul Moldovei începând cu anul 1924, anual fiind completată în baza Depozitului Legal, transmis de fiecare editor-agent economic. Arhiva este unicul fond de publicații intangibil (spre deosebire de astfel de colecții, constituite în unele biblioteci). În prezent Arhiva Națională include peste 1,3 mln de cărți, periodice, alte categorii de documente.

Lucrările bibliografice scoase de CNCRM, dezvoltă în plan științific, teoretic și aplicativ contribuția la bibliografia națională, bibliologie, sistemul editorial național. Bibliografia națională oferă un anumit segment al culturii naționale scrise, salvând de la uitare creațiile spirituale de neant. Sursă de neînlocuit pentru orice entitate științifică ori profesională, dar și pentru societate în ansamblul ei.

Digitizarea documentelor pe suport tradițional, în scopul conservării, prezervării colecțiilor și accesului facil al utilizatorului la informații, este unul din obiectivele de bază al CNCRM.

Astfel, CNCRM creează o platformă exhaustivă pentru evaluarea statistică și logistică a producției editoriale, a pieței de carte în Republica Moldova. Analizele și sintezele statistice, elaborate sub egida CNCRM, sunt utile factorilor decizionali, editorilor, cercetătorilor, bibliotecarilor.

CNCRM exercită controlul bibliografic național, elaborând și publicând un sistem de lucrări bibliografice curente și retrospective: "Bibliografia Națională a Moldovei" – publicații lunare; "Cărțile Moldovei" – ediție retrospectivă; "Seriale..." și altele. Publicațiile menționate sunt deose-

bit de utile pentru cercetarea științifică, pentru servirea informațional-bibliografică, fiind prezente în colecțiile bibliotecilor naționale, universitare, publice, specializate.

Cercetătorii, reprezentanții domeniilor editorial și informațional-bibliotecar cunosc importanța și necesitatea serviciilor, oferite de către CNCRM ca Agenție Națională ISBN, ISMN, ISSN. Fiind membru a patru organisme internaționale (unica instituție din republică): Agenții Internaționale ISBN, ISSN, ISMN și Index Translationum (Secția Traduceri pe lângă UNESCO). CNCRM asigură prezența/integrarea fluxului de publicații, scoase pe teritoriul Republicii Moldova, în circuitul informațional-editorial internațional.

Prin unicitatea funcțiilor, serviciilor / produselor oferite comunităților editoriale, științifice, informațional-bibliotecare, CNCRM a confirmat indispensabilitatea sa profesională. Experiențele reprezentative ale acesteia sunt cunoscute și apreciate la nivel național și internațional.

Camera Națională a Cărții din Republica Moldova (CNCRM) are misiunea de a administra patrimoniul documentar național (depozitul legal) de publicații (cărți, periodice, manuscrise, carte veche, incunabule, documente grafice, cartografice, fotografii, materiale audio-vizuale, resurse electronice ș. a.) și de a promova producția editorială din Republica Moldova pentru întreaga comunitate prin:

1. organizarea Depozitului Legal, sursă documentară esențială pentru cunoașterea culturii și civilizației naționale;
2. efectuarea controlului bibliografic național și elaborarea repertoriului bibliografiei naționale;
3. evidența statistică și info-bibliografică a procesului editorial;
4. asigurarea prezenței Republicii Moldova în sistemul informațional/editorial/statistic internațional.

CNCRM funcționează sub autoritatea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, care îi asi-

gură resurse materiale și financiare pentru buna funcționare.

Viziunea CNCRM

Instituție consecventă și transparentă, care arhivează, gestionează și valorifică o parte importantă a patrimoniului cultural național scris, capabilă să întărească prin activitățile sale identitatea culturală, actor activ în consolidarea societății moderne și bine informate, în transformarea cunoștințelor în cunoaștere prin resurse, servicii și produse.

Valorile instituției

Transparența actului profesional și administrativ; onestitatea și integritatea în exercitarea funcțiilor; respect față de utilizatori și orientarea către nevoile acestora; profesionalism și inovație în activitate; calitatea serviciilor în sprijinul comunității; imparțialitate și obiectivitate în activitate; respectarea normelor eticii și deontologiei profesionale; flexibilitate, adaptabilitate și dinamism; cooperare și comunicare intra- și interinstituțională, locală, regională, națională și internațională; creativitate în găsirea de soluții și alternative; educație pe toată durata vieții.

Funcțiile și atribuțiile Camerei Naționale a Cărții

Subordonată Ministerului Educației, Culturii și Cercetării (MECC), Camera Națională a Cărții din Republica Moldova, în baza "Legii cu privire la activitatea editorială" Nr 939/2000¹, cu modificările și completările ulterioare, îndeplinește funcții naționale la nivelul sistemelor editorial și biblioteconomic, concomitent și funcția de Agenție Bibliografică Națională:

Articolul 19. Camera Națională a Cărții

(1) Camera Națională a Cărții este principala instituție de stat care deține sursa documentară a culturii naționale scrise și are următoarele atribuții:

- a) constituie, prelucrează, dezvoltă, prezervă și pune în valoare fondul de documente care fac obiectul depozitului legal;
- b) organizează depozitul legal conform art. 18;
- c) efectuează controlul bibliografic național ca parte a controlului bibliografic internațional;
- d) elaborează bibliografia națională a Moldovei și repertoriul național de publicații;
- e) efectuează catalogări înainte de publicare (CIP);
- f) ține evidența statistică editorială;
- g) atribuie numere internaționale standard pentru cărți (ISBN), pentru muzică tipărită (ISMN), pentru publicații seriale (ISSN).

(2) Camera Națională a Cărții, în condițiile legislației în vigoare, încasează plată pentru servicii la sistematizare și aplicarea indicelui CZU publicațiilor, la efectuarea catalogării în publicare (CIP), la atribuirea numerelor internaționale standard (ISBN, ISMN și ISSN) și pentru alte servicii ce țin de domeniul ei de activitate.

(3) Fondul de documente și bazele de date ale Camerei Naționale a Cărții sunt inalienabile, constituie proprietate a statului și se află sub protecția acestuia.

I. Măsurătorii și indicatorii principali de performanță care ilustrează activitatea CNCRM pentru perioada 2014-2019

Compartimentul reliefează activitățile, capacitatea de adaptare a instituției la mediul economic și informațional complex, precum și schimbările produse la nivelul serviciilor și produselor sale. Informația din compartiment se centrează pe rolul CNCRM, instituție patrimonială esențială, în dezvoltarea societății.

1.1 Semnele reprezentative ale anului profesional 2014

Agenda profesională a anului 2014 include evenimente proprii, precum și evenimente realizate în parteneriat cu biblioteci, instituții de cercetare și de cultură. Anul de referință a fost benefic pentru evaluarea performanțelor instituției, a serviciilor și resurselor oferite la nivel național și internațional, fluxului documentar național, confirmând traseul ascendent, cu funcții și atribuții bine definite, orientările integraționale în sistemul biblioteconomic, informațional și editorial.

Pe parcursul anului 2014 CNCRM a fost preocupată de orientarea și adaptarea resurselor, serviciilor și produselor instituționale, cerințelor și intereselor partenerilor instituționali și individuali din domeniul editorial, info-bibliotecar, de cercetare.

Anul 2014 poartă semnul orientării instituției pentru confirmarea statutului de Agenție Națională Bibliografică, acest fapt augmentând alinierea la experiențele altitudinale europene și internaționale de diversificare a codurilor de identificare a documentelor.

Realizând o misiune specifică, oferind servicii și produse unicate, în anul 2014 au fost amplificate activitățile pentru promovarea indispensabilității și importanței instituției, conceptualizarea activităților, augmentarea nivelului de pregătire profesională a personalului angajat (fapt confirmat de rezultatele atestării personalului pentru obținerea gradelor de calificare), urmate de realizări practice și concrete.

Anul 2014 este relevant prin agenda științifică variată. Activitățile științifice și profesionale s-au concretizat în organizarea/participarea la manifestări științifice, în elaborarea și editarea Revis-

¹Extras din "Legea cu privire la activitatea editorială" Nr 939/2000

tei Camerei Naționale a Cărții, articole în publicații de specialitate. CNCRM și-a sporit vizibilitatea, la nivel național și internațional, prin schimburi de experiență cu centre naționale și internaționale similare, prin organizarea de evenimente culturale în colaborare cu diverse instituții din țară.

În general, anul 2014 a reliefat flexibilitatea profesională a CNCRM, deschiderea către schimbare, axarea pe modele care stimulează integrarea în Societatea Informației și a Cunoașterii.

1.2 Alitudini reprezentative ale anului profesional 2015

Suită de activități ale CNCRM din anul 2015 oferă imaginea de ansamblu a eforturilor depuse de instituție pentru îndeplinirea misiunii sale.

Anul 2015 a fost benefic pentru evaluarea serviciilor și resurselor oferite la nivel național și internațional, fluxului documentar național, confirmând traseul ascendent, cu funcții și atribuții bine definite, orientările integraționale în sistemul biblioteconomic, informațional și editorial.

Anul 2015 poartă semnul orientării instituției pentru confirmarea statutului de Agenție Națională Bibliografică, acest fapt augmentând alinierea la experiențele altitudinale europene și internaționale de diversificare a codurilor de identificare a documentelor.

Realizând o misiune specifică, oferind servicii și produse unicate, în anul 2015 au fost amplificate activitățile pentru promovarea indispensabilității și importanței instituției, pentru elaborarea, aprobarea și promovarea modificărilor legislative cu privire la activitatea editorială, conceptualizarea activităților, augmentarea nivelului de pregătire profesională a personalului angajat (fapt confirmat de rezultatele atestării personalului pentru obținerea gradelor de calificare), urmate de realizări practice și concrete.

CNCRM și-a sporit vizibilitatea, la nivel național și internațional, prin schimburi de experiență cu centre naționale și internaționale similare, prin participarea la reuniuni profesionale, servicii și produse de calitate.

În general, anul 2015 a reliefat flexibilitatea profesională a CNCRM, deschiderea către schimbare, axarea pe modele care stimulează integrarea în Societatea Informației și a Cunoașterii.

1.3 Transformarea viziunii în acțiuni în anul 2016

Anul 2016 a fost centrat pe evaluarea serviciilor și resurselor oferite la nivel național și internațional, fluxului documentar național, confirmând traseul ascendent, cu funcții și atribuții bine definite, orientările integraționale în sistemul biblioteconomic, informațional și editorial.

Realizând o misiune specifică, oferind servicii și produse unicate, în anul 2016 au fost amplificate activitățile pentru promovarea indispensabilității și importanței instituției, conceptualizarea acti-

vităților, augmentarea nivelului de pregătire profesională a personalului angajat (fapt confirmat de rezultatele atestării personalului pentru obținerea gradelor de calificare), urmate de realizări practice și concrete.

CNCRM și-a sporit vizibilitatea, la nivel național și internațional, prin schimburi de experiență cu centre naționale și internaționale similare, prin participarea la reuniuni profesionale, servicii și produse de calitate.

În general, anul 2016 a reliefat consolidarea profesională a CNCRM, încrederea în evoluție, axarea pe modele care stimulează integrarea în Societatea Informației și a Cunoașterii.

1.4 Evenimente reprezentative ale anului profesional 2017

Anul 2017 este reprezentativ pentru Camera Națională a Cărții, în primul rând, prin consemnarea a 60 de ani² de la fondarea sa. Evenimentul a constituit un prilej benefic pentru evaluarea evoluției instituției, a serviciilor și resurselor oferite la nivel național și internațional, dezvoltării patrimoniului documentar național. Ciclul de activități aniversare – zile ale ușilor deschise, publicații – confirmă traseul ascendent, cu funcții și atribuții bine definite, integrări în sistemul biblioteconomic, informațional și editorial.

În anul 2017, similar anilor precedenți, CNCRM a acționat pentru asigurarea stabilității și pentru îndeplinirea tuturor celorlalte atribuții prevăzute de lege, fără a genera costuri suplimentare, fiind preocupată de orientarea și adaptarea resurselor, serviciilor și produselor instituționale, cerințelor și intereselor partenerilor instituționali și individuali din domeniul editorial, infobibliotecar, de cercetare.

Fiind o instituție unicat prin misiunea realizată, prin serviciile și produsele oferite, în anul 2017 au fost amplificate activitățile pentru promovarea indispensabilității și importanței instituției, conceptualizarea activităților, augmentarea nivelului de pregătire profesională a personalului angajat, urmate de realizări practice și concrete.

Agenda profesională a instituției a exprimat preocuparea pentru susținerea, promovarea și valorificarea patrimoniului național scris precum și deschiderea spre interculturalitate, spre exprimarea mesajului informațional pe diferite suporturi.

Pentru anul 2017 este relevantă o agenda științifică variată a CNCRM, aceasta înglobând preocupări de valorificare a patrimoniului documentar, promovarea specificului instituției. Activitățile științifice și profesionale s-au concretizat în participarea la manifestări științifice, cercetări bibliografice, articole în publicații de specialitate. CNCRM și-a sporit vizibilitatea, la nivel național și internațional, prin schimburi de experiență cu

² În urma cercetărilor info-documentare cu privire la istoria CNCRM, efectuate în perioada martie-aprilie 2020, a fost regăsit documentul autentic care confirmă data fondării instituției – 17 martie 1950

centre naționale și internaționale similare, prin organizarea de evenimente culturale în colaborare cu diverse instituții din țară.

Semnul vizibil al anului 2017 – augmentarea rolului și locului CNCRM în sistemul bibliografic-biblioteconomic al Republicii Moldova, confirmat prin impactul prezenței în organele de dirijare profesională, semnarea acordurilor de colaborare etc.

1.5 Activități desfășurate în anul 2018

În anul 2018, similar anilor precedenți, CNCRM a acționat pentru asigurarea stabilității și pentru îndeplinirea tuturor atribuțiilor prevăzute de lege, fiind preocupată de orientarea și adaptarea resurselor, serviciilor și produselor instituționale, cerințelor și intereselor partenerilor instituționali și individuali din domeniul editorial național, info-bibliotecar, de cercetare.

Fiind o instituție unicat prin misiunea realizată, prin serviciile și produsele oferite, în anul 2018 au fost amplificate activitățile pentru augmentarea impactului serviciilor și produselor oferite comunității, conceptualizarea activităților, nivelului de pregătire profesională a personalului de specialitate.

Agenda profesională a instituției a exprimat preocuparea pentru susținerea, promovarea și valorificarea patrimoniului național scris, precum și deschiderea spre interculturalitate. Colaborările profesionale cu instituții din țară și din străinătate, continuate și în anul 2018, au contribuit la menținerea calității de membru instituțional al diferitor asociații profesionale internaționale, implicarea în activitățile propuse, dar mai ales intensificarea promovării valorilor culturii naționale în străinătate, exprimată prin producția editorială.

Agenda științifică pentru anul 2018 a CNCRM a inclus preocupări de promovare și valorificare a patrimoniului documentar, promovarea specificului instituției. Activitățile științifice și profesionale s-au concretizat în participarea la manifestări științifice, cercetări bibliografice, articole în publicații de specialitate. CNCRM și-a sporit vizibilitatea, la nivel național și internațional, prin schimburi de experiență cu centre naționale și internaționale similare, prin organizarea de evenimente culturale, educaționale în colaborare cu diverse instituții din țară.

Semnul vizibil al anului 2018 – servicii și produse inteligente pentru persoane, instituții, comunitate – au produs creșterea rolului și locului CNCRM în sistemul bibliografic-biblioteconomic și editorial al Republicii Moldova, confirmat prin impactul prezenței în organele de dirijare profesională, semnarea acordurilor de colaborare etc.

1.6 Activități profesionale în anul 2019

Acest compartiment prezintă realizările principale ale anului 2019, evoluția organizației și a echipei acesteia, precum și rezultatele monitorizării indicatorilor statistici și de performanță.

Valențele profesionale 2019 ale CNCRM au fost amplificate prin:

- Conferința națională "*Sistemul editorial național – Camera Națională a Cărții : interacțiuni și paradigme*", organizată la inițiativa Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova la 18 aprilie 2019, sprijinită și susținută de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării avându-i ca parteneri pe Uniunea Editorilor din Moldova, Biblioteca Științifică (Institut) "Andrei Lupan", Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale (IDSI).

La lucrările conferinței au participat: Secretarul de Stat al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, domnul Andrei Chistol, conducători ai instituțiilor editoriale, scriitori, membri și reprezentanți ai bibliotecilor publice, universitare, ai altor instituții, care au susținut activitatea bibliografică, înaltul profesionalism și responsabilitatea Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova.

Acțiunea a avut drept scop amplificarea cooperării și integrării în contextul editorial național și internațional; crearea unui mediu benefic de comunicare profesională: editori – CNC – potențiali parteneri; abordare de perspectivă a modificărilor la Legea cu privire la activitatea editorială.

CNCRM organizează Depozitul Legal, principala sursă documentară pentru cunoașterea culturii și civilizației țării, asigurând accesul la colecțiile sale în scopul educării, cercetării, studiului și informării. Colecțiile CNCRM constituie partea esențială a Memoriei Republicii Moldova, fiind destinate atât generației de azi, cât și celor viitoare.

II. Situația privind recepționarea depozitului legal în perioada 2014-2019: date comparative

2.1 Depozitul Legal în anul 2014 față de anul 2013

Gen documente	Titluri			Numere		
	2014	2013	Rata creșterii, %	2014	2013	Rata creșterii, %
Cărți, broșuri	2 724	2 685	1,45%	2 724	2 685	1,45%
Autoreferate	230	225	2,22%	230	225	2,22%
Reviste	216	192	12,50%	1089	929	92,03%

Gen documente	Titluri			Numere		
	2014	2013	Rata creșterii, %	2014	2013	Rata creșterii, %
Buletine	43	38	13,16%	360	685	-47,45%
Ziare	171	176	-2,84%	5676	6478	-12,38%
Ediții în foi	42	100	-58,00%	42	100	-58,00%
Resurse electronice	101	62	62,90%	101	62	62,90%
Documente cartografice	3	3	0,00%	3	3	0,00%
Documente grafice	274	56	389,29%	274	56	389,29%
Total	3 804	3 537		11 194	11 223	

2.2 Depozitul Legal în anul 2015 față de anul 2014

Gen documente	Titluri			Numere		
	2015	2014	Rata creșterii, %	2015	2014	Rata creșterii, %
Cărți, broșuri	2 700	2 724	-0,88%	2 700	2 724	-0,88%
Autoreferate	206	230	-10,43%	206	230	-10,43%
Reviste	192	216	-11,11%	923	1089	-15,24%
Buletine	21	43	-51,16%	81	360	-77,50%
Ziare	143	171	-16,37%	4647	5676	-18,13%
Ediții în foi	34	42	-19,05%	34	42	-19,05%
Resurse electronice	142	101	40,59%	142	101	40,59%
Documente cartografice	4	3	33,33%	4	3	33,33%
Documente grafice	55	274	-79,93%	55	274	-79,93%
Total	3 497	3 804		8 792	10 499	

2.3 Depozitul Legal în anul 2016 față de anul 2015

Gen documente	Titluri			Numere		
	2016	2015	Rata creșterii, %	2016	2015	Rata creșterii, %
Cărți, broșuri	2 550	2 700	-5,56%	2 550	2 700	-5,56%
Autoreferate	226	206	9,71%	226	206	9,71%
Reviste	173	192	-9,90%	926	923	0,33%
Buletine	32	21	52,38%	166	81	104,94%
Ziare	115	143	-19,58%	3625	4647	-21,99%
Ediții în foi	34	34	0,00%	34	34	0,00%
Resurse electronice	135	142	-4,93%	135	142	-4,93%
Documente cartografice	3	4	-25,00%	3	4	-25,00%
Documente grafice	100	55	81,82%	100	55	81,82%
Total	3 368	3 497		7 765	8 792	

2.4 Depozitul Legal în anul 2017 față de anul 2016

Gen documente	Titluri			Numere		
	2017	2016	Rata creșterii, %	2017	2016	Rata creșterii, %
Cărți, broșuri	2 655	2 550	4,12%	2 655	2 550	4,12%
Autoreferate	174	226	-23,01%	174	226	-23,01%
Reviste	174	173	0,58%	718	926	-22,46%
Buletine	34	32	6,25%	141	166	-15,06%
Ziare	130	115	13,04%	3615	3625	-0,28%
Ediții în foi	7	34	-79,41%	7	34	-79,41%
Resurse electronice	120	135	-11,11%	120	135	-11,11%
Documente cartografice	25	3	73,33%	25	3	73,33%
Documente grafice	110	100	10,00%	110	100	10,00%
Total	3 429	3 368		7 565	7 765	

2.5 Depozitul Legal în anul 2018 față de anul 2017

Gen documente	Titluri			Numere		
	2018	2017	Rata creșterii, %	2018	2017	Rata creșterii, %
Cărți, broșuri	2 500	2 655	-5,84%	2 500	2 655	-5,84%
Autoreferate	210	174	20,69%	210	174	20,69%
Reviste	181	174	4,02%	978	718	36,21%
Buletine	24	34	-29,41%	124	141	-12,06%
Ziare	126	130	-3,08%	4035	3615	11,62%
Ediții în foi	38	7	442,86%	38	7	442,86%
Resurse electronice	100	120	-16,67%	100	120	-16,67%
Documente cartografice	4	25	-84,00%	4	25	-84,00%
Documente grafice	200	110	81,82%	200	110	81,82%
Total	3 383	3 429		8 189	7 565	

2.6 Depozitul Legal în anul 2019 față de anul 2018

Gen documente	Titluri			Numere		
	2019	2018	Rata creșterii, %	2019	2018	Rata creșterii, %
Cărți, broșuri	2 200	2 500	-12,00%	2 200	2 500	-12,00%
Autoreferate	215	210	2,38%	215	210	2,38%
Documente de muzică tipărită	8	11	-27,27%	8	11	-27,27%
Documente grafice	129	200	-35,50%	129	200	-35,50%
Documente cartografice	1	4	-75,00%	1	4	-75,00%
Resurse electronice	80	100	-20,00%	80	100	-20,00%
Resurse seriale						
Reviste	169	181	-6,63%	833	978	-14,83%
Buletine	20	24	-16,67%	103	124	-16,94%
Ziare	122	126	-3,17%	4268	4035	5,77%
Ediții în foi	70	38	84,21%	70	38	84,21%
Total	3 014	3 394		7 907	8 200	

III. Caracteristici de bază ale producției editoriale în RM editate în 2014-2019
3.1 Producția editorială în anul 2014

	Titluri	Tiraj, mii ex.	Coli de tipar, mii ex.	Titluri, %	Tiraj, mii ex., %	Coli de tipar, mii ex., %
	100%	100%	100%			
Cărți	2008	1575,0	27929,0	73,7%	69,4%	94,3%
Broșuri	716	693	1693,6	26,3%	30,6%	5,7%
din care:	2724	2 268,0	29 622,6			
Cărți legate (în copertă tare)	339	295,7	7 205,9	12,4%	13,0%	24,3%
Cărți broșate (în copertă flexibilă)	2333	1 935,8	22 340,2	85,6%	85,4%	75,4%
Cărți în cutie, mapă comună, cărți pliante	52	36,5	76,5	1,9%	1,6%	0,3%
	2724	2 268,0	29 622,6			
Publicații noi (în 1-a ediție)	2497	1 800,6	22 221,7	91,7%	79,4%	75,0%
Reeditări	227	467,4	7 400,9	8,3%	20,6%	25,0%
	2724	2 268,0	29 622,6			
Lucrări monografice	2266	1 674,6	24579,9	83,2%	73,8%	83,0%
Monografii în serii/colecții	458	593,4	5042,7	16,8%	26,2%	17,0%
din care:						
Traduceri	391	514,1	5934,2	14,4%	22,7%	20,0%

3.2 Producția editorială în anul 2015

	<i>Titluri</i>	<i>Tiraj, mii ex.</i>	<i>Coli de tipar, mii ex.</i>	<i>Titluri, %</i>	<i>Tiraj, mii ex., %</i>	<i>Coli de tipar, mii ex., %</i>
Cărți	2054	1431,6	27356,2	76,1%	64,8%	93,5%
Broșuri	646	779,2	1886,7	23,9%	35,2%	6,5%
din care:						
Cărți legate (în copertă tare)	382	437,4	7 027,5	14,1%	19,8%	24,0%
Cărți broșate (în copertă flexibilă)	2252	1 728,0	22 059,1	83,4%	78,2%	75,4%
Cărți în cutie, mapă comună, cărți pliante	66	45,4	156,3	2,4%	2,1%	0,5%
Total	2700	2 210,8	29 242,9	100%	100%	100%
Publicații noi (în 1-a ediție)	2493	1 731,0	20 386,1	92,3%	78,3%	69,7%
Reeditări	207	479,8	8 856,8	7,7%	21,7%	30,3%
Total	2700	2 210,8	29 242,9	100%	100%	100%
Lucrări monografice	2240	1 678,3	25 155,2	83,0%	75,9%	86,0%
Monografii în serii/colecții	460	532,5	4 087,7	17,0%	24,1%	14,0%
din care:						
Traduceri	336	469,6	5 519,3	12,4%	21,2%	18,9%

3.3 Producția editorială în anul 2016

	<i>Titluri</i>	<i>Tiraj, mii ex.</i>	<i>Coli de tipar, mii ex.</i>	<i>Titluri, %</i>	<i>Tiraj, mii ex., %</i>	<i>Coli de tipar, mii ex., %</i>
Cărți	1976	1710,7	28118,9	77,5%	74,3%	95,1%
Broșuri	574	592,5	1436,4	22,5%	25,7%	4,9%
din care:						
Cărți legate (în copertă tare)	335	282,0	6 443,9	13,1%	12,2%	21,8%
Cărți broșate (în copertă flexibilă)	2158	1 973,6	23 031,0	84,6%	85,7%	77,9%
Cărți în cutie, mapă comună, cărți pliante	57	47,6	80,4	2,2%	2,1%	0,3%
Total	2550	2 303,2	29 555,3	100%	100%	100%
Publicații noi (în 1-a ediție)	2348	1 434,9	16 270,4	92,1%	62,3%	55,1%
Reeditări	202	868,3	13 284,9	7,9%	37,7%	44,9%
Total	2550	2 303,2	29 555,3	100%	100%	100%
Lucrări monografice	2124	1 698,9	23 758,5	83,3%	73,8%	80,4%
Monografii în serii/colecții	426	604,3	5 796,8	16,7%	26,2%	19,6%
din care:						
Traduceri	320	529,8	6 180,0	12,5%	23,0%	20,9%

3.4 Producția editorială în anul 2017

	<i>Titluri</i>	<i>Tiraj, mii ex.</i>	<i>Coli de tipar, mii ex.</i>	<i>Titluri, %</i>	<i>Tiraj, mii ex., %</i>	<i>Coli de tipar, mii ex., %</i>
Cărți	2057	1852,1	30610,9	77,5%	74,2%	91,0%
Broșuri	592	640,1	3035,7	22,3%	25,7%	9,0%
Puzzle	6	3	0	0,2%	0,1%	0,0%
din care:				100%	100%	100%
Cărți legate (în copertă tare)	383	339,9	8 297,0	14,4%	13,6%	24,7%
Cărți broșate (în copertă flexibilă)	2227	2 136,2	25 189,8	83,9%	85,6%	74,9%
Cărți în cutie, mapă comună, cărți pliante	45	19,1	159,8	1,7%	0,8%	0,5%
Total	2655	2 495,2	33 646,6	100%	100%	100%
Publicații noi (în 1-a	2322	1 462,4	18 163,5	87,5%	58,6%	54,0%

	Titluri	Tiraj, mii ex.	Coli de tipar, mii ex.	Titluri, %	Tiraj, mii ex., %	Coli de tipar, mii ex., %
editie)						
Reeditări	333	1 032,8	15 483,1	12,5%	41,4%	46,0%
	2655	2 495,1	33 646,7	100%	100%	100%
Lucrări monografice	2097	1 901,2	25 810,9	79,0%	76,2%	76,7%
Monografii în serii/colecții	558	593,9	7 835,8	21,0%	23,8%	23,3%
Traduceri	353	479,9	6 830,1	13,3%	19,2%	20,3%
Total	2655	2495,2	33646,6	100%	100%	100%

3.5 Producția editorială în anul 2018

	Titluri	Tiraj, mii ex.	Coli de tipar, mii ex.	Titluri, %	Tiraj, mii ex., %	Coli de tipar, mii ex., %
Cărți	2 032	1 371,5	23 187,6	81,3%	68,5%	93,4%
Broșuri	452	623,4	1 625,3	18,1%	31,1%	6,5%
Cărți lavabile	7	3,5	1,6	0,3%	0,2%	0,0%
Cărți-puzzle	9	4,5	-	0,4%	0,2%	0,0%
dintre care:						
Cărți legate (în copertă tare)	430	439,8	7 721,0	17,2%	22,0%	31,1%
Cărți broșate (în copertă flexibilă)	2 041	1 531,5	17 046,6	81,6%	76,5%	68,7%
Cărți în cutie, mapă comună, cărți pliante	29	31,6	46,9	1,2%	1,6%	0,2%
Publicații noi (în 1-a ediție)	2 237	1 410,5	17 427,0	89,5%	70,4%	70,2%
Reeditări	263	592,4	7 387,5	10,5%	29,6%	29,8%
Monografii în serii/colecții	312	417,9	3 817,1	12,5%	20,9%	15,4%
Total	2 500	2 002,9	24 814,5	100%	100%	100%

3.6 Producția editorială în anul 2019

	Titluri	Tiraj, mii ex.	Coli de tipar, mii ex.	Titluri, %	Tiraj, mii ex., %	Coli de tipar, mii ex., %
Cărți	1 809	1 245,8	20 207,5	82,2%	67,8%	92,9%
Broșuri	391	592,7	1 539,2	17,8%	32,2%	7,1%
Cărți lavabile	-	-	-	0,0%	0,0%	0,0%
Cărți-puzzle	-	-	-	0,0%	0,0%	0,0%
dintre care:	2 200	1 838,5	21 746,7	100%	100%	100%
Cărți legate (în copertă tare)	419	415,5	7 100,2	19,0%	22,6%	32,6%
Cărți broșate (în copertă flexibilă)	1 778	1 418,5	14 633,7	80,8%	77,2%	67,3%
Cărți în cutie, mapă comună, cărți pliante	3	4,5	12,8	0,1%	0,2%	0,1%
Total	2 200	1 838,5	21 746,7	100%	100%	100%

IV. Editarea cărților de către structurile editoriale din RM în perioada 2014-2019

4.1 Structuri editoriale în anul 2014

Nr	Editori	Titluri	Tiraj, mii ex.	Coli de tipar, mii ex.	Titluri, %
1.	Edituri de stat	68	298,2	5302,0	2,5%
2.	Editori/ Centre editoriale ale instituțiilor de învățământ superior de stat	495	44,4	752,9	18,2%
3.	Editori/ Centre editoriale ale instituțiilor de învățământ superior private	97	10,9	221,7	3,6%
4.	Editori /Edituri private	1002	1122,4	12 707,7	36,8%
5.	Editori/Centre de informare și documentare ale unităților, ministerelor și instituțiilor administrative, cu activitate editorială	203	247,8	2 654,2	7,5%
6.	Cărți apărute fără indicarea numelui edi-	855	542,8	7 914,6	31,4%

Nr	Editori	Titluri	Tiraj, mii ex.	Coli de tipar, mii ex.	Titluri, %
	torului				
7.	Cărți apărute cu indicarea tipografiei în calitate de editură	4	1,5	69,5	0,1%
TOTAL		2724	2 268,0	29 622,6	100,0%

4.2 Structuri editoriale în anul 2015

Nr	Editori	Titluri	Tiraj, mii ex.	Coli de tipar, mii ex.	Titluri, %
1.	Edituri de stat	69	435,4	813050,0%	2,56%
2.	Editori/ Centre editoriale ale instituțiilor de învățământ superior de stat	438	50,3	110230,0%	16,22%
3.	Editori/ Centre editoriale ale instituțiilor de învățământ superior private	88	9,2	149,6	3,26%
4.	Editori /Edituri private	959	1 154,3	11 111,6	35,52%
5.	Editori/Centre de informare și documentare ale unităților, ministerelor și instituțiilor administrative, cu activitate editorială	266	148,7	2 693,6	9,85%
6.	Cărți apărute fără indicarea numelui editorului	877	412,2	6 033,3	32,48%
7.	Cărți apărute cu indicarea tipografiei în calitate de editură	3	0,7	22,0	0,11%
TOTAL		2700	2 210,8	29 242,9	100%

4.3 Structuri editoriale în anul 2016

Nr	Editori	Titluri	Tiraj, mii ex.	Coli de tipar, mii ex.	Titluri, %
1.	Edituri de stat	89	418,90	7030,90	3,49
2.	Editori/ Centre editoriale ale instituțiilor de învățământ superior de stat	420	39,70	845,70	16,47
3.	Editori/ Centre editoriale ale instituțiilor de învățământ superior private	91	8,80	155,00	3,57
4.	Editori /Edituri private	844	1225,40	14253,30	33,10
5.	Editori/Centre de informare și documentare ale unităților, ministerelor și instituțiilor administrative, cu activitate editorială	218	232,00	2568,20	8,55
6.	Cărți apărute fără indicarea numelui editorului	218	232,00	2568,20	8,55
7.	Cărți apărute cu indicarea tipografiei în calitate de editură	9	2,90	37,90	0,35
TOTAL		2550	2 303,20	29 573,30	100,00

4.4 Structuri editoriale în anul 2017

Nr	Editori	Titluri	Tiraj, mii ex.	Coli de tipar, mii ex.	Titluri, %
1.	Edituri de stat	85	366,4	5 341,6	3,20%
2.	Editori/ Centre editoriale ale instituțiilor de învățământ superior de stat	468	43,5	684,9	17,63%
3.	Editori/ Centre editoriale ale instituțiilor de învățământ superior private	54	5,5	101,0	2,03%
4.	Editori /Edituri private	1615	1 815,0	23 117,6	60,83%
5.	Editori/Centre de informare și tare ale unităților, ministerelor și	140	37,8	944,3	7,04%

Nr	Editori	Titluri	Tiraj, mii ex.	Coli de tipar, mii ex.	Titluri, %
	țiilor administrative, cu activitate editorială				
6.	Alte instituții cu activitate editorială	47	50,8	574,7	1,77%
7.	Cărți apărute fără indicarea numelui editorului	223	174,7	2 866,4	8,40%
8.	Cărți apărute cu indicarea tipografiei în calitate de editură	223	174,7	2 866,4	8,40%
TOTAL		2 655	2 495,2	33 646,6	100,00%

4.5 Structuri editoriale în anul 2018

Nr	Editori	Titluri	Tiraj, mii ex.	Coli de tipar, mii ex.	Titluri, %
1.	Edituri de stat	76	147,9	2 680,3	3,04%
2.	Editori/Centre editoriale ale instituțiilor de învățământ superior de stat	454	41,8	686,8	18,16%
3.	Editori/Centre editoriale ale instituțiilor de învățământ superior private	36	5,7	75,3	1,44%
4.	Editori/Edituri private	1505	1 505,9	16 643,1	60,20%
5.	Editori/Centre de informare și documentare ale unităților, ministerelor și instituțiilor administrative, cu activitate editorială	109	18,4	531,8	5,32%
6.	Alte instituții cu activitate editorială	24	35,5	620,1	0,96%
7.	Cărți apărute fără indicarea numelui editorului	27	-	-	1,08%
8.	Cărți apărute cu indicarea tipografiei în calitate de editură	269	247,7	3 577,1	10,76%
TOTAL		2550	2 002,9	24 814,5	100,00

4.6 Structuri editoriale în anul 2019

Nr	Editori	Titluri	Tiraj, mii ex.	Coli de tipar, mii ex.	Titluri, %
1.	Edituri de stat	53	122,4	2 053,0	2,41%
2.	Editori/Centre editoriale ale instituțiilor de învățământ superior de stat	391	35,0	615,5	17,77%
3.	Editori/Centre editoriale ale instituțiilor de învățământ superior private	36	5,7	75,3	1,44%
4.	Editori/Edituri private	1382	1 508,9	16 602,0	62,82%
5.	Editori/Centre de informare și documentare ale unităților, ministerelor și instituțiilor administrative, cu activitate editorială	101	12,3	399,9	5,14%
6.	Alte instituții cu activitate editorială	12	59,7	389,0	0,55%
7.	Cărți apărute fără indicarea numelui editorului	15	0,7	13,8	0,68%
8.	Cărți apărute cu indicarea tipografiei în calitate de editură	211	96,3	1 601,8	9,59%
TOTAL		2 200	1 838,5	21 746,7	100,00%

V. Producția editorială în funcție de conținutul și limba publicațiilor editată în RM în perioada 2014-2019

5.1 Cărți și broșuri 2014

Nr	Domeniu	Numărul cărților și broșurilor (unități titluri)				Tiraj, mii ex.			
		Total	din care în limba:			Total	din care în limba:		
			Română	Rusă	Alte		Română	Rusă	Alte
	Total	2 724	1 826	375	523	2 268,0	1 620,6	393,5	253,9
	dintre care:								
1	literatură politică și social-economică	862	569	119	174	410,4	239,8	129,0	41,6
2	științe naturale	208	141	32	35	300,4	196,9	48,4	55,1
	<i>inclusiv:</i>								
2a	biblioteconomie	11	8		3	0,5	0,4		0,1
2b	bibliografie	54	22		32	40,0	38,0		2,0
3	literatură tehnică	153	93	36	24	116,0	91,7	16,0	8,3
4	literatură agricolă	81	43	14	24	73,2	61,0	7,4	4,8
5	literatură medicală și sportivă	211	130	39	42	200,8	125,7	64,2	10,9
6	științe filologice și artă	251	147	22	82	236,3	138,4	33,2	64,7
7	învățământ, cultură	419	289	43	87	474,4	351,6	67,9	54,9
	<i>inclusiv:</i>								
7a	cultură	19	11	2	6	7,3	5,0	0,5	1,8
7b	instituții superioare de învățământ (separat)	60	54	4	2	11,3	10,6	0,3	0,4
7c	școala medie generală, licee (separat)	129	85	19	25	174,7	128,2	32,0	14,5
8	literatură artistică (beletristică)	315	232	60	23	146,3	124,0	14,3	8,0
9	literatură pentru copii	195	180	10	5	306,3	290,9	13,1	2,3
10	literatură cu caracter universal	29	2		27	3,9	0,6		3,3

5.2 Cărți și broșuri 2015

Nr	Domeniu	Numărul cărților și broșurilor (unități titluri)				Tiraj, mii ex.			
		Total	din care în limba:			Total	din care în limba:		
			Română	Rusă	Alte		Română	Rusă	Alte
	Total	2 700	1 811	345	544	2 210,8	1 531,6	299,9	379,3
	dintre care:								
1	literatură politică și social-economică	826	512	123	191	337,0	181,2	76,8	79,0
2	științe naturale	164	120	24	20	181,0	147,1	30,3	3,6
	<i>inclusiv:</i>								
2a	biblioteconomie	10	7	2	1	0,5	0,4	0,1	
2b	bibliografie	37	14	1	22	3,5	1,4	0,1	2,0
3	literatură tehnică	144	100	18	26	65,4	26,3	5,9	33,2
4	literatură agricolă	54	26	15	13	27,0	12,7	10,2	4,1
5	literatură medicală și sportivă	193	150	19	24	58,5	49,4	3,6	5,5
6	științe filologice și	320	172	35	113	567,8	303,7	65,1	199,0

Nr	Domeniu	Numărul cărților și broșurilor (unități titluri)				Tiraj, mii ex.			
		Total	din care în limba:			Total	din care în limba:		
			Română	Rusă	Alte		Română	Rusă	Alte
	artă								
7	învățământ, cultură	393	256	44	93	311,3	197,8	81,0	32,5
	<i>inclusiv:</i>								
7a	cultură	7	3	1	3	1,0	0,4	0,1	0,5
7b	instituții superioare de învățământ	82	58	15	9	6,2	5,1	0,7	0,4
7c	școala medie generală, licee	91	53	15	23	146,7	73,4	66,7	6,6
8	literatură artistică (beletristică)	316	231	59	26	142,2	112,8	20,3	9,1
9	literatură pentru copii	261	242	8	11	516,3	499,1	6,7	10,5
10	literatură cu caracter universal	29	2		27	4,3	1,5		2,8

5.3 Cărți și broșuri 2016

Nr rând	Domeniu	Numărul cărților și broșurilor (unități titluri)				Tiraj, mii ex.			
		Total	din care în limba:			Total	din care în limba:		
			Română	Rusă	Alte		Română	Rusă	Alte
	Total	2 550	1 730	345	475	2 303,2	1 698,0	382,1	223,1
	dintre care:								
1	literatură politică și social-economică	816	525	131	160	565,4	360,1	161,3	44,0
2	științe naturale	208	156	24	28	263,8	211,3	40,3	12,2
	<i>inclusiv:</i>								
2a	biblioteconomie	19	17	-	2	1,8	1,8	-	-
2b	bibliografie	38	20	-	18	3,1	2,1	-	1,0
3	literatură tehnică	119	77	18	24	61,1	42,8	9,8	8,5
4	literatură agricolă	52	34	9	9	55,3	37,1	15,3	2,9
5	literatură medicală și sportivă	149	107	18	24	41,1	26,6	6,4	8,1
6	științe filologice și artă	307	191	32	84	619,3	415,0	90,7	113,6
7	învățământ, cultură	327	223	47	57	237,0	187,7	37,7	11,6
	<i>inclusiv:</i>								
7a	cultură	8	3	2	3	1,7	0,8	0,3	0,6
7b	instituții superioare de învățământ	63	44	14	5	12,3	5,4	6,4	0,5
7c	școala medie generală, licee	93	62	12	19	77,9	61,9	10,4	5,6
8	literatură artistică (beletristică)	326	238	49	39	123,9	104,4	12,0	7,5
9	literatură pentru copii	199	175	17	7	330,8	312,5	8,6	9,7
10	literatură cu caracter universal	47	4	-	43	5,5	0,5	-	5,0

5.4 Cărți și broșuri 2017

Nr rând	Domenii ale știin- țelor	Numărul cărților și broșurilor (uni- tăți titluri)				Tiraj, mii ex.			
		Total	din care în limba:			Total	din care în limba:		
			Română	Rusă	Alte		Română	Rusă	Alte
	Total	2 655	1 832	368	455	2 495,2	1 970,6	381,1	143,5
	dintre care:								
1	literatură politică și social-economică	729	446	121	162	294,5	203,3	64,8	26,4
2	științe naturale	234	168	39	27	466,8	368,3	88,5	10,0
	inclusiv:								
2a	biblioteconomie	17	12	-	5	1,9	1,8	-	0,1
2b	bibliografie	44	20	-	24	3,7	2,6	-	1,1
3	literatură tehnică	100	74	14	12	33,9	8,0	11,3	14,6
4	literatură agricolă	68	42	15	11	149,2	115,6	28,7	4,9
5	literatură medicală și sportivă	193	144	23	26	97,4	73,8	17,9	5,7
6	științe filologice și artă	277	166	36	75	527,7	385,5	104,6	37,6
7	învățământ, cultură	386	265	60	61	322,7	259,6	45,6	17,5
	inclusiv:								
7a	cultură	6	4	1	1	3,2	2,2	-	1,0
7b	instituții superioare de învățământ	76	49	20	7	9,6	7,2	1,0	1,4
7c	școala medie generală, licee	96	82	12	2	163,2	136,9	25,2	1,1
8	literatură artistică (beletristică)	354	263	47	44	153,8	129,5	12,2	12,1
9	literatură pentru copii	277	260	12	5	436,5	418,9	7,4	10,2
10	literatură cu caracter universal	37	4	1	32	12,7	8,1	0,1	4,5

5.5 Cărți și broșuri 2018

		Total	din care în limba:			Total	din care în limba:		
			Română	Rusă	Alte		Română	Rusă	Alte
	Total	2 500	1 685	361	454	2 002,9	1 505,7	279,3	217,9
	dintre care:								
1	literatură politică și social-economică	668	399	117	152	295,2	181,3	69,7	44,2
	inclusiv:								
1a	biblioteconomie	8	4	-	4	0,8	0,2	-	0,6
1b	bibliografie	41	12	1	28	3,3	1,6	0,2	1,5
2	științe naturale	166	118	23	25	397,9	299,3	85,5	13,1
3	literatură tehnică	124	89	14	21	41,5	22,4	5,9	13,2
4	literatură agricolă	51	28	13	10	18,5	9,8	2,8	5,9
5	literatură medicală și sportivă	170	110	27	33	46,4	31,4	8,4	6,6
6	științe filologice și artă	265	164	28	73	287,3	161,8	31,8	93,7
7	învățământ, cultură	369	249	71	49	219,4	148,0	49,2	22,2

	Total	din care în limba:			Total	din care în limba:		
		Română	Rusă	Alte		Română	Rusă	Alte
		inclusiv:						
7a	5	1	2	2	1,1	-	0,8	0,3
7b	75	48	22	5	5,6	3,5	1,8	0,3
7c	143	100	29	14	186,4	124,5	43,6	18,3
8	365	293	41	31	199,9	181,8	9,5	8,6
9	266	232	25	9	491,2	469,7	16,4	5,1
10	56	3	2	51	5,6	0,2	0,1	5,3

5.6 Cărți și broșuri 2019

Nr rând	Domenii ale științei	Numărul cărților și broșurilor (unități titluri)				Tiraj, mii ex.			
		Total	din care în limba:			Total	din care în limba:		
			Română	Rusă	Alte		Română	Rusă	Alte
	Total	2 200	1 516	269	415	1 838,5	1 437,8	182,2	218,5
	dintre care:								
1	literatură politică și social-economică	630	410	100	120	290,5	179,7	82,7	28,1
	inclusiv:								
1a	biblioteconomie	8	6		2	1,1	0,6		0,5
1b	bibliografie	29	15		14	1,7	1,3		0,4
2	științe naturale	118	87	15	16	204,4	166,3	36,1	2,0
3	literatură tehnică	73	49	11	13	16,8	9,4	1,6	5,8
4	literatură agricolă	45	28	7	10	21,3	12,0	6,3	3,0
5	literatură medicală și sportivă	149	102	17	30	57,6	46,4	4,3	6,9
6	științe filologice și artă	241	141	26	74	358,7	201,3	17,7	139,7
7	învățământ, cultură	294	196	33	65	191,6	161,5	18,5	11,6
	inclusiv:								
7a	cultură	8	4	-	4	2,0	1,0	-	1,0
7b	instituții superioare de învățământ	67	57	6	4	4,8	4,2	0,3	0,3
7c	școala medie generală, licee	56	41	8	7	100,3	87,5	8,7	4,1
8	literatură artistică (beletristică), folclor	298	237	44	17	139,2	126,6	7,7	4,9
9	literatură pentru copii	284	262	10	12	552,1	534,2	7,0	10,9
10	literatură cu caracter universal	68	4	6	58	6,3	0,4	0,3	5,6

VI. Producția editorială în funcție de limba textului

6.1 Cărți și broșuri în 2014

		Titluri	Tiraj, mii ex.	Coli de tipar, mii ex.
1	Bulgară	2	1,2	22,2
	original	2	1,2	22,2
2	Engleză	115	38,4	562,2
	original	95	35,0	508,6
	traduceri	20	3,4	53,6
3	Franceză	17	21,1	244,3
	original	17	21,1	244,3
4	Găgăuză	12	7,6	94,3
	original	11	7,2	88,5

		<i>Titluri</i>	<i>Tiraj, mii ex.</i>	<i>Coli de tipar, mii ex.</i>
	traduceri	1	0,4	5,8
5	Germană	1	0,1	0,4
	traduceri	1	0,1	0,4
6	Italiană	2	0,1	0,4
	original	2	0,1	0,4
7	Română	1 826	1620,6	20 391,7
	original	1 693	1398,9	18 584,2
	traduceri	133	221,7	1 807,5
8	Română-rusă	154	119,2	1 563,1
	original	78	15,6	424,5
	traduceri	76	103,6	1 138,6
9	Rusă	375	393,5	4 813,4
	original	285	246,0	2 980,3
	traduceri	90	147,5	1 833,1
10	Ucraineană	1	0,8	17,7
	original	1	0,8	17,7
11	Multilingve	219	65,4	1 912,9
	original	149	28,0	817,7
	traduceri	70	37,4	1 095,2
	Total: original	2 333	1753,9	23 688,4
	Total: traduceri	391	514,1	5 934,2
	TOTAL	2 724	2268,0	29 622,6

6.2 Cărți și broșuri în 2015

		<i>Titluri</i>	<i>Tiraj, mii ex.</i>	<i>Coli de tipar, mii ex.</i>
1	Bulgară	4	1,7	48,7
	original	4	1,7	48,7
2	Engleză	134	73,5	620,1
	original	105	52,6	421,8
	traduceri	29	20,9	198,3
3	Franceză	26	107,2	1 640,0
	original	24	99,2	1 589,2
	traduceri	2	8,0	50,8
4	Găgăuză	16	12,0	262,4
	original	16	12,0	262,4
5	Germană	4	8,2	52,7
	original	2	0,2	1,9
	traduceri	2	8,0	50,8
8	Italiană	3	5,7	49,2
	original	1	0,2	3,1
	traduceri	2	5,5	46,1
10	Română	1 811	1 531,6	17 396,2
	original	1 699	1 366,2	16 210,7
	traduceri	112	165,4	1 185,5
11	Română-rusă	118	66,0	1 015,1
	original	70	11,2	441,4

		<i>Titluri</i>	<i>Tiraj, mii ex.</i>	<i>Coli de tipar, mii ex.</i>
	traduceri	48	54,8	573,7
12	Rusă	345	299,9	5 009,7
	original	261	140,0	2 863,9
	traduceri	84	159,9	2 145,8
13	Spaniolă	2	0,1	0,5
	original	2	0,1	0,5
15	Ucraineană	9	37,8	1 287,7
	original	9	37,8	1 287,7
	traduceri	-	-	-
16	Multilingve	228	67,1	1 860,6
	original	170	19,5	588,1
	traduceri	58	47,6	1 272,5
	Total: original	2 363	1 740,7	23 719,4
	Total: traduceri	337	470,1	5 523,5
	TOTAL	2 700	2 210,8	29 242,9

6.3 Cărți și broșuri în 2016

		<i>Titluri</i>	<i>Tiraj, mii ex.</i>	<i>Coli de tipar, mii ex.</i>
1	Bulgară	6	3,9	136,1
	original	5	4	135
	traduceri	1	0	1
3	Daneză	1	0,1	0,8
	original	1	0,1	0,8
3	Engleză	105	100,4	1 240,4
	original	87	92,4	1 202,4
	traduceri	18	8,0	38,0
4	Franceză	17	4,3	43,0
	original	8	3,3	37,4
	traduceri	9	1,0	5,6
5	Găgăuză	17	12,0	198,8
	original	14	11,7	195,0
	traduceri	3	0,3	3,8
6	Germană	8	0,7	4,3
	original	5	0,4	3,8
	traduceri	3	0,3	0,5
8	Italiană	4	0,3	0,7
	original	1	-	-
	traduceri	3	0,3	0,7
9	Latină	1	0,3	10,3
	original	1	0,3	10,3
10	Română	1 730	1 698,0	20 168,8
	original	1 616	1 480,3	18 398,1
	traduceri	114	217,7	1 770,7
11	Română-rusă	86	27,6	478,2
	original	55	12,8	322,9
	traduceri	31	14,8	155,3
12	Rusă	345	382,1	4 931,1

		<i>Titluri</i>	<i>Tiraj, mii ex.</i>	<i>Coli de tipar, mii ex.</i>
	original	277	135,6	2 169,9
	traduceri	68	246,5	2 761,2
14	Țigănească	1	0,1	0,9
	traduceri	1	0,1	0,9
15	Ucraineană	4	1,6	52,0
	original	3	1,5	50,6
	traduceri	1	0,1	1,4
16	Multilingve	225	71,8	2 289,9
	original	157	31,2	848,9
	traduceri	68	40,6	1 441,0
	Total: original	2 229	1 773,3	23 374,5
	Total: traduceri	320	529,8	6 180,0
	TOTAL	2 550	2 303,2	29 555,3

6.4 Cărți și broșuri în 2017

		<i>Titluri</i>	<i>Tiraj, mii ex.</i>	<i>Coli de tipar, mii ex.</i>
1	Bulgară	2	1,7	53,8
	original	2	2	54
2	Engleză	90	25,8	361,5
	original	74	23,5	334,0
	traduceri	16	2,3	27,5
3	Franceză	17	4,7	32,9
	original	16	4,6	32,5
	traduceri	1	0,1	0,4
4	Găgăuză	10	7,6	187,9
	original	8	7,4	186,5
	traduceri	2	0,2	1,4
5	Germană	1	0,2	2,3
	original	1	0,2	2,3
6	Italiană	9	0,5	15,7
	original	8	0,4	15,0
	traduceri	1	0,1	0,7
7	Latină	1	0,1	1,7
	original	1	0,1	1,7
8	Română	1 832	1 970,6	24 756,9
	original	1 676	1 718,8	21 109,4
	traduceri	156	251,8	3 647,5
9	Română-rusă	106	42,9	649,2
	original	70	16,4	373,3
	traduceri	36	26,5	275,9
10	Rusă	368	381,1	5 962,9
	original	287	203,9	3 584,9
	traduceri	81	177,2	2 378,0
11	Spaniolă	1	0,5	2,1
	traduceri	1	0,5	2,1
12	Ucraineană	7	2,5	62,4

		<i>Titluri</i>	<i>Tiraj, mii ex.</i>	<i>Coli de tipar, mii ex.</i>
	original	6	2,2	60,6
	traduceri	1	0,3	1,8
13	Multilingve	211	57,0	1 557,3
	original	159	37,3	966,9
	traduceri	52	19,7	590,4
	Total: original	2 308	2 016,5	26 720,9
	Total: traduceri	353	478,7	6 925,7
	din limba română	141	188,8	2 621,8
	din limba arabă	3	1,5	27,8
	din limba azerbaidjană	3	1,7	17,3
	din limba daneză	5	2,5	10,0
	din limba engleză	71	109,7	1 192,8
	din limba franceză	16	27,2	130,1
	din limba găgăuză	4	3,5	167,1
	din limba germană	7	11,3	58,1
	din limba greacă	11	30,6	1 433,1
	din limba italiană	18	48,0	487,8
	din limba poloneză	2	1,1	27,7
	din limba rusă	40	29,7	270,1
	din limba sârbă	2	8,0	155,7
	din limba spaniolă	4	1,4	14,4
	din limba suedeză	1	0,5	-
	din limba turcă	1	0,1	0,5
	din limba ucraineană	1	0,5	11,7
	din alte limbi	17	12,6	299,4
	TOTAL	2 655	2 495,2	33 646,6

6.5 Cărți și broșuri în 2018

		<i>Titluri</i>	<i>Tiraj, mii ex.</i>	<i>Coli de tipar, mii ex.</i>
1	Bulgară	11	2,3	52,9
	original	11	2,3	52,9
2	Engleză	77	73,4	1 122,3
	original	59	71,0	1 051,5
	traduceri	18	2,4	70,8
3	Franceză	15	10,5	122,7
	original	14	10,4	121,9
	traduceri	1	0,1	0,8
4	Găgăuză	13	9,0	169,5
	original	13	9,0	169,5
5	Germană	1	-	0,1
	original	1	-	0,1
6	Italiană	5	0,3	3,9
	original	5	0,3	3,9
7	Română	1 685	1 505,7	17 092,6
	original	1 547	1 274,4	14 445,5
	traduceri	138	231,3	2 647,1
8	Română-rusă	108	50,8	890,4

		<i>Titluri</i>	<i>Tiraj, mii ex.</i>	<i>Coli de tipar, mii ex.</i>
	original	75	27,1	521,5
	traduceri	33	23,7	368,9
9	Rusă	361	279,3	3 581,5
	original	283	135,3	2 013,2
	traduceri	78	144,0	1 568,3
10	Ucraineană	5	1,2	25,6
	original	5	1,2	25,6
11	Multilingve	219	70,4	1 753,0
	original	162	34,8	1 088,1
	traduceri	57	35,6	664,9
	Total: original	2 175	1 565,8	19 493,7
	Total: traduceri	325	437,1	5 320,8
	din limba română	154	161,8	2 041,1
	din limba albaneză	1	0,1	0,4
	din limba arabă	5	3,0	90,8
	din limba coreeană	1	-	-
	din limba daneză	1	2,0	14,9
	din limba engleză	75	141,4	1 515,0
	din limba franceză	8	11,0	148,1
	din limba găgăuză	2	2,5	123,0
	din limba germană	3	5,1	41,8
	din limba greacă	6	3,3	123,0
	din limba italiană	9	17,8	345,8
	din limba lituaniană	4	12,0	67,0
	din limba neerlandeză	2	1,0	15,1
	din limba poloneză	1	-	-
	din limba romă	1	0,3	21,5
	din limba rusă	24	16,6	217,4
	din limba slovacă	1	0,5	8,7
	din limba spaniolă	3	41,3	310,6
	din limba suedeză	1	3,0	55,1
	din limba ucraineană	1	0,1	0,4
	din alte limbi	22	14,3	181,1
	TOTAL	2 500	2 002,9	24 814,5

6.6 Cărți și broșuri în 2019

		<i>Titluri</i>	<i>Tiraj, mii ex.</i>	<i>Coli de tipar, mii ex.</i>
1	Bulgară	5	2,1	52,2
	original	5	2,1	52,2
2	Engleză	64	87,2	1 159,4
	original	50	84,9	1 135,9
	traduceri	14	2,3	23,5
3	Franceză	19	42,9	527,7
	original	19	42,9	527,7
4	Găgăuză	13	13,4	201,0
	original	13	13,4	201,0
5	Italiană	2	0,4	2,8

		<i>Titluri</i>	<i>Tiraj, mii ex.</i>	<i>Coli de tipar, mii ex.</i>
	original	1	0,3	2,3
	traduceri	1	0,1	0,5
6	Română	1 516	1 437,8	15 905,2
	original	1 410	1 258,1	13 928,3
	traduceri	106	179,7	1 976,9
7	Română-rusă	104	26,1	750,6
	original	69	11,0	504,7
	traduceri	35	15,1	245,9
8	Romă	2	0,5	2,7
	original	2	0,5	2,7
9	Rusă	269	182,2	2 138,6
	original	223	77,7	1 100,2
	traduceri	46	104,5	1 038,4
10	Ucraineană	3	0,8	19,8
	original	3	0,8	19,8
11	Multilingve	203	45,1	986,7
	original	150	18,4	538,5
	traduceri	53	26,7	448,2
	Total: original	1 945	1 510,1	18 013,3
	Total: traduceri	255	328,4	3 733,4
	din limba română	99	73,2	1 202,5
	din limba azerbaidjană	1	0,3	1,2
	din limba bosniacă	1	0,8	9,6
	din limba cehă	4	4,5	42,9
	din limba daneză	4	4,0	19,7
	din limba engleză	60	141,4	1 233,9
	din limba franceză	5	3,5	42,0
	din limba găgăuză	9	4,1	74,0
	din limba germană	2	1,8	49,6
	din limba greacă	8	12,0	253,7
	din limba italiană	8	16,6	253,2
	din limba latină	1	0,7	31,8
	din limba lituaniană	10	14,7	76,3
	din limba poloneză	1	-	-
	din limba rusă	31	38,8	229,9
	din limba sârbă	1	3,0	57,6
	din limba spaniolă	1	2,0	28,8
	din alte limbi	9	7,0	126,7

VII. Distribuirea producției editoriale pe grupe de tiraj

7.1 Tiraj cărți și broșuri în anul 2014

Tiraj	Titluri	Tiraj, mii ex.	Coli de tipar, mii ex.	Titluri, în %	Tiraj, mii ex., în %	Coli de tipar, mii ex., în %
Până la 500 ex.	1814	331,4	5 819,0	66,6%	14,6%	19,6%
Până la 1000 ex.	272	259,2	4 333,3	10,0%	11,4%	14,6%
Până la 5 mii ex.	340	960,0	10 122,5	12,5%	42,3%	34,2%

Tiraj	Titluri	Tiraj, mii ex.	Coli de tipar, mii ex.	Titluri, în %	Tiraj, mii ex., în %	Coli de tipar, mii ex., în %
Până la 10 mii ex.	28	221,8	2 488,2	1,0%	9,8%	8,4%
Până la 50 mii ex.	23	495,6	6 859,6	0,8%	21,9%	23,2%
Fără indicarea tirajului	247	-	-	9,1%	0,0%	0,0%
TOTAL	2724	2 268,0	29 622,6	100,0%	100,0%	100,0%

7.2 Tiraj cărți și broșuri în anul 2015

Tiraj	Titluri	Tiraj, mii ex.	Coli de tipar, mii ex.	Titluri, în %	Tiraj, mii ex., în %	Coli de tipar, mii ex., în %
Până la 500 ex.	1774	300,1	5313,5	65,7%	13,6%	18,2%
Până la 1000 ex.	324	309,5	5264,5	12,0%	14,0%	18,0%
Până la 5 mii ex.	332	884,8	7851,9	12,3%	40,0%	26,9%
Până la 10 mii ex.	19	151	2195,6	0,7%	6,8%	7,5%
Până la 50 mii ex.	24	565,4	8617,4	0,9%	25,6%	29,5%
Fără indicarea tirajului	227	-	-	8,4%	0,0%	0,0%
TOTAL	2700	2 210,8	29 242,9	100,0%	100,0%	100,0%

7.3 Tiraj cărți și broșuri în anul 2016

Tiraj	Titluri	Tiraj, mii ex.	Coli de tipar, mii ex.	Titluri, în %	Tiraj, mii ex., în %	Coli de tipar, mii ex., în %
Până la 500 ex.	1729	309,1	5 383,4	67,8%	13,4%	18,2%
Până la 1000 ex.	231	217,1	4 153,8	9,1%	9,4%	14,1%
Până la 5 mii ex.	298	796,7	7 356,9	11,7%	34,6%	24,9%
Până la 10 mii ex.	30	232,9	3 167,0	1,2%	10,1%	10,7%
Până la 50 mii ex.	25	621,9	7 636,1	1,0%	27,0%	25,8%
Până la 100 mii ex.	2	125,5	1 858,1	0,1%	5,4%	6,3%
Fără indicarea tirajului	235	-	-	9,2%	0,0%	0,0%
TOTAL	2550	2 303,2	29 555,3	100,0%	100,0%	100,0%

7.4 Tiraj cărți și broșuri în anul 2017

Tiraj	Titluri	Tiraj, mii ex.	Coli de tipar, mii ex.	Titluri, în %	Tiraj, mii ex., în %	Coli de tipar, mii ex., în %
Până la 500 ex.	1 824	345,8	5 730,2	68,7%	13,9%	17,0%
Până la 1000 ex.	342	323,7	4 875,3	12,9%	13,0%	14,5%
Până la 5 mii ex.	342	944,5	10 672,7	12,9%	37,9%	31,7%
Până la 10 mii ex.	23	189,6	2 682,5	0,9%	7,6%	8,0%
Până la 50 mii ex.	25	625,2	8 088,1	0,9%	25,1%	24,0%
Până la 100 mii ex.	1	66,4	1 597,8	0,0%	2,7%	4,7%
Fără indicarea tirajului	98	-	-	3,7%	0,0%	0,0%
TOTAL	2655	2 495,2	33 646,6	100,0%	100,0%	100,0%

7.5 Tiraj cărți și broșuri în anul 2018

Tiraj	Titluri	Tiraj, mii ex.	Coli de tipar, mii ex.	Titluri, în %	Tiraj, mii ex., în %	Coli de tipar, mii ex., în %
Până la 500 ex.	1 770	324,3	5 682,1	70,8%	16,2%	22,9%
Până la 1000 ex.	281	265,5	4 534,4	11,2%	13,3%	18,3%
Până la 5 mii ex.	336	943,2	9 483,7	13,4%	47,1%	38,2%
Până la 10 mii ex.	12	108,1	1 274,8	0,5%	5,4%	5,1%
Până la 50 mii ex.	22	361,8	3 839,5	0,9%	18,1%	15,5%
Fără indicarea tirajului	79	-	-	3,2%	0,0%	0,0%
Total	2500	2 002,9	24 814,5	100,0%	100,0%	100,0%

7.6 Tiraj cărți și broșuri în anul 2019

Tiraj	Titluri	Tiraj, mii ex.	Coli de tipar, mii ex.	Titluri, în %	Tiraj, mii ex., în %	Coli de tipar, mii ex., în %
Până la 500 ex.	1 570	272,9	5 132,2	71,4%	14,8%	23,6%
Până la 1000 ex.	263	245,0	3 704,1	12,0%	13,3%	17,0%
Până la 5 mii ex.	287	817,6	7 033,6	13,0%	44,5%	32,3%
Până la 10 mii ex.	13	98,4	1 027,6	0,6%	5,4%	4,7%
Până la 50 mii ex.	18	404,6	4 849,2	0,8%	22,0%	22,3%
Fără indicarea tirajului	49	-	-	2,2%	0,0%	0,0%
Total	2200	1 838,5	21 746,7	100,0%	100,0%	100,0%

VIII. Editori, preponderent cu cel mai mare număr de titluri de carte publicate în RM în perioada 2014-2019 în anul 2014

Editori	Cărți și broșuri (titluri)	Tiraj total (mii ex.)	Cărți și broșuri, în %
<i>Edituri de stat, Centre editoriale-poligrafice ale Instituțiilor de învățământ superior de stat</i>			
UTM	138	6,6	5,1
USM	118	12,5	4,3
USMF	58	7,0	2,1
Știința	42	238,4	1,5
<i>Editori particulari</i>			
Pontos	127	120,3	4,7
Arc	75	110,3	2,6
Prut Internațional	72	10,5	2,8
Cartier	56	63,4	2,1
UCCM	46	2,0	1,7

Corespunzător numărului de titluri de carte publicate în anul 2014, pe piața cărții pe primele cinci locuri erau situați editorii UTM, Pontos, USM, Arc, Prut Internațional, care au publicat

peste 30 titluri per/an, editorii din top au editat mai mult de un sfert (sau 28.1 %) din totalul titlurilor publicate și 25,4 % din tirajul anual total.

În anul 2015

Editori	Cărți și broșuri (titluri)	Tiraj total (mii ex.)	Coli de tipar (mii ex.)	Cărți și broșuri, în %
Edituri de stat, Centre editorial-poligrafice ale Instituțiilor de învățământ superior de stat				
USM	134	21,4	632,1	4,96%
UTM	88	4,6	32,5	3,26%
ASEM	48	2,9	54,9	1,78%
Știința	43	361,2	6 941,3	1,59%
Medicina	42	6,5	95,8	1,56%
Editori particulari				
Pontos	91	28,6	273,0	3,37%
Arc	82	273,6	3 074,2	3,04%
Cartier	82	59,9	872,8	3,04%
Prut Internațional	52	3,0	30,7	1,93%
Dorința (Poligraf-Design SRL)	37	15,5	99,1	1,37%

Corespunzător numărului de titluri de carte publicate în 2015, pe piața cărții pe primele locuri sunt situați editorii USM, Pontos, UTM, Arc, Cartier, Prut Internațional, ASEM, Știința, care au

publicat în medie peste 60 titluri /an. Datele ne demonstrează că editorii din top au editat un sfert – 25,89% din totalul titlurilor publicate și 35,15% din tirajul titlurilor apărute.

În anul 2016

Editori	Cărți și broșuri (titluri)	Tiraj total (mii ex.)	Cărți și broșuri, în %
Edituri de stat, Centre editorial-poligrafice ale instituțiilor de învățământ superior de stat			
USM	125	11,2	4,9
UTM	63	3,7	2,4
Știința	45	346,1	1,7
ASEM	44	4,9	1,7
Universul	33	54,6	1,3
Editori particulari			
Arc	112	420,8	4,4
Pontos	97	23,1	3,8
Cartier	83	125,2	3,2
Prut Internațional	47	8,1	1,4
ULIM	30	2,1	1,8

Corespunzător numărului de titluri de carte publicate în anul 2016, pe piața cărții pe primele cinci locuri erau situați editorii: USM, Arc, Pontos, Cartier, UTM, care au publicat peste 30 titluri

per/an, editorii din top au editat mai mult de un sfert (sau 26.6%) din totalul titlurilor publicate și 43,4% din tirajul anual total.

În anul 2017

Editori	Cărți și broșuri (titluri)	Tiraj total (mii ex.)	Cărți și broșuri, în %
Edituri de stat, Centre editorial-poligrafice ale instituțiilor de învățământ superior de stat			
USM	85	7,2	3,20
UTM	68	4,7	2,56
US Transnistria	47	3,9	1,77

Editori	Cărți și broșuri (titluri)	Tiraj total (mii ex.)	Cărți și broșuri, în %
Medicina	46	7,6	1,73
Știința	42	336,3	1,58
UPS "Ion Creangă"	42	4,0	1,58
Editori particulari			
Bons Offices	144	89,8	5,42
F.E.P. Tipografia Centrală	134	148,1	5,05
Arc	129	427,8	4,86
Pontos	100	26,6	3,77
Cartier	96	207,1	3,62
Print-Caro	80	34,2	3,01
Dorința (Poligraf-Design SRL)	79	39,5	2,98
Prut Internațional	63	178,3	2,37

Corespunzător numărului de titluri de carte publicate în 2017, pe piața cărții pe primele cinci locuri erau situați editorii: Bons Offices, F.E.-P. "Tipografia Centrală", Arc, Pontos,

Cartier, care au publicat peste 90 titluri per/an. Editorii din top au editat mai mult de o cincime (sau 22,72%) din totalul titlurilor publicate și 36,0% din tirajul anual total.

În anul 2018

Editori	Cărți și broșuri (titluri)	Tiraj total (mii ex.)	Cărți și broșuri, în %
Edituri de stat, Centre editorial-poligrafice ale instituțiilor de învățământ superior de stat			
USM	101	11,3	4,04
UTM	77	4,9	3,08
Știința	48	127,5	1,92
US Transnistria	42	2,7	1,68
ASEM	38	2,4	1,52
Editori particulari			
Arc	124	379,0	4,98
Pontos	107	32,4	4,28
Bons Offices	109	58,5	4,36
Print-Caro	109	15,1	4,36
Dorința (Poligraf-Design SRL)	66	32,7	2,64
Cartier	54	75,0	2,16

Corespunzător numărului de titluri publicate în 2018, pe piața cărții pe primele cinci locuri erau situați editorii: Arc, Bons Offices, Print-Caro, Pontos, USM, care au publicat peste 100 titluri

per/an. Editorii din top au editat mai mult o cincime (sau 22,02%) din totalul titlurilor publicate și 25,78% din tirajul anual total.

În anul 2019

Editori	Cărți și broșuri (titluri)	Tiraj total (mii ex.)	Cărți și broșuri, în %
Edituri de stat, Centre editorial-poligrafice ale instituțiilor de învățământ superior de stat			
USM	89	8,0	4,05
UTM	49	3,2	2,2
UPS "Ion Creangă"	46	4,6	2,09
US Transnistria	44	2,6	2,00
Știința	41	117,3	1,8

Editori	Cărți și broșuri (titluri)	Tiraj total (mii ex.)	Cărți și broșuri, în %
Editori particulari			
Bons Offices	123	82,7	5,59
Arc	102	296,6	4,64
Pontos	97	49,2	4,41
Garomont-Studio	83	8,0	3,77
Cartier	71	120,6	3,23
Print-Caro	70	12,7	3,18

Corespunzător numărului de titluri publicate în 2019, pe piața cărții pe primele cinci locuri erau situați editorii: Bons Offices, Arc, Pontos, USM, Garomont-Studio, Cartier, care au publicat peste 70 titluri per/an. Editorii din top au editat mai mult de un sfert (sau 25,69%) din totalul titlurilor publicate și 30,74% din tirajul anual total.

Statistica, fiind un important instrument managerial și informațional, deschide diverse oportunități pentru CNCRM:

promovarea situațiilor statistice pentru comunitățile interesate (sistemul editorial, bibliotecă, sfera academică etc.); utilizarea tehnicilor și tehnologiilor noi în scopul ținerii statisticii activității editoriale la nivel național; utilizarea potențialului paginii WEB în scopul promovării informațiilor statistice. Sunt importante analize/studii bibliometrice asupra fluxului editorial, CNCRM deținând baza necesară efectuării acestora.

IX. Prezența Republicii Moldova în sistemul informațional Internațional editorial-statistic

Prezența Republicii Moldova în sistemul informațional internațional editorial-statistic este asigurată prin: informații anuale, prezentate agențiilor internaționale ISBN, ISMN, ISSN, ținerea Indexului Translationum, completarea și difuzarea formularelor UNESCO, elaborarea și promovarea diverselor informații statistice asupra producției editoriale naționale.

Drept urmare, CNCRM contribuie la crearea și dezvoltarea unei imagini integre, complexe asupra procesului editorial și de valorificare a fluxului documentar din țară.

Aplicarea și administrarea sistemului de numerotare standardizată a cărților și a publicațiilor periodice, organizarea și administrarea Programului CIP se desfășoară de către Agenția Națională ISBN, Centul Național ISSN, Centrul CIP - structuri specializate din cadrul CNCRM. Prin adoptarea și implementarea sistemului de numerotare standardizată în domeniul cărții și al publicațiilor periodice, prin realizarea Programului CIP, se creează bază necesară pentru realizarea controlului bibliografic, pentru evaluarea producției editoriale, a pieței de carte și de publicații periodice la nivel național, fiind asigurată o diseminare eficientă a informației specifice și o bună vizibilitate pentru resursele bibliografice naționale.

Parcursul profesional al anilor 2014-2019 reliefează următoarele reușite la acest capitol:

CNCRM – Agenție Națională ISBN Moldova

În anul 2014 a fost lansat Registrul Internațional al Editorilor (RIE), disponibil

online www.grp.isbn-international.org. RIE conține informații referitoare la editori din peste 200 de țări și teritorii, informații furnizate de agențiile naționale ISBN. Baza de date a editorilor din Republica Moldova este parte componentă a RIE. Printr-o căutare simplă se poate afla numele unei edituri precum și indicativele de editură alocate. Datele de contact ale editorilor sunt disponibile numai utilizatorilor care se înregistrează și accesează baza de date prin căutări combinate. Înregistrarea utilizatorilor este simplă, rapidă și gratuită.

Specificăm activitățile de bază, care țin de statutul de Agenție Națională ISBN:

- prezentarea situației din republică în "Publisher's International ISBN Directory";
- promovarea experienței editoriale a Republicii Moldova la nivel internațional (elaborarea "Raportului cu privire la activitatea Agenției Naționale ISBN în anii 2014-2019" și includerea acestuia în "ISBN Review");
- distribuirea ISBN (Număr Internațional Standardizat al Cărții) factorilor editoriali din republică;
- întreținerea relațiilor profesionale cu Agenția Internațională ISBN (cu sediul la Londra, Marea Britanie) – comunicare la nivel de manageri superiori, schimb de informații, consultații electronice etc.;
- ținerea bazei de date ISBN – inițiativă profesională a CNCRM, apreciată de către experții internaționali.

CNCRM – Agenție Națională ISMN Moldova

Ca Agenție Națională ISMN (International Standard Music Number) CNCRM a distribuit în anii 2014-2019 circa 226 coduri ISMN. Republicii Moldova i-au fost distribuite 2 prefixe ISMN: M-3480 și M-3481. Prefixul M-3480 este unul multi-editorial. În anul 2017 a fost implementat softul "ISMN Manager", oferit de către Agenția Internațională ISMN. Softul permite ținerea la zi a bazei de date "ISMN Moldova", parte integrantă a catalogului internațional ISMN - <https://www.ismn-international.org/directory>.

CNCRM – Centru Național ISSN Moldova

În calitate de Centru Național ISSN, CNCRM a promovat avantajele și importanța deținerii codului ISSN, fiind difuzate acestea editorilor de periodice. Centrul Internațional ISSN a lansat Directoriul accesului liber la resursele academice – ROAD www.road.issn.org. Baza de date a editori-

lor de publicații seriale din Republica Moldova este parte componentă a acestuia.

ROAD oferă un acces liber la un subset al Registrului ISSN (2,2 milioane de înregistrări bibliografice, disponibile prin abonament). Acest subgrup cuprinde înregistrările bibliografice care descriu resurse științifice în acces liber, cărora li s-a acordat ISSN: reviste, lucrări ale conferințelor și arhive academice.

Înregistrările bibliografice sunt completate, atunci când este cazul, cu metadate despre acoperirea resurselor de indexare, abstractizare, baze de date de citare, registre și indicatorii jurnal.

ROAD servește patru obiective majore:

- pentru a oferi un punct unic de acces la diferite tipuri de resurse științifice on-line publicate în întreaga lume și disponibile în mod liber.
- să furnizeze informații cu privire la calitatea și proeminența de resurse Open Acces, sau cel puțin criteriile pe care le îndeplinesc, prin indicarea de servicii sau indicatori de jurnal acoperă.
- odată cu dezvoltarea acoperirii ROAD, pentru a se obține o imagine de ansamblu a accesului liber la producția științifică la nivel mondial (în scopuri de statistică, de exemplu).
- pentru a demonstra noi modalități de utilizare a ISSN pentru compilarea informațiilor din diverse surse.

Date comparative privind atribuirea codurilor internaționale producției editoriale în 2014-2019

Servicii oferite	Tip	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Coduri ISBN acordate	coduri	2534	2313	3011	2953	2953	2865
Coduri ISMN acordate	coduri	39	49	31	29	29	
Coduri ISSN acordate	coduri	28	24	39	43	59	30
<i>Publicații periodice pe suport tradițional</i>	coduri	11	19	26	25	49	
<i>E-ISSN</i>	coduri	17	5	13	18	10	

CNCRM – Index Translationum Moldova

Un domeniu unicat al activității CNCRM – contribuții la "Index Translationum" - http://portal.unesco.org/culture/en/ev.php-URL_ID=7810&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html.

Realizând controlul bibliografic (evidența statistică, descrierea etc.) și schimbul internațional de date privind editarea traducerilor (prin "Index Translationum", UNESCO), CNCRM:

■ constituie o bază de date unicat pentru Republica Moldova (traduceri ale operelor scriitorilor străini, traduceri ale operelor scriitorilor naționali);

■ promovează numele oamenilor de cultură (traducători), incluzând edițiile moldovenești traduse în circuitul informațional internațional.

Astfel, pe parcursul anilor 2014-2019 au fost descrise circa **1685** documente, fiind realizate și alte operații importante pentru identificarea traducerilor (numele autorilor, titlu original, limba textului).

X. CNCRM – Centru al bibliografiei naționale

"Legea cu privire la activitatea editorială" atribuie CNCRM funcția de Centru al Bibliografiei Naționale, această funcție fiind realizată prin: elaborarea și editarea bibliografiei naționale curente

pentru toate genurile de documente, care reprezintă o sursă informațională oficială în domeniul bibliografiei naționale (pe plan național și interna-

țional), constituind și oglinda producției editoriale din RM pentru toate categoriile de documente.

10.1 Patrimoniul documentar național în anul 2014

Compartiment al "Bibliografiei Naționale a Moldovei"	Periodicitate	Număr înregistrări în anul 2014	Număr înregistrări în anul 2013	Diferența pentru anul 2014
Cronica Cărții (inclusiv Autoreferate de doctorat, Documente cartografice)	Lunar	2957	2913	44
Cronica articolelor de revistă	Lunar	5 128	4 474	654
Cronica articolelor de gazetă	Lunar	6 301	4 652	1649
Materiale bibliografice	Annual	716	1432	-716
Cronica publicațiilor muzicale tipărite și audio-video	Annual	55	75	-20
Cronica publicațiilor de artă	Bianual	274	56	218
Cronica recenziilor	Trimestrial	328	305	23
Cronica resurselor electronice	Annual	101	62	39

10.2 Patrimoniul documentar național în anul 2015

Compartiment al "Bibliografiei Naționale a Moldovei"	Periodicitate	Număr înregistrări în anul 2015	Număr înregistrări în anul 2014	Diferența pentru anul 2015
Cronica Cărții (inclusiv Autoreferate de doctorat, Documente cartografice)	Lunar	2910	2957	-47
Cronica articolelor de revistă	Lunar	5 660	5 128	532
Cronica articolelor de gazetă	Lunar	5 200	6 301	-1101
Materiale bibliografice	Annual	530	716	-186
Cronica publicațiilor muzicale tipărite și audio-video	Annual	25	55	-30
Cronica publicațiilor de artă	Bianual	250	274	-24
Cronica recenziilor	Trimestrial	278	328	-50
Cronica resurselor electronice	Annual	142	101	41

10.3. Patrimoniul documentar național în anul 2016

Compartiment al "Bibliografiei Naționale a Moldovei"	Periodicitate	Număr înregistrări ³ în anul 2016	Număr înregistrări în anul 2015	Diferența pentru anul 2016
Cronica Cărții (inclusiv Autoreferate de doctorat, Documente cartografice)	Lunar	2779	2910	-131
Cronica articolelor de revistă	Lunar	4 337*	5 660	-1323
Cronica articolelor de gazetă	Lunar	4 608*	5 200	-592
Materiale bibliografice	Annual	-*	530	-530
Cronica publicațiilor muzicale tipărite și audio-video	Annual	-*	25	-25
Cronica publicațiilor de artă	Annual	100	250	-150
Cronica recenziilor	Annual	-*	278	-278
Cronica resurselor electronice	Annual	135	142	-7

3 Cu * sunt indicatele datele pentru perioada ianuarie-noiembrie a anului în curs

10.4. Patrimoniul documentar național în anul 2017

Compartiment al "Bibliografiei Naționale a Moldovei"	Periodicitate	Număr înregistrări în anul 2017	Număr înregistrări în anul 2016	Diferența pentru anul 2017
Cronica Cărții (inclusiv Autoreferate de doctorat, Documente cartografice)	Lunar	2898	2779	-32
Cronica articolelor de revistă	Lunar	4 474*	4337	-591
Cronica articolelor de gazetă	Lunar	4 652*	4608	-1518
Materiale bibliografice	Anual	1432*	-	38
Cronica publicațiilor muzicale tipărite și audio-video	Anual	75	-	5
Cronica publicațiilor de artă	Anual	56	100	12
Cronica recenziilor	Anual	305	-	-45
Cronica resurselor electronice	Anual	62	135	-43

10.5. Patrimoniul documentar național în anul 2018

Compartiment al "Bibliografiei Naționale a Moldovei"	Periodicitate	Număr înregistrări în anul 2018	Număr înregistrări în anul 2017	Diferența pentru anul 2018
Cronica cărții (inclusiv Autoreferate de doctorat, Documente cartografice)	Lunar	2659	2722	-63
Cronica documentelor de muzică tipărită	Anual	80*	38	42
Cronica documentelor grafice	Anual	494*	453	41
Cronica bibliografiei de bibliografii	Anual	500*	523	-23
Cronica recenziilor	Anual	230*	217	13
Cronica resurselor electronice	Anual	100	68	32
Cronica articolelor de revistă	Lunar	4 324*	4 304	20
Cronica articolelor de gazetă	Lunar	5 326*	3 993	1333

10.6. Patrimoniul documentar național în anul 2019

Compartiment al "Bibliografiei Naționale a Moldovei"	Periodicitate	Număr înregistrări în anul 2019	Număr înregistrări în anul 2018	Diferența pentru anul 2019
Cronica cărții (inclusiv autoreferate de doctorat, Documente cartografice)	Lunar	2416	2659	-243
Cronica documentelor de muzică tipărită	Anual	26	80	-54
Cronica documentelor grafice	Anual	129	494	-365
Cronica bibliografiei de bibliografii	Anual	310	500	-190
Cronica recenziilor	Anual	268	230	38
Cronica resurselor electronice	Anual	80	100	-20
Cronica articolelor de revistă	Lunar	4 786	4 324	462
Cronica articolelor de gazetă	Lunar	4 561	5 326	-765

XI. Statistica bazelor de date în anii 2014-2019

Baze de date	Tip	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Bibliografia Națională a Moldovei (cărți, documente cartografice, autoreferate)	înregistrări bibliografice	131 232	128 599	125 574	122 490	119 477	116 370

Baze de date	Tip	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Bibliografia analitică	înregistrări bibliografice	163 432	154 697	145 048	136 751	126 429	115 000
E-BNM [Bibliografia Națională a Moldovei] (cărți, autoreferate, documente grafice, documente cartografice, resurse electronice)	documente	214 211	210 609	206 879	124 976	120 820	117 726
Seriale digitale	documente	2 748	2 384	2 010	1 290	1 268	1 117
E-Basarabiana	documente	1 451	1 451	1 451	1 451	1 451	1 451
Editorii ISBN-Moldova	editori	373	373	373	368	358	350
ISSN Moldova	coduri	885	867	840	791	748	728
ISBN Moldova	coduri	48 610	48 610	48 610	48 610	48 610	48 610
ISMN Moldova	coduri	405	373	324	283	238	222

XII. Colecțiile CNCRM în funcție de genul documentelor

Depozitul legal al CNCRM reprezintă fondul intangibil, ce oglindește patrimoniul cultural al țării începând cu anul 1924.

Colecțiile CNCRM constituie

La **1 ianuarie 2015** – **1 070 312** unități de păstrare

La **1 ianuarie 2016** – **1 080 028** unități de păstrare

La **1 ianuarie 2017** – **1 087 818** unități de păstrare

La **1 ianuarie 2018** – **1 095 408** unități de păstrare

La **1 ianuarie 2019** – **1 103 624** unități de păstrare

La **1 ianuarie 2020** – **1 111 531** unități de păstrare

Gen documente	Tip	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Cărți, broșuri	titluri	121 402	119 202	116 702	114 047	111 497	108 797
Autoreferate	titluri	3 072	2 857	2 647	2 473	2 247	2 041
Documente cartografice	titluri	86	85	82	57	54	50
Documente de muzică tipărită	titluri	19	11				
Documente grafice	titluri	5 563	5 434	5 234	5 124	5 024	4 969
Resurse electronice	titluri	1 090	1 010	910	790	655	513
Reviste	numere	29 003	28 170	27 373	26 655	25 729	24 806
Buletine	numere	29 443	29 340	29 111	28 970	28 804	28 723
Ziare	numere	776 939	772 671	768 516	764 901	761 276	756 629
Ediții în foi	titluri	72 794	72 724	72 713	72 706	72 672	72 638
Basarabiana	titluri	1 470	1 470	1 470	1 445	1 420	496
Fotocopii	titluri	17 750	17 750	17 750	17 750	17 750	17 750
Microfilme	titluri	52 900	52 900	52 900	52 900	52 900	52 900
Total		1 111 531	1 103 624	1 095 408	1 087 818	1 080 028	1 070 312

XIII. Statistica distribuției documentelor către bibliotecile beneficiare de depozit legal⁴
2014

<i>Instituția</i>	<i>Transmis</i>	
	<i>Titluri</i>	<i>Exemplare</i>
Biblioteca Națională a Republicii Moldova	3583	8506
Biblioteca Științifică (Institut) "Andrei Lupan"	1791	2539
Biblioteca Națională pentru Copii "Ion Creangă"	1151	1439

2015

<i>Instituția</i>	<i>Transmis</i>	
	<i>Titluri</i>	<i>Exemplare</i>
Biblioteca Națională a Republicii Moldova	2973	9843
Biblioteca Științifică Centrală (Institut) "Andrei Lupan"	1954	2243
Biblioteca Națională pentru Copii "Ion Creangă"	1032	1095

2016

<i>Instituția</i>	<i>Transmis</i>	
	<i>Titluri</i>	<i>Exemplare</i>
Biblioteca Națională a Republicii Moldova	2564	8405
Biblioteca Științifică Centrală "Andrei Lupan" (Institut)	1675	1948
Biblioteca Națională pentru Copii "Ion Creangă"	890	973

2017

<i>Instituția</i>	<i>Transmis</i>	
	<i>Titluri</i>	<i>Exemplare</i>
Biblioteca Națională a Republicii Moldova	2896	5349
Biblioteca Științifică Centrală "Andrei Lupan" (Institut)	2057	2369
Biblioteca Națională pentru Copii "Ion Creangă"	1079	1205

2018

<i>Instituția</i>	<i>Transmis</i>	
	<i>Titluri</i>	<i>Exemplare</i>
Biblioteca Națională a Republicii Moldova	2709	8348
Biblioteca Științifică Centrală "Andrei Lupan" (Institut)	1624	1988
Biblioteca Națională pentru Copii "Ion Creangă"	880	1301

2019

<i>Instituția</i>	<i>Transmis</i>	
	<i>Titluri</i>	<i>Exemplare</i>

⁴ În baza listelor de predare-primire a DL, semnat de către responsabili

Instituția	Transmis	
	Titluri	Exemplare
Biblioteca Națională a Republicii Moldova	2888	6550
Biblioteca Științifică Centrală "Andrei Lupan" (Institut)	1805	2139
Biblioteca Națională pentru Copii "Ion Creangă"	795	1117

BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA
 НАЦИОНАЛЬНАЯ БИБЛИОТЕКА РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
 NATIONAL LIBRARY OF REPUBLIC OF MOLDOVA

nr. 07 din 28.01.2019
 La nr. _____ din _____ 2019

Camera Națională a Cărții
 Dnei V. Chitroagă,
 Director general

Informația Serviciului Depozit Legal privitor la publicațiile cu titlu DL,
 primite de la Camera Națională a Cărții pe anul 2018.

Nr.	Indicii de bază	Titluri	Exemplare
1	Cărți	2469 t	4911 ex
2	Reviste		1449 ex
3	MG	240 t	473 ex
4	Ziare		1515 ex
Total publicații		2709 t	8348 ex-re

Aducem sincere mulțumiri Camerei Naționale a Cărții pentru contribuția adusă la completarea fondului BNRM cu „Exemplarul Legal”.

Cu recunoștință :
 Director general -
D. Elena Pintilei

Executor – M. Ghilan

 Str. 31 August 1989, nr. 78 A, Chișinău, 2012, Republica Moldova
 ☎ (3732) 22 14 75;
 📠 Fax: (3732) 22 14 75
 🌐 www.bnrm.md

XIV. Digitizarea colecțiilor de patrimoniu

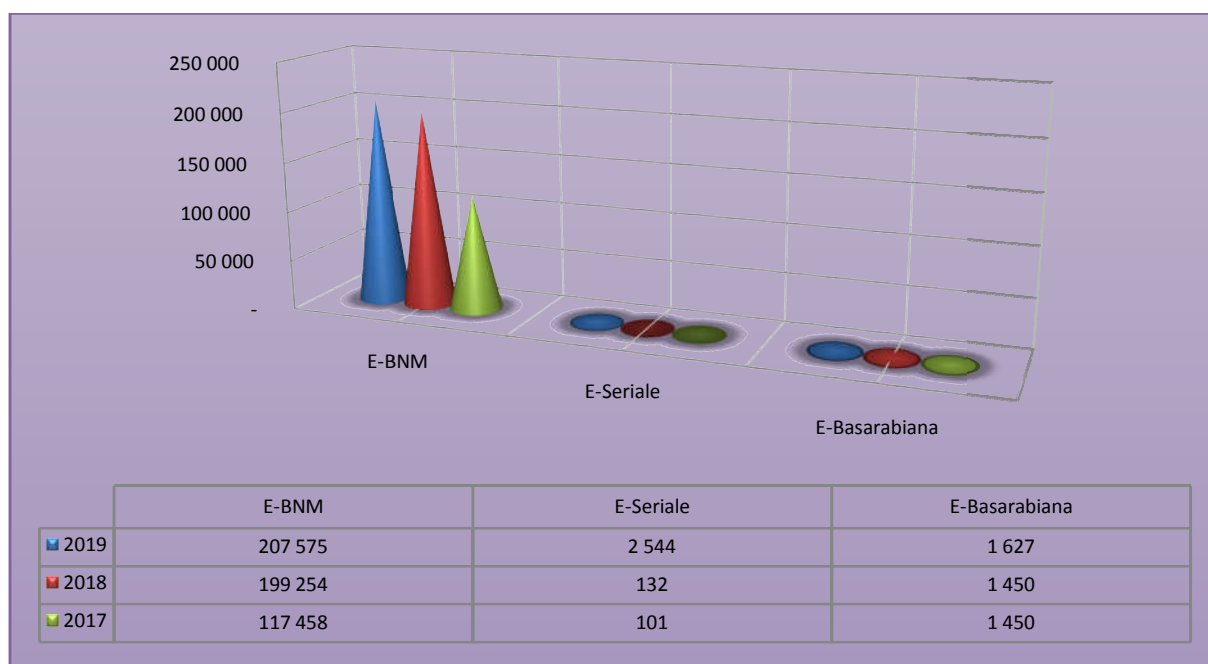
O prioritate a CNCRM este digitizarea colecțiilor de patrimoniu. În acest sens CNCRM consideră oportun de a elabora și de a implementa o politică națională de digitizare.

14.1. Datele statistice privind activitatea de digitizare

La 31.12.2019 inventarul de documente digitizate curente și din Arhiva DL (sec. XV - 2019) constituie:

- Colecția "E-BNM (Bibliografia Națională a Moldovei) – 204 575 titluri;
- Colecția "E-Seriale" – 2 544 titluri (circa 3825 numere);
- Colecția "E-Basarabiana" – 16270 de titluri (circa 190 686 pagini).

Analiza comparată a documentelor digitizate este reprezentată în diagrama de mai jos:

Infrastructura tehnologiilor informaționale ale Camerei Naționale a Cărții constă din totalitatea echipamentelor IT, a softurilor utilizate și a serviciilor puse în funcțiune în toate birourile in-

stituției. Evident, această infrastructură necesită o permanentă îmbunătățire (în mod deosebit fiind vorba de echipament).

XV. Activitatea editorială

Anul 2014

CNCRM a continuat să își îndeplinească funcția de cercetare și valorificare a patrimoniului documentar național și prin intermediul publicațiilor:

- *Raport anual de activitate al Camerei Naționale a Cărții pe anul 2013*, care reflectă activitatea pe anul 2013 a CNCRM, raport care se alătură celorlalte instituții culturale europene, deschisă și transparentă în relațiile cu instituțiile statului, cu alte instituții de cultură și educație naționale și internaționale

- *Bibliografia Națională a Moldovei*, cu periodicitate lunară, înregistrează toate publicațiile, editate pe teritoriul Republicii Moldova și deținute în cadrul Depozitului legal.

Lucrarea are un cuprins structurat pe clasele, diviziunile și subdiviziunile Clasificării Zecimale Universale și indexuri alfabetice de nume, de titluri, de subiecte, de ISBN eronate. În 2014 a fost publicate Nr 6-12/2013, Nr 1-6/2014.

- *Bibliografia Națională a Moldovei. Seriale*, pune la dispoziția celor interesați producția națională de publicații seriale intrate în Depozitul Legal; include un cuprins structurat pe clasele, diviziunile și subdiviziunile Clasificării Zecimale Universale, precum și un aparat critic: index de titluri, de redactori, de editori. În 2014 a apărut Seriale, 2007-2008.

- *Program de activitate al Camerei Naționale a Cărții pe anul 2015*.

În activitatea editorială a anului 2014, trebuie menționate și lucrările :

- *Translatorul memoriei* : Scriitorul Gheorghe Marin la 85 ani : Biobibliografie / concepție și elab.: Valentina Chitoroagă (coord.), Tatiana Marițoi ; pref.: Claudia Partole. – Chișinău : Pontos, 2014 (CE UASM). – 54, [1] p. : fot. ; 21 cm. – 50 ex. – ISBN 978-9975-51-600-6,

apărută cu sprijinul bibliografic al Camerei Naționale a Cărții.

- *Metodologie de implementare a GOST-ului 7.1.2003 "Библиографическая запись. Библиографическое описание : Общие требования и правила составления"* / elaborare: Valentina Chitoroagă (coordonator), Silvia Hăbășescu. – Chișinău : S. n., 2014. – 155 p. - Referințe bibliogr.: p. 149-50. – Index: p. 151-155. – ISBN 978-9975-49-153-2.

Anul 2015

Activitatea editorială a CNCRM în anul 2015 ține de elaborarea și publicarea următoarelor lucrări:

- *Raport anual de activitate al Camerei Naționale a Cărții pe anul 2014*, care reflectă activitatea pe anul 2014 a CNCRM;

- *Bibliografia Națională a Moldovei*
În 2015 a fost publicate Nr 7-12/ 2014, Nr 1-3/ 2015.

- *Bibliografia Națională a Moldovei. Seriale.*

În 2015 a fost finisată și pregătită pentru tipar "Seriale, 2009".

- *Program de activitate al Camerei Naționale a Cărții pe anul 2016.*

Anul 2016

Activitatea editorială a CNCRM a fost materializată prin elaborarea și publicarea următoarelor lucrări:

- *Raport anual de activitate al Camerei Naționale a Cărții pe anul 2015*

- *Bibliografia Națională a Moldovei*

În 2016 au fost publicate Nr 7-11/ 2015, Nr 1-4/ 2016.

- *Bibliografia Națională a Moldovei. Seriale*

În 2016 a fost finalizată și scoasă de sub tipar "Seriale, 2010".

- *Program de activitate al Camerei Naționale a Cărții pe anul 2017.*

Anul 2017

Activitatea editorială a CNCRM în anul 2017 a fost materializată prin elaborarea și publicarea următoarelor lucrări:

✓ *Raport anual de activitate al Camerei Naționale a Cărții pe anul 2016*

✓ *Bibliografia Națională a Moldovei*

În 2017 au fost publicate Nr 12/2015, Nr 1-12/ 2016.

✓ *Bibliografia Națională a Moldovei. Seriale*

În 2017 a fost elaborat conceptul și s-a purces elaborarea "Seriale, 2011-2015".

✓ *Camera Națională a Cărții di Republica Moldova: 1957-2017 : [60 ani de la fondare] : [poster].*

✓ *Camera Națională a Cărții : Laborare omnia vincit! : [pliant].*

✓ *CZU. Clasificarea Zecimală Universală : Tabele prescurtate.*

✓ *Publicațiile Moldovei : Culegere de informații statistice, 1991-1995.*

✓ *Program de activitate al Camerei Naționale a Cărții pe anul 2018.*

Anul 2018

Activitatea editorială a CNCRM în anul 2018 a fost materializată prin elaborarea și publicarea următoarelor lucrări:

✓ *Raport anual de activitate al Camerei Naționale a Cărții pe anul 2017.*

✓ *Bibliografia Națională a Moldovei.*

În 2018 au fost publicate Nr 12/2016, Nr 1-12/ 2017.

✓ *Bibliografia Națională a Moldovei. Seriale.* În 2018 a fost continuată elaborarea "Seriale, 2011-2015".

✓ *Publicațiile Moldovei: Culegere de informații statistice, 1996-2000 (manuscris);*

✓ *Program de activitate al Camerei Naționale a Cărții pe anul 2019.*

Anul 2019

Activitatea editorială a CNCRM în anul 2019 a fost materializată prin elaborarea și publicarea următoarelor lucrări:

✓ *Raport anual de activitate al Camerei Naționale a Cărții pe anul 2018.*

✓ *Bibliografia Națională a Moldovei*

În 2019 au fost publicate Nr 8-12/2018 și Nr 1-6/2019.

✓ *Bibliografia Națională a Moldovei. Seriale,* pune la dispoziția celor interesați producția națională de publicații seriale intrate în Depozitul legal; include un cuprins structurat pe genurile de publicații (reviste, buletine, anuare, anale, ziare), precum și un aparat auxiliar: index de titluri, de redactori, de editori. În 2019 a fost continuată elaborarea "Seriale, 2011-2015", a fost elaborat conceptul lucrării și s-a purces elaborarea "Seriale, 2016-2018".

✓ *Publicațiile Moldovei: Culegere de informații statistice, 2001-2010 (manuscris).*

✓ *Utilizarea CZU în formarea structurii Bibliografiei Naționale a Moldovei,* ghid metodologic-practic, conține un șir de recomandări în vederea stabilirii unei structurii uniforme și ordonate ale cronicilor/fasciculelor "Bibliografiei Naționale a Moldovei".

✓ *Program de activitate al Camerei Naționale a Cărții pe anul 2020.*

XVI. Sistemul informatic

Infrastructura informațională a CNCRM este bine dezvoltată, deținând două servere performante, unul fiind destinat bazelor de date, iar al doilea – colecțiilor electronice. Personalul CNCRM este asigurat cu computere performante, ele fiind conectate în rețea și formând rețeaua intranet a CNCRM. Fiecare secție este dotată cu stație de imprimare, iar echipamentul multifuncțional fiind accesibil prin rețea.

Computerele sunt pe platforma Windows, iar ca soft de birou se folosește suita Microsoft Office.

CNCRM utilizează o gamă largă de softuri, care facilitează activitatea instituțională, cum ar fi: suita Adobe, softuri de scanare și prelucrare a imaginilor, comunicare intranet, utilitare pentru tehnoredactare etc.

Activitatea de mentenanță a sistemului este permanentă și are o componentă de prevenire (prin operațiuni de întreținere hardware și software, realizare de backup-uri ale datelor etc.) și una de intervenție în situații de criză (căderi de curent,

temperaturi extreme, alte evenimente externe nefavorabile etc.).

Diferite aplicații tip macro, realizate în urma cererilor - Catalogare, DL, ISBN-ISMN-ISSN.

Au fost încheiate noi contracte de furnizare de servicii pentru:

- conexiune la Internet
- servicii de mentenanță servere.

Toate echipamentele procurate sunt puse în funcțiune în perioada imediat următoare. Politica de repartizare a noilor computere a fost din punct de vedere fizic și moral, fiind necesară casarea și înlocuirea acestora. Punerea în funcțiune a unui computer nou presupune instalarea sistemului de operare, MS Office, antivirus, configurare rețea, email, internet, transfer fișiere.

Pagina WEB – www.bookchamber.md – este un instrument necesar, dar și util, folosit în

procesul de promovare a resurselor, serviciilor și produselor instituționale. Aceasta este asigurată cu noi motoare de căutare, diverse posibilități de acces și organizare a informației.

În prezent pagina WEB oferă acces la următoarele baze de date: ISBN, ISMN, ISSN, Editorii Moldovei, publicațiile Moldovei, Cărți în curs de apariție și edițiile curente ale bibliografiei naționale.

Este important ca procesul de informatizare să se axeze pe exportul informației deținute de CNCRM, facilitarea accesului la aceasta de către utilizatorii instituționali și individuali. Toți colaboratorii CNCRM, fiind dotați cu echipament tehnic, au acces la Internet.

XVII. Studii și cercetări. Activități metodologice. Reuniuni științifice

Cercetarea, producând noi cunoștințe, este esențială pentru CNCRM în scopul dezvoltării unor produse, procese și servicii noi și inovatoare, care permit creșterea productivității, a competitivității și a prosperității.

Preocupările pentru cercetare și inovare în cadrul Camerei Naționale a Cărții s-au materializat în valorificarea eficientă a resurselor documentare deținute (analize, studii, statistici), elaborări de lucrări instituționale (bibliografice, științifice, metodologice etc.), prezentări de comunicări la reuniuni științifice naționale și internaționale, organizare de manifestări științifice, implicații în proiecte, elaborarea/promovarea/implementarea politicilor și altor documente etc.

Cercetarea la CNCRM a urmărit:

- realizarea de cercetări, analize, sinteze și elaborarea de ghiduri și norme metodologice în sprijinul modernizării și dezvoltării activității instituționale;

- monitorizarea și planificarea activității profesionale;

- sprijinirea programelor, conceptelor, studiilor efectuate în cadrul Consiliului Biblioteconomic Național, Comitetului Tehnic Nr 1;

- participare la elaborarea și îmbunătățirea proiectelor grupurilor de lucru asupra documentelor de reglementare în sprijinul implementării Legii cu privire la bibliotecă 160/2017) (sub egida Consiliului Biblioteconomic Național);

- efectuarea cercetărilor bibliografico-biblioteconomice augmentarea cantitativă și logistică a publicațiilor, editate sub egida CNCRM;

- participare la conferințe, simpozioane și alte reuniuni științifice;

- implicarea în procesul de formare profesională continuă a personalului de specialitate din bibliotecă (colaborări cu Centrul de Formare Profesională Continuă din cadrul Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, etc.)

- sprijinirea și oferirea suportului practic activității de practică a studenților de la specialitățile de profil pe baza unor acorduri și parteneriate (organizare tururi, demonstrări de operații și procese profesionale, prezentări ale personalului de specialitate).

Accentul pus pe cercetare, inovare este unul dintre elementele distinctive ale activității CNCRM. Aceasta a presupus abordarea valorificării potențialului creativ al angajaților, implicațiilor participative ale personalului, promovării studiilor analitico-sintetice în conexiune cu mediul de funcționare al CNCRM, cu alte structuri ale comunității.

Reprezentanții CNCRM participă la reuniuni profesionale naționale și internaționale, cum ar fi Ziua Bibliotecarului, Anul Bibliologic, Symposia Investigatio Bibliotheca, Salonul Internațional de Carte "Bookfest Chișinău", "Salonului Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, Clubul Bibliografilor "Biblioartis", Consiliului Biblioteconomic Național, CT 1 "Biblioteconomie Informare. Documentare", întreveneri cu experți internaționali etc.

Anul	Reuniuni profesionale naționale		Reuniuni profesionale internaționale	
	Participări	Comunicări prezentate	Participări	Comunicări prezentate
2014	Symposia Investigatio Bibliotheca, Ediția a 6-a "Inovarea în bibliotecă: Accente de management. Diversificarea serviciilor și produsele informaționale"	"Anul editorial 2013: reflecții statistice"	Conferința anuală internațională ISBN, ISMN, ISSN	Agenția ISBN, ISMN, ISSN Moldova : Raport anual 2013
	Ziua Bibliotecarului	Diploma Guvernului Republicii Moldova de Gradul 3; Diploma Ministerului Culturii; Diploma Ministerului Educației; Diplomă "Cel mai bun bibliotecar al anului 2013"		
2015	Conferința Națională a Managerilor de Biblioteci "Consolidarea Sistemului Național de Biblioteci: imperativ, necesitate, soluții"	"Formularul 6-c "Activitatea bibliotecilor" – platformă unică de evidență și raportare"	Conferința Anuală Internațională ISSN	ISSN Moldova: Raport anual 2014
	Symposia Investigatio Bibliotheca, Ediția a 7-a "Biblioteca din învățământ în contextul avantajelor și provocărilor lumii digitale"	"Anul editorial 2014 în Republica Moldova: statistica oficială"		
	Consiliul Biblioteconomic Național	"Raport statistic anual Nr 6-C "Activitatea bibliotecilor"		
2016	Seminarul "Salvagardarea patrimonialului imprimat al Republicii Moldova"		Conferința Anuală Internațională ISBN, ISMN	ISBN & ISMN Moldova: Raport anual 2015
	Symposia Investigatio Bibliotheca, Ediția a 8-a, "Inaugurarea Centrului de Informare ONU la ULIM"	"Anul editorial 2016 în Republica Moldova: indicatori statistici și de conținut "		
2017	Atelier profesional "Catalogarea resurselor în sistem tradițional: curs pentru personalul BNRM	Formator: Valentina Chitoroagă	Conferința Anuală Internațională ISSN	ISSN Moldova: Raport anual 2016
	Ziua Ușilor Deschise la CNCRM, ediția I	Expoziția "Valori bibliofile" – păstrarea colecțiilor CNCRM		
	Simpoziul Investigatio Bibliotheca, ediția IX cu genericul "Biblioteca Universitară: Laborator upd@te v3.0"	"Producția editorială în 2016 în Republica Moldova: indicatori statistici și logistici"		
	Anul Bibliologic 2016 cu genericul "Biblioteca Națională a Republicii Moldova – platformă de incluziune profesională pentru comunitatea bibliotecară"	"Instrumente în sprijinul activității bibliotecilor"		

Anul	Reuniuni profesionale naționale		Reuniuni profesionale internaționale	
	Participări	Comunicări prezentate	Participări	Comunicări prezentate
	Ziua Bibliotecarului	"Anul editorial 2016 în Republica Moldova: indicatori statistici și de conținut"		
2018	Curs de specializare profesională pentru bibliotecari "Clasificarea Zecimală Universală – limbaj documentar, schemă multilingvă de concepte: aplicare, noutăți, exerciții"	Formator: Valentina Chitoroagă	Conferința Academică ISBN	ISBN, ISSN, and ISMN National Agency in the Republic of Moldova : ISBN assignment process in Moldova"
	Anul Bibliologic 2017, ed. a 27-a, cu genericul "Bibliotecile în perspectiva dezvoltării durabile: dimensiuni biblioteconomice și umane"	"Bibliografia Națională a Moldovei: tendințe actuale în dezvoltare"	Conferința Anuală Internațională ISBN, ISMN	ISBN & ISMN Moldova: Raport anual 2017
	Conferința științifico-practică "Biblioteca în era digitală: noi paradigme pentru educație și cercetare"	"Accesul Deschis la resursele digitale ale CNCRM"		
	Masa rotundă cu genericul "Patrimoniul digital național: discuții și colaborare" cu participarea partenerilor Programului Național "Memoria Moldovei"			
	Forumul Managerilor Sistemului Național de Biblioteci "Biblioteca Anului 2019: Interferența viziunilor"	"Direcțiile strategice ale Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova în anul 2019"		
	Emisiunea "Obiectiv comun"	"Piața de carte – una stabilă în R. Moldova"		
2019	Conferința națională "Sistemul Editorial Național - Camera Națională a Cărții: interacțiuni și paradigme", ed. II-a		Conferința Anuală Internațională ISBN, ISMN	ISBN & ISMN Moldova: Raport anual 2018
	Ziua Ușilor Deschise la CNCRM, ediția II		Conferința Anuală Internațională ISSN	ISSN Moldova: Raport anual 2018
	Atelier profesional cu genericul "Clasificarea și catalogarea documentelor: organizarea și conținutul proceselor"	Dezbateri, intervenții: Valentina Chitoroagă		

ACCESUL DESCHIS LA RESURSELE DIGITALE ALE CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII

Renata Cozonac

Abstracts: The Open access resources is an important part of the user community. It covers introduction to open access resources, types of open access resources, availability of open access journals who get benefits from open access resources. Greater benefits include lowering of cost, greater accessibility and better prospects especially for long term preservation. This paper mainly discusses on the NBCRM open resources, usefulness of them for the researches, librarians and all users who are interested in the printed national heritage.

Keywords: National Book Chamber of the Republic of Moldova, Open Access, electronic resources, printed heritage.

Unul dintre cei mai importanți gânditori contemporani, Bertrand Russell, privește cu scepticism situația când scrie: Cunoașterea este o noțiune imprecisă. Semnificația cuvântului e clară doar în domeniul logicii și matematicii. Ceea ce numim cunoaștere e nesigur în restul domeniilor și nu există un criteriu pentru a o determina.

Cunoașterea este fenomenul tipic uman și cultural deosebit de vast și de complex, în care se manifestă raporturile dintre om și lume. Cunoașterea reprezintă însă de asemenea ideea, cunoștința, reprezentată prin entități propoziționale ce rezultă din această acțiune.

Cunoașterea a fost mereu înțeleasă în două moduri: fie ca un progres realizat în interiorul nostru (concepție aparținând lui Platon), fie ca o creștere a puterii noastre asupra lumii înconjurătoare (concepție dezvoltată de Fr. Bacon și, mai târziu, de A. Comte).

Indiferent de modul personal în care alegem să înțelegem cunoașterea, un lucru e sigur: pentru a o deține e nevoie de un proces continuu de informare, învățare și experimentare.

Resurse Open Access (OA)

Accesul deschis este o mișcare globală, inițiată pentru a sprijini cercetarea "fără eforturi financiare", cu un impact extraordinar asupra diseminării și vizibilității rezultatelor științifice, rapid și cu minim de costuri. Conceptul se referă la utilizarea gratuită a informației științifice electronice, fără nici-o restricție.

Accesul Deschis este una dintre cele mai progresiste mișcări ale cercetătorilor, având ca obiectiv principal promovarea ideii accesului liber la informația științifică. Accesul Deschis este accesul on-line, gratuit, imediat la textul integral al publicațiilor științifice pentru oricine, oricând și oriunde, în toată rețeaua globală.

- InTechOpen⁵ este cel mai mare editor de cărți din domeniul științei, tehnologiei și medicinei cu acces liber. Cu scopul de a oferi acces gratuit online la cercetare, InTechOpen a publicat începând cu anul 2004 un număr de 3.002 cărți și 46.833 lucrări științifice.

- Directory of Open Access Journals (DOAJ)⁶ (Directorul revistelor cu acces deschis) este un portal care oferă acces la reviste științifice cu acces deschis. Include 8233 reviste academice cu text integral, publicate în 50 de limbi, articole științifice recenzate. Scopul DOAJ este de a crește vizibilitatea și de a facilita accesul la revistele științifice OA, contribuind astfel la sporirea utilizării și a impactului lor.

- Directory of Open Access Books (DOAB)⁷ – repertoriul cărților cu acces deschis cuprinde peste 3552 cărți academice de la 127 edituri

- Directory of Open Access Repositories (DOAR)⁸ – directoriul arhivelor academice cu acces deschis

- Directory of Open Access Scholarly Resources (ROAD)⁹ – directoriul resurselor științifice de acces deschis, serviciu oferit de Centrul Internațional ISSN cu sprijinul Sectorului de comunicare și informare al UNESCO, este o bază de date bibliografică, oferă un punct de acces unic la nivel internațional pentru diferite tipuri de resurse online, cu acces deschis, conține literatură științifică și documente de cercetare.

Acces deschis este varianta electronică a publicației științifice care poate fi citită pe internet, tipărită, distribuită fără nici un scop comercial, fără nici o plată sau restricție. Acest concept a apărut în momentul în care cercetătorii și-au postat varianta electronică a articolelor științifice pe pagina web individuală.

- pune la dispoziția utilizatorilor o listă a bazelor de date furnizoare de informații științifice în acces deschis (open access).

- Accesul Deschis se referă la informația științifică digitală, online, gratuită, fără copyright și restricții de acordare a licențelor.

- Ordinea indicată vizează cantitatea și calitatea informațiilor conținute, în raport cu domeniile de interes și cercetare specifice

O publicație cu acces deschis este una care întrunește următoarele două condiții:

1. Autorul(ii) și titularul(ii) drepturilor de autor acordă tuturor utilizatorilor dreptul de acces

6 www.doaj.org

7 <http://www.doabooks.org>

8 <http://www.opendoar.org>

9 <http://road.issn.org>

5 <https://www.intechopen.com/books>

liber, irevocabil, global și perpetuu (pe durata de viață aplicabilă a dreptului de autor) și o licență de a copia, utiliza, distribui, interpreta și afișa public opera și de a face și distribui opere derivate în orice mediu digital pentru oricare scop rezonabil subiect al unei atribuiri corespunzătoare a drepturilor morale, precum și dreptul de a face un număr limitat de copii tipărite pentru uz personal.

2. O versiune completă a materialului și toate materialele suplimentare incluzând o copie a permisiunilor așa cum se afirmă mai sus, într-un format electronic standard este depozitată imediat după publicarea inițială în cel puțin un depozit online care este sprijinit de o instituție cu profil științific, o societate științifică, o agenție guvernamentală sau alte organizații bine stabilite care caută să permită accesul deschis, distribuirea nerestricționată, interoperabilitatea și arhivarea pe termen lung.

În istoria mișcării Open Access au existat trei momente importante:

- BOAI - Budapest Open Access Initiative (Declarația inițiativei pentru Acces Deschis de la Budapesta) (Februarie 2002);

- Bethesda Statement on Open Access Publishing (Declarația de la Bethesda privind publicarea în Acces Deschis) (Iunie 2003);

- Berlin Declaration on Open Access to Knowledge in the Sciences and Humanities (Declarația de la Berlin privind Accesul Deschis la cunoaștere în științe și umanistică) (Octombrie 2003) - care promovează Internetul drept instrumentul cel mai practic pentru stabilirea unei baze pentru cunoașterea științifică la nivel global.

Există două căi de realizare a Open Access-ului:

- ✓ "calea verde", adică aceea a auto-arhivării în arhive electronice deschise sau repozitorii: instituționale (de exemplu pentru teze de doctorat, dizertații, cursuri universitare), centrale (PubMed - o bază de date cu acces liber oferit de Biblioteca Națională de Medicină și Institutul Național de Medicină a SUA ce include 18 milioane de citări din baza de date MEDLINE) sau de subiect (arXiv.org - o arhivă electronică de e-print-uri în acces deschis din domeniile fizicii, matematicii, calculatoarelor, biologiei etc.). În acest caz, autorii continuă să publice în cunoscute reviste științifice (cu peer-review), dar editorii le garantează dreptul de a-și auto-arhiva o copie a articolelor, înainte sau după tipărire.

- ✓ "calea de aur", prin care autorii își publică articolele, rezultate ale cercetării, în reviste științifice care se găsesc în Acces Deschis. Aceste reviste sunt caracterizate prin următoarele:

- Nu se plătește taxă pentru abonamentul acestora;
- Sunt accesibile prin intermediul Internetului gratuit;
- Autorii plătesc pentru publicare;
- Autorii articolelor își păstrează drepturile de proprietate intelectuală.

CNCRM promovează accesul deschis la documente la nivel național și internațional prin gestionarea calitativă a patrimoniului documentar, editat pe parcursul anilor și valorificarea bibliografico-statistică calitativă a acestuia; intensificarea procesului de informatizare (digitizarea colecțiilor CNCRM, implementarea fenomenului "acces deschis" pentru bibliografia națională etc.); interacțiune partenerială; perfecționarea fundamentului metodologic și tehnologic (documente de reglementare, racordarea acestora la schimbările mediului electronic); conceptualizarea activităților și a serviciilor; reflectând misiunea CNCRM și alte aspecte identitare ale instituției, urmând direcțiile de bază de activitate: centru al Depozitului Legal, centru statistic al producției editoriale, agenție națională ISBN, ISSN, ISMN, agenția CIP, arhivă națională, Centru al Bibliografiei Naționale.

Aceste atribuții reflectă atât activitățile tradiționale, promovarea accesului deschis la bibliografia națională, promovarea e-conținuturilor bibliografice etc.; tendința CNCRM de a-și amplifica statutul științific, deținând potențialul corespunzător (resurse documentare, umane etc.), precum și tendința de a-și fundamenta activitatea în baza unei politici de marketing, cerință indispensabilă pentru funcționarea unei instituții competitive, reliefează orientarea instituției pentru un management organizațional, pentru o gestionare corectă și de perspectivă a patrimoniului deținut.

CNCRM asigurând Accesul Deschis la informație, prin intermediul tehnologiilor informaționale, prin aplicarea formelor și metodelor noi de lucru și de acces, de valorificare a resurselor deținute, au contribuit la promovarea colecțiilor deținute.

Resursele digitale ale CNCRM:

- Bibliografia Națională a Moldovei (1924-)
- Bibliografia Națională a Moldovei. Seriale
- Colecția "Basarabiana" (sec. XV-XX)
- Baza de date "ISBN Moldova"
- Baza de date "ISSN Moldova"
- Baza de date "ISMN"

Asigurarea accesului la Baza de date Bibliografa Națională a Moldovei – nucleu principal realizat prin utilizarea tehnologiilor informaționale

actuale, în acord cu standardele internaționale - bază pentru sprijinul informațional al pieții de afaceri în domeniul industriei editoriale.

Camera Națională a Cărții din Republica Moldova
laborare omnia vincit

Despre... | ISBN, ISMN | ISSN | Bibliografia Națională | Publicații | Certificarea producției editoriale (TVA)

Camera Națională a Cărții din Republica Moldova - Publicații - Bibliografia Națională a Moldovei

CNC - 60 ani de la fondare
1 iunie 2017

Ziua cea mare este aici.

Bibliografia Națională a Moldovei
National Bibliography of Moldova
ISSN 1857-0502 (E-ISSN 1857-3266)

BNM Nr 2015-1	BNM Nr 2015-5	BNM Nr 2015-9
BNM Nr 2015-2	BNM Nr 2015-6	BNM Nr 2015-10
BNM Nr 2015-3	BNM Nr 2015-7	BNM Nr 2015-11
BNM Nr 2015-4	BNM Nr 2015-8	BNM Nr 2015-12

BNM Nr 2014-1	BNM Nr 2014-5	BNM Nr 2014-9
BNM Nr 2014-2	BNM Nr 2014-6	BNM Nr 2014-10
BNM Nr 2014-3	BNM Nr 2014-7	BNM Nr 2014-11

Platforme online utilizate:

- www.bookchamber.md
- www.academia.edu
- www.issuu.com
- www.scribd.com
- www.road-issn.org
- www.grp.isbn-international.org

BIBLIOGRAFIA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
Nr 1 2015

ISSN 1857-0502
E-ISSN 1857-3266

Camera Națională a Cărții din Republica Moldova
laborare omnia vincit

Camera Națională a Cărții din Republica Moldova - Publicații - Colecția "Basarabiana"

CNC - 60 ani de la fondare
1 iunie 2017

Ziua cea mare este aici.

Colecția "Basarabiana"

Restaru, Filip
Cum să poți depăși necula înbelugată pe scările noastre: (Prinț, agriculturii românești) / Man, graciți pentru agricultori, prinți și înălțări: cu 33 il. în text / Filip Restaru (agriconom) - Ch. : Tipogr. "Diploma Moldovenească" / Treții Boteș & Asoc. Culturală "Căminul Moldovenească", 1934. - 162, (2) p. - Fig., tab. - 22 cm. Bibliogr. p. 162 (2) 163. 75 il. - (Basarabiana-1)

Sârbu, Ioan
Fabule / Ioan Sârbu, pref. L. T. Boga. - Ch. : Tipogr. "Dreptatea" Pașaj, 1937. - 66 p. - Il. 22 cm. Cu autorgr. - Bibliogr. în notele de subsol. 50 il. - (Basarabiana-2)

Лисовой, Симеон Абрамович
Сто иже живило о истини, или Голосъ челоу-челскои души, и ея свиропоуца / Симеонъ Абрамовичъ Лисовой. - Кишиневъ : С. П. 1930 (Типогр. "Свѣтъ Голоса"). - 36 p. - 15 cm. 0,50 l. - (Basarabiana-3)

Sovetnikov, Al. (P.)
Patologia sectelor religioase: Studiu analitic asupra cauzelor și fondului mișcării sectare / P. Al. Sovetnikov. - Ch. : Monitorul oficial și imprimăria statului "Imprimeria Căpitanu", 1939. - 96, (2) p. - 22 cm.

Arhivele Basarabiei : Rev. de istorie și geografie a Moldovei dintre Prut și Nistru

REVISTA DE ISTORIE ȘI GEOGRAFIE A MOLDOVEI DINTRE PRUT ȘI NISTRU

Publicat de: C. a. Cărții

SHARE THIS PAPER

Postica Gheorghe State University

Sergiu Mustăța

Camelia Proșelă

Agencia Natională

See who's reading your papers

Upgrade to Academia Premium

Am încercat în această comunicare/lucrare să punem într-o nouă perspectivă relația dintre CNC și utilizatori, dintre informații, cunoștințe, cunoaștere și actualele relații informaționale bazate pe un nou tip de resurse. Digitizarea și accesul deschis la informația digitală devin modalități de generare de cunoaștere, iar cunoașterea devine factor de producție și principalul avantaj competitiv în societate.

Referințe bibliografice:

1. Elsevier *Open access*. [citată mai, 2018] Disponibil: <https://www.elsevier.com/journals/futures/0016-3287/open-access-options>
2. IFLA Statement on Open Access to Scholarly Literature and Research Documentation. [citată 10.05.2018] Disponibil: <https://www.ifla.org/publications/ifla-statement-on-open-access-to-scholarly-literature-and-research-documentation>.
3. *Open access* - Wikipedia, the free encyclopaedia. [citată mai, 2018] Disponibil: https://en.wikipedia.org/wiki/Open_access
4. *Open Access : tutorials*. [citată mai, 2018] Disponibil: <https://www.springer.com/gp/authors-editors/authorandreviewertutorials/open-access>
5. UNESCO join hands with ISSN to create ROAD to enhance access to Open Access Scholarly Resources. [citată mai, 2018] Disponibil: <https://en.unesco.org/news/unesco-join-hands-issn-create-road-enhance-access-open-access-scholarly-resources>

STUDIU PRIVIND DIRECȚIILE STRATEGICE ALE CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA, 2019-2025

Valentina Chitoroagă

Introducere

Conceptul managementului strategic al Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova (CNCRM), se bazează pe abordarea sistemică și este orientat pentru administrarea și utilizarea eficientă a resurselor umane, financiare și de patrimoniu, planificarea, coordonarea și analiza impactului serviciilor/produselor oferite în vederea obținerii avantajului competitiv al CNCRM.

CNCRM î-și reconsideră conceptele și competențele, mijloacele și modalitățile de acțiune prin introducerea de noi strategii de management.

Studiul include 8 compartimente, acestea reliefând: misiunea CNCRM, situația curentă, categoriile principale de utilizatori ai CNCRM, scopul și obiectivele strategice, impactul și viabilitatea direcțiilor strategice (DC), evaluarea implementării DS.

I. Misiunea CNCRM

Administrarea patrimoniului documentar național (depozitul legal) de publicații (cărți, periodice, manuscrise, carte veche, incunabule, hărți, fotografii, microfilme, fotocopii, materiale audiovizuale și resurse electronice) și de a promova producția editorială din Republica Moldova pentru întreaga comunitate prin:

- organizarea Depozitului Legal, suport esențial pentru cunoașterea culturii și civilizației naționale;
- efectuarea controlului bibliografic național și elaborarea repertoriului bibliografiei naționale;
- evidența statistică a produselor editoriale naționale;
- asigurarea prezenței Republicii Moldova în sistemul informațional / editorial / statistic internațional.

CNCRM funcționează sub autoritatea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, care îi asigură resurse materiale și financiare pentru buna funcționare.

II. Viziunea CNCRM

Instituție consecventă și transparentă, care arhivează, gestionează și valorifică o parte importantă a patrimoniului cultural național scris, capabilă să întărească prin activitățile sale identitatea culturală, actor activ în consolidarea societății moderne și bine informate, în transformarea cunoștințelor în cunoaștere prin resurse, servicii și produse.

III. Valorile CNCRM

- personal de specialitate flexibil, dinamic și motivat;
- transparența actului profesional și administrativ;
- onestitatea și integritatea în exercitarea funcțiilor;
- parteneriate și colaborări eficiente;
- respect față de utilizatori și orientarea către nevoile acestora;
- imparțialitate și obiectivitate în activitate;
- respectarea normelor eticii și deontologiei profesionale;
- creativitate în găsirea de soluții și alternative;
- educație pe toată durata vieții;
- asigură un management de calitate.

Valorile care definesc viziunea CNCRM:

- Prioritate pentru beneficiar

Satisfacția fiecărui beneficiar al CNCRM. Atunci când fiecare beneficiar (editor, cercetător) va fi mulțumit de serviciile prestate, vom avea un dialog constructiv, vom avea o instituție motivată și implicată în comunitate.

- Construim, nu demolăm

CNCRM moștenește o istorie a tezaurului scris. Avem obligația să menținem tot ceea ce am obținut până acum și să dezvoltăm sustenabil ceea ce oferim, în raport cu așteptările domeniului cultural și ținând cont de resursele de care dispunem.

- Cooperare și parteneriat

Dezvoltarea CNCRM se bazează pe cooperarea strânsă cu CBN, BNRM, parteneriatul cu alte instituții din țară și străinătate.

- Deschidere și dialog

Atitudinea deschisă și dorința de a dialoga onest și constructiv reprezintă suportul relațiilor de cooperare și parteneriat ale CNCRM: orice inițiativă sustenabilă, care este în beneficiul CNCRM.

- Avem o lege, s-o respectăm

Avem o Lege a activității editoriale, o Lege cu privire la bibliotecă, statut și regulamente proprii. Avem obligația de a le cunoaște, a le respecta și a le aplica, dar, în egală măsură, suntem îndreptățiți să inițiem și să participăm activ la schimbarea acestora, în conformitate cu interesele CNCRM.

Prin cooperare și parteneriat, cu toată deschiderea necesară, prin dialogul cu partenerii interesați și respectând legea, vom reuși să plasăm CNCRM în topul instituțiilor info-bibliotecare.

IV. Direcțiile strategice

4.1 Reorganizarea Camerei Naționale a Cărții în Agenția Națională a Cărții din Republica Moldova

Reorganizarea, având în vedere rolul CNCRM, care realizează atribuții conform Liniilor directoare UNESCO pentru Agenția Bibliografică Națională (Guidelines For The National Bibliographic Agency and The National Bibliography, 1974), în concordanță cu conținutul atribuțiilor ce-i revin, și pe care le exercită în calitate de agenție bibliografică. CNCRM este abilitată prin lege să exercite controlul bibliografic național, reprezentând componenta de bază, să gestioneze întreaga producție editorială, ce se încadrează la categoria agenției bibliografice.

4.2 CNCRM - Infrastructură bibliografico-electronică națională

Dezvoltarea CNCRM în perspectiva unei infrastructuri bibliografico-electronice naționale, organizarea transferului tehnologic și a inovării, ca activități cu caracter special, bine definite, alinierea la sistemele informaționale internaționale în scopul furnizării serviciilor bibliografico-informaționale integrate.

➤ Conservarea și valorificarea patrimoniului documentar național, utilizând tehnicile și tehnologiile informaționale, astfel asigurând protejarea acestuia pentru viitor;

➤ Participarea la realizarea unui program național de digitizare a documentelor;

➤ Crearea unei platforme naționale a documentelor digitizate în parteneriat cu BNRM;

➤ Elaborarea metodologiilor de digitizare a documentelor de patrimoniu;

4.3 Dezvoltarea, organizarea, diversificarea și conservarea colecțiilor Depozitului Legal (DL)

➤ Asigurarea condițiilor necesare prezervării, conservării și restaurării documentelor CNCRM conform normelor internaționale;

➤ Completarea colecțiilor cu documente digitizate – digitale în scopul extinderii accesului la informație, al conservării și valorificării colecțiilor tradiționale ale CNCRM ;

➤ Asigurarea, prin depozitul legal, a continuității tezaurului național de documente;

➤ Acțiuni advocacy de asigurare cu spații și surse de finanțare pentru prezervarea documentelor cu titlu de depozit legal;

➤ Dezvoltarea unor parteneriate la nivel național, pentru stabilirea strategiei de prelucrare și arhivare a documentelor cu acces online;

➤ Prestarea și modernizarea serviciilor bibliografice, înglobând bazele de date full-text, în mare parte cărți și reviste accesibile prin digitizarea colecțiilor CNCRM și asigurarea accesului la bazele de date pentru utilizatori;

➤ Dezvoltarea și asigurarea accesului la baza de date "Bibliografia Națională a Moldovei" prin utilizarea tehnologiilor informaționale, în acord cu standardele internaționale – sursă informațională principală pentru sistemul de biblioteci și domeniul industriei editoriale.

4.4 Construirea unui mediu digital de căutare și de regăsire a informațiilor

Crearea și dezvoltarea catalogului național partajat, utilizând drept suport inițial resursele CNCRM (în colaborare cu Biblioteca Națională a Republicii Moldova și alte instituții informațional-bibliotecare);

➤ Stabilirea premiselor și a condițiilor organizatorice pentru realizarea Catalogului Național Partajat la nivelul întregului sistem de biblioteci;

➤ Elaborarea metodologiei de descriere bibliografică unitară a publicațiilor în format digital, care să aibă valoarea unor norme naționale de catalogare;

➤ Uniformizare catalogării informatizate a documentelor conform standardelor internaționale;

➤ Elaborarea Tezaurului Național de Vedete de Subiect, și de liste de autorități naționale mono și multilingve care va fi utilizat în indexarea documentelor de către toate bibliotecile din țară;

➤ Realizarea bazei de date care să cuprindă coordonatele tuturor editorilor din RM pentru a optimiza comunicarea la nivelul întregului sistem editorial național cu sistemul național de biblioteci;

➤ Stabilirea de conexiuni pe baza protocolului Z 39.50 în vederea realizării Catalogului Național Colectiv;

➤ Coordonarea și administrarea Catalogului Național Partajat, din punct de vedere tehnic, metodologic și financiar, în parteneriat cu BNRM.

4.5 CNCRM - Centru bibliografic național

Exercitarea funcției de centru bibliografic național pentru serviciile publice, ce țin de domeniile biblioteconomic și editorial. Constituirea patrimoniului documentar național.

➤ Perfecționarea funcționării controlului bibliografic național, optimizarea evidenței statistice a industriei naționale de carte.

➤ Dezvoltarea și implementarea sistemelor tehnologice avansate în activitățile tuturor secțiilor CNCRM, uniformitate operațională în producția editorială, dezvoltarea motoarelor de căutare multidimensională, pentru identificarea publicațiilor de toate tipurile, inclusiv părțile lor componente (de exemplu, articolele din periodice).

➤ Crearea resurselor electronice de informație retrospectivă: "Editarea cărților interne din 1924 până în 1957, din 1991- prezent" - parte integrantă a băncii electronice de date "Bibliografia Națională".

➤ Asigurarea prezenței Republicii Moldova în sistemul internațional statistic și informațional: ISBN, ISMN, ISSN, Index Translationum (această prezență contribuind la promovarea imaginii Republicii Moldova).

➤ Aplicarea și administrarea sistemului de numerotare standardizată a cărților și a publicațiilor periodice, organizarea și administrarea de către Agenția Națională ISBN, Centul Național ISSN, Programului CIP - structuri specializate din cadrul Camerei Naționale a Cărții.

4.6 Utilizarea tehnologiilor moderne în evidența și gestionarea documentelor DL

➤ Respectarea normelor și standardelor de depozitare a documentelor;

➤ Stabilirea unei metodologii de selecție a colecțiilor;

➤ Utilizarea tehnologiilor moderne privind evidența, localizarea și circulația documentelor;

➤ Stabilirea unei politici de preservare, conservare și restaurare a documentelor la nivel național, conform standardelor internaționale;

➤ Elaborarea metodologiei de preservare, conservare și restaurare a documentelor în funcție de tipul, destinația și starea lor fizică;

➤ Stabilirea criteriilor de evaluare a activităților privind conservarea documentelor în depozitele CNCRM;

➤ Activități de cercetare și transfer tehnologic în domeniul de specialitate.

4.7 Monitoring al producției editoriale naționale

CNCRM are o experiență bogată, posibilități organizatorice și tehnice (inclusiv bazele de date "Cărți", "Seriale") pentru evidență și monitoring-ul operativ, precis și sigur a publicațiilor de toate tipurile scoase în țară.

Băncile de date conțin o informație factologică exhaustivă, pentru orice cercetare științifică, pentru evoluarea domeniului cărții și serialelor. Aceste informații pot fi ușor adaptate la diferite etape și cazuri concrete pentru orice tip de publicații.

CNCRM este o primă sursă importantă, prin prezentarea informațiilor despre starea actuală în domeniul editorial, informație ce servește la cuantificarea activității unei entități editoriale, cunoașterea rezultatelor posibile prin analiza datelor și informațiilor furnizate în baza situațiilor statistice.

4.8 Dezvoltarea competențelor personalului CNCRM. Calificări și competențe necesare creșterii performanțelor personalului CNCRM

Formarea continuă a personalului de conducere a CNCRM în scopul actualizării cunoștințelor și dezvoltării competențelor

- managementul digital;
- managementul resurselor documentare;
- managementul calității

- managementul performanțelor CNCRM;
- managementul resurselor umane;
- managementul resurselor financiare;
- planificare, cooperare, parteneriat;
- marketing CNCRM;
- tehnica muncii intelectuale și metodologia cercetării;

- crearea și gestiunea bazelor de date;
- managementul informației (tehnică de regăsire a informației și utilizarea serviciilor online);
- deontologie profesională.

➤ Formarea continuă a personalului prin programe care să asigure dobândirea cunoștințelor și competențelor necesare utilizării tehnologiilor moderne;

➤ Personalul CNCRM trebuie să acorde un interes deosebit formării continue în scopul creșterii performanțelor profesionale în acord cu exigențele impuse de accesul la tehnologiile moderne și nevoile de informare și formare specifice ale beneficiarilor/utilizatorilor serviciilor CNCRM;

➤ Cunoștințele, calificările, competențele profesionale și sociale dobândite în procesul formării continue trebuie să asigure personalului din CNCRM participarea directă la transferul de informație și cunoaștere, la activitățile de cercetare, educație și dezvoltare.

4.9 Îmbunătățirea nivelului de deservire al beneficiarilor

➤ Sprijinirea cunoașterii sub toate aspectele, prin oferta de servicii de specialitate către cercetător și alte persoane fizice și organizații.

➤ Extinderea accesului la informația referitoare la colecțiile DL și dezvoltarea de noi servicii pentru utilizatori.

➤ Perfecționarea instrumentelor de regăsire a informațiilor ca expresie a plus valorii produselor CNCRM.

4.10 Creșterea calității serviciilor oferite de CNCRM. Extinderea accesului la serviciile CNCRM prin utilizarea TI

➤ Dezvoltarea potențialului informațional al paginii WEB.

➤ Asigurarea accesului beneficiarului / utilizatorului final:

- un singur punct de acces;
- o conectare uniformă incluzând o parolă de utilizator;
- o interfață comună cu utilizatorul;
- un sistem de regăsire a informației uniform și ușor accesibil;
- un acces direct la mediile electronice.

4.11 Optimizarea accesului la informațiile referitoare la colecțiile și serviciile CNCRM

Extinderea și diversificarea activităților de prezentare a informațiilor referitoare la colecțiile și serviciile CNCRM ca formă de promovare a imaginii CNCRM.

V. Impact. Viabilitate

Orientările strategice evidențiază principalele obiective ale CNCRM: gestionarea calitativă a patrimoniului documentar, editat pe parcursul anilor și valorificarea bibliografico-statistică calitativă a acestuia; intensificarea procesului de informatizare (digitizarea colecțiilor CNCRM); intensificarea dezvoltării parteneriatelor cu instituțiile similare din alte țări, edituri și biblioteci, instituții de cercetare; perfecționarea fundamentului metodologic și tehnologic (documente de reglementare, racordarea acestora la schimbările mediului electronic); conceptualizarea activităților și serviciilor. Aceste obiective reflectă misiunea CNCRM și alte aspecte identitare, integrându-se în activitatea de bază a instituției: centru al Depozitului Legal, centru statistic al producției editoriale, agenție națională ISBN, ISSN, ISMN, funcția CIP (Catalogarea înaintea Publicării), arhivă națională, Centru al Bibliografiei Naționale.

CNCRM deține potențialul necesar pentru dezvoltare ca o instituție competitivă – resurse documentare, resurse umane, echipament tehnic. Activitatea instituției va fi fundamentată în continuare pe politici de management și marketing (în acest sens CNCRM deține anumite experiențe, reflectate în programele și rapoartele de activitate, dar și în serviciile și produsele oferite comunității), confirmând indispensabilitatea instituției pentru dezvoltarea unui sistem informațional și editorial eficient.

Implementarea strategiilor va sprijini efectiv activitatea CNCRM prin utilizarea în comun a eforturilor umane și a resurselor disponibile. Realizarea obiectivelor strategice va facilita procesul de reformare a activităților profesionale prioritare ale CNCRM în funcție de standardele și normele informaționale și statistice internaționale.

Implementarea direcțiilor strategice va ameliora sistemul relațional, comunicațional și informațional în sistemul CNCRM – Factori editoriali – Instituții info-bibliotecare și va influența pozitiv procesele științifico – biblioteconomice și bibliografice din țară. Direcțiile strategice oferă suportul necesar pentru includerea profesională și socială mai puternică a CNCRM, precum și pentru integrarea efectivă a instituției în Societatea Informațională.

Impactul și viabilitatea strategiilor se vor reflecta în:

- adăugarea de valoare reală CNCRM RM prin realizarea obiectivelor și mărirea satisfacției beneficiarilor, factorilor de decizie, a administrației, a angajaților;
- identificarea, dar mai ales depășirea obstacolelor;
- crearea la CNCRM a mediilor organizaționale și umane restructurate, care să asigure schimbări de lungă durată,
- elaborarea concepției unitare privind procesele de producere, prelucrare, stocare și diseminare a informației asupra producției naționale editoriale;
- crearea condițiilor optime de păstrare, conservare, digitizare și promovare a patrimoniului documentar național;
- circulația fluxurilor de informații statistice și bibliografice;
- crearea unor instrumente de informare și comunicare moderne;
- creșterea eficienței activităților specifice CNCRM.

Monitorizarea și evaluarea implementării strategiilor

Monitorizarea și evaluarea implementării strategiilor vor fi realizate prin analize și sinteze anuale, prezentate angajaților CNCRM, Consiliului de administrație CNCRM, Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, altor factori interesați, urmate de revizuirii și corectări de rigoare.

Direcțiile strategice constituie suportul de bază pentru procesul de planificare curentă (anuală).

Evaluarea strategiilor va fi efectuată anual și în final (anul 2025) se va axa pe:

- concordanța lucrărilor desfășurate cu planul preconizat;
- volumul lucrărilor finite în raport cu lucrările planificate;
- calitatea lucrărilor efectuate;
- atitudinea față de rezultate din partea personalului, beneficiarilor, factorilor de resort și altor persoane interesate.

Referințe bibliografice:

1. BRYSON, John M. Planificarea strategică pentru organizații publice și nonprofit: ghid. Chișinău: Arc. 2002. 354 p.
2. PLANIFICARE strategică. București, 2014. 36 p. . [citat 28.04.2020]. Disponibil: www.strategvest.ro/media/dms/.../brosura_planificare_strategica.pdf
3. STRATEGIA de dezvoltare a culturii - Moldova 2020. Chișinău.2016.183 p. [citat 28.04.2020]. Disponibil: <https://www.slideshare.net/.../strategia-de-dezvoltare-a-culturii-mold>
4. STUEART, Robert D., Moran, Barbara B. Management pentru biblioteci și centre de informare. Ed. a 4-a. București. 1998. pp. 25-56.

OAMENI DEDICAȚI PROFESIEI

VALENTINA CHITOROAGĂ – COLOANA VERTEBRALĂ A
CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA

Camera Națională a Cărții din Republica Moldova, care marchează la 17 martie 2020 jubileul de 70 de ani de la fondare, structură subordonată Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, este o instituție specializată importantă pe arena socio-culturală din țară și de peste hotare, succesul căreia se datorează, în primul rând, oamenilor, care au muncit neobosit la constituirea și promovarea instituțională.

Așa se întâmplă și în cazul Doamnei Valentina Chitoroagă, numele căreia asemenea unui link permanent este nemijlocit asociat instituției susmenționate, pe care o slujește de aproape cinci decenii (1972 – prezent), jumătate din ei în calitate de director general (1994-2019).

Comunitatea noastră nu este atât de bogată în modele de trasee profesionale ale oamenilor, care aflându-se în serviciul unei instituții, ar fi parcurs diverse ipostaze profesionale în ascensiune: bibliograf, manager funcțional, manager superior, formator... Însă cariera profesională "à la Valentina Chitoroagă" este una exemplară, fiind un rezultat al setei de cunoaștere, al respectului față de profesiunea îmbrățișată, manifestând de-a lungul anilor în toate posturile deținute disciplină în muncă și responsabilitate. Demonstrând cu sârg dedicația valorificării patrimoniului documentar, cercetării și culturii, numele Domniei sale devine, prin urmare, de referință în biblioteconomia și bibliografia națională. Și nu a contat postul deținut, în toate situațiile manifestând iar și tenacitate.

Pe parcursul activității sale, omagiata noastră a contribuit (și contribuie!) substanțial la poziționarea strategică a Camerei Naționale a Cărții din RM ca instituție unicat, păstrată integră și indispensabilă cercetării, culturii, societății, în general. Arhiva unicat, constituită grație eforturilor doamnei Valentina Chitoroagă, sistemul de publicații ale bibliogra-

fiei naționale, în permanentă îmbunătățire din punctul de vedere al corespunderii prevederilor standarde lor internaționale, evaluarea statistică și logistică a producției edito-

riale – sunt doar unele dintre realizările Domniei sale. Prin concursul său, bibliotecile Republicii Moldova sunt în pas cu schimbările în Clasificarea Zecimală Universală, în descrierea bibliografică a diverselor tipuri de documente, în atribuirea codurilor internaționale de identificare a acestora – fapt ce plasează țara la nivel înalt în sistemul informațional mondial. Evoluția doamnei Chitoroagă pe scara profesională este sprijinită de un volum impunător și calitativ de publicații gnoseo-praxiologice în domeniu semnate în timp, printre care, menționăm doar câteva: "Bibliografia Națională a Moldovei", Corpusul "Cărțile Moldovei", "Publicațiile Moldovei", "Seriale", etc.

Apartenența Valentinei Chitoroagă profesiei, instituției, este demonstrată și prin deschiderea Dumneaei pentru cercetare, învățarea de bază și formarea profesională continuă. Mulți colegi de la Camera Națională a Cărții din RM (și nu doar!), datorită insistenței și încurajării Valentinei Chitoroagă au finalizat studiile la ciclurile licență și masterat în biblioteconomie și științe ale informării. Evident, "în capul mesei" la instituție este formarea profesională continuă: formală, non-formală și informală.

Nu putem trece cu vederea implicațiile protagonistei noastre ca autor de volume și contribuții în publicațiile periodice de specialitate "Magazin Bibliologic", "Revista Română de Biblioteconomie și Știința Informării", "Buletinul ABRM "Catalogare-

Indexare", etc., de raportor în cadrul reuniunilor științifice instituționale, naționale și internaționale: Anul Bibliologic, Conferințe Internaționale ISBN-ISMN-ISSN, Conferința Internațională IFLA, etc.

Reținând deplin meritele sale, considerăm că Domnia sa nu și-a epuizat potențialul uman și profesional atât de necesar pentru dezvoltarea instituției și a comunității profesionale... Câte mai are de realizat, privind spre viitor!

O dorim alături pe Valentina Chitoroagă, cu zâmbetul și energia ei interminabile, noi împliniri! Excelență în continuare în viață și profesie! Să continuăm, deci, Pas cu pas, rând cu rând, să perseverăm împreună...

La Mulți Ani! Și toți la fel de rodnici!

STUDII ȘI CERCETĂRI

CZU 025.31

DOI 10.5281/zenodo.3980357

O NOUĂ ZONĂ ÎN DESCRIEREA BIBLIOGRAFICĂ – ZONA FORMEI CONȚINUTULUI ȘI A TIPULUI DE SUPORT

Valentina Chitroagă

Abstracts: The author presents information on the elaboration by the Russian Cataloguists of a new GOST 7.0.100-2018 standard for the bibliographic description. The standard will replace the Standard 7.1.2003, the inter-state standard applied in the writing of documents and by the information and documentation centres in our country. The new standard is based on the consolidated edition (2011) of the International Standard Bibliographic Description ISBD. The 7-0-100-2018 standard includes a new area – Area 9 - Content form and media type area.

Keywords: bibliographic consolidated description ISBD, International Standard Bibliographic Description, GOST 7.0.100-2018, elements of bibliographic description, Area 9 - Content form and media type area.

În iulie 2019 a intrat în vigoare standardul 7.0.100-2018 "Библиографическая запись. Библиографическое описание. Общие требования и правила составления" (Înregistrarea bibliografică. Descrierea bibliografică: Cerințe și reguli generale de alcătuire), elaborat de către Camera Cărții din Rusia, Biblioteca de Stat și Biblioteca Națională a Rusiei, care va la 1 iulie 2019. Standardul are statut de național, valabil pe teritoriul Federației Ruse și înlocuiește standardul interstatal 7.1.2003.

Odată cu anularea standardului interstatal 7.1.2003 în Republica Moldova, Consiliului Bibliotecomic Național (CBN), Comisiei Standardizare, Norme și Statistici îi revine sarcina, în perioada imediat următoare, de a elabora propriul standard în baza "ISBD. Descrierea Bibliografică Internațională Standardizată : Ediție unificată [varianta în limba română] 2019".

Iar unul din obiectivele principale ale CBN-ului este de a fi determinat: cum vom proceda noi, vom prelua experiența FR de a introduce în noul standard Zona 9 "nouă" sau Zona 0 "zero" în schema descrierii bibliografice a resurselor.

Noul standard este elaborat pe baza ediției consolidate (2011) a Descrierii Bibliografice Internaționale Standard ISBD ("International Standard Bibliographic Description"), ediție elaborată de Grupul de revizuire a ISBD și aprobată de Comitetul Permanent al Secțiunii de Catalogare IFLA (Federația Internațională a Asociațiilor și Instituțiilor Bibliotecare).

Standardul are drept scop unificarea descrierii bibliografice a tuturor tipurilor de resurse în conformitate cu normele internaționale, precum și pentru a asigura compatibilitatea datelor în procesul schimbului de informații la nivel național și internațional.

În standard sunt redați trei temeni, definiția cărora a fost actualizată:

iterație – variantă de resursă integrată, publicată pentru prima dată sau după ce a fost actualizată.

preliminari - pagină (-i) de titlu (sau substituentul paginii de titlu) împreună cu verso-ul paginii (-lor) de titlu (sau substituentul paginii de titlu) și celelalte pagini care preced pagina (-ile) de titlu (sau substituentul paginii de titlu)

resursă - obiect artificial sau natural, care servește ca sursă de informații, apărut în orice formă, în orice sistem de semne, pe orice suport fizic.

Standardul 7-0-100-2018 include o nouă zonă – Zona 9 – Zona formei conținutului și a tipului de suport, zonă care înlocuiește termenii folosiți pentru desemnarea generală a materialului, element bibliografic ce urma titlului propriu-zis din Zona titlului și a mențiunii de responsabilitate, și care nu satisfăcea noile reglementări impuse de modelul conceptual FRBR.

În ediția ISBD 2011, această zonă este amplasată la începutul schemei ISBD fiind numerotată cu cifra zero.

Zona 9 – **Zona formei conținutului și a tipului de suport** cuprinde următoarele elemente bibliografice: forma conținutului, calificarea conținutului și tipul de suport. Ele vor facilita identificarea și selectarea resurselor adecvate la nevoile informaționale ale specialiștilor și utilizatorilor. Prezența acestor elemente este necesară într-un catalog/bază de date care conține înregistrări pentru mai multe tipuri de resurse.

Punctuația folosită în cadrul zonei este următoarea:

- Termenii care indică forma conținutului sunt precedați de punct spațiu [.], cu excepția primului termen, când resursa are mai multe forme de prezentare a conținutului, sau a singurului termen existent, când resursa are o singură formă de prezentare.

- Calificarea conținutului este elementul imediat următor formei conținutului și se încadrează între paranteze rotunde precedate de spațiu [( )]. Dacă pentru calificarea conținutului se folosesc mai mulți termeni, aceștia se despart prin spațiu punct și virgulă spațiu [;].

Exemplu:

Forma conținutului (calificarea conținutului ; calificarea conținutului)

- Termenii care indică tipul de suport urmează imediat celor care arată calificarea conținutului și sunt precedați de spațiu două puncte spațiu [:].

Exemplu: Forma conținutului (calificarea conținutului) : tipul de suport).

Când resursa descrisă este formată din mai multe tipuri de mediu cu diferite forme de conținut, fiecare set de elemente "forma conținutului (calificarea conținutului) : tipul de suport" se introduce prin spațiu semnul plus spațiu.

Exemplu: Forma conținutului (calificarea conținutului) : tipul de suport + forma conținutului : tipul de suport.

Sursa principală de informare pentru această zonă este întreaga resursă descrisă.

Descrierea elementelor bibliografice ale zonei 9

Forma conținutului

Primul element bibliografic al zonei - forma conținutului, **este obligatoriu** și redă forma sub care se prezintă conținutul resursei.

Termeni pentru forma conținutului

Termenii de mai jos se determină în limba și scrierea alese de agenția bibliografică națională, folosindu-se atâția termeni, cât sunt aplicabili resursei descrise:

- mișcare;
- sunet;
- imagine;
- muzică;
- obiect;
- text;
- vorbire;
- program electronic ;
- date electronice.

1. Termenul "mișcare" este folosit pentru o resursă, conținutul căreia este exprimat prin mișcare (de exemplu, notație coregrafică, punere în scenă). Termenul "mișcare" nu se aplică resurselor care conțin imagini în mișcare (de exemplu, cum ar fi înregistrările video).

2. Termenul "sunet" se utilizează pentru o resursă, conținutul căreia este exprimat de înregistrări de sunete produse de animale, păsări, surse naturale de sunete sau asemenea sunete simulate de vocea umană sau dispozitive digitale.

Termenul "sunet" nu se aplică muzicii înregistrate și înregistrării vorbirii umane.

3. Termenul "imagine" se utilizează pentru o resursă al cărei conținut este exprimat printr-o linie, formă, umbră etc., și este destinat percepției vizuale. Imaginea poate fi fixă sau în mișcare (de exemplu, reproduceri de artă, hărți, fotografii, imagini satelitare, stereografii, filme și litografii).

Termenul "imagine" nu se aplică unor astfel de resurse cartografice, cum ar fi globurile, ma-

chete de relief, secțiunile transversale, tridimensionale.

4. Termenul "muzica" se utilizează pentru o resursă, conținutul căreia este exprimat prin tonuri sau sunete în succesiune, combinate într-o secvență specifică, relaționate temporal pentru a produce o compoziție care are unitate de continuitate. Muzica poate fi înregistrată utilizând semne (note), realizate sau înregistrate în formate analogice sau digitale, sub forma unor sunete vocale, instrumentale sau mecanice care au ritm, melodie sau armonie (de exemplu: muzică scrisă, partituri, muzică înregistrată, concerte, opere și înregistrări de studio etc.).

5. Termenul "obiect" se utilizează pentru o resursă al cărei conținut este exprimat cu ajutorul formelor naturale și al artefactelor create artificial de om sau de mașină. Obiectele naturale includ obiecte de viață și neînsuflețite: fosile și minerale, animale, plante, insecte, probele biologice pe un diapozitiv de microscop etc. Exemple de artefacte, numite și structuri tridimensionale, sunt clădirile, sculpturile, modelele, jucării, echipamente, articole de îmbrăcăminte etc.

6. Termenul "text" se utilizează pentru o resursă al cărei conținut este exprimat prin cuvinte scrise, simboluri și numere (cărți imprimare sau electronice, manuscrise, corespondență, baze de date de reviste și ziare microfilmate).

7. Termenul "vorbire" se utilizează pentru o resursă, al cărei conținut este exprimat prin voce umană (audiocărți, emisiuni radio, înregistrări de istorie orală, înregistrări de teatru radiofonic pe suport analogic sau digital).

8. Termenul "program electronic" se utilizează pentru o resursă al cărei conținut este exprimat prin instrucțiuni codificate digital și destinate procesării și executării de un calculator (de exemplu, sisteme de operare pe calculator, software aplicativ etc.).

9. Termenul "date electronice" se utilizează pentru o resursă, conținutul căreia este exprimat de date codificate digital, destinate a fi prelucrate de un calculator (de exemplu, date numerice, date de mediu etc. folosite de softuri aplicative pentru a calcula medii, corelații etc. sau pentru a produce machete etc. dar, în mod normal, de obicei neexpuse în formă brută).

Termenul "date electronice" nu se aplică înregistrărilor digitale codificate ale muzicii, vorbirii, sunetelor, precum și a imaginilor și textului reproduse de calculator.

11. Pentru o resursă al cărei conținut nu poate fi exprimat prin nici unul dintre termenii de mai sus, se indică termenul "alte forme".

Pentru o resursă al cărei conținut este exprimat prin trei sau mai multe forme se indică termenul "forme multiple".

Dacă resursa include diferite tipuri de conținut care sunt accesibile prin aceleași tipuri de suport (plasate pe același mediu fizic sau reproduse de același dispozitiv) și percepute fără dispozitive,

atunci informațiile despre tipurile de conținut sunt indicate prin următoarele reguli.

Dacă tipurile de conținut sunt echivalente, în descriere pot fi redate, în ordine alfabetică, toate tipurile de conținut, separate prin semnul punct.

Exemplu:

Imagine. Text

(Exemplul se referă la un album de artă imprimat).

În cazul în care în resursă predomină unul dintre tipurile de conținut, se indică mai întâi forma predominantă apoi cea mai puțin semnificativă.

Exemplu:

Imagine. Mișcare. Text

(Exemplul se referă la un CD-ROM, al cărui conținut principal este un videoclip al unui dans, însoțit de kinetografie cu text explicativ).

Dacă tipurile de conținut nu prevalează, ele sunt considerate minime, aleatoare sau nesemnificative, și în descriere nu se indică.

Exemplu:

Text

(Exemplul se referă la o carte tipărită cu un număr mic de ilustrații).

Calificarea conținutului

Calificarea conținutului este un element opțional. Calificarea conținutului are rolul de a clarifica și nuanța forma conținutului. Mai exact, acest element specifică tipul, natura senzorialului, dimensionalitatea și/sau prezența ori absența mișcării pentru resursa descrisă.

Pentru calificarea unei anumite forme de conținut, se utilizează termenii de mai jos, și se folosesc atâția termeni câți sunt aplicabili conținutului resursei.

De exemplu, în cazul formei conținutului pentru care s-a folosit termenul "imagine" se folosesc, pentru calificarea conținutului, specificații de mișcare și specificații de dimensionalitate.

Exemple:

Imagine (statică ; bidimensională)

Imagine (mișcare ; tridimensional)

Imagine (interpretativă ; mișcare ; tridimensional)

Termeni pentru specificarea tipului

Pentru specificarea tipului în care este exprimat conținutul se folosesc următorii termeni:

➤ Scris (ă) – conținut exprimat printr-un sistem de notație în scopuri artistice (de exemplu, muzică, dans, punere în scenă);

➤ Interpretat (ă) – conținut exprimat într-o formă audibilă sau vizibilă (de exemplu, înregistrări de interpretări muzicale sau coregrafice, muzică generată de computer).

➤ Cartografic (ă) – conținut reprezentând întreg Pământul, sau o parte a sa, sau un corp cerească, la orice scară (de exemplu, hărți, atlase, globuri, machete de relief).

Termeni pentru specificarea senzorială

Acest atribut indică prin ce simț uman este perceput conținutul unei resurse și pentru specificarea senzorială se folosesc următorii termeni:

a) vizual - pentru caracterizarea conținutului perceput prin organele văzului;

Exemple:

Mișcare (interpretată, vizuală)

Muzică (scrisă, vizuală)

b) gustativ - pentru caracterizarea conținutului perceput prin intermediul organelor gustative;

Exemplu:

Obiect (gustativ)

c) olfactiv - pentru caracterizarea conținutului perceput prin intermediul mirosului;

Exemplu:

Obiect (olfactiv)

d) auditiv - pentru caracterizarea conținutului prin intermediul organelor de auz;

exemple:

Sunete (auditive)

Discurs oral (auditiv)

e) tactil - pentru caracterizarea conținutului prin intermediul organelor de pipăit.

Exemple:

Imagine (cartografică, fixă, bidimensională, tactilă)

Text (tactil)

Tipul de suport

Tipul de suport este ultimul element bibliografic al Zonei 9 și aduce informații despre formatul suportului de stocare, în combinație cu tipul instrumentului necesar pentru a reda, vizualiza, executa etc. conținutul resursei. El se completează obligatoriu.

Pentru desemnarea tipului de suport sunt folosiți următorii termeni:

- audio;
- video;
- microscopic;
- micro-format;
- nemediat;
- proiectabil;
- stereografic;
- electronic.

Termenii de mai sus, se redau după tipul de conținut (sau caracteristicile sale) cu literă mică, și sunt precedați de semnul două puncte [:].

Termenii pentru tipul de suport se redau în concordanță cu termenii formei de conținut și calificării conținutului.

Termenul "audio" este folosit pentru resursele al căror conținut este accesibil prin intermediul dispozitivelor de înregistrare a sunetului și care necesită un audio-player.

Exemplu:

Sunete (auditive): audio.

Termenul "video" este folosit pentru resursele al căror conținut este disponibil prin intermedi-

ul unui video player. Suporturi folosite pentru a stoca imagini în mișcare sau fixe, proiectate pentru a fi utilizate cu un dispozitiv de redare, precum un videocasetofon sau un DVD player.

Exemplu:

Muzică (interpretată): video.

Termenul "microscopic" este folosit pentru resursele a căror conținut este accesibil prin intermediul microscopului.

Exemplu:

Text (vizual): microscopic.

Termenul "micro-format" este folosit pentru resursele care necesită un cititor de micro-formate.

Exemplu:

Mișcare (semn): micro-format

Termenul "nemediat" este folosit pentru resursele a căror conținut este disponibil pentru utilizare sau percepție și care nu necesită un dispozitiv mediator pentru a fi utilizate/percepute).

Exemplu:

Text (vizual): nemediat

Termenul "proiectabil" este folosit pentru resursele a căror conținut este accesibil cu ajutorul echipamentului de proiecție (kinoprojector, dia-projector sau proiector).

Exemplu:

Imagine (statică, bidimensională, vizuală): proiectabilă

Termenul "stereografic" este utilizat pentru resursele a căror conținut este accesibil cu ajutorul unui vizualizator stereografic sau un aparat stereografic pentru obținerea efectului de tridimensionalitate.

Exemplu:

Imagine (statică, tridimensională, vizuală): stereografică

Termenul "electronic" este utilizat pentru resursele a căror conținut este accesibil cu ajutorul unui computer.

Exemple:

Text (vizual) : electronic

Program electronic : electronic

Pentru resursele la care nu se poate aplica nici unul dintre termenii de mai sus, se aplică termenul "alte tipuri de mediu".

Exemplu:

Imagine (statică, tridimensională): alte tipuri de mediu

Pentru resursele cu conținut mixt, care cuprind mai mult de trei tipuri de suport, se aplică termenul "forme multiple".

Exemplu:

Imagine (statică, bidimensională) : forme multiple

Folosirea Zonei 9 în descrierea bibliografică a resurselor va avea următoarele

avantaje:

- va dispune desemnarea generală a materialului care era un element facultativ în schema ISBD;
- termenii folosiți pentru forma conținutului, calificarea conținutului și tipul de suport sunt accesibili;
- utilizatorilor li se asigură noi posibilități de căutare ale resurselor;
- sunt vizibile toate resursele pe diferite tipuri de mediu;
- va facilita schimbul de înregistrări bibliografice între instituții.

Prin urmare, Zona 9 este utilă și importantă în cadrul schemei ISBD.

Webliografie:

1. ГОСТ Р 7.0.100–2018 "Библиографическая запись. Библиографическое описание. Общие требования и правила составления". [citat 10.01.2018] Disponibil: <http://bookchamber.ru/index.html> ;
2. ISBD. International Standard Bibliographic Description. consolidated edition. [citat 10.01.2018] Disponibil: https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/isbd/isbd-cons_20110321.pdf www.ifla.org/files/;
3. International Standard Bibliographic Description (ISBD) : Area 9: Content Form and Media Type Area. [citat 03.01.2018] Disponibil: http://www.ifla.org/files/cataloguing/isbd/area-o_2009.pdf;
3. CĂLUIAN, Catrina. Zona 9 – Zona formei conținutului și a tipului de suport. [citat 03.01.2018] Disponibil: <http://www.bvau.ro/docs/pdf/bfu13.pdf>.

DOCUMENTE ÎN BIBLIOTECONOMIE ȘI ȘTIINȚE ALE INFORMĂRII EDITATE ÎN ANII 2016-2018

(analiză info-documentară în baza Depozitului Legal)

Tatiana Marițoi

Introducere

Camera Națională a Cărții din Republica Moldova (CNCRM), instituție unicat, fondată în anul 1950, realizează următoarele funcții: Arhiva Națională a Depozitului Legal, Centrul statistic al producției editoriale naționale, Agenție bibliografică națională, Centrul național de catalogare și clasificare (CIP), Agenție națională ISBN, ISMN, ISSN, Membru național al Centrului Index Translationum de pe lângă UNESCO, Tinerea la zi a recepționării depozitului legal și distribuirea lui beneficiarilor de depozit legal.

Constituirea patrimoniului documentar național este una din funcțiile esențiale ale Camerei Naționale a Cărții. În calitatea sa de Agenție Națională a Depozitului legal, conform prevederilor "Legii cu privire la activitatea editorială" Nr 939/2000, modificată și republicată, CNCRM are obligația să recepționeze de la producătorii editoriali documentele ce fac obiectul Depozitului legal.

Prezenta lucrare se axează pe activitatea CNCRM ca Arhivă Națională a Depozitului Legal și are drept scop de a identifica și oferi spre consultare sursele monografice de informare în biblioteconomie și științe ale informării, editate în anii 2016-2018, aflate în colecțiile Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova.

Prezenta analiză, efectuată în baza Depozitului Legal (nr indicat între paranteze pătrate) recepționat de către Camera Națională a Cărții, scoate în evidență lucrările principale apărute în anii 2016-2018 în domeniul biblioteconomiei și știința informării, instituțiile cele mai productive, cuantumul comparativ al tirajelor, tirajul total al lucrărilor și prezența acestora în contextul numărului total de publicații.

În anii 2016-2018 au fost publicate 167 titluri

de cărți și broșuri din domeniul bibliografiei și biblioteconomiei, tirajul total constituind 13,7mii ex., ceea ce constituie 0,21% din numărul total de cărți și broșuri editate în Republica Moldova în această perioadă și 0,2% din tirajul total editat.

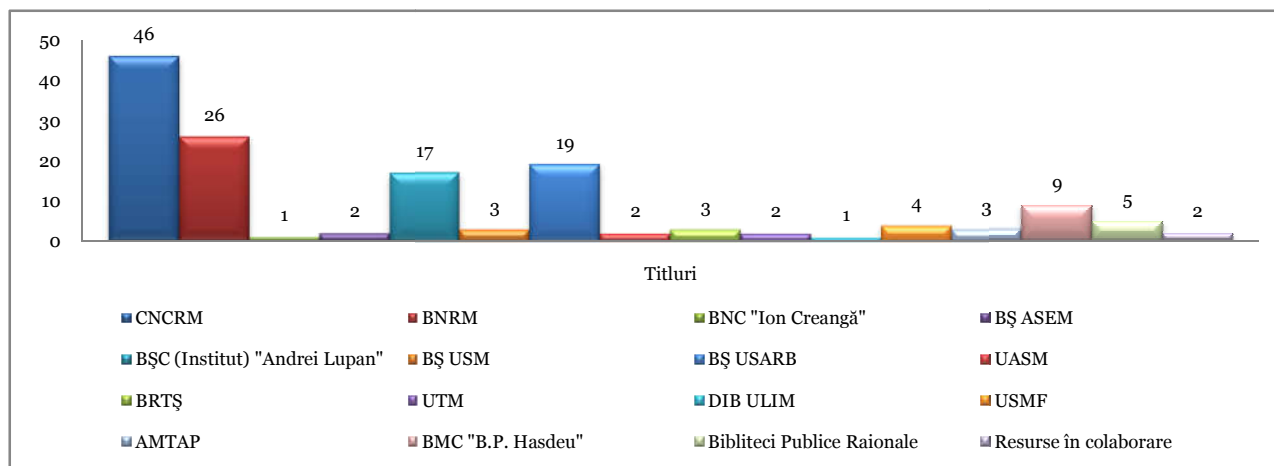
Tabel 1

Anul	Titluri	Tiraj (mii ex.)
2016	57	4,0
2017	61	5,6
2018	49	4,1

Activitatea editorială a instituțiilor info-documentare

În anii 2016-2018 Arhiva Națională a Camerei Naționale a Cărții a fost completată cu publicații în biblioteconomie și științele informării, elaborate sub egida instituțiilor:

- Camera Națională a Cărții din Republica Moldova (CNCRM) - 46 titluri
- Biblioteca Națională a Republicii Moldova (BNRM) – 26 titluri
- Biblioteca Națională pentru Copii "Ion Creangă" – 1 titlu
- Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice din Moldova – 2 titluri
- Biblioteca Științifică Centrală "Andrei Lupan" a Academiei de Științe a Moldovei (BȘC a AȘM) - 17 titluri
- Biblioteca Științifică a Universității de Stat din Moldova – 3 titluri
- Universitatea de Stat "Alec Russo", Biblioteca științifică (BȘ USB) – 19 titluri
- Universitatea Agrară de Stat din Moldova – 2 titluri

- Biblioteca Republicană Tehnico-Științifică, INCE – 3 titluri
- Universitatea Tehnică a Moldovei – 2 titluri
- Departamentul Informațional Biblioteconomic al Universității Libere Internaționale din Moldova (DIB ULIM) – 1 titlu
- Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu" – 4 titluri
- Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice – 3 titluri
- Biblioteca Municipală "B. P. Hasdeu", Chișinău (BMC "B.P. Hasdeu") - 9 titluri
- Biblioteci Publice Raionale – 5 titluri
- Resurse în colaborare – 2 titluri

Camera Națională a Cărții din Republica Moldova

– analiza bibliometrică a producției editoriale

Analizând produsele editoriale ale Camerei Naționale a Cărții în anii 2016-2018, conchidem asupra diversificării apartenenței funcționale a documentelor. Astfel, menționăm în mod deosebit elaborarea și editarea a două materiale de caracter metodologic, acestea fiind utile comunității bibliotecare. Evident, cuantumul maxim este deținut de către lucrările bibliografice, acestea contabilizând toate genurile de documente: cărți, contribuții, periodice, note, recenzii etc.

1. Bibliografia Națională a Moldovei = The National Bibliography of Moldova : Cărți. Autoreferate. Articole din reviste și ziare : Se editează din anul 1958 : Apare lunar / Camera Naț. a Cărții din Rep. Moldova ; aut.-alcăt.: Valentina Chitoroagă, Renata Cozonac, Olesia Zabiaco [et al.] ; red. resp., coord. și pref.: Valentina Chitoroagă ; design : Renata Cozonac. – Chișinău : Camera Națională a Cărții, 2016 (Tipogr. "Print-Caro"). – . – 21 cm. – Tit. paral.: lb. rom., engl. – Texte : lb. rom., rusă, alte lb. străine. – 25 ex. – ISSN 1857-0550. – E-ISSN 1857-3266. – ISBN 978-9975-9730-3-8.

Nr 4, 2015. – 2015. – 175 p. – ISBN 978-9975-49-197-6 (Print). – ISBN 978-9975-49-198-3 (PDF). – [2016-600].

2. Nr 5, 2015. – 2015. – 181 p. – ISBN 978-9975-49-199-0 (Print). – ISBN 978-9975-49-200-3 (PDF). – [2016-601].

3. Nr 6, 2015. – 2015. – 186 p. – ISBN 978-9975-49-201-0 (Print). – ISBN 978-9975-49-202-7 (PDF). – [2016-602].

4. Nr 7, 2015. – 2015. – 174 p. – ISBN 978-9975-49-205-8 (Print). – ISBN 978-9975-49-206-5 (PDF). – [2016-603].

5. Nr 8, 2015. – 2015. – 154 p. – ISBN 978-9975-49-207-2 (Print). – ISBN 978-9975-49-208-9 (PDF). – [2016-604].

6. Nr 9, 2015. – 2015. – 176 p. – ISBN 978-9975-49-209-6 (Print). – ISBN 978-9975-49-210-2 (PDF). – [2016-605].

7. Nr 10, 2015. – 2016. – 198 p. – ISBN 978-9975-49-213-3 (Print). – ISBN 978-9975-49-214-0 (PDF). – [2016-1936].

8. Nr 11, 2015. – 2016. – 208 p. – ISBN 978-9975-49-215-7 (Print). – ISBN 978-9975-49-216-4 (PDF). – [2016-1937].

9. Nr 12, 2015. – 2016. – 414 p. (2704 tit.) – 25 ex. – ISBN 978-9975-49-217-1 (Print). – ISBN 978-9975-49-218-8 (PDF). – [2017-282].

10. Nr 1, 2016. – 2016. – 189 p. – ISBN 978-9975-49-219-5 (Print). – ISBN 978-9975-49-220-1 (PDF). – [2016-1938].

11. Nr 2, 2016. – 2016. – 184 p. – ISBN 978-9975-49-221-8 (Print). – ISBN 978-9975-49-222-5 (PDF). – [2016-1939].

12. Nr 3, 2016. – 2016. – 192 p. – ISBN 978-9975-49-223-2 (Print). – ISBN 978-9975-49-224-9 (PDF). – [2016-1940].

13. Nr 4, 2016. – 2016. – 164 p. – ISBN 978-9975-49-225-6 (Print). – ISBN 978-9975-49-226-3 (PDF). – [2016-1941].

14. Nr 5, 2016. – 2017. – 158 p. – ISBN 978-9975-49-227-0 (Print). – ISBN 978-9975-49-228-7 (PDF). – [2017-283].

15. Nr 6, 2016. – 2017. – 158 p. – ISBN 978-9975-49-229-4 (Print). – ISBN 978-9975-49-230-0 (PDF). – [2017-284].

16. Nr 7, 2016. – 2017. – 156 p. – ISBN 978-9975-49-231-7 (Print). – ISBN 978-9975-49-232-4 (PDF). – [2017-305].

17. Nr 8, 2016. – 2017. – 142 p. – ISBN 978-9975-49-233-1 (Print). – ISBN 978-9975-49-234-8 (PDF). – [2017-306].

18. Nr 9, 2016. – 2017. – 141 p. – ISBN 978-9975-49-235-5 (Print). – ISBN 978-9975-49-236-2 (PDF). – [2017-1394].

19. Nr 10, 2016. – 2017. – 173 p. – ISBN 978-9975-49-238-6 (Print). – ISBN 978-9975-49-239-3 (PDF). – [2017-1676].

20. Nr 11, 2016. – 2017. – 177 p. – ISBN 978-9975-49-240-9 (Print). – ISBN 978-9975-49-241-6 (PDF). – [2017-1677].

21. Nr 12, 2016. – 2017. – 380 p. – ISBN 978-9975-49-249-2 (Print). – ISBN 978-9975-49-253-9 (PDF). – [2017-2017].

23. Bibliografia Națională a Moldovei = The National Bibliography of Moldova : Cărți. Autoreferate. Articole din reviste și ziare : Se editează din anul 1958 : Apare lunar / Camera Naț. a Cărții din Rep. Moldova ; aut.-alcăt.: Valentina Chitoroagă, Renata Cozonac, Olesia Zabiaco [et al.] ; red. resp., coord., pref.: Valentina Chitoroagă ; tehnoredactare computerizată, design : Renata Cozonac. – Chișinău : CNCM, 2017 (Tipogr. "Print-Caro") – . – 21 cm. – Tit. paral.: lb. rom., engl. – Texte : lb. rom., rusă, alte lb. străine. – 25 ex. – ISSN 1857-0550. – E-ISSN 1857-3266. – ISBN 978-9975-9730-3-8.

Nr 1, 2017. – 2017. – 175, [1] p. – ISBN 978-9975-49-254-6 (Print). – ISBN 978-9975-49-255-3 (PDF). – [2017-1678].

24. Nr 2, 2017. – 2017. – 137 p. – ISBN 978-9975-49-256-0 (Print). – ISBN 978-9975-49-257-7 (PDF). – [2017-1679].

25. Nr 3, 2017. – 2017. – 167 p. – ISBN 978-9975-49-258-4 (Print). – ISBN 978-9975-49-259-1 (PDF). – [2017-2647].

26. Nr 4, 2017. – 2017. – 160 p. – ISBN 978-9975-49-260-7 (Print). – ISBN 978-9975-49-261-4 (PDF). – [2017-2648].

27. Nr 5, 2017. – 2017. – 158 p. – ISBN 978-9975-49-264-5 (Print). – ISBN 978-9975-49-266-9 (PDF). – [2017-2649].

28. Nr 6, 2017. – 2017. – 163 p. – ISBN 978-9975-49-265-2 (Print). – ISBN 978-9975-49-266-9 (PDF). – [2017-2650].

29. Nr 7, 2017. – 2017. – 158 p. – ISBN 978-9975-49-267-6 (Print). – ISBN 978-9975-49-268-3 (PDF). – [2017-2651].

30. Nr 8, 2017. – 2018. – 145 p. – 25 ex. – ISBN 978-9975-49-272-0 (Print). – ISBN 978-9975-49-273-7 (PDF). – [2018-1200].

31. Nr 9, 2017. – 2018. – 134, [1] p. – 25 ex. – ISBN 978-9975-49-274-4 (Print). – ISBN 978-9975-49-275-1 (PDF). – [2018-1201].

32. Nr 10, 2017. – 2018. – 173, [1] p. – 25 ex. – ISBN 978-9975-49-276-8 (Print). – ISBN 978-9975-49-277-5 (PDF). – [2018-1202].

33. Nr 11, 2017. – 2018. – 193, [1] p. – ISBN 978-9975-49-278-2 (Print). – ISBN 978-9975-49-279-9 (PDF). – [2018-1202].

34. Nr 12, 2017. – 2018. – 382, [1] p. – ISBN 978-9975-49-311-6 (Print). – ISBN 978-9975-49-312-3 (PDF). – [2018-1780].

35. Bibliografia Națională a Moldovei = National Bibliography of Moldova : Cărți. Autoreferate. Teze. Articole din reviste și ziare : Se editează din anul 1958 : Apare lunar / Camera Naț. a Cărții din Rep. Moldova ; aut.-alcăt.: Valentina Chitoroagă, Renata Cozonac, Olesea Zabiaco [et al.] ; red. resp., coord., pref.: Valentina Chitoroagă ; design : Renata Cozonac. – Chișinău : CNCRM, 2018 (Tipogr. "Print-Caro") – . – 21 cm. – Tit. paral.: lb. rom., engl. – Texte : lb. rom., rusă, alte lb. străine. – 25 ex. – ISSN 1857-0550. – E-ISSN 1857-3266. – ISBN 978-9975-9730-3-8.

Nr 1, 2018. – 2018. – 178 p. – ISBN 978-9975-49-313-0 (Print). – ISBN 978-9975-49-314-7 (PDF). – [2018-1273].

36. Nr 2, 2018. – 2018. – 162 p. – ISBN 978-9975-49-315-4 (Print). – ISBN 978-9975-49-316-1 (PDF). – [2018-1781].

37. Nr 3, 2018. – 2018. – 196 p. – ISBN 978-9975-49-317-8 (Print). – ISBN 978-9975-49-318-5 (PDF). – [2018-1782].

38. Nr 4, 2018. – 2018. – 167, [1] p. – ISBN 978-9975-49-319-2 (Print). – ISBN 978-9975-49-320-8 (PDF). – [2018-1783].

39. Nr 5, 2018. – 2018. – 173, [1] p. – ISBN 978-9975-49-321-5 (Print). – ISBN 978-9975-49-333-2 (PDF). – [2018-1784].

40. Nr 6, 2018. – 2018. – 173, [1] p. – ISBN 978-9975-49-323-9 (Print). – ISBN 978-9975-49-324-6 (PDF). – [2018-1785].

41. Nr 7, 2018. – 2018. – 173, [1] p. – ISBN 978-9975-49-325-3 (Print). – ISBN 978-9975-49-326-0 (PDF). – [2018-1786].

42. Bibliografia Națională a Moldovei. Seriale = National Bibliography of Moldova. Serials : Se editează din anul 1973 : Apare anual / Camera Naț. a Cărții din Rep. Moldova ; alcăt.: Valentina Chitoroagă, Renata Cozonac, Oxana Perciun [et al.] ; red. resp., coord. : Valentina Chitoroagă ; design : Renata Cozonac. – Chișinău : Camera Națională a Cărții, 2016 (Tipogr. "Print-Caro") – . – 21 cm. – (Bibliografia Națională a Moldovei). – Tit. paral.: lb. rom., engl. – Text : lb. rom., rusă, alte lb. străine. – 25 ex. – ISSN 1857-0577. – ISBN 978-9975-49-028-3.

2009. – 2016. – 124 p. – ISBN 978-9975-49-211-9. – [2016-606].

43. Bibliografia Națională a Moldovei. Seriale = National Bibliography of Moldova. Serials : Se editează din anul 1973 : Apare anual / Camera Naț. a Cărții din Rep. Moldova ; alcăt.: Valentina Chitoroagă, Renata Cozonac, Tatiana Marițoi ; red. resp., coord.: Valentina Chitoroagă ; design : Renata Cozonac. – Chișinău : CNCM, 2017 (Tipogr. "Print-Caro") – . – 21 cm. – (Bibliografia Națională a Moldovei). – Tit. paral.: lb. rom., engl. – Text : lb. rom., rusă, alte lb. străine. – 25 ex. – ISSN 1857-0577. – ISBN 978-9975-49-028-3.

2010. – 2017. – 124 p. – ISBN 978-9975-49-242-0 (Print). – ISBN 978-9975-49-244-7 (PDF). – [2017-285].

Lucrarea "Seriale", una din fasciculele BNM a apărut cu tirajul 25 exemplare și volumul 0,2 mii coli de tipar imprimate.

Publicațiile Camerei Naționale a Cărții, incluzând informații asupra diverselor categorii de documente (Cronica Cărții, Cronica articolelor de revistă, Cronica articolelor de gazetă, Indicele "Materiale bibliografice", Cronica recenziilor, Cronica articolelor de artă, Cronica publicațiilor de note) rămân în continuare să fie principala sursă de informare pentru biblioteci la alcătuirea indicilor bibliografici și biobibliografiilor.

Nu pot fi trecute cu vederea și următoarele lucrări de proporții:

44. Chitoroagă, Valentina. Metodologie de aplicare a GOST-ului 7.1-2003 "Библиографическая запись. Библиографическое описание : Общие требования и правила составления = Înregistrarea bibliografică. Descrierea bibliografică : Cerințe și reguli generale de alcătuire" / Valentina Chitoroagă (coord.), Silvia Hăbășescu ; Consiliul Biblioteconomic Național, Camera Naț. a Cărții din Rep. Moldova. – Chișinău : S. n., 2016 (Tipogr. "Print-Caro"). – 152 p. : tab. ; 30 cm. – Referințe bibliogr.: p. 149 (10 tit.). – Index : p.

150-152. – 100 ex. – ISBN 978-9975-49-153-2. – [2016-1343].

În lucrare sunt stabilite cerințele descrierii și identificării anumitor documente, desemnarea ordinii elementelor descrierii bibliografice, definiere sistemului de punctuație pentru descrierea bibliografică, precum și recomandări pentru o catalogare descriptivă compatibilă la nivel global în vederea sprijinirii schimbului internațional de înregistrări bibliografice între agențiile bibliografice naționale și în cadrul comunității internaționale a bibliotecilor și științe ale informării. Sunt specificate cerințele generale și reguli/recomandări pentru crearea de înregistrări bibliografice a documentului/resursei, părțile lui componente, grupuri de documente, precum și reguli de întocmire a înregistrărilor bibliografice pentru fiecare gen/tip de documente.

45.CZU. Clasificarea Zecimală Universală : Tabele prescurtate / Camera Naț. a Cărții din Rep. Moldova ; ed. îngrijită și adapt.: Valentină Chitoroagă ; tehnored. computerizată și design: Renata Cozonac. – Chișinău : Camera Națională a Cărții, 2017 (Tipogr. "Print-Caro"). – 189, [1] p. : tab. ; 30 cm. – 1000 ex. – ISBN 978-9975-49-245-4. – [2017-560].

Lucrarea este o versiunea prescurtată a CZU și reprezintă o adaptare la ediția on-line a "Clasificării Zecimale Universale" elaborată de Consorțiul CZU (Universal Decimal Classification Consortium – UDCC), și se bazează pe edițiile în limbile română¹⁰, engleză¹¹, rusă¹², cuprinzând textul actualizărilor al Master Reference File (MRF) a Consorțiului din anii 2006-2011. Tabelele sunt prevăzute cu comentarii și referințe, și sunt concepute pentru a oferi o abordare unitară a sistematizării publicațiilor ca produs intelectual în bibliotecă, edituri, librării, și de a facilita procesul de sistematizare a documentelor. În sprijinul muncii bibliotecarului, sunt anexate "Tabelele de autor" în limbile română și rusă, care vor facilita așezarea documentelor în rafturi, în ordine sistematică.

46.Publicațiile Moldovei = Moldova's Publications : Culegere de informații statistice / Camera Naț. a Cărții din Rep. Moldova ; aut.-alcăt.: Valentina Chitoroagă, Valentina Rău, Renata Cozonac ; red. resp., coord., pref. de Valentina Chitoroagă. – Chișinău : CNCRM, 2017 (Tipogr. "Print Caro") – . – ISBN 978-9975-49-250-8.

...1991-1995. – 2017. – 31 p. – Tit. paral.: lb. rom., engl. – ISBN 978-9975-49-251-5 (Print). – ISBN 978-9975-49-252-2 (PDF). – 25 ex. – [2017-1800]

Biblioteca Națională a Republicii Moldova

Biblioteca Națională a Republicii Moldova a elaborat și a editat în anii 2016-2018 diverse tipuri de publicații. Centru cultural și spiritual al țării, bibliotecă cu tradiții, centru metodico-științific, bibliografic și biblioteconomic - Biblioteca Națională a Republicii Moldova contribuie eficient și fructuos la elaborarea și editarea publicațiilor în domeniul de profil. Anii 2016-2018 au fost prolifici în acest sens, mai ales că în această perioadă au fost consemnați 185 de ani de la fondarea acestei biblioteci.

Analiza efectuată ne permite să conchidem următoarele: în funcție de apartenența funcțională documentele, editate sub egida BNRM, pot fi structurate după cum urmează: documente de reglementare (2 tit.), studii monografice (5 tit.), documente metodologice (5 tit.), cataloage și bibliografii (14 tit.). La fel menționăm, că în perioada de referință, Biblioteca Națională a Republicii Moldova a editat cel mai mare număr de bibliografii.

Studii monografice

1.Biblioteca Națională a Republicii Moldova – Meridianul Zero al Sistemului Național de Biblioteci (1991-2016) : Monografie (consacrată aniversării a 185 de ani de la fondarea BNRM) / Bibl. Naț. a Rep. Moldova ; dir. de publ.: Elena Pintilei ; coord. de ed.: Vera Osoianu, Ludmila Corghenci ; consultanți șt.: Aliona Tostogan, Svetlana Barbei. – Chișinău : BNRM, 2017. – 215 p. : fig., fot., tab. ; 30 cm. – Publ. despre Bibl. Naț.: p. 180-198. – Referințe bibliogr. la sfârșitul art. – Rez.: lb. rom., engl. – 80 ex. – ISBN 978-9975-110-86-0. [2017-2044].

2. Lectura Central : În ajutorul activității de promovare a cărții și lecturii ca bază pentru cunoaștere, știință și cultură : Platforma on/off line : pentru bibliotecari / Bibl. Naț. a Rep. Moldova ; alcăt.: Vera Osoianu-Filip ; dir. gen.: Elena Pintilei. – Chișinău : BNRM, 2017. – 131 p. : fig., tab. ; 21 cm. – (185 ani BNRM). Bibliogr. în text. – Referințe bibliogr.: p. 128-131 (50 tit.). – 100 ex. – ISBN 978-9975-3096-6-0. [2017-2045].

3. Omagiu "Străjerilor" patrimoniului documentar al BNRM : [serviciul "Carte veche și rară"] / Bibl. Naț. a Rep. Moldova ; alcăt.: Veronica Cosovan ; dir. gen.: Elena Pintilei. – Chișinău : BNRM, 2017. – 247 p. : fot., fot. color ; 25 cm. Bibliogr.: p. 205-214. – 50 ex. – ISBN 978-9975-3096-4-6. [2017-1902]

4. "Anul Bibliologic – 25 de ani: colaborare, dezvoltare, impact", simpozion științific (2016 ; Chișinău). Simpozionul Științific "Anul Bibliologic – 25 de ani: colaborare, dezvoltare, impact" / concepție, elab.: Vera Osoianu ; coord.: Ecaterina Dmitric. – Chișinău : BNRM, 2016 (Tipogr. "Primex-Com"). – 70 p. : il., fot. ; 29 cm. Antetit.: Bibl. Naț. a Rep. Moldova. – Bibliogr. la sfârșitul art. – 70 ex. ISBN 978-9975-9696-6-6. [2016-554].

5. Tribuna avocatului bibliotecii : Îndrumar pentru bibliotecari / Bibl. Naț. a Rep. Moldova ; alcăt.: Vera Osoianu-Filip ; dir. gen.:

¹⁰ <http://www.udcsummary.info/php/index.php?tag=0&lang=ro> (tradusă de dr. Victoria Frâncu)

¹¹ <http://www.udcsummary.info/php/index.php?tag=0&lang=en&pr=Y>

¹² <http://www.udcsummary.info/php/index.php?tag=0&lang=ru&pr=Y>

Elena Pintilei. – Chișinău : Biblioteca Națională a Republicii Moldova, 2016 (Imprimeria BNRM). – 145 p. : fig., fot., tab. ; 26 cm. Referințe bibliogr.: p. 136 și în subsol. – 100 ex. ISBN 978-9975-3114-8-9. [2016-2158].

Documente de reglementare

6. **Biblioteconomia Moldovei** : Cadru de reglementare : [în vol.] / Bibl. Naț. a Rep. Moldova ; elab.: Ecaterina Dmitric. – Chișinău : BNRM, 2016 - . - 30 cm. – ISBN 978-99754368-7-8. Vol. 6, 2012-2015. – 2016. – 240 p. : tab. – 50 ex. – ISBN 978-9975-9696-4-2. – [2016500].

7. **Biblioteconomie și Științe ale Informării în Republica Moldova** : (Documente în sprijinul activității bibliotecarilor) : [în vol.] : 185 ani BNRM / Bibl. Naț. a Rep. Moldova ; elab.: Ludmila Corghenci [et al.] ; dir. gen.: Elena Pintilei. – Chișinău : BNRM, 2017 (Tipogr. "Primex-Com") - . - 30 cm. – ISBN 978-9975-3096-7-7.

Vol. 1 : 2015-2017. – 2017. – 303 p. : tab. – 80 ex. – ISBN 978-9975-3096-8-4. – [2017-2043].

Documente metodologice

8. **Bibliotecile Publice Teritoriale din Republica Moldova** : Indicatori statistici și de performanță (relaționali) : 185 ani BNRM / Bibl. Naț. a Rep. Moldova ; elab.: Ecaterina Dmitric [et al.] ; dir. gen.: Elena Pintilei ; resp. de ed.: Vera Osoianu. – Chișinău : BNRM, 2017 - . - 21 cm. – ISBN 978-9975-110-87-7. 2015-2016. – 2017. – 15 p., [16] p. tab. – 80 ex. – ISBN 978-9975-110-88-4. – ISBN 978-9975-9696-3-5 (trecut eronat pe carte). – [2017-2042].

9. **Biblioterapie** : Îndrumar metodic destinat bibliotecilor publice/ Bibl. Naț. a Rep. Moldova ; elab.: Victoria Vasilica, Ecaterina Dmitric. – Chișinău : BNRM, 2016 (Tipogr. "Primex-Com"). – 29, [1] p. ; 21 cm. Referințe bibliogr.: p. 28 (8 tit.). – Apare cu sprijinul financiar al org. IREX Moldova / Progr. Naț. "Novateca". – 60 ex. ISBN 978-9975-9696-7-3. [2016-797].

10. **Din comorile Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova** : [catalog] / Bibl. Naț. a Rep. Moldova ; dir. gen.: Elena Pintilei ; coord. de ed.: Aliona Tostogan. – Chișinău : BNRM, 2018 (Tipogr. "Primex-Com") - . - 21 x 21 cm. – ISBN 978-9975-9580-4-2.

T. 2 : Patrimoniul documentar moldovenesc : Valori bibliofile înstrăinate. – 2018. – 168 p. : facs. – Referințe bibliogr. la sfârșitul art. – 20 ex. – ISBN 978-9975-3205-6-6. – [2018-2331].

11. **Simpozionul științific internațional "Valori bibliofile"** : 25 de ani / Bibl. Naț. a Rep. Moldova ; concepție și elab.: Aliona Tostogan. – Chișinău : Biblioteca Națională a Republicii Moldova, 2016 (Tipogr. "Primex-Com"). – 62 p. ; 30 cm. 50 ex. ISBN 978-9975-9696-9-7. [2016-1470].

12. **"Valori bibliofile – 2016", simpozion științific internațional (25 ; 2016 ; Chișinău)**. Simpozionul științific internațional "Valori bibliofile – 2016", ed. a 25-a, 15 iunie 2016, Chișinău : [rezumate] / concepție și elab.: Aliona

Tostogan, Veronica Cosovan. – Chișinău : Biblioteca Națională a Republicii Moldova, 2016 (Tipogr. "Primex Com"). – 27 p. ; 20 x 20 cm. Antetit.: Bibl. Naț. a Rep. Moldova, Soc. Șt. de Bibliofilie și Ex-Libris "Paul Mihail" din Moldova, Liga Bibliotecarilor din Rep. Moldova "Alexe Rău". – 30 ex. [2016-1471].

Contribuții bibliografice. Biobibliografii

13. **Calendar Național** / Bibl. Naț. a Rep. Moldova ; dir. gen.: Elena Pintilei ; aut.: Valeria Matvei, Natalia-Maria Șveț, Madlena Pușcașu [et al.] ; col. red.: Petru Soltan (președinte) [et al.]. – 2001 - . - Chișinău, 2016-2018 (Imprimeria BNRM). – 29 cm.

Anual.

ISSN 1857-1549 = Calendar Național.

2016. – 2016. – 400 p.: fot. – 200 ex.

2017. – 2017. – 402 p.: fot. – 150 ex.

2018. – 2017. – 258 p.: fot. – 100 ex.

14. **Alexe Rău – filosof și homo faber, fragil și înaripat** : (în memoriam) : Catalogul Expoziției – eveniment / Bibl. Naț. a Rep. Moldova ; dir. gen.: Elena Pintilei ; elab.: Raisa Mahu, Irina Blânda. – Chișinău : Biblioteca Națională a Republicii Moldova, 2017 (Tipogr. "Foxtrot"). – 102, [1] p. : des., fot., n. muz. ; 21 cm. Text parțial : lb. găgăuză. – Bibliogr. lucrărilor lui A. Rău în text. – 50 ex. - ISBN 978-9975-3096-1-5. - [2017-1173].

15. **Biblioteca Națională a Republicii Moldova – 185 de ani** : Bibliografie : (2012-2017) / Bibl. Naț. a Rep. Moldova ; alcăt.: Prascovia Caleva ; dir. gen.: Elena Pintilei. – Chișinău : BNRM, 2017. – 127, [1] p. ; 21 cm. – 50 ex. – ISBN 978-9975-3096-5-3. - [2017-1903].

16. **Gheorghe Mustea** : Compozitor. Academician : Biobibliografie / Bibl. Naț. a Rep. Moldova, Proiectul editorial "Moldavica" ; alcăt.: Lilia Balan ; dir. gen.: Elena Pintilei. – Chișinău : BNRM, 2017 (Tipogr. "Primex-Com"). – 216 p. : fot., fot. color ; 21 cm. – (Colecția "Compozitorii Moldovei", ISBN 978-9975-3096-9-1). - 50 ex. - ISBN 978-9975-110-85-3 (în cop. tare). - [2017-2041].

17. **Gheorghe Oprea** : Biobibliografie / Bibl. Naț. a Rep. Moldova, Proiectul Editorial "Moldavica" ; alcăt.: Svetlana Miron ; dir. gen.: Elena Pintilei. – Chișinău : Biblioteca Națională a Republicii Moldova, 2017 (Combinatul Poligrafic). – 176 p. : fot., imagini color ; 22 cm. – (Seria "Plasticienii Moldovei", ISBN 978-9975-4493-6-6). Text parțial : lb. rusă. – [200] ex. – ISBN 978-9975-4318-8-0. - [2017-1350].

18. **Ion Ungureanu** :: Biobibliografie / Bibl. Naț. a Rep. Moldova, Proiectul Editorial "Moldavica" ; alcăt.: Victoria Stanchevici ; dir. gen.: Elena Pintilei. – Chișinău : BNRM, 2018 (Tipogr. "Primex-Com"). – 337 p. : fot. ; 25 cm. – (Seria "Teatru și film", ISBN 978-9975-3205-9-7). – 30 ex. – ISBN 978-9975-3205-8-0. - [2018-2332].

19. **Marea Unire a românilor de la 1918** : Contribuții bibliografice / Bibl. Naț. a Rep. Mol-

dova ; aut.-alcăt.: Maria Sargun ; coord., red. șt., st. introd., sel. imaginilor : Ion Negrei ; red. bibliogr.: Valeria Matvei ; ed. îngrijită de Elena Pintilei. – Chișinău : BNRM, 2018 (Tipogr. "Primex-Com"). – 625 p. ; 27 cm. – 40 ex. – ISBN 978-9975-3205-7-3 (în cop. tare). – [2018-2333].

20. **Meșteșuguri populare tradiționale moldovenești** : (Din colecțiile Bibliotecii Naționale) : Bibliografie de recomandare / Bibl. Naț. a Rep. Moldova, Proiectul editorial "Moldavica" ; alcăt.: Svetlana Miron ; dir. gen.: Elena Pintilei. – Chișinău : Biblioteca Națională a Republicii Moldova, 2017. – 166 p. ; 21 cm. – 50 ex. – ISBN 978-9975-3096-2-2. – [2017-703].

21. **Mihail Petric** : [pictor] : Biobibliografie / Bibl. Naț. a Rep. Moldova, Proiectul Editorial "Moldavica" ; alcăt.: Victoria Stanchevici ; dir. gen.: Elena Pintilei. – Chișinău : Biblioteca Națională a Republicii Moldova, 2016 (Tipogr. "Primex Com"). – 230 p. : imagini color, fot. ; 21 cm. – (Seria "Plasticienii Moldovei", ISBN 978-9975-4493-6-6). – 50 ex. – ISBN 978-9975-9712-7-0. – [2016-1469].

22. **Omul care a mers după soare. Valeriu Gagiu : [regizor de teatru și film]** : Biobibliografie / Bibl. Naț. a Rep. Moldova, Proiectul Editorial "Moldavica" ; alcăt.: Cezara Neagu ; dir. gen.: Elena Pintilei. – Chișinău : BNRM, 2018 (Tipogr. "Primex-Com"). – 219 p. : fot. ; 21 cm. – (Seria "Teatru și Film", ISBN 978-9975-3205-2-8). Texte : lb. rom., rusă. – 50 ex. – ISBN 978-9975-3205-1-1. – [2018-1036].

23. **Profesorul universitar, doctor habilitat în filosofie Teodor N. Țirdea** : la 80 de ani : Biobibliografie / Bibl. Naț. a Rep. Moldova, Univ. de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu" ; alcăt.: Ion Banari ; ed. îngrijită de Vitalie Ojovanu ; dir. gen.: Elena Pintilei. – Chișinău : S. n., 2017 [Tipogr. "Print-Caro"]. – 193 p. : fot. ; 21 cm. – [200] ex. – ISBN 978-9975-56-460-1. – [2017-2162].

24. **Rodul cuvintelor. Nina Soroceanu** : Biobibliografie / Bibl. Naț. a Rep. Moldova ; dir. gen.: Elena Pintilei ; alcăt.: Larisa Bulat, Tatiana Caprianu. – Chișinău : Biblioteca Națională a Republicii Moldova, 2017 (Tipogr. "Primex-Com"). – 309 p. : fot., tab. ; 21 cm. – 100 ex. – ISBN 978-9975-4318-9-7. – [2017-410].

25. **Tudor Zbârnea** : [pictor] : Biobibliografie / Bibl. Naț. a Rep. Moldova, Proiectul Editorial "Moldavica" ; alcăt.: Victoria Stanchevici, Larisa Palamarciuc ; dir. gen.: Elena Pintilei. – Chișinău : BNRM, 2015 (Tipogr. "Bons Offices"). – 279 p. : fig. color., fot. ; 21 cm. – (Seria "Plasticienii Moldovei", ISBN 978-9975-4493-6-6). – 200 ex. – ISBN 978-9975-9696-5-9. – [2016-129].

26. **Valentina Rusu-Ciobanu** : O creatoare îndrăgostită de firea luminoasă, blândă și înțeleaptă a Lumii : Biobibliografie / Bibl. Naț. a Rep. Moldova, Proiectul editorial "Moldavica" ; alcăt.: Svetlana Miron ; dir. gen.: Elena Pintilei. – Chișinău : BNRM, 2018 (Tipogr. "Primex-Com"). – 153 p. : fot. ; 21 cm. – (Seria "Plasticienii Moldovei",

ISBN 978-9975-4493-6-6). – 50 ex. – ISBN 978-9975-3205-5-9. – [2018-1985].

Biblioteca Națională pentru Copii "Ion Creangă"

1. **Vasile Romanciuc** : Ca-ntr-o biserică intru-n cuvânt... : Biobibliografie / Min. Educației, Culturii și Cercet. al Rep. Moldova, Bibl. Naț. pentru Copii "Ion Creangă" ; alcăt.: Elena Cugut ; ed. îngrijită de Claudia Balaban. – Ed. a 2-a, rev. și compl. – [Chișinău] : Prut Internațional (pe cop. Ed. "Prut"), 2017 (F.E.-P. "Tipografia Centrală"). – 360, [3] p. : fot., fot. color ; 23 cm. – 500 ex. – ISBN 978-9975-54-304-0 (în cop. tare). – [2018-235].

Caracteristici ale producției editoriale ale bibliotecilor specializate și academice

Biblioteca științifică a universității de stat "Alec Russo" din Bălți

Impunătoare este activitatea editorială a Bibliotecii Științifice din cadrul Universității de Stat "Alec Russo" din Bălți. Fiind prezentă în anii de referință cu 19 documente, Biblioteca Științifică USARB a pus accentul pe bibliografii (9 tit.), materiale ale reuniunilor profesionale (6 tit.), dicționare (1 tit.) și altele (4 tit.).

1. **"MISISQ: Implicare. Creativitate. Durabilitate", conferință internațională (2018 ; Chișinău)**. Conferința internațională "MISISQ: Implicare. Creativitate. Durabilitate" : Materialele conferinței = International Conference "MISISQ: Involvement. Creativity. Sustainability" : Conference Proceedings, 27-28 septembrie, 2018, Chișinău, Republica Moldova / coord.-resp. de ed.: Liubovi Karnaeva, Elena Harconița ; sci comm.: Meilė Kretavičienė [et al.] ; organizing comm.: Liubovi Karnaeva (președinte) [et al.] ; col. red.: Lina Mihaluța [et al.]. – Bălți : S. n., 2018 [Tipografia US "Alec Russo"]. – 260 p. : fig., tab. ; 26 cm. Tit., sumar paral.: lb. rom., engl. – Texte : lb. rom., engl., rusă. – Rez.: lb. engl. – Referințe bibliogr. la sfârșitul art. – Co-funded by the Tempus Programme of the European Union. – [70] ex. – ISBN 978-9975-50-226-9. – [2018-2341].

2. **"Relevanța și calitatea formării universitare: competențe pentru prezent și viitor", conferință științifică internațională (2015 ; Bălți)**. Materialele Conferinței Științifice Internaționale "Relevanța și calitatea formării universitare: competențe pentru prezent și viitor" : consacrată celor 70 de ani de la fondarea universității bălțene, 8 octombrie 2015 : [în 3 vol.] / col. red.: Valentina Prițcan [et al.]. – Bălți : S. n., 2016 (Tipografia Universității de Stat "Alec Russo" din Bălți) – . – 26 cm. – ISBN 978-9975-50-176-7.

Vol. 3. – 2016. – 137, [1] p. : fig., tab. ; 26 cm. – Antetit.: Univ. de Stat "Alec Russo" din Bălți. – Cuprins paral.: lb. rom., engl. – Rez.: lb. engl. –

Referințe bibliogr. la sfârșitul art. – 50 ex. – ISBN 978-9975-50-179-8. – [2017-320].

3. Contribuții Științifice ale profesoriilor și colaboratorilor : [Universității de Stat "Alec Russo" din Bălți] : Anuar ... / Bibl. Șt. a Univ. de Stat "Alec Russo" din Bălți ; alcăt.: Anna Nagherneac, Natalia Culicov ; red. resp.: Elena Harconița ; red. bibliogr.: Lina Mihaluța. – Bălți : Universitatea de Stat "A. Russo" din Bălți, 2015. – 26 cm. – (Bibliographia Universitas, ISBN 978-9975-50-154-5). – ISBN 978-9975-50-036-4.

... 2014. – 2015. – 188 p. – 20 ex. – ISBN 978-9975-50-156-9. – [2016-14].

4. Harconița, Elena. Catalogul lucrărilor editate de bibliotecarii universității bălțene / Elena Harconița, Lina Mihaluța, Elena Stratan ; ed. rev. și compl. de Adella Cucu, Varvara Ganea ; red. bibliogr.: Lina Mihaluța ; Bibl. Șt. a Univ. de Stat "Alec Russo" din Bălți. – Ed. a 2-a, rev. și compl. – Bălți : Universitatea de Stat "A. Russo" din Bălți, 2015. – 209 p. : fig. ; 26 cm. – (Colecția: Biblioteca Științifică – 70). – 20 ex. – ISBN 978-9975-50-150-7. – [2016-15].

5. Învățământul economic universitar bălțean – 20 de ani : [indice bibliografic] / Bibl. Șt. a Univ. de Stat "Alec Russo" din Bălți ; alcăt.: Elena Scurtu [et al.] ; red. resp.: Elena Harconița ; red. bibliogr.: Lina Mihaluța. – Bălți : Universitatea de Stat "Alec Russo" din Bălți, 2015. – 157 p. : fot. ; 26 cm. – (Bibliographia Universitas, ISBN 978-9975-50-154-5). – [20] ex. – ISBN 978-9975-50-145-3. – [2016-19].

6. Mihaluța, Lina. Carte cu autograf și dedicații : catalog : [în vol.] / Lina Mihaluța, Elena Cristian, Svetlana Cegan ; red. resp.: Elena Harconița ; red. bibliogr.: Lina Mihaluța ; Bibl. Șt. a Univ. de Stat "Alec Russo" din Bălți. – Bălți : Universitatea de Stat "Alec Russo" din Bălți, 2015. – 30 cm. – (Colecția: Biblioteca Științifică – 70). – ISBN 978-9975-50-151-4.

Vol. 2. – 2015. – 315 p. : fig. – [20] ex. – ISBN 978-9975-50-152-1. – [2016-21].

7. Scurtu, Elena. Bălți : important centru urban din Nordul Moldovei : Bibliografie / Elena Scurtu ; red. resp.: Elena Harconița ; red. bibliogr.: Lina Mihaluța ; Bibl. Șt. a Univ. de Stat "Alec Russo" din Bălți. – Bălți : Universitatea de Stat "Alec Russo", 2016. – 437 p. : fot. ; 26 cm. – (Bibliografii etnografice, ISBN 978-9975-50-172-9). – 100 ex. – ISBN 978-9975-50-173-6. – [2017-318].

8. Colloquia bibliothecariorum "Faina Tlehuci", colloquia bibliothecariorum (3 ; 2015 ; Bălți). Colloquia bibliothecariorum "Faina Tlehuci", Ediția a 3-a, 20 februarie 2015 / red. resp.: Elena Harconița ; rez.: în lb. engl.: Valentina Topalo. – Bălți : Universitatea de Stat "Alec Russo", 2016. – 135 p. : fig., fot., tab. ; 26 cm. Antetit.: Bibl. Șt. a Univ. de Stat "Alec Russo" din Bălți. – Texte : lb. rom., rusă. – Rez.: lb. engl. – Referințe bibliogr. la sfârșitul art. – ISBN 978-9975-50-181-1. – [2017-321].

9. Ciobanu, Silvia. Servicii informaționale moderne pentru îmbunătățirea calității studiilor = Modern Information Services for Improvement Study Quality / Silvia Ciobanu, Olesea Dobrea ; red.: Liubovi Karneeva, Elena Harconița. – [Ed. a 2-a]. – Bălți ; Chișinău : [Universitatea de Stat "Alec Russo" din Bălți], 2017 (Tipogr. "Indigo Color"). – [30] p. : fot. color ; 21 x 24 cm. – Aut. sunt indicați pe p. a 4-a a cop. – Text : lb. engl. – F. f. de tit. – 100 ex. – ISBN 978-9975-50-193-4. – [2017-747].

10. Colloquia bibliothecariorum "Faina Tlehuci", colloquia bibliothecariorum (4 ; 2016 ; Bălți). Colloquia bibliothecariorum "Faina Tlehuci", Ed. a 4-a, 23 februarie 2016 / red. resp.: Elena Harconița ; rez. în lb. engl.: Valentina Topalo. – Bălți : Universitatea de Stat "Alec Russo", 2017. – 110 p. : diagr., fig., tab. ; 26 cm. Antetit.: Univ. de Stat "Alec Russo" din Bălți, Bibl. Șt. – Texte : lb. rom., rusă. – Rez.: lb. engl. – Referințe bibliogr. la sfârșitul art. – 10 ex. – ISBN 978-9975-50-190-3. – [2017-918].

11. Culicov, Natalia. Descrierea analitică a articolelor din publicații periodice și culegeri în software Aleph : Ghid metodic pentru bibliotecari / Natalia Culicov ; red. resp.: Elena Harconița ; Bibl. Șt. a Univ. de Stat "Alec Russo" din Bălți (BȘ USARB). – Bălți : S. n., 2017. – 49 p. : fig., tab. ; 21 cm. – (Colecția "Profesionalizare", ISBN 978-9975-50-199-6). Referințe bibliogr.: p. 49 (10 tit.). – 10 ex. – ISBN 978-9975-50-200-9. – [2017-1809].

12. 70 de ani de parteneriat în procesul educațional : [lucrări ale bibliotecarilor universitari bălțeni : indice bibliografic] / Bibl. Șt. a Univ. de Stat "Alec Russo" din Bălți ; alcăt.: Maria Fotescu [et al.] ; red. resp.: Elena Harconița ; red. bibliogr.: Lina Mihaluța. – Bălți : Universitatea de Stat "A. Russo" din Bălți, 2015. – 322 p. ; 26 cm. – (Bibliographia Universitas, ISBN 978-9975-50-154-5). – [20] ex. – ISBN 978-9975-50-153-8. – [2016-23].

13. Universitatea de Stat "Alec Russo" – 70 ani : indice bibliografic, 1945-2015 / Univ. de Stat "Alec Russo" din Bălți, Bibl. Științifică ; alcăt.: Elena Scurtu [et al.] ; red. resp.: Elena Harconița ; red. bibliogr.: Lina Mihaluța. – Bălți : Universitatea de Stat "A. Russo" din Bălți, 2015. – 334 p. ; 26 cm. – (Bibliographia Universitas, ISBN 978-9975-50-154-5). – [20] ex. – ISBN 978-9975-50-155-2. – [2016-18].

14. Harconița, Elena. Bibliotecarii universitari bălțeni : dicționar / Elena Harconița, Lina Mihaluța, Elena Stratan ; col. red.: Elena Harconița ; au contribuit: Valentina Topalo [et al.] ; Bibl. Șt. a Univ. de Stat "Alec Russo" din Bălți. – Ed. a 2-a, rev. și compl. – Bălți : Universitatea de Stat "A. Russo" din Bălți, 2015. – 238 p. : fot. ; 26 cm. – (Colecția: Biblioteca – 70). – 20 ex. – ISBN 978-9975-50-149-1. – [2016-16].

15. Întuniri profesionale în Filiala BIN : Bibliotecii de învățământ din Nord a ABRM, 2007-2015 / Bibl. Șt. a Univ. de Stat "Alec Rus-

so" din Bălți ; alcăt.: Elena Stratan, Mihaela Staver ; red. resp.: Elena Harconița. – Bălți : Universitatea de Stat "A. Russo" din Bălți, 2015. – 127 p. : fot. ; 26 cm. - [20] ex. - ISBN 978-9975-50-157-6. - [2016-22].

16. Manifestări științifice, 2005-2015 : [organizate de Biblioteca Științifică a Universității de Stat "A. Russo" din Bălți] / Bibl. Șt. a Univ. de Stat "Alecru Russo" din Bălți ; alcăt.: Elena Harconița [et al.] ; red. resp.: Elena Harconița. – Bălți : Universitatea de Stat "A. Russo" din Bălți, 2015. – 277 p. : fot. ; 26 cm. - 20 ex. - ISBN 978-9975-50-147-7. - [2016-20].

17. Gheorghe Baciu : [medic legist] : Biobibliografie / Univ. de Stat "Alecru Russo" din Bălți, Bibl. Științifică ; alcăt.: Elena Harconița, Valentina Enciu ; red. resp.: Elena Harconița ; red. bibl., indexuri: Lina Mihaluța, Ludmila Răileanu ; trad. în lb. engl.: Valentina Topalo. – Bălți : Universitatea de Stat "Alecru Russo", 2016 (Combinatul Poligrafic). – 371 p. : fig., fig. color, tab. ; 25 cm. – (Colecția "Personalități bălțene", ISBN 978-9975-50-133-0). - 250 ex. - ISBN 978-9975-50-174-3 (în cop. tare). - [2016-1629].

18. Biblioteca Științifică = Scientific Library, 1945-2015 : [a Universității de Stat "Alecru Russo" din Bălți : din istoria instituției] / Univ. de Stat "Alecru Russo" din Bălți ; [alcăt.: Silvia Ciobanu, Valentina Topalo]. – [Bălți : S. n., 2016]. – [36] p. : diagr., il., fot., fot. color ; 21 x 26 cm. Tit., text paral.: lb. rom., engl. – F. f. de tit. – [20] ex. - ISBN 978-9975-50-159-0. - [2016-1605].

19. In memoriam Academicianul Nicolae Filip : [savant fizician] : Biobibliografie / Bibl. Șt. a Univ. de Stat "Alecru Russo" din Bălți ; alcăt. : Elena Scurtu, Maria Fotescu ; red. resp.: Elena Harconița ; red. bibliogr.: Lina Mihaluța ; trad. în lb. engl.: Valentina Topalo. – Ed. a 5-a, rev. și compl. – Bălți : S. n., 2016 (Tipografia Universității de Stat "Alecru Russo"). – 208 p. : fot. ; 26 cm. – (Colecția "Personalități universitare bălțene", ISBN 978-9975-50-133-0). – 200 ex. – ISBN 978-9975-50-175-0. - [2016-2192].

Biblioteca Științifică Centrală (Institut) "Andrei Lupan"

Cercetarea bibliografică în cazul Bibliotecii Științifice Centrale (Institut) "Andrei Lupan" a fost axată pe biobibliografii, acestea sintetizând rezultatele activității cercetătorilor din cadrul Academiei de Științe a Moldovei. Excepție constituie doar două lucrări (*Lista lucrărilor științifice publicate și a titlurilor de protecție obținute de comunitatea științifică din Republica Moldova în anul 2015, 2016*), concepute cu o periodicitate anuală, care la părerea noastră ar trebui îmbunătățită din punct de vedere a respectării prevederilor standardelor în vigoare. Este o lucrare necesară comunității științifice, biblioteconomice, care reflectă în mare parte impactul, rezultatele cercetării academice.

1. Academician Alexandru Ciubotaru : Biobibliografie / Acad. de Științe a Moldovei, Bibl. Șt. Centrală "Andrei Lupan" (Inst.) ; ed. și red. șt.: Constantin Manolache ; resp. de ed.: Ion Valer Xenofontov ; coord.: Rodica Chițan ; bibliogr.: Elena Nigrețchi. – Chișinău : Biblioteca Științifică Centrală "Andrei Lupan" (Institut), 2017 (F.E.-P. "Tipografia Centrală"). – 223 p. : fot. ; 22 cm. - 100 ex. - ISBN 978-9975-3131-1-7 (în cop. tare). [2017-1146].

2. Academician Alexei Spassky : [cercetător în domeniul parazitologiei] : Biobibliografie / Acad. de Științe a Moldovei, Bibl. Șt. (Inst.) "Andrei Lupan" ; editor: Constantin Manolache ; red. șt.: Ion Toderaș ; coord.: Dumitru Erhan ; bibliogr.: Janna Nikolaeva, Lidia Zasavițchi. – Chișinău : Biblioteca Științifică (Institut) "Andrei Lupan", 2017 (Tipogr. "Bons Offices"). – 239 p. : fot. ; 22 cm. Texte : lb. rom., engl., rusă. – [100] ex. - ISBN 978-9975-3131-9-3 (în cop. tare). - [2017-2227].

3. Academician Anatolie Sidorenko : [doctor habilitat în științe fizico-matematice] : Biobibliografie / Bibl. Șt. (Inst.) "Andrei Lupan", Inst. de Inginerie Electronică și Nanotehnologii "D. Ghițu" ; ed., red. șt.: Constantin Manolache ; coord.: Elena Condrea ; resp. de ed.: Ion Valer Xenofontov ; bibliogr.: Lidia Zasavițchi, Janna Nikolaeva. – Chișinău : Biblioteca Științifică (Institut) "Andrei Lupan", 2018 (F.E.-P. "Tipografia Centrală"). – 295 p. : fig., fot. ; 22 cm. Texte : lb. rom., engl., rusă. – [50] ex. - ISBN 978-9975-3183-7-2 (în cop. tare). - [2018-2183].

4. Academician Andrei Negru : [paleobotanist] : Biobibliografie / Acad. de Științe a Moldovei, Bibl. Șt. (Inst.) "Andrei Lupan", Grădina Botanică (Inst.) ; ed. și red. șt.: Constantin Manolache ; coord.: Valentina Cantemir [et al.] ; bibliogr.: Tatiana Doibani, Elena Nigrețchi. – Chișinău : Biblioteca Științifică Centrală "Andrei Lupan" (Institut), 2017 (Tipogr. "Bons Offices"). – 207 p. : des., fot. ; 21 cm. Texte : lb. rom., engl., rusă. – [50] ex. - ISBN 978-9975-3183-1-0 (în cop. tare). [2017-2566].

5. Academician Gheorghe Duca : [chimist, președinte al Academiei de Științe a Moldovei] : Biobibliografie / Acad. de Științe a Moldovei, Bibl. Șt. Centrală "Andrei Lupan" (Inst.) ; resp. de ed.: Ion Valer Xenofontov ; bibliogr.: Janna Nikolaeva, Lidia Zasavițchi. – Chișinău : Biblioteca Științifică Centrală "Andrei Lupan" (Institut), 2017 (F.E.-P. "Tipografia Centrală"). – 303 p. ; 21 cm. - 100 ex. - ISBN 978-9975-3131-2-4 (în cop. tare). - [2017-531].

6. Academician Ion Toderaș : [doctor habilitat în științe biologice] : Biobibliografie / Bibl. Șt. (Inst.) "Andrei Lupan", Inst. de Zoologie ; ed., red. șt.: Constantin Manolache ; coord.: Laurenția Ungureanu ; resp. de ed.: Ion Valer Xenofontov ; bibliogr.: Lidia Zasavițchi, Janna Nikolaeva. – Chișinău : Biblioteca Științifică (Institut) "Andrei Lupan", 2018 (F.E.-P. "Tipografia Centrală"). – 519 p. : fig., fot. color, tab. ; 22 cm.

Texte : lb. rom., engl., rusă. – [100] ex. - ISBN 978-9975-3183-8-9 (în cop. tare). - [2018-2184].

7. **Academician Mihail Popovici** : Biobibliografie / Bibl. Șt. (Inst.) "Andrei Lupan", Inst. de Cardiologie ; ed., red. șt.: Constantin Manolache ; coord.: Valentina Sârbu ; resp. de ed.: Ion Valer Xenofontov; bibliogr.: Janna Nikolaeva, Lidia Zasavițchi. – Chișinău : Biblioteca Științifică (Institut) "Andrei Lupan", 2018 (F.E.-P. "Tipografia Centrală"). – 319 p. : fot., fot. color ; 22 cm. Texte : lb. rom., engl., rusă. – [100] ex. – ISBN 978-9975-3183-5-8 (în cop. tare). [2018-2181].

8. **Academician Valeriu Rudic** : [microbiolog] : Biobibliografie / Acad. de Științe a Moldovei, Bibl. Șt. Centrală "Andrei Lupan" (Inst.) ; ed. și red. șt.: Constantin Manolache ; coord.: Liliana Cepoi ; bibliogr.: Silvia Golban. – Chișinău : Biblioteca Științifică Centrală "Andrei Lupan" (Institut), 2017 (F.E.-P. "Tipografia Centrală"). – 215 p. : fot. ; 21 cm. - 100 ex. - ISBN 978-9975-9821-6-0 (în cop. tare). - [2017-933].

9. **Academician Vitalie Postolati** : [energetician] : Biobibliografie / Acad. de Științe a Moldovei, Bibl. Șt. (Inst.) "Andrei Lupan" ; ed., red. șt.: Constantin Manolache ; coord.: Elena Băcova ; bibliogr.: Janna Nikolaeva, Lidia Zasavițchi. – Chișinău : Biblioteca Științifică Centrală "Andrei Lupan" (Institut), 2017 (F.E.-P. "Tipografia Centrală"). – 287 p. : fot. ; 21 cm. Texte : lb. rom., rusă. – [100] ex. - ISBN 978-9975-3131-7-9 (în cop. tare). - [2017-1441].

10. **Doctor habilitat Ion Comanici** : Biobibliografie / Bibl. Șt. (Inst.) "Andrei Lupan", Grădina Botanică Naț. (Inst.) "Alexandru Ciubotaru" ; ed., red. șt.: Constantin Manolache ; coord.: Ion Roșca ; resp. de ed.: Ion Valer Xenofontov ; bibliogr.: Elena Nigrețchi. – Chișinău : Biblioteca Științifică (Institut) "Andrei Lupan", 2018 [F.E.-P. "Tipografia Centrală"]. – 272 p. : fot., tab. ; 22 cm. Texte : lb. rom., rusă. – [100] ex. - ISBN 978-9975-3183-4-1 (în cop. tare). [2018-2180].

11. **Lista lucrărilor științifice publicate și a titlurilor de protecție obținute de comunitatea științifică din Republica Moldova în anul ... / Acad. de Științe a Moldovei ; resp. de ed.: Tatiana Celpan. – Chișinău : Biblioteca Științifică Centrală "Andrei Lupan" (Institut), 2016 (F.E.-P. "Tipografia Centrală") – . – 22 cm. – ISBN 978-9975-4429-0-9.**

... 2015. – 2016. – 869, [2] p. – 200 ex. – ISBN 978-9975-3089-4-6. – [2016-450].

12. **Lista lucrărilor științifice publicate și a titlurilor de protecție obținute de comunitatea științifică din Republica Moldova în anul... / Acad. de Științe a Moldovei, Bibl. Șt. (Inst.) "Andrei Lupan" ; resp. de ed.: Tatiana Celpan ; red. bibliogr.: Elena Corotenco [et al.]. – Chișinău : Biblioteca Științifică Centrală "Andrei Lupan" (Institut), 2017 (F.E.-P. "Tipografia Centrală") – . – 22 cm. – ISBN 978-9975-4429-0-9.**

... 2016. – 2017. – 950, [2] p. – 200 ex. – ISBN 978-9975-3131-3-1 (în cop. tare). – [2017-922].

13. **Membru corespondent Constantin Gaidric** : [matematician, informatician] : Biobibliografie / Bibl. Șt. (Inst.) "Andrei Lupan", Inst. de Matematică și Informatică "Vladimir Andrunachievici" ; ed., red. șt.: Constantin Manolache ; consultant șt.: Svetlana Cojocararu ; coord.: Ion Valer Xenofontov ; bibliogr.: Janna Nikolaeva, Lidia Zasavițchi. – Chișinău : Biblioteca Științifică (Institut) "Andrei Lupan", 2018 (F.E.-P. "Tipografia Centrală"). – 303 p. : fot. ; 22 cm. Texte : lb. rom., rusă. – [50] ex. - ISBN 978-9975-3183-6-5 (în cop. tare). - [2018-2182].

14. **Membru corespondent Demir Dragnev** : [istoric] : Biobibliografie / Acad. de Științe a Moldovei, Bibl. Șt. Centrală "Andrei Lupan" (Inst.) ; ed., red. șt.: Constantin Manolache ; coord.: Ion Valer Xenofontov, Sergiu Bacalov. – Chișinău : Biblioteca Științifică Centrală "Andrei Lupan" (Institut), 2017 (F.E.-P. "Tipografia Centrală"). – 327 p.: fot. ; 21 cm. Bibliogr. la sfârșitul art. – 100 ex. - ISBN 978-9975-3131-4-8 (în cop. tare). - [2017-1124].

15. **Membru corespondent Leonid Cemortan** : [cercetător al istoriei și teoriei teatrului] : Biobibliografie / Acad. de Științe a Moldovei, Bibl. Șt. (Inst.) "Andrei Lupan", Inst. Patrimoniul Cultural ; editor: Constantin Manolache ; sel. textelor: Ana-Maria Plămădeală [et al.] ; red. șt.: Victor Ghilaș ; bibliogr.: Parascovia Calieva. – Chișinău : Biblioteca Științifică Centrală (Institut) "Andrei Lupan", 2017 (Tipogr. "Bons Offices"). – 343 p. : fot. ; 21 cm. - 50 ex. - ISBN 978-9975-87-308-6 (în cop. tare). - [2017-2226].

16. **Membru de onoare Ion Petrescu** : [economist, profesor universitar] : Biobibliografie / Acad. de Științe a Moldovei, Bibl. Șt. Centrală "Andrei Lupan" (Inst.) ; resp. de ed.: Aurelia Hanganu ; coord. vol.: Ion Xenofontov ; red. șt.: Constantin Manolache ; concepție, bibliogr.: Ion Petrescu. – Chișinău : Biblioteca Științifică Centrală "A. Lupan" (Institut), 2016 (Tipogr. "Bons Offices"). – 308 p. : fot. ; 21 cm. -100 ex. - ISBN 978-9975-3089-3-9 (în cop. tare).- [2016-772].

17. **Profesorul Ștefan Topală** : Omul care face descoperiri : [savant în domeniul citologiei viței de vie] : Biobibliografie / Acad. de Științe a Moldovei, Bibl. Șt. Centrală "Andrei Lupan", Grădina Botanică (Inst.) ; alcăt.: Tatiana Doibani, Elena Negrețchi. – Ed. a 2-a, compl. – Chișinău : S. n., 2016 [Tipogr. "Print Caro"]. – 364 p. : fot. ; 21 cm. - Texte : lb. rom., rusă. – 50 ex. – ISBN 978-9975-56-397-0. - [2017-168].

Biblioteca Republicană Tehnico-Științifică, INCE

1. **Alexandru Stratan** : Vocație, competență și responsabilitate : [economist, profesor universitar] : Biobibliografie / aut.: Nionila Dalnițchi, Angelina Catana ; coord. ed.: Elena Bordian ; Inst. Naț. de Cercet. Econ., Bibl. Republicană Tehnico-Șt. – Chișinău : INCE, 2017. – 248 p. ; 21 cm. 100 ex. ISBN 978-9975-4000-9-1. [2017-1717].

2. **Bajura Fiodor** : Profesor. Savant. Inventator : [în domeniul economiei agrare] : Biobibliografie / Inst. Naț. de Cercet. Econ., Bibl. Republicană Tehnico-Șt. ; Nionila Dalnițchi, Angelina Catana, Diana Pelepciuc ; coord. de ed.: Elena Bordian. – Chișinău : INCE : BRTȘ, 2018. – 211 p. : fot. ; 20 cm. – 100 ex. – ISBN 978-9975-3202-6-9. - [2018-1945].

3. **Invențiile Academiei de Științe a Moldovei (1995-2016)** : Studiu bibliografic : Publicație dedicată aniversărilor a 55 de ani de la fondarea AȘM și 70 de ani de la crearea primelor instituții de cercetare / Inst. Naț. de Cercet. Econ., Bibl. Republicană Tehnico-Șt. ; aut.: Olga Cheianu, Maria Vîrlan, Zinovia Dobroviceanu ; coord.: Elena Bordian. – Chișinău : INCE, 2017. – 215 p. : tab. ; 29 cm. 100 ex. ISBN 978-9975-4000-8-4. [2017-748].

Universitatea de Stat din Moldova

1. **Țau, Elena**. Literatura română interbelică : (curs) : Bibliografie selectivă / Elena Țau ; Univ. de Stat din Moldova. – Chișinău : S. n., 2018 (Tipogr. "Notograf Prim"). – 111 p. ; 21 cm. - 100 ex. - ISBN 978-9975-84-062-0. - [2018-943].

2. **Mihai Patraș** : [economist, profesor universitar] : Biobibliografie / Univ. de Stat din Moldova, Fac. Șt. Econ., Acad. Intern. de Management, Filiala din Rep. Moldova. – Chișinău : CEP USM, 2016. – 146 p., [1] f. port. ; 21 cm. Bibliogr.: p. 79-142 (417). – 50 + 100 ex. -ISBN 978-9975-71-795-3. - [2016-1398].

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu"

1. **Grigore Friptuleac** : [igienist, profesor universitar] : Biobibliografie / Min. Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Univ. de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu", Asoc. Igieniştilor din Rep. Moldova. – Chișinău : Pontos, 2018 (Tipogr. "Print-Caro"). – 82, [1] p. : fot., fot. color ; 21 cm. 180 ex. ISBN 978-9975-51-947-2. [2018-1070].

2. **Constantin Ețco** : 75 de ani : [de la naștere a doctorului habilitat în medicină] : Biobibliografie / Univ. de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu", Bibl. Șt. Medicală ; alcăt.: Ana Rusu [et al.] ; resp. de ed.: Liubovi Karnaeva. – Chișinău : [Epigraf], 2016 [F.E.-P. "Tipografia Centrală"]. – 136 p. ; 20 cm. 200 ex. ISBN 978-9975-125-91-8. [2016-1558].

3. **Ciobanu, Silvia**. Servicii informaționale moderne pentru îmbunătățirea calității studiilor = Modern Information Service for Improvement Study Quality / Silvia Ciobanu, Olesea Dobrea ; red.: Liubovi Karnaeva, Elena Harconița. – Bălți ; Chișinău : S. n., 2016. – [32] p. : fot. color ; 21 x 24 cm. Aut. sunt indicați pe a 4-a p. cop. – Text : lb. engl. – F. f. de tit. [2016-2036].

4. **Publicațiile cadrelor didactice și științifice ale Universității de Stat de Medici-**

nă și Farmacie "Nicolae Testemițanu" din Republica Moldova : (1945-2015) : Indice bibliografic [în vol.] / Inst. Publ. de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu" din Rep. Moldova, Bibl. Șt. Medicală ; alcăt.: Tatiana Kalguşkina [et al.] ; consultant șt.: I. Marin ; resp. de ed.: Liubovi Karnaeva. – Chișinău : S. n., 2016 (Tipogr. "Print-Caro") – . – 25 cm. – ISBN 978-9975-4333-5-8.

Vol. 2 : (1971-1991), Partea 2 : (1981-1991). – 2016. – 807 p. – 100 ex. – ISBN 9789975-56-387-1 (în cop. tare). – [2016-2314].

Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice

1. **Vladimir Axionov** : [muzicolog] : Biobibliografie / Acad. de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Biblioteca ; alcăt.: Matvei Brașovean [et al.] ; coord.: Rodica Avasiloaie ; red. bibliogr.: Svetlana Teodor. – Chișinău : AMTAP, 2015 [Tipogr. "Primex Com"]. – 149 p. : fot., fot. color, [1] f. port. color ; 21 cm. - 60 ex. - ISBN 978-9975-9617-7-6. - [2016-158].

2. **Elena Mironenco** : [muzicolog] : Biobibliografie / Acad. de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Biblioteca ; Proiect Șt. "Patrimoniul muzical din Rep. Moldova (folclor și creație componistică): actualizare, sistematizare, digitalizare" ; alcăt.: Svetlana Teodor, Vasilisa Nechiforeac ; coord.: Rodica Avasiloaie ; coord. șt., red. resp.: Larisa Balaban ; red. șt.: Victoria Melnic, Irina Ciobanu-Suhomlin ; red. bibliogr.: Svetlana Teodor. – Chișinău : AMTAP, 2017 [Tipogr. "Valinex"]. – 186 p. : fot., fot. color, [1] f. port. color ; 2 cm. 100 ex. ISBN 978-9975-4461-1-2. [2017-1136].

3. **Ghenadie Ciobanu** : [compozitor, pianist] : Biobibliografie / Acad. de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Biblioteca ; alcăt.: Vasilisa Nechiforeac [et al.] ; coord.: Rodica Avasiloaie ; red. bibliogr.: Svetlana Teodor. – Chișinău : Lumina, 2018 (F.E.-P. "Tipografia Centrală"). – 251 p. : fot., fot. color ; 21 cm. - 150 ex. – ISBN 978-9975-65-438-8. - [2018-1426].

Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice din Moldova

Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice din Moldova este prezentă cu două publicații bibliografice, elaborate în contextul misiunii și statutului funcțional al bibliotecii universitare:

1. **Viața și nădejdea Nadejdei Șișcan** : [doctor habilitat în economie : biobibliografie] / Andrei Cojuhari, Galina Ulian, Silvia Ghinculov [et al.] ; resp. de ed.: Silvia Ghinculov ; Acad. de Studii Econ. a Moldovei, Bibl. Șt. – Chișinău : Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice din Moldova, 2018 (F.E.-P. "Tipografia Centrală"). – 318 p. : fot., fot. color, scheme, [1] f. port. ; 22 cm. Texte : lb. rom., rusă. – Cuprins, cuvânt introd. paral.: lb. rom., engl. – 100 ex. –

ISBN 978-9975-144-60-5 (în cop. tare). - [2018-1824].

2. **Spovedanie** : Gheorghe Reabțov la cea de-a 70-a aniversare : [profesor de limbă și literatură franceză] : Biobibliografie / Acad. de Studii Econ. a Moldovei, Bibl. Șt. a Acad. de Studii Econ. a Moldovei ; resp., coord.: Silvia Ghinculov. - Chișinău : ASEM, 2016. - 196 p. : fot. ; 21 cm. - 50 ex. - ISBN 978-9975-75-831-4.

Universitatea Agrară de Stat din Moldova

1. **Catalogul publicațiilor periodice existente în colecțiile BRȘA** / Univ. Agrară din Moldova, Bibl. Republicană Șt. Agricolă ; alcăt.: Ana Cechirlan ; resp. de ed.: Ludmila Costin. - Chișinău : [UASM], 2018. - 123 p. ; 21 cm. - [50] ex. - ISBN 978-9975-64-292-7. - [2018-1213].

2. **Publicații instituționale și de autor (2012-2016)** : Index bibliografic / Univ. Agrară de Stat din Moldova, Bibl. Republicană Șt. Agricolă ; alcăt.: Iulia Tătărescu ; resp. de ed.: Ludmila Costin. - Chișinău : [UASM], 2018. - 220 p. ; 21 cm. - (Seria: Publicații ale cadrelor didactice și științifice ale UASM, ISBN 978-9975-64-294-1). - [50] ex. - ISBN 978-9975-64-293-4. - [2018-1214].

Universitatea Tehnică a Moldovei

1. **Gheorghe Gorea** : Inginer. Pedagog. Inventator : Biobibliografie / Univ. Tehn. a Moldovei, Bibl. ; aut.: Elena Plăcintă, Angela Știrbu ; ed. îngrijită: Zinaida Stratan. - Chișinău : UTM, 2017. - 80 p. ; 21 cm. - (Colecția "Personalități universitare în știința și tehnică", ISBN 978-9975-45-480-3). - 50 ex. - ISBN 978-9975-45-481-0. - [2017-764].

2. **Valeriu Dulgheru** : [inginer, profesor universitar] : Biobibliografie / Univ. Tehn. a Moldovei ; aut.: Ion Bostan, Elena Plăcintă ; trad.: Tatiana Lucinschi. - Chișinău : S. n., 2016 [Tipogr. "Bons Offices"]. - 336 p. : fot., fot. color ; 25 cm. Bibliogr.: p. 124-310 (2293 tit.). - 100 ex. - ISBN 978-9975-87-071-9 (în cop. tare). - [2016-480].

Universitatea Liberă Internațională din Moldova

1. **Poziționare strategică în procesul educațional** : Studiu biobibliografic în onoarea Doamnei Ludmila Hometkovski / Irina Cerneauscaite, Teodora Istratii, Natalia Ghimpu ; red. șt.-bibliogr.: Ludmila Corghenci ; ed. îngrijită de: Irina Cerneauscaite ; Univ. Liberă Intern. din Moldova, Dep. Informațional Biblioteconomic, Inst. de Cercet. Filologice și Interculturale [et al.]. - Chișinău : ULIM, 2016. - 151 p. : fig., fot. ; 20 cm. - (Colecția "Universitaria" ; Fascicula a 53-a, ISBN 978-9975-101-89-9). - Texte : lb. rom., engl., rusă. - Referințe bibliogr. la sfârșitul art. - 50 ex. - ISBN 978-9975-124-94-2. - [2016-2300].

Biblioteci Publice Municipale

Biblioteca Municipală "B. P. Hasdeu"

1. **Gheorghi Barbarov = Георги Барбаров** : Имам какво да губя – живея! = Am ce pierde – trăiesc! = Мне есть что терять – живу! : Biobibliografie / Bibl. Municipală "B. P. Hasdeu", Filiala "Hristo Botev" ; alcăt.: Larisa Barabaș [et al.] ; red. bibliogr.: Taisia Foiu ; ed. îngrijită de Mariana Harjevschi. - Chișinău : S. n., 2018 [Tipogr. "Notograf Prim"]. - 100 p. : fot., il. ; 21 cm. Tit. paral.: lb. rom., bulg., rusă – Texte : lb. rom., bulg., rusă. - [200] ex. - ISBN 978-9975-84-075-0. - [2018-2441].

2. **Universul Alei Korkina: literatură, artă, jurnalism, activitate publică** : Biobibliografie = Миры Аллы Коркиной: литература, искусство, журналистика, общественная деятельность : Биобиблиография / Bibl. Municipală "B. P. Hasdeu", Filiala "M. V. Lomonosov" ; alcăt.: Margarita Șcelcicova, Victoria Fedorenco ; red. bibliogr.: Taisia Foiu ; ed. îngrijită de Mariana Harjevschi. - Chișinău : S. n., 2018 [Tipogr. "Notograf Prim"]. - 260 p. : fot. ; 21 cm. Tit. pe cop., text : lb. rusă. - [200] ex. - ISBN 978-9975-84-077-4. - [2018-2443].

3. **Pohilă, Vlad**. Elogiu lecturii : Editoriale din revista BiblioPolis (2003-2015) / Vlad Pohilă ; ed. îngrijită: Mariana Harjevschi ; coord.: Lidia Kulikovski ; Bibl. Municipală "B. P. Hasdeu". - Chișinău : S. n., 2017 (Tipogr. "Foxtrot"). - 276 p. ; 21 cm. - 100 ex. - ISBN 978-9975-89-063-2. - [2017-1160].

4. **Rață, Valeriu**. Alt portret din profil cultural al Bibliotecii Municipale "B. P. Hasdeu" : (Cronici, consemnări și recenzii) / Valeriu Rață ; coord.: Lidia Kulikovski ; ed. îngrijită de Mariana Harjevschi ; pref. și red.: Vlad Pohilă ; cop.: Valeriu Herța ; Bibl. Municipală "B. P. Hasdeu". - Ed. a 2-a. - Chișinău : S. n., 2017 (Tipogr. "Foxtrot"). - 330 p. : fot. ; 24 cm. - 100 ex. - ISBN 978-9975-89-066-3. - [2017-1163].

5. **Mihai Cimpoi** : [critic și istoric literar] : Monografie bibliografică / Lidia Kulikovski, Taisia Foiu, Vera Sîrbu ; contribuții: Elena Dabija, Nadejda Măscăuțanu ; ed. îngrijită de Mariana Harjevschi ; red. șt.: Lidia Kulikovski ; red. bibliogr.: Taisia Foiu ; Bibl. Municipală "B. P. Hasdeu", Centrul Academic Intern. Eminescu. - Chișinău : S. n., 2017 [Tipogr. "Notograf Prim"]. - 429 p. : fot. ; 24 cm. Aut. sunt indicați pe vs. f. de tit. - Cuprins paral.: lb. rom., engl., alte lb. străine. - Rez. paral.: lb. rom., engl., alte lb. străine. - 100 ex. - ISBN 978-9975-84-041-5. - [2017-2097].

6. **Iulian Filip** : între cărțile și părțile sale : Cântar prealabil / Bibl. Municipală "B. P. Hasdeu" ; ed. îngrijită: Lidia Kulikovski, Mariana Harjevschi ; red. bibliogr., ind. auxiliare: Claudia Tricolici. - Chișinău : S. n., 2016 [Tipogr. "Grafema Libris"]. - 87 p. : fig. color ; 21 cm. - 100 ex. - ISBN 978-9975-52-201-4. - [2016-95].

7. **Ion Holban – între fizică, poezia științei și proza vieții** : Biobibliografie / Inst. de Dezvoltare a Soc. Informaționale, Bibl. Municipală "B. P. Hasdeu", Bibl. Centrală ; alcăt.: Margareta Cebotari ; red. bibliogr.: Taisia Foiu ; ed. îngrijită de Mariana Harjevschi. – Chișinău : Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale, 2016 (Tipogr. "Real Print"). – 160 p. : fig., fot. ; 20 cm. Apare cu sprijinul financiar al Inst. de Dezvoltare a Soc. Informaționale. – 150 ex. - ISBN 978-9975-3124-2-4. - [2016-1733].

8. **Cu drag de Basarabia: Iurie Colesnic** : [scriitor] : Biobibliografie / Bibl. Municipală "B. P. Hasdeu", Dep. "Memoria Chișinăului" ; alcăt.: Lidia Kulikovski, Nadejda Cecoi ; red. bibliogr.: Taisia Foiu ; ed. îngrijită: Mariana Harjevschi. – Chișinău : S. n., 2015 [Tipogr. "Foxtrot"]. – 296 p. : fot. ; 21 cm. - 100 ex. - ISBN 978-9975-89-004-5. - [2016-804].

9. **Rață, Valeriu**. Alt portret din profil cultural al Bibliotecii Municipale "B. P. Hasdeu" : (Cronici, consemnări și recenzii) / Valeriu Rață ; coord.: Lidia Kulikovski ; ed. îngrijită de Mariana Harjevschi ; pref., red.: Vlad Pohilă ; cop.: Valeriu Herța ; Bibl. Municipală "B. P. Hasdeu". – Chișinău : S. n., 2016 [Tipogr. "Balacron"]. – 330 p. : fot. ; 24 cm. - Referințe bibliogr. în subsol. – 100 ex. - ISBN 978-9975-128-78-0. - [2016-2096]

10. **Goian, Natalia**. Prelucrarea informației : [reguli de catalogare] : Manual pentru bibliotecile publice : [în vol.] / Natalia Goian ; Bibl. Municipală "B. P. Hasdeu", Asoc. Bibliotecarilor din Rep. Moldova, Univ. de Stat din Moldova. – Chișinău : CEP USM, 2016. – 21 cm. – ISBN 978-9975-71-840-0.

Vol. 1. – 2016. – 122 p. : tab. – Referințe bibliogr.: p. 106-108 (35 tit.). – 300 ex. – ISBN 978-9975-71-841-7. – [2016-2007].

Biblioteci Publice Raionale

1. **Orașul Orhei** : Bibliografie / Bibl. Publică Raională "A. Donici" ; alcăt.: Elena Crudu ; resp. de ed.: Stepanida Țugu. – [Chișinău] : Notograf Prim, 2017. – 20 cm. – ISBN 978-9975-84-026-2. Vol. 1. – 2017. – 208 p. : fot. – 300 ex. – ISBN 978-9975-84-027-9. – [2017-1095].

2. **Jantâc-Negară, Ecaterina**. Fiecare cu Zidirea sa : (Dumitru Păsat la 65 de ani) : [itinerar biobibliografic] / Ecaterina Jantâc-Negară, Maria Bejenaru ; cuvânt înainte, coord.: Gicu Plăcintă ; Bibl. Publică din Slobozia Mare, Cahul. – Chișinău : Pontos, 2016 (Tipografia "Reclama"). – 60, [4] p. : fot. ; 21 cm. Bibliogr. selectivă : p. 31-46 (119 tit.). – 300 ex. – ISBN 978-9975-51-742-3. [2016-1296].

3. **Zidind iubire, a urcat în iconă: Mitropolitul Antonie Plămădeală (1926-2005)** : Biobibliografie / Bibl. Publică Raională "ÎPS Antonie Plămădeală", Hâncești ; alcăt.: Larisa Suleimanov ; red. bibliogr.: Claudia Tricolici. – Chișinău : Notograf Prim, 2016. – 146

p. : fot. ; 21 cm. 100 ex. ISBN 978-9975-84-019-4. [2016-1984].

4. **Cartea în competiție cu timpul** : Studiu bibliografic / Bibl. Publică Raională "D. Cantemir" din Ungheni, Serviciul informativ-bibliografic ; alcăt.: Elena Struc. – [Chișinău : S. n.], 2016 [Tipogr. "Bons Offices"]. – 144 p. : fot. ; 21 cm. Bibliogr.: p. 121-143. – 100 ex. ISBN 978-9975-87-145-7. [2016-2264].

5. **Кондов, Васил**. Българският език в Русия, СССР, Молдова и Украйна : Библиография, 1844-2014 / Васил Кондов ; науч. ред.: Мария Паслар ; Тараклийски държавен ун-т "Григорий Цамблак" Реп. Молдова. – 1-е изд. – Тараклия : Б. и., 2016 [Tipogr. "Centrografic"]. – 246 p. ; 21 cm. 100 ex. ISBN 978-9975-9943-7-8. – [2016-1387].

Resurse în colaborare

1. **Pelin, Valentina**. Manuscrise românești din sec. XIII-XIX în colecții străine : (Rusia, Ucraina, Bielorusia) : Catalog / Valentina Pelin ; ed. îngrijită de Andrei Eșanu [et al.] ; resp. de ed.: Elena Pintilei ; Bibl. Naț. a Rep. Moldova, Acad. de Științe a Moldovei, Inst. de Istorie. – [Chișinău] : Știința, 2017 (Combinatul Poligrafic). – 407 p. : il. ; 23 cm. Adnot.: lb. rom., engl., rusă. – Referințe bibliogr. în subsol. – Indice de tit., nume, geogr.: p. 358-387. – Apare cu contribuția Min. Culturii. – [500] ex. ISBN 978-9975-85-087-2 (în cop. tare). [2017-1591].

2. **Publicații ale Institutului de Științe ale Educației** : (2007-2016) / Acad. de Științe a Moldovei, Inst. de Științe ale Educației ; alcăt.: Aliona Afanas [et al.] ; coord.: Lilia Pogolșa [et al.]. – Chișinău : Institutul de Științe ale Educației, 2016 (Tipogr. "Impressum"). – 237, [2] p. ; 25 cm. 50 ex. ISBN 978-9975-48-103-8 (în cop. tare). [2016-2301].

Periodice și documente seriale în domeniul biblioteconomiei și științelor informării

În anii 2016-2018 și presa periodică de specialitate a ținut pulsul pe evenimentele primordiale din domeniul bibliografic și biblioteconomic. Presa de specialitate răspunde provocărilor timpului și societății, pe paginile ei fiind elucidate probleme de teorie și practică biblioteconomică și bibliografică și constituind un teren bun pentru comunicări, discuții, polemici, schimb de experiență.

Biblioteca Națională a Republicii Moldova

Revista trimestrială "Magazin Bibliologic" (apare cu titulatura Biblioteca Națională a Republicii Moldova din anul 1991 în limba română, redactor-șef – Ludmila Corghenci; Directorii publicației: dr. Igor Șarov, Elena Pintilei). În anii 2016-2018 au apărut 12 numere ale revistei cu tirajul total de 120 de exemplare. Tot la Biblioteca Națională au apărut publicațiile : "Imaginea Republicii Moldova în străinătate" (este editată din anul 2002) în limba română, engleză, franceză cu tira-

jul 50 ex. ; "Buletin bibliologic" (editată din anul 1994), apare anual în limba română cu tirajul mediu 40 ex. ; "Cultura în Moldova" (editată din anul 1995) cu tiraj 10 ex. ; "Moldavistica (Exteriorica)" (editată din anul 2000) cu tirajul mediu 15 ex. ; "Cronica vieții politico-administrative, social-economice și culturale a Moldovei" (editată din anul 2000) cu tiraj de 10 ex. ; "Publicații oficiale : (Serie analitică)" (editată din anul 2004) cu tirajul 30 ex. ; "Teze de Doctorat (Serie analitică)" (editată din anul 2010) cu tirajul 30 ex.

Biblioteca Națională pentru Copii "Ion Creangă"

Fascicula "**Cartea. Biblioteca. Cititorul**", editată de Biblioteca Națională pentru Copii "Ion Creangă" (ediție îngrijită de Claudia Balaban), au fost publicate 3 fascicule.

7.3 Biblioteca Științifică a Universității de Stat "Alec Russo" din Bălți

Revista de biblioteconomie și știință a informării "**Confluente bibliologice**" apare sub egida Bibliotecii Științifice a Universității de Stat "A. Russo" din Bălți (se editează din anul 2005, director Elena Harconiță). În perioada de referință au apărut în format electronic.

Biblioteca Municipală "B.P. Hasdeu"

Revista de biblioteconomie și științe ale informării "Biblio Polis", editată de Biblioteca Municipală "B. P. Hasdeu", Chișinău, din anul 2002 (director Mariana Harjevschi), a apărut în anii 2016-2018, 6 numere.

Biblioteca Municipală "Eugeniu Coșeriu", Bălți

Revista de specialitate "Biblio-Info", editată de Biblioteca Municipală "Eugeniu Coșeriu", Bălți

(resp. de ed.: Ludmila Ouș) a apărut 1 număr în anul 2016 cu tir. 50 ex. Anii 2017-2018 apare ediție online.

Concluzii

Dezvoltarea societății astăzi este determinată de trei factori: informația, tehnologia și știința. Informația a devenit simbolul puterii și "bogăției": este puternic și bogat acel, care deține și poate mânui informația. Documentele pe suport fizic (hârtie) au rămas, și vor rămâne alături de cele pe suporturi ne/tradiționale, importante surse de fixare și transmitere a informației.

Conchidem, ca anii 2016-2018 pot fi considerați de cotitură în procesul de editare a publicațiilor de biblioteconomie și științe ale informării. Această concluzie se bazează pe statisticile prezentate, analiza aspectelor tematice, metodelor inovatoare de structurare a materialelor etc.

În perioada menționată bibliotecile continuă să fie actori importanți ai procesului editorial, contribuind la îmbogățirea acestuia cu diverse categorii de documente.

Referințe bibliografice:

1. Lega cu privire la activitatea editorială Nr 939/2000. [citată 4 noiembrie 2019]. Disponibil: <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=311749>
2. Regulamentul de funcționare a Depozitului Legal de documente în Republica Moldova. Aprobabil prin ordinul nr. 79 din 5 mai 2015 al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării. [citată 4 noiembrie 2019]. Disponibil: www.bookchamber.md/wp-content/uploads/2018/12/Regul-funct-DL_2015.pdf
3. Camera Națională a Cărții. Raport de activitate, 2016 : Instituția încrezătoare în evoluție. 71 p. ISBN 978-9975-49-242-3.
4. Camera Națională a Cărții. Raport de activitate, 2017 : Evoluții profesionale cu impact. 100 p. ISBN 978-9975-49-280-5.
5. Camera Națională a Cărții. Raport de activitate, 2018 : Cunoștințe îmbunătățite și dezvoltări în mod constant. 106 p. ISBN 978-9975-49-333-8.

PROFESIO EXPERIENCES

CZU 655.535.2:006.322(100)ISBN
DOI 10.5281/zenodo.3980393

ISBN ASSIGNMENT PROCESS IN MOLDOVA

Renata Cozonac

Abstracts: This article describes how the publisher can apply for and obtain ISBN for publications that are within the scope of the ISBN Standard, the procedures the publisher must to follow and the legal framework that regulates publishing activity in the Republic of Moldova.

Keywords: National Book Chamber of the Republic of Moldova, NBCRM, ISBN assignment, ISBN National Agency, ISO standard

National Book Chamber of the Republic of Moldova (NBCRM)¹³ was designated as ISBN National Agency in 1993, when Republic of Moldova becomes a member of ISBN network.

The operating rules of the ISBN System in the Republic of Moldova¹⁴ were developed based on the Editorial Activity Law Nr 939/2000 with subsequent modifications and additions, the policy and strategy of the International ISBN Agency, which establishes how to manage the ISBN system, and the management of the National ISBN Registry of the Republic of Moldova.

The ISBN information system in the Republic of Moldova is intended for the registration of ISBN numbers assigned to books and brochures published by Moldova's publishers, printed in the country, and abroad.

The ISBN numbers are assigned by the NBC as the ISBN Moldova National Agency and are based on the ISO 2108:2017 "Information and Documentation - International Standard Book Number (ISBN)".

The ISBN system in the Republic of Moldova with the NBC as the ISBN Moldova National Agency is operated according to the Republic of Moldova legislation and the relevant international standard in the field (ISO 2108).

ISBNs are intended for publishers who operate in the Republic of Moldova and have completed their registration at the NBC.

ISBN assignment is chargeable according to the Payments Service Nomenclature approved by the Government Decision Nr 1311 of 12.12.2005.

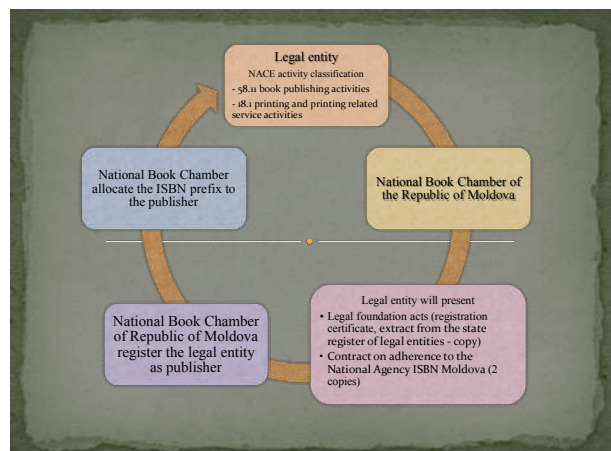
In 2006, ISBN National Agency Moldova started to use the 13-digit ISBN system. In the same period, Moldova's ISBN database was established with full data records regarding publishers, contacts, ISBNs, and complete data about registered titles.

"Moldova's ISBN" database, front office

ISBN	Title	Author	Publisher
978-9975-0-0000-0	...	...	...
978-9975-0-0000-1	...	...	...
978-9975-0-0000-2	...	...	...
978-9975-0-0000-3	...	...	...
978-9975-0-0000-4	...	...	...
978-9975-0-0000-5	...	...	...
978-9975-0-0000-6	...	...	...
978-9975-0-0000-7	...	...	...
978-9975-0-0000-8	...	...	...
978-9975-0-0000-9	...	...	...
978-9975-0-0000-0	...	...	...

In accordance with the Republic of Moldova's laws to become a publisher, each legal entity must meet these requirements:

1. the legal status must include the economic classification of activity - "58.11 book publishing activities" or "18.1 printing and printing related service activities" according to NACE rev. 2 (Classification of Economic Activities in EC)¹⁵
2. to sign a contract between the legal entity and National Book Chamber of Republic of Moldova.

13 Conference "Contemporary use, models and allocation of ISBN across of World"
14 <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=358447>

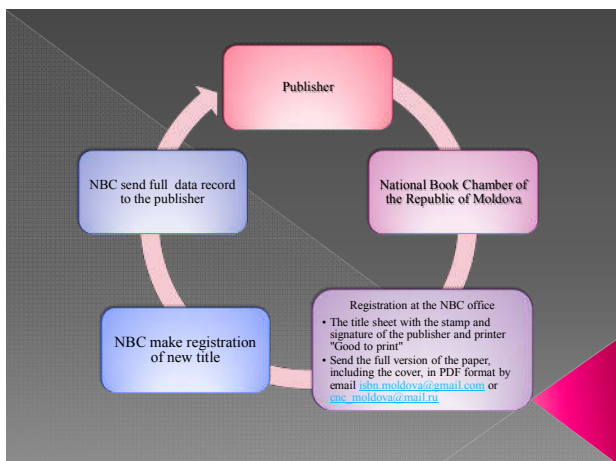
15 <http://www.statistica.md/pageview.php?l=en&idc=385>

The National Book Chamber of Moldova is also designated as CIP agency and National Bibliographic Agency. Therefore, every publisher, upon his request to register a new title, will get the CIP, UDC, and ISBN. In Moldova, the process of obtaining the ISBN follows the model "one request - one allocated ISBN".

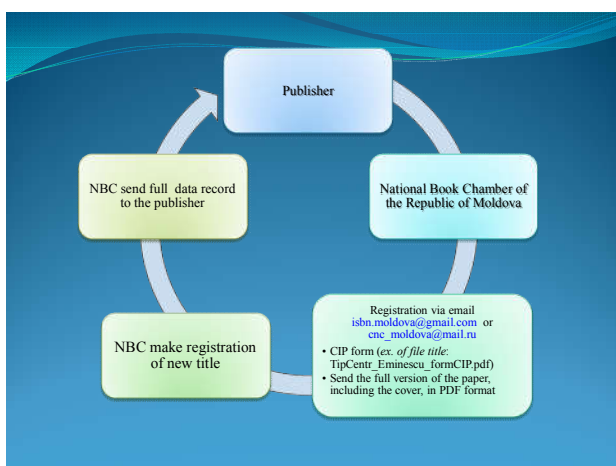
Upon registration, publishers receive an ISBN for each title, regardless of the number of titles / documents received each day. Publishers can apply for subsequent ISBNs through the (mandatory) confirmation of previously requested ISBNs, as required by law.

There are two ways to make a request – either in person at the NBC office or online (via email). The first variant permits two methods of payment – by cash at the NBC office or by bank transfer, the second permits just one – the bank transfer.

Registration at the NBC office

Online registration via email

Providing a Legal Deposit copy is mandatory and this must be presented to NBC and submitted within two months (for titles that will be printed out of the country the deadline will be extended) of assignment of the ISBN number. At the back office of the "Moldova's ISBN" database, we have full data records of all registered titles, with blue is marked titles that NBC has not yet received as Legal Deposit.

"Moldova's ISBN" database, back office for ISBN prefixes "978-9975-0"

Inventar	Data	ISBN-13	Autor	Tipografia	Tiraj
	26.12.2017	978-9975-0-0114-4	Santilian Jorge	Coloarea anuale - P. 1	Malaysa 2000
	26.12.2017	978-9975-0-0115-1	Santilian Jorge	Coloarea anuale - P. 2	Malaysa 3000
2017-2663	02.01.2018	978-9975-0-0116-8	Răpopanu Veronica	Limba română pentru școlile cu instruire în limba rusă - clasa a 9-a - Căsuța elevului	Bons Offices 2000
2018-174	02.01.2018	978-9975-0-0117-5	Грегорь Мигуля	В помощь у Мадонна Мирам - (обзорник терапевтических озонки для детей дошкольного и младшего школьного возраста), ed. 2	Bons Offices 1000
	11.01.2018	978-9975-0-0118-2		Obște și contribuție - Carte a urubilor de construct	China 1000
2018-366	23.01.2018	978-9975-0-0119-9	Ursu Valeriu	Jurnal săptămânal la Europa Liberă / Paria a 13-a - dec. 2016 - dec. 2017	Bons Offices 1200
2018-360	29.01.2018	978-9975-0-0120-5	Vandabari Michael	New rom antics	Bons Offices 500
2018-784	02.02.2018	978-9975-0-0121-2	Myajlin Jan in	Posole, poezii și jurnale / Cincisprezece poezii neerlandezi	Bons Offices 600
2018-782	12.02.2018	978-9975-0-0122-9	Steele Philip	Abasul meu geografic - contine un poster pliat cu harta lumii	China 2000
2018-400	14.02.2018	978-9975-0-0123-6	Enicu Nicolae	1918 pe ruinele imperiului subteritat de sitone. Basarabia în pragul modernității	Bons Offices 300
2018-363	14.02.2018	978-9975-0-0124-3	Turcanu Ion	Său și pînă discutăm și unei importante instituții politice basarabene din anii 1917-1918	Bons Offices 300
2018-676	20.02.2018	978-9975-0-0125-0	Bulac Vladimir	Forme geometrice - Un eseu despre artelul Dumtru Russu. Scenariul gipsera sa	Bons Offices 500
	26.02.2018	978-9975-0-0126-7	Copocanu Dragoș	Cartea mea de masaj	China 2000
	26.02.2018	978-9975-0-0127-4	Sera	Biblioteca creativă	China 2000
2018-793	15.03.2018	978-9975-0-0128-1	Clușdaru Mihail Ion	Tenerea de dignitate	Bons Offices 500
	16.03.2018	978-9975-0-0129-8	Secreanu Rodica	Republica Moldova. Cursul Constituțional. Raport privind exercitarea jurisdicției constituționale în anul 2017	Europes 200
	21.03.2018	978-9975-0-0130-4	Bulac Nicolae	De la genă la palet	Ungaria 1000
2018-794	26.03.2018	978-9975-0-0131-1	Mencu George	Pe rug facuta dintr-un liber	Bons Offices 500
	03.04.2018	978-9975-0-0132-8	Brozescu Claudiu	Fărăroni ori: Cum să li o țină la modă	Ungaria 4000
2018-793	05.04.2018	978-9975-0-0133-5	Ungureanu Mihai	Să cămă părinți, să cămă copii - Culegere de clinice pentru toate vârstele	Bons Offices 1000
2018-638	05.04.2018	978-9975-0-0134-2	Valeco Nadejda	Chinese - Teste preparatorii pentru examenul de bacalaureat (profil real, profilurile umanistic, arts, sport)	Bons Offices 2000
2017-796	05.04.2018	978-9975-0-0135-9	Величко Надежда	Химия - Тесты для подготовки к экзамену на степень бакалавра (профиль: реальный, гуманитарный, экономико-информационный)	Bons Offices 2000
	08.04.2018	978-9975-0-0136-6	Botnaru Vasile	Descalțarea pentru un Microantologie cu scenografie	Ungaria 1100
2018-799	11.04.2018	978-9975-0-0137-3	Lungu Svetlana	English-Speaking Countries - Culture and Civilization Topics for the Baccalaureate Exam	Bons Offices 3000
	24.04.2018	978-9975-0-0138-0	Lungu Eugen	Mihai Bacarochi - Grădă de carte	Combinatul Poligrafic 500
	25.04.2018	978-9975-0-0139-7	Dugin Olivier	Isiborarea povestite în 5 minute înainte de culcare	Ungaria 4000
	04.05.2018	978-9975-0-0140-3	Sera	Isiborarea Bănușii	Ungaria 3000
	04.05.2018	978-9975-0-0141-0	Omuchovskiene Raza	Zua de naștere - 2+ - cu autocarante	Ungaria 3000
	04.05.2018	978-9975-0-0142-7	Omuchovskiene Raza	Zua mea 2+ - cu autocarante	Ungaria 3000
	04.05.2018	978-9975-0-0143-4	Omuchovskiene Raza	O zi de mieșă - 2+ - cu autocarante	Ungaria 3000
	06.05.2018	978-9975-0-0144-1	Omuchovskiene Raza	În praf! 2+ - cu autocarante	Ungaria 3000
	07.05.2018	978-9975-0-0145-8	Leonardi Harley Stefania	Cele mai frumoase povești clasice	China 3000

Thanks to this model of ISBN allocation, we have achieved outstanding results in the editorial-publishing field:

- The Legal Deposit in Moldova covers 98% of all published documents;
- The illegal use of ISBNs has been excluded (duplication, erroneous writing);
- Quick possibility of identifying the author-title-ISBN relationship;
- Exemption from VAT on the basis of the systematization certificate issued by the NBC.

References:

1. The Editorial Activity Law Nr 939-XIV from 20.04.2000 <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=341833>
2. The operating rules of the ISBN System in the Republic of Moldova <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=358447>
3. ISO 2108:2017 "Information and Documentation - International Standard Book Number (ISBN)" <http://www.iso.org/standard/65483.html>
4. The Fiscal code of the Republic of Moldova, Title III " Value Added Tax", art. 103 <http://lex.justice.md/md/326971/>

CULTURA ACTIVITĂȚII DE CERCETARE LA CAMERA NAȚIONALĂ A CĂRȚII

Ludmila Corghenci

Biblioteca Națională a Republicii Moldova
Lcorghenci@bnrm.md

Cercetarea și inovarea sunt fenomene evidente și dominante ale societății, ocupând un loc tot mai important în dezvoltarea socială, economică, informațională și culturală. Aceste fenomene devin esențiale pentru instituțiile info-bibliotecare, constituind vectorul în dezvoltarea unei structuri competitive, sustenabile și mai ales utile comunității prin serviciile și produsele sale.

Fiind o expresie a maturității profesionale a Camerei Naționale a Cărții, cercetarea și inovarea în cadrul acestei instituții sunt influențate și favorizate de un management constructiv, interesul și aptitudinile personalului, aria și domeniile diverse de studii dictate de unicitatea statutului funcțional al instituției (arhivă națională a producției de tipar, centru al bibliografiei naționale, centru de statistică în domeniul publicațiilor etc.), experiența și cunoștințele acumulate de către echipa de profesioniști, care pe parcurs au demonstrat capacități și aptitudini de unire a eforturilor teoretice cu cele practice.

Cercetarea și inovația este conștientizată în cadrul instituției drept fundament pentru servicii și produse mai bune, mai utile întregii comunități.

Preocupările pentru cercetare și inovare în cadrul Camerei Naționale a Cărții se materializează în elaborarea/promovarea/implementarea politicilor și altor documente de reglementare funcționale, valorificarea resurselor documentare deți-

nute (analize, studii, statistici), elaborări de lucrări instituționale și de autor (bibliografice, științifice, metodologice etc.), prezentări de comunicări la reuniuni științifice naționale și internaționale, organizare de manifestări științifice, implicații în proiecte și altele. În materialul ce urmează sunt reliefate indicatorii activității de cercetare la Camera Națională a Cărții în anii 2012-2013.

Documentele analitice instituționale (programe strategice și anuale, rapoarte de activitate), elaborate sub egida Camerei Naționale a Cărții, prezintă exemple evidente de expresie a creativității. Componentele descriptive, precum și indicatorii cantitativi, alăturați descrierilor aspectelor calitative, relevă diverse semnificații de valoare a acestor documente: prezentarea / cunoașterea / promovarea instituției, activităților, serviciilor și produselor; reliefația capacității de adaptare la schimbările mediilor, care influențează activitatea instituției; oglindirea dinamicii și tendințelor în domeniile de profil; respectarea prevederilor științei manageriale etc. Astfel, ne vom referi în continuare la rapoartele analitice anuale ale CNCRM, acestea fiind prezentate de către Camera Națională a Cărții atât organului tutelar, cât și comunității servite. Informația care urmează, la părerea noastră, poate fi utilă și responsabililor pentru acest domeniu din instituțiile info-bibliotecare.

Reflectarea demersului creativ în rapoartele analitice instituționale

<i>Indicator</i>	<i>Raport de activitate pentru anul 2012</i>	<i>Raport de activitate pentru anul 2013</i>
Titlul	"Anul 2012 - Valorificări profesionale la maxim!"	"Anul 2013 – Ne-am orientat pentru progres în mod constant!"
Componentele descriptive	<ul style="list-style-type: none"> • Agenda anului aniversar 2012 • Parcurs instituțional al anului (descrierea sintetică a activităților instituției, estimate pe fiecare domeniu: arhivă națională a producției de tipar, centru statistice și de atribuire a codurilor de identificare a documentelor, centru al bibliografiei) 	<ul style="list-style-type: none"> • Primate ale anului profesional 2013 • Vectorii profesionali ai anului (descrierea activităților de reper)
Indicatori statistici	Pentru fiecare domeniu de profil (de ex., număr exemplare și titluri de depozit legal, număr de documente cărora le-au fost atribuite coduri de identificare ISBN, ISSN, ISSN și altele)	Pentru fiecare domeniu de profil (de ex., număr exemplare și titluri de depozit legal, număr de documente cărora le-au fost atribuite coduri de identificare ISBN, ISSN, ISSN și altele)
Componentele analitice	<ul style="list-style-type: none"> • Altitudinile anului profesional 2012 • Analiza SWOT pentru anul 2012 • Concluzii și sinteze, integrate în componen- 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza SWOT pentru anul 2013 • Direcții de optimizare (pentru fiecare domeniu de activitate profesională)

<i>Indicator</i>	<i>Raport de activitate pentru anul 2012</i>	<i>Raport de activitate pentru anul 2013</i>
	tele descriptive (în funcție de domeniile de activitate descrise/prezentate) <ul style="list-style-type: none"> Direcții de perspectivă ale activității CNC pentru anul 2012 	<ul style="list-style-type: none"> Direcții de perspectivă ale activității CNC pentru anul 2013
Anexe	<ul style="list-style-type: none"> Imaginea CNC în comunitatea profesională și științifică Publicații instituționale și de autor Publicații despre CNC Mesaje ale oficialităților din Republica Moldova, ale reprezentanților instituțiilor naționale și internaționale (cu prilejul consemnării a 55 de ani de la fondarea CNC) Informații utile 	<ul style="list-style-type: none"> Publicații instituționale și de autor CNC în mass-media Centrul de Management al CNC (activități, orientări)
Volum	87 pagini	78 pagini

Pentru îmbunătățirea structurii și conținutului rapoartelor analitice ar fi binevenite utilizarea indicatorilor relaționali (de performanță), elaborarea și implementarea acestora fiind o orientare instituțională de perspectivă. Rapoartele analitice pot fi consultate la adresa <http://www.bookchamber.md/>.

Camera Națională a Cărții este o instituție de caracter științific nu doar prin suportul documen-

tar indispensabil, oferit comunității științifice, de cultură (resurse deținute, servicii oferite și produse informațional-bibliografice), ci și prin interesele și preocupările personalului. Astfel, în continuare sunt prezentați indicatorii statistici de bază ai activității de cercetare a personalului Camerei Naționale a Cărții (selecție din rapoartele analitice):

<i>Nr</i>	<i>Indicatori</i>	<i>Pentru anul 2012</i>	<i>Pentru anul 2013</i>
1.	<i>Lucrări instituționale:</i>		
	Ediții ale bibliografiei naționale	2 tit./17 fascicule	1 tit./6 fascicule
	Publicații metodologice	2	2
	Reviste	1 tit./1 număr	1 tit./1 număr
	Ghiduri, buletine	2	2
2.	<i>Lucrări de autor:</i>	<i>Total 19</i>	<i>Total 15</i>
	Monografii bibliografice (red.,elab.)	7	3
	Articole științifice	9	6
	Cronici, note, omagii	3	4
	Publicații de prezentare, promoționale	-	4
3.	<i>Organizarea manifestărilor științifico-profesionale:</i>	<i>Total 9</i>	<i>Total 5</i>
	Instituționale	4	3
	Naționale	3	2
	Internaționale	2	-
4.	<i>Participări la manifestări științifico-profesionale (cu prezentare de comunicări):</i>	<i>Total 23</i>	<i>Total 22</i>
	Instituționale	7	3
	Naționale	10	14
	Internaționale	6	5
5.	<i>Proiecte de cercetare, gestionate de CNC</i>	3	3
6.	<i>Participări în proiecte, gestionate de alte instituții</i>	7	4
7.	<i>Deplasări, stagii, formare continuă</i>	9	2

Indicatorii din tabelul de mai sus ilustrează interesul personalului pentru activitatea de cercetare, demonstrând capacitățile creative ale acestora.

Anul 2012, după cum se vede, este semnificativ în acest sens, fiind caracterizat prin indicatori impresionanți. Este evident, ca în anul aniversar (în anul de referință CNC a consemnat 55 de ani de la fondare) au fost concentrate eforturi considerabile privind valorificarea și promovarea potențialului științific al instituției și al personalului acesteia. Drept urmare, în anul 2012 au fost publicate 19 lucrări de autor, organizate 9 reuniuni științifico-profesionale, prezentate 23 de comunicări în cadrul manifestărilor științifico-profesionale.

Evenimentul științific de exclusivitate al anului 2012 – organizarea la 10-12 septembrie a două conferințe internaționale: cea de-a 40-a Conferință anuală ISBN și cea de-a 20-a Conferință anuală ISMN. Camera Națională a Cărții a fost desemnată în calitate de organizator al acestor conferințe la decizia agențiilor internaționale de profil, fapt ce se datorează prezenței active a instituției în sistemul internațional ISBN și ISMN, colaborărilor eficiente și rodnice. Participanții la conferințe au reprezentat circa 80 de țări.

Sinteza indicatorilor statistici de cercetare ne sugerează următoarele:

- necesitatea diversificării lucrărilor de autor (de ex., recenzii, ghiduri, materiale promoționale etc.)

- realizarea activităților de transfer tehnologic (privind descrierea bibliografică a publicațiilor, implementarea ISBD, promovarea/implementarea modificărilor CZU, consultanță pentru codurile de identificare a publicațiilor – prezentare, utilitate; sprijin în elaborarea/îmbunătățirea publicațiilor bibliografice - dat

fiind statutul de centru al bibliografiei naționale și altele)

- intensificarea participării în proiecte naționale și internaționale

- creativitatea, inovația trebuie susținute - în acest sens este important de a augmenta statutul de cercetător al personalului prin integrare în procesul de formare continuă, stagii, vizite de documentare, stimulări morale și materiale

- este important de a spori capacitatea instituțională în domeniul cercetării prin efectuarea reformelor structurale (instituirea unei structuri sau responsabilități de organizare și coordonare a cercetării în cadrul unei funcții, dezvoltarea laboratoarelor de investigații

- augmentarea vizibilității cercetării (prin diseminarea rezultatelor și produselor, rezultate din activitățile Camerei Naționale a Cărții).

O problemă importantă, ce trebuie soluționată, ține de sporirea impactului activității de cercetare. În acest sens este necesar, pe de o parte, de a pune la dispoziția comunității științifice și profesionale rezultatele investigațiilor și activităților analitico-sintetice, iar pe de altă parte – să fie stimulat în mediu de comunicare și un schimb permanent de informații cu partenerii, factorii interesați de aceste informații (2, 3).

Referințe bibliografice:

1. Carp, Iurie, Boiștean, Constantin. Management aplicativ. Chișinău, 2013. 170 p. ISBN 978-9975-68-229-9.

2. Duca, Gheorghe. Reformarea cercetării științifice – imperativ acut al societății. In: Akademos. 2013, nr. 1, pp. 5-8. ISSN 1857-0461.

3. Strategia cercetării-dezvoltării a Republicii Moldova până în anul 2020: Moldova Cunoașterii. Proiect. [Citat 03.09.2014]. Disponibil: http://particip.gov.md/public/files/strategia/Moldova_2020_proiect.pdf.

INSTRUMENTE ÎN SPRIJINUL ACTIVITĂȚII BIBLIOTECILOR

Valentina Chitoroață

În cadrul evenimentului Anul Bibliologic-2016 au fost prezentate două lucrări de specialitate elaborate sub egida Camerei Naționale a Cărții din RM, cu conținut adecvat, care suplinesc o mare lipsă în literatura specializată din domeniul bibliologiei noastre.

Este vorba despre :

1) CZU. Clasificarea Zecimală Universală. Tabele prescurtate¹⁶.

2) Metodologie de implementare a GOST-ului 7.1.2003 "Библиографическая запись. Библиографическое описание : Общие требования и правила составления = Înregistrarea bibliografică. Descrierea bibliografică : Cerințe și reguli generale de alcătuire"¹⁷.

Am convingerea ca aceste cărți vor fi utile tuturor bibliografilor și bibliotecarilor catalogatori din biblioteci, celor care doresc rezultate de performanță în catalogare.

Prin conținutul lor informațional, structură, exemple și modele, cărțile oferă ajutor în operațiunile de prelucrare și clasificare, fiind un instrument de lucru biblioteconomic, util în realizarea descrierilor bibliografice unitare, după norme internaționale. Sunt prezentate normele de descriere bibliografică standardizată pentru toate tipurile de documente. Pentru fiecare zonă a descrierii bibliografice sunt dezbătute elementele componente cu modele și exemple de combinare a acestora, conform punctuației.

Mă voi opri mai amănunțit asupra Tabelor principale CZU.

Tabelele sunt prevăzute cu comentarii și referințe, și sunt concepute pentru a oferi o abordare unitară a sistematizării publicațiilor ca produs intelectual și de a facilita procesul de sistematizare a documentelor.

Permanenta actualizare a sistemului de clasificare este remarcată prin menționarea modificărilor structurale intervenite în decursul timpului în clasele și subdiviziunile CZU, modificări apărute în mai multe volume din publicația anuală Extensions & Corrections to the UDC. Lucrearea este editată sub egida autorității internaționale.

Tabela principală a Clasificării Zecimale Universale cuprinde indicii principali organizați în cele zece mari clase în care a fost divizat universul CZU.

Considerându-se că nivelul cunoașterii umane este nelimitat și în continuă dezvoltare, în anul

1963, clasa 4, ocupată până atunci de lingvistică și filologie, a fost lăsată liberă iar lingvistica și filologia incluse în cadrul clasei 8, literatură. CZU, este o clasificare aspectuală în care fiecare fenomen este clasificat potrivit contextului sau disciplinei în cadrul căreia este analizat astfel încât aspectele sale variate se relevă în diferite locuri. Noutatea în CZU o reprezintă un limbaj artificial cu ajutorul căruia au fost diminuate multe din ambiguitățile limbajului natural. De exemplu, cuvântul "revistă" poate însemna o publicație periodică, sau un spectacol. În CZU asemenea ambiguitate nu există, revista ca publicație fiind indexată la 050, iar revista ca spectacol la 792.7. Astfel, în CZU fiecare indice reprezintă un concept definit cu claritate și nu un cuvânt sau o expresie al căror sens poate varia în funcție de context. CZU se caracterizează prin trei principii fundamentale:

– este o clasificare sistematică: ea analizează conținutul subiectelor și al noțiunilor și le dirijează după unele din caracteristicile lor, apropiind pe cele care se aseamănă și distanțând pe cele care se deosebesc. Orice cifră din CZU conține și indică generalul în particular; ea permite nu numai discernerea originii noțiunii, dar și alăturarea noțiunilor similare, indicarea raporturilor cu alte noțiuni mai apropiate sau mai îndepărtate.

– este o clasificare zecimală: se bazează pe principiul extragerii particularului din general prin împărțirea – convențională – a cunoașterii umane în cele zece mari clase, la rândul lor subdivizate zecimal până la gradul dorit.

– este o clasificare universală: din două puncte de vedere:

a) prin conținut, pentru că încearcă să cuprindă ansamblul cunoștințelor omenești într-un amplu tablou complex, compus din subiecte conexe unele cu altele prin multiple legături;

b) prin modalitățile de notare, deoarece se bazează pe un sistem de indexare compus din cifre arabe a căror semnificație și ordine este internațională, și din sisteme matematice sau punctuație, a căror înțelegere este identică în toată lumea. Descifrarea indicelui este independentă de cuvântul respectiv, fiecare cifră putând fi citită sau interpretată în orice înveliș verbal, fiind ușor utilizată în sistemul de informare prin ordinator.

CZU prezintă următoarele avantaje, care iau asigurată succesul și răspândirea pe plan mondial: caracterul internațional; posibilitatea de dezvoltare nelimitată a indicilor; facultatea de a îngloba mereu noțiuni noi, fără ca sistemul în sine să sufere modificări.

Compunerea indicilor principali se face utilizând următoarele semne de compunere: + "plus" / "extensie" (de la... până la...) : "relație" (se folosește pentru a pune în relație două domenii complet

¹⁶ Comunicare prezentată în cadrul Simpozionului național Anului Bibliologic, Chișinău, 29.03.2017, BNRM

¹⁷ Clasificarea Zecimală Universală : Tabele prescurtate / Camera Naț. a Cărții din Rep. Moldova ; ed. îngrijită și adaptată: Valentina Chitoroață ; tehnored. computerizată și design: Renata Cozonac. – Chișinău : Camera Națională a Cărții, 2017 (Tipogr. "Print-Caro"). – 189, [1] p. : tab. ; 30 cm. – 1000 ex. – ISBN 978-9975-49-245-4.

diferite. Obligativu să se facă relația în ambele sensuri) :: (relație unilaterală, nu se poate inversa)

Tabelele auxiliare cuprind indicii auxiliari comuni (se utilizează la orice clasă, având caracter universal) - de limbă [=] - de formă [(O)] (reprezintă forma în care se prezintă documentul) - de loc [1/9] - de naționalitate și grupe etnice (de popor) [(= indicele de limbă)] - de timp [" "] - de caracteristici generale (materiale...) [-03] - de persoane și caracteristici personale [-05]. Combinarea indicilor auxiliari comuni (după indicii principali) se face în ordinea următoare: - de proprietăți - de popor - de loc - de timp - de formă - de limbă .

Indicii auxiliari speciali în CZU apar marcați cu linie îngroșată verticală pe margine; se folosesc doar la subdiviziunile menționate; se aplică indicilor principali ai subdiviziunii respective; pot fi: cu liniuță -1/-9 cu punct zero .01/.09 cu apostrof '1/'9 indicii auxiliari alfabetici (nume de persoane..., care se pot folosi la orice clasă sau subclasă).

Doi indici de același fel nu se trec unul după altul, cu excepția "-93" , "-31" , "-34" și "-82" , care se pun înainte de genul literar.

Pentru clasificarea documentelor sunt parcurși următorii pași: stabilirea subiectului prin analiza atentă a conținutului documentului; depistarea indicelui/indiciilor în tabelele CZU; alcătuirea propriu-zisă a indicelui/indiciilor.

În continuare prezentăm modificările indicilor CZU, modificări structurate conform Clasificării Zecimale Universale.

Tabela 1i-Indici auxiliari comuni de punct de vedere.000/.009 a fost redefinită în Tabela 1k-Indici auxiliari comuni de caracteristici generale. : Proprietăți, Materiale, Relații/Procese și Persoane.

În indicii principali ai CZU, denumirea claselor și subclaselor, precum și conținutul lor au fost completate, modificate cu termeni și concepte moderne.

Tabele principale CZU

Modificări CLASA 0

Clasa 0 a fost revizuită prin introducerea a noi termeni și noțiuni, cum ar fi:

Denumirea precedentă	Denumire modificată
0 Generalități. Știință și cunoaștere. Organizare. Informare. Documentare. Biblioteconomie. Instituții. Publicații	0 Știință și cunoștințe. Organizare. Știința calculatoarelor. Informare. Documentare. <u>Bibliologie</u> . Instituții. Publicații
00 Prolegomena. Bazele generale ale cunoașterii și culturii	00 Prolegomena. <u>Fundamente</u> ale cunoașterii și culturii. <u>Propedeutică</u>
001 Știință și cunoaștere în general. Organizarea muncii intelectuale	001 Știința și cunoștințe în general. Organizarea muncii intelectuale
002 Documentare. Cărți. Scrieri	002 Documentare. Cărți. Scrieri. Autori
003 Sisteme de scriere și de notare	003 Sisteme și caractere de scriere
004 Știința și tehnologia calculatoarelor. Prelucrarea datelor	004 Știința și tehnologia calculatoarelor. <u>Calculatoare</u> . <u>Procesarea</u> datelor

Modificări CLASA 004

Denumirea precedentă	Denumire modificată
004.2 Structura calculatoarelor	004.2 Arhitectura calculatoarelor
004.3 Construcția calculatoarelor, hardware	004.3 Construcția calculatoarelor. Hardware
004.4 Programe de calculator, software	004.4 Programe. Software
004.5 Interacțiuni om-calculator. Interfața om-mașină. Interfața utilizator. Mediul înconjurător al utilizatorului	004.5 Interacțiune om-calculator. Interfața om-mașină. Interfața utilizator. Mediul utilizatorului
004.6 Date	004.6 Date. Baze de date și structura lor
004.7 Comunicații între calculatoare. Rețele de calculatoare	004.7 Comunicații între calculatoare. Rețele de calculatoare
004.8 Inteligența artificială	004.8 <u>Inteligență</u> artificială
004.9 Metode bazate pe calculator, orientate spre aplicații practice	004.9 <u>Informatică aplicată</u> . <u>Tehnici</u> bazate pe calculator cu aplicații practice

CLASA 005

Denumirea precedentă a clasei : Conducere și organizare. Management

Denumire modificată: **005** Management

În clasa 005 s-au introdus subdiviziuni noi :

Subdiviziuni noi

005.3/.7 Activități manageriale. Procese în management. Management organizațional (OM)

005.92/.94 Managementul înregistrărilor. Managementul cunoașterii

005.95/.96 Management de personal. Managementul resurselor umane

CLASA 3

În cadrul Clasei 3 a fost formată o nouă subclasa :

305 Studii de gen

Include: Rolul sexului. Gen. Persoane din punct de vedere interdisciplinar.

(Aici se clasifică lucrările generale. Lucrările pe subiecte specifice, e.g. educație, se clasifică la subiect).

Exemple de combinații:

305-055.1	Studii despre bărbați
305-055.2	Studii despre femei. Femeile și societatea

CLASA 37

S-a produs o restructurare a întregii clase prin înlocuirea sau adăugirea altor subclase cum ar fi:

Denumirea precedentă	Denumire modificată
37 Educație. Învățământ. Instruire. Timp liber	37 Educație
37.01 Bazele educației. Teorie. Politică a educației	37.01 Fundamente ale educației. Teorie. Politică etc.
37.02 Probleme generale de metodică didactică	37.02 Probleme generale de didactică metodică
37.04 Educație din punct de vedere al persoanei educate, al elevului / studentului	37.04 Educație din punctul de vedere al celui educat, al elevului. Îndrumare
37.06 Probleme sociale. Relații și contacte interumane	37.06 Probleme sociale în educație. Contacte și relații interumane
37.07 Scheme administrative ale instituțiilor de învățământ	37.07 Aspecte de management al instituțiilor de învățământ

În cadrul clasei 37 a fost creată o nouă subclasă:

37.09 Organizarea instruirii.

Apare într-o nouă redacție Clasa 39, denumirea ei fiind modificată în:

39 Antropologie culturală. Etnografie. Obiceiuri. Tradiții. Datini. Folclor
---

Indicele 396 Feminism a fost anulat.

CLASA 5

Clasa 5 apare în redacție nouă:

5 Matematică. Științe naturale
----

totodată fiind completată cu o nouă subdiviziune:

502/504 Știința mediului înconjurător. Conservarea resurselor naturale. Pericolitatea mediului înconjurător și protecția mediului
---

CLASA 6

Clasa 6 de asemenea a fost modificată :

6 Științe aplicate. Medicină. Tehnologie
--

Indici noi:

606 Aplicații ale biotehnologiei
608 Probleme în biotehnologie
620.3 Nanotehnologie

CLASA 6

Modificări ale subclasei 63:

Indice nou:

636.09 Medicină veterinară

CLASA 8

Modificări ale Clasei 8

Denumirea precedentă	Denumire modificată
8 Limbă. Lingvistică. Literatură	8 Limbi. Lingvistică. Literatură
821 Literatura limbilor individuale	821 Literatura artistică a limbilor individuale și a familiilor de limbi

CLASA 9

Modificări ale Clasei 9

Indice nou:

92 Studii biografice. Genealogie. Heraldică.

Drapele

Subclasa 929 modificată:

929 Biografii și studii înrudite

În sprijinul muncii bibliotecarului, în lucrare sunt anexate "Tabelele de autor" în limbile română și rusă.

Semnul de autor este o prescurtare convențională a vedetei principale formată din numele primului autor sau din primul cuvânt din titlu la lucrările care au descrierea la titlu. Este format din două părți: - prima literă a vedetei principale, scrisă cu majusculă de tipar; - un număr format din 2 cifre (variantea română) și 3 cifre (variantea rusă) corespunzător cât mai multor litere din primul cuvânt al vedetei principale, ales din "tabela de autori".

În cea de-a doua lucrare : "Metodologie de aplicare a GOST-ului 7.1-2003 "Библиографическая запись. Библиографическое описание : Общие требования и правила составления = Înregistrarea bibliografică. Descrierea bibliografică : Cerințe și reguli generale de alcătuire"¹⁸ sunt stabilite ce-

¹⁸ Chitroagă, Valentina. Metodologie de aplicare a GOST-ului 7.1-2003 "Библиографическая запись. Библиографическое описание : Общие требования и правила составления = Înregistrarea bibliogra-

rințele descrierii și identificării anumitor documente, desemnarea ordinii elementelor descrierii bibliografice, definirea sistemului de punctuație pentru descrierea bibliografică, precum și recomandări pentru o catalogare descriptivă compatibilă la nivel global în vederea sprijinirii schimbului internațional de înregistrări bibliografice între agențiile bibliografice naționale și în cadrul comunității internaționale a bibliotecilor și științei ale informării. Sunt specificate cerințele generale și reguli/recomandări pentru crearea de înregistrări bibliografice a documentului/resursei, părțile lui componente, grupuri de documente, precum și reguli de întocmire a înregistrărilor bibliografice pentru fiecare gen/tip de documente.

Referințe bibliografice:

1. Universal Decimal Classification: Summary / trad. de dr. Victoria Frâncu. [citată 25 aprilie 2020]. Disponibil: <http://www.udcsummary.info/php/index.php?tag=o&lang=ro>
2. Universal Decimal Classification: Summary. [citată 25 aprilie 2020]. Disponibil: <http://www.udcsummary.info/php/index.php?tag=o&lang=en&pr=Y>
3. Universal Decimal Classification: Summary. [citată 25 aprilie 2020]. Disponibil: <http://www.udcsummary.info/php/index.php?tag=o&lang=ru&pr=Y>
4. Clasificarea zecimală universală – prezentare generală [citată 25 aprilie 2020]. Disponibil: <https://www.wiki.ebibliophil.ro/alte-resurse/lucrare-disertatie-florin-chis/capitolul-ii-clasificarea-zecimala-universala/>

PUBLICAȚII BIBLIOGRAFICE ALE ANULUI 2014: SINTEZE STATISTICE ȘI FUNCȚIONALE

Margareta Diaconu
Valentina Rău
Ludmila Corghenci

La 1 decembrie 2014 în palmaresul editorial al Republicii Moldova erau înregistrate 2 546 titluri cărți și broșuri, cu un tiraj total de 2118,1 mii exemplare. Pentru comparație: la 1 decembrie 2013 erau înregistrate 2 460 titluri cărți și broșuri, tirajul total constituind 2916,5 mii exemplare. Conchidem asupra reducerii numărului de titluri editate - cu 86 titluri – și a majorării numărului de exemplare - cu 798 mii ex. mai mult. Din acest cuantum 61 de titluri reprezintă publicațiile în domeniul biblioteconomiei, informării și documentării, cu tirajul total de 6015 exemplare. Datele statistice de mai jos sunt prezentate și analizate în baza Depozitului Legal al Camerei Naționale a Cărții.

Pentru analiză comparată:

Anul	Titluri	% din producția editorială totală
2011	40	1,6
2012	60	2,2
2013	63	2,3
2014	61, inclusiv publicații bibliografice - 54	2,4
Total	224	8,5

Deci, în anul 2014 au fost editate 54 titluri de publicații bibliografice. În continuare acestea vor fi analizate în funcție de apartenența instituțională și apartenența de gen.

După apartenența instituțională publicațiile bibliografice sunt repartizate:

Instituția	Titluri
Camera Națională a Cărții	20
Biblioteca Națională a RM	1
Biblioteca Națională pentru Copii "Ion Creangă"	1
Biblioteca Științifică Centrală (Institut) "A. Lupan"	8
Biblioteca Republicană Tehnico-Științifică	1
Biblioteca Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice	2
Biblioteca Științifică ASEM	1
Biblioteca Științifică Republicană Agricolă a UASM	1
Departamentul Informațional Biblioteconomic ULIM	2

Instituția	Titluri
Biblioteca Tehnico-Științifică a UTM	1
Biblioteca Științifică a US "A. Russo", Bălți	6
Biblioteca Universității "B. P. Hasdeu", Cahul	1
Biblioteca Municipală "B. P. Hasdeu", Chișinău	4
Academia de Științe a Moldovei (Institutul de Filologie, Institutul de Zoologie, Secția Științe Agricole)	4
Editura Știința	1
Total	54

Astfel, cei mai activi autori/producători de bibliografii în anul 2014 sunt: Camera Națională a Cărții (20, inclusiv 19 fascicule ale bibliografiei naționale și o biobibliografie), Instituția Publică Bibliotecă Științifică Centrală "Andrei Lupan" (8 titluri), Biblioteca Științifică a Universității de Stat "A. Russo", Bălți (6 titluri), Biblioteca Municipală "B.P. Hasdeu", Chișinău (4).

În funcție de apartenența de gen publicațiile bibliografice sunt prezentate după cum urmează:

Gen publicație	Titluri
Studii biobibliografice	24
Ediții ale Bibliografiei Naționale	19
Bibliografii de conținut general (inclusiv gen "Contribuții ale cadrelor didactico-științifice...")	6
Bibliografii tematice, pe domenii	4
Cataloge	1
Total	54

Bibliotecile Republicii Moldova, în cadrul cărora sunt elaborate studiile bibliografice, în anul 2014 s-au axat predominant pe cercetări biobibliografice. În general, analiza funcțională efectuată ne permite să înclinăm spre augmentarea rolului cercetărilor bibliografice în promovarea factorului uman, în contabilizarea vizibilității științifice a cercetătorilor și oamenilor de cultură.

Evident, fiecare lucrare deținând caracteristici individuale, totuși menționăm următoarele concluzii: anul editorial 2014 înscrie în palmaresul său lucrări bibliografice fundamentale (după conținut și volum); elaborarea studiilor bibliografice corespunzător statutului funcțional instituțional.

Menționăm structurarea logică a informației contabilizate bibliografic. Bucură prezența articolelor cu analize info-metrice, semnate de către autori/alcătuitori sau specialiști în domeniu.

În același timp, semnalăm unele incorectitudini în descrierea bibliografică (punctuație, lipsa unor elemente obligatorii etc.). Pentru amplificarea potențialului științific considerăm rațional de a intercala în descrierea bibliografică a articolelor a categoriei de acreditare a revistei științifice conform Registrului CNAA (în cazul bibliografiilor academice). Este necesar de a unifica elaborarea indexurilor auxiliare (de ex. de nume etc.).

În final, unele propuneri și sugestii, orientate pentru îmbunătățirea studiilor bibliografice. Este necesar de a fi elaborat cadrul de reglementare pentru acest domeniu de activitate - regulament național, ghidului/recomandări privind elaborarea bibliografiilor și altele. Cum putem minimiza implicarea instituțiilor ne-specializate în elaborarea bibliografiilor? Credem că, în primul rând, prin augmentarea recenzării lucrărilor și încuraja-

rea prezenței acestora în cazul concursurilor, topurilor lucrărilor bibliografice (să nu trecem indiferent pe lângă lucrările de excepție și cele cu multe greșeli bibliografice). Or, credem că membrii juriilor/comisiilor de concurs ar trebui să fie prezenți în publicațiile de specialitate prin analize, recenzii, sinteze asupra lucrărilor, desemnate/participante la concursuri/topuri. Este important de a intensifica schimbul de bibliografii între biblioteci. În scopul informării instituțiilor interesate nu ar fi binevenit un Repertoriu național cumulativ al publicațiilor bibliografice, elaborat, de exemplu trimestrial, în baza edițiilor bibliografiei naționale, diseminat în format electronic?

Anul 2014 – un an rodnic din punct de vedere al elaborării/editării publicațiilor bibliografice. E important de a ne concentra în continuare asupra calității bibliografierii, precum și a elaborării studiilor bibliografice integrale, contribuind la valorificarea potențialului informațional, științific, promoțional al acestor cercetări.

COMUNICAT PE MARGINEA CONFERINȚEI "SISTEMUL EDITORIAL NAȚIONAL – CAMERA NAȚIONALĂ A CĂRȚII: IN- TERACȚIUNI ȘI PARADIGME" (18 aprilie 2019)

Camera Națională a Cărții din Republica Moldova (CNCRM) a organizat la 18 aprilie 2019 (în sediul Bibliotecii Științifice (Institut) "Andrei Lupan") conferința-întrunire a directorilor / reprezentanților sistemului editorial din RM cu genericul "Sistemul editorial național – Camera Națională a Cărții : interacțiuni și paradigme". Este vorba despre un eveniment-premieră pentru domeniu.

Manifestarea a fost sprijinită și susținută de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, ca parteneri au fost Uniunea Editorilor din Moldova, Biblioteca Științifică (Institut) "Andrei Lupan", Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale (IDSI).

La lucrările conferinței au participat: Secretarul de Stat al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, domnul Andrei Chistol, conducători ai instituțiilor editoriale, scriitori, membri și reprezentanți ai bibliotecilor publice, universitare, ai altor instituții, care au susținut activitatea bibliografică, înaltul profesionalism și responsabilitatea Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova.

Acțiunea a avut drept scop amplificarea cooperării și integrării în contextul editorial național și internațional; crearea unui mediu benefic de comunicare profesională: editori – CNC – potențiali parteneri; abordare de perspectivă a modificărilor la Legea cu privire la activitatea editorială.

Într-un mod distinct, directorul general al CNCRM Renata Cozonac a remarcat : "Suntem responsabili pentru ceea ce înseamnă patrimoniul cultural scris al Republicii Moldova și ne îndeplinim misiunea cu responsabilitate mărită. CNCRM are și un rol patrimonial, iar în sistemul editorial din Republica Moldova mai are și rolul de a reglementa sub aspectul legislației de specialitate normele, indicatorii, standardele cu tangență comună. CNCRM deservește utilizatori de diverse tipuri. Cel mai important utilizator căruia îi suntem profund îndatorați este societatea".

În continuare a fost menționat, că până la apariția unei cărți pe piață, editurile notificate la Camera Națională a Cărții solicită pentru un titlu de carte: ISBN-ul, CZU-ul și CIP-ul – descrierea înainte de publicare. Principalii utilizatori ai acestor servicii sunt editorii. Alți utilizatori sunt bibliotecile din Republica Moldova, care doresc să se informeze asupra pieței editoriale moldovenești pentru a face o selecție în funcție de necesitățile de achiziție. Și nu în ultimul rând, utilizatori sunt instituțiile media, care se informează asupra evo-

luției fenomenului editorial, asupra presei dintr-o anumită perioadă și, bineînțeles, cercetătorii.

Evident pentru îndeplinirea acestei sarcini, am avut, în primul rând, pârgurile legislative în vigoare, apoi alte acte normative metodologice, urmate de proceduri de sistem.

Regulamentul de funcționare a depozitului legal de documente în Republica Moldova stipulează că trimiterea depozitului legal de documente poartă un caracter obligatoriu, prioritar și gratuit, iar expedierea exemplarelor de depozit legal este asigurată de întreprinderile poligrafice din contul producătorilor de documente. Obligațiile de expediere a exemplarelor de depozit legal a documentelor cu titlul de depozit legal, (tipărite, audiovizuale și electronice) revin tuturor producătorilor care editează sau produc asemenea documente pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Producătorii de documente livrează, exemplare de depozit legal Camerei Naționale a Cărții a Republicii Moldova, din care un exemplar este reținut cu statut de depozit legal central, exemplar intangibil, acesta fiind păstrat ca exemplar memorie, martor al istoriei, pentru generațiile următoare. Așa cum sunt rezervele strategice ale unei țări, în același mod, Camera Națională a Cărții a Republicii Moldova constituie rezerva intangibilă a patrimoniului cultural scris.

Organizatorii au venit cu anumite constatări, construind un dialog axat pe statistica editorială națională; situația la zi a Depozitului Legal (perioada digitizată - 1924-1970); sistemele internaționale de numerotare ISBN, ISMN, ISSN.

Evenimentul a abordat o temă inedită precum Registrul global al editorilor, care conține informații referitoare la editori din peste 200 de țări ale lumii și asigură o diseminare eficientă a informației specifice și o bună vizibilitate.

Elemente de noutate s-au regăsit în registrul global al publicațiilor seriale - Portalul ISSN care are încorporat și Directoriul accesului liber la resursele academice – ROAD.

Republica Moldova participă la Registrul Internațional ISSN cu **869 titluri** de publicații seriale.

Editorii-participanți au fost familiarizați despre avantajele și beneficiile de deținere a codurilor internaționale de numerotare:

- identificarea unică a editurilor în baze de date bibliografice, evitând astfel confuzia între editurile cu aceeași denumire;
- participarea la programul CIP (Catalogarea înaintea Publicării)

- identificarea rapidă a comenzii, facilitarea relațiilor cu difuzorii
- pentru biblioteci și structuri info-documentare - facilitarea operațiilor de identificare, achiziții, împrumut, schimb internațional.
- pentru cercetători, bibliografi și cadre didactice - citarea titlurilor publicațiilor cu mai multă precizie
- optimizarea operațiilor de gestiune a stocurilor de carte în biblioteci, edituri, librării, agenții de difuzare.

În cadrul Conferinței naționale a avut loc Gala de premiere a editorilor din domeniu. Distincțiile au fost decernate pentru trei categorii/nominalizări, a câte 3 premii fiecare: Cel Mai Bun Partener, Cel Mai Bun CIPst, Cel Mai Bun DLst. Fiecare premiu deținea câte o cupă memorabilă și servicii gratuite pentru înregistrarea a 5 titluri de carte.

La data desfășurării conferinței în RM erau înregistrați **356 de editori** (edituri, tipografii, instituții cu activitate editorială), dintre care – 319 editori activi. Anual editorii scot de sub tipar circa **2500 de titluri** carte.

Participanții la eveniment au luat cunoștință de ofertele inovatoare ale Camerei Naționale a Cărții:

Catalogul electronic al publicațiilor cu acces deschis

<http://bookchamber.md/publicatii/registrul-national-al-cartilor-si-brosurilor/>,

Statistica producției editoriale

<http://bookchamber.md/statistica-productiei-editoriale/>,

Colecția "Basarabiana", parte integrantă a proiectului "Memoria Moldova" în format digital cu acces deschis (circa 1700 de titluri, sec. XV – înc. sec. XX)

<http://bookchamber.md/publicatii/colectia-basarabiana/>.

Dincolo de semnificația sa culturală, conferința a devenit o punte de comunicare dintre beneficiarii potențiali, CNC contribuind la stabilitatea și sporirea calității informației în Republica Moldova.

În ultimii ani, prezența CNC a devenit mai puternică, mai dinamică, mai coerentă, transformându-se într-un pilon al sistemului informațional multilateral, amplificând, totodată, dimensiunea culturală a acestei structuri în favoarea informației.

Tendința CNC: întrunirea profesională din 18 aprilie 2019 să aibă continuitate în comunicare¹⁹, în timp, în relațiile de parteneriat.

¹⁹<http://aap.gov.md/files/publicatii/ziar/19/549.pdf>

PRESS-RELEASE ON THE CONFERENCE "NATIONAL EDITORIAL SYSTEM – THE NATIONAL BOOK CHAMBER: INTERACTIONS AND PARADIGMS" OF 18 APRIL 2019

On 18 April 2019 the National Book Chamber of the Republic of Moldova (NBCRM), organized the Conference-meeting of the editors/representatives of the editorial system of the Republic of Moldova, being the premiere event in the field, at the headquarters of the "Andrei Lupan" Scientific Library (Institute).

The event was supported and sustained by the Ministry of Education, Culture and Research, in partnership with the Moldovan Publishers Association, the Institute for Information Society Development (IDSI), and "Andrei Lupan" Scientific Library (Institute).

The conference was attended by: The State Secretary of the Ministry of Education, Culture and Research, Mr. Andrei Chistol, leaders of editorial institutions, writers, members and representatives of public libraries, universities, and other institutions, who all supported the bibliographic activity, the high professionalism and the responsibility of the National Book Chamber of the Republic of Moldova.

The action was aimed at enhancing cooperation and integration in the national and international editorial context; creating a beneficial environment for professional communication: editors - NBCRM - potential partners; perspective approach to changes to the Law on Editorial Activity.

The organizers reported on their findings, building a dialogue focused on national editorial statistics; the up-to-date status of the Legal Deposit (Digitized 1924-1970); international numbering systems ISBN, ISMN, ISSN.

The event approached unprecedented themes such as the Global Register of Publishers, which contains publisher information from over 200 countries around the world and provides effective dissemination of specific information and good visibility.

Newly-assigned elements have been included in the global register of serial publications - the ISSN Portal that also incorporates the Directory of Open Access Academic Resources – ROAD and also in the Music Publishers' International ISMN Database.

The Republic of Moldova participates in the ISSN International Register with 869 serial publications and in the ISMN Directory with 2 multi-publishing identifiers.

The editors-participants were familiar with the advantages and benefits of implementing international numbering codes:

- Unique identification of publishing houses in bibliographic databases, thus avoiding confusion between publishing houses with the same name;

- Participation in the CIP (Cataloguing-in-Publication)

- For publishers, international codes allow for quick order identification, facilitating the relationship with readers and retailers.

- For libraries and info-documentation structures, facilitates identification, acquisition, loan, and international exchange operations.

- For researchers, bibliographers and teachers, citing publisher titles more accurately.

- Facilitating book stock management operations in libraries, publishers, libraries, and broadcast agencies.

At the time of the conference, 356 publishers (publishers, printing houses, editorial institutions) were registered, of which 319 are active. Annually, publishers print about 2,500 book titles.

The participants of the event took note of the National Book Chamber of the Republic of Moldova's innovative offers, such as the Catalogue of Publications with Open Access - <http://bookchamber.md/publicatii/registru-national-al-cartilor-si-brosurilor/>, of Statistics of editorial production - <http://bookchamber.md/statistica-productie-editoriale/>, and of the "Basarabiana" collection, an integral part of the digital open access project "Moldova's Memory" (about 1700 titles, 15th - XX century) - <http://bookchamber.md/publicatii/colectia-basarabiana/>.

Beyond its cultural significance, the conference has become a bridge facilitating communication among potential beneficiaries and NBCRM, contributing to the stability and enhancement of the quality of information in the Republic of Moldova.

In recent years, the presence of the NBCRM has become stronger, more dynamic, more coherent, making it a pillar of the multilateral information system, amplifying, at the same time, the cultural dimension of this structure in favour of information.

The NBCRM's conclusions: the 18 April 2019 professional meeting maintains and enhances continuity in communication and facilitates cordial partnership relations.

Reprezentantul Academiei a participat la Conferința Națională organizată de Camera Națională a Cărții

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, în comun cu Camera Națională a Cărții din Republica Moldova, Uniunea Editorilor din Moldova și Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale (IDSI), au desfășurat pe 18 aprilie curent, în incinta Bibliotecii Științifice (Institut) „Andrei Lupan” a Academiei de Științe a Moldovei, Conferința Națională „Sistemul editorial național – Camera Națională a cărții: interacțiuni și paradigme”.

Scopul Conferinței l-a constituit abordarea de perspectivă a modificărilor la Legea cu privire la activitatea editorială nr. 939/2000, orientarea pentru cooperare și integrare în planurile editoriale naționale și internaționale, precum și crearea unui mediu benefic de comunicare profesiona-

lă: editori – CNC – potențiali parteneri.

În calitate de participanți ai Conferinței au fost mai mulți editori, manageri ai editurilor, tipografiilor și instituțiilor cu activitate editorială. Academia de Administrare Publică a fost reprezentată la acest for de Mihai MANEA, șef al Secției activitate editorială.

Andrei CHISTOL, Secretar de Stat al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, a adresat participanților la Conferință un mesaj inaugural, în care a subliniat importanța activității prodigioase desfășurate de CNC, precum și grija permanentă, pe care o manifestă Ministerul și Guvernul Republicii Moldova editării de carte.

Renata COZONAC, director general al Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova, s-a referit în evoluarea sa asupra

situației la zi a Depozitului Legal, pronunțându-se și asupra unor indicatori de performanță ai statisticii editoriale naționale, precum și asupra sistemelor internaționale de numerotare – ISBN, ISMN, ISSN, oferte-

vian ROȘCA, colaboratoarele CNC Valentina CHITOROAGĂ, formator, și Efimia MACRINICI, șef secție.

Conferința Națională a reiterat misiunea Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova de a administra

lor inovative ale CNC pentru sistemul editorial.

Asupra agendei Conferinței s-au mai pronunțat directorul editurii „Litera” Anatol VIDRAȘCU, scriitoarea Renata VEREJANU, directorul tipografiei „Print Caro” Octa-

în cel mai adecvat mod patrimoniul documentar național de publicații și de a promova producția editorială din Republica Moldova pentru întreaga comunitate.

Cor. F. P.

COMUNICAT PE MARGINEA ZILEI UȘILOR DESCHISE, PRILEJITĂ DE CONSEMNAREA A 69 DE ANI DE LA FONDAREA CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA

(4 Iunie 2019)

Scopul celebrării Zilei Ușilor Deschise a Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova, a fost acela de a apropia CNCRM de comunitate, promovând patrimoniul național tipărit, fondul intangibil - Arhiva Depozitului Legal de documente, în care se păstrează diverse publicații date din 1924 încoace, precum și de a scoate în evidență Colecția "Basarabeana", care cuprinde tipărituri date din sec. XVI până în sec. XX, apărute în țară și peste hotare.

Pentru acest motiv, organizarea evenimentului a avut ca prioritate asigurarea transparenței activității instituției, să permită vizitatorilor să-și formeze o imagine clară privind identitatea Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova.

La deschiderea evenimentului, directorul general, Renata Cozonac a mulțumit celor prezenți despre interesul manifestat față de "Ziua Ușilor Deschise", care reprezintă un prilej prin care instituția să-și prezinte principalele informații și puncte de interes în privința activității pe care o desfășoară. Intervenția a fost axată pe:

- misiunea Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova: de a administra patrimoniul documentar național (depozitul legal) de publicații (cărți, periodice, manuscrise, carte veche, incunabule, hărți, fotografii, materiale audio-vizuale și resurse electronice) și de a promova producția editorială din R. Moldova pentru întreaga comunitate prin organizarea Depozitului Legal, efectuarea controlului bibliografic național, evidența statistică și info-bibliografică a procesului editorial și asigurarea prezenței Republicii Moldova în sistemul informațional /editorial / statistic internațional.

- valoarea deosebită pe care o are Arhiva Națională de publicații, gestionată de către CNC. Arhiva include publicațiile editate pe teritoriul Moldovei începând cu anul 1924, anual fiind completată în baza Depozitului Legal, transmis de fiecare editor-agent economic. Arhiva este unicul fond de publicații intangibil (spre deosebire de astfel de colecții, constituite în unele biblioteci). În prezent Arhiva Națională a Depozitului Legal include peste 1 mln 300 mii de cărți, periodice, alte categorii de documente.

- accentuarea rolului Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova de Agenție Națională ISBN, ISMN, ISSN, despre atribuirea pentru fiecare titlu de document, apărut pe teritoriul Republicii Moldova, a codurilor internaționale standardizate pentru cărți (ISBN), periodice (ISSN) și publicații muzicale (ISMN). Fiind membru a patru organisme internaționale (unica instituție din republică): Agenției Internaționale ISBN, ISSN,

ISMN și Index Translationum (Secția Traduceri pe lângă UNESCO), CNCRM asigură prezența/integrarea fluxului de publicații, scoase pe teritoriul Republicii Moldova, în circuitul informațional-editorial internațional.

- continuarea procesului de digitizare a publicațiilor editate pe hârtie, promovând astfel accesul deschis la informație, fiind digitizată colecția "Basarabiana" și o parte a colecțiilor din anii 1924-1970, 1985-2019.

- atribuțiile-unicat conferă CNCRM prestanță și poziție profesională deosebită în sistemele instituțiilor informațional-biblioteconomice și editorial-comerciale. CNCRM va aduce în continuare aportul la unitatea comunității profesionale prin participare și implicare la lucrările reuniunilor reprezentanților bibliotecilor naționale, publice teritoriale, din învățământ, specializate.

Intervenția Valentinei Chitoroagă, formator și redactor responsabil de publicații elaborate în cadrul Camerei Naționale a Cărții, a menționat: CNCRM exercitând controlul bibliografic național, elaborează și publică (în format tradițional și pe suport electronic) un sistem de lucrări bibliografice curente și retrospective: "Bibliografia Națională a Moldovei" – publicație lunară; "Cărțile Moldovei" – ediție retrospectivă, "Publicații periodice..." și altele. Publicațiile menționate reprezintă, unica modalitate viabilă prin care societatea își poate satisface necesarul de informație fără a contraveni cerințelor impuse de economia de timp. Din aceasta perspectivă, contribuțiile bibliografice la accelerarea progresului culturii și civilizației sunt deosebit de utile. Vorbitorul a scos în evidență și importanța funcției de formator, care are drept atribuții organizarea și desfășurarea formării profesionale continue a personalului de specialitate din cadrul CNCRM și Sistemului Național de Bibliotecă. Dezvoltarea competențelor personalului urmărește scopul creșterii calității serviciilor prestate.

Impactul evenimentului: crearea unui mediu benefic de comunicare profesională, întrunind scriitori, editori, bibliotecari, manageri de bibliotecă etc.; diseminarea informației / promovarea importanței depozitului legal de tipărituri; consemnarea evenimentului anului 2019 – 69 ani de la fondarea CNCRM. Reiterăm, că prima ediție a Zilei ușilor deschise a Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova a avut loc în 2017.

(Mai multe informații privind activitatea CNCRM pot fi accesate la adresa: www.bookchamber.md).

INFO-SCRIPTOR

CZU 655.535.2:006.322(100)ISBN+ISMN+ISSN

REUNIUNILE ANUALE INTERNAȚIONALE ISBN-ISMN-ISSN (ISTANBUL, TURCIA, 2014)

În perioada 15-19 septembrie 2014 trei Agenții internaționale ISBN-ISMN-ISSN au organizat pentru prima dată o reuniune trilaterală în același oraș și în aceeași săptămână. Locul de desfășurare a fost Universitatea de Comerț din Istanbul, Turcia.

La reuniune au participat reprezentanți din circa 50 de țări ale lumii: Marea Britanie, Germania, Franța, SUA, Italia, Spania, Danemarca, România, Rusia, Kazahstan, Armenia ș.a. Pentru prima dată au fost prezente așa țări, precum Palestina, Mali.

Republica Moldova a fost reprezentată de către Camera Națională a Cărții din RM.

La 15 septembrie 2014 și-a deschis lucrările ce-a de-a 22-a Reuniune Internațională Anuală a directorilor Centrelor ISMN și ce-a de-a 8-a Adunare Generală Anuală "ISMN-Agentur eV". Agenția Internațională ISMN (International Standard Musical Number = Număr Internațional Standard pentru Muzica tipărită) este desemnată în calitate de autoritate de înregistrare pentru sistemul ISMN la nivel mondial. Agenția Internațională ISMN î-și are sediul în Berlin, Germania.

Manifestarea a fost deschisă de către președintele Agenției Internaționale ISMN dl *Hartmut Walravens*. A urmat mesajul de felicitare din partea Ministerului Culturii și Turismului din Turcia.

Agenda reuniunii a cuprins următoarele subiecte: Adoptarea procesului-verbal al Adunării Generale Anuale din Washington, 2013; Raportul Consiliului de Administrare; Reportul trezorerului; Raportul de audit numerar; Exonerarea din Consiliul de Administrație; Rezoluția privind taxele de membru pentru anul 2015; Adoptarea bugetului pentru anul 2015; revizuirea standardului ISMN; Rapoarte de activitate ale agențiilor naționale / regionale ISMN; IDNV3 - Baza de date de muzică tipărită: noua versiune (Wolfram Krajewski); Drepturi de autor în era digitală (Bettina von Seyfried); Actualizarea ISBN (Stella Griffiths, Agenția Internațională ISBN); Actualizare ISRC (Paul Jessop, ISO TC 46 / SC9 / WG 10).

Între 16 și 17 septembrie 2014 și-a ținut lucrările ce-a de-a 42-a Conferință Internațională Anuală ISBN (International Standard Book Number = Număr Standard Internațional pentru Cărți). Agenția Internațională ISBN este desemnată în calitate de autoritate de înregistrare pentru sistemul ISBN la nivel mondial. Agenția Internațională ISBN î-și are sediul în Londra, Marea Britanie.

Agenda conferinței a cuprins următoarele subiecte: Raportul Directorului Executiv: "Agenția Internațională ISBN în actualizare"; Piața cărții din Turcia (informația Dlui Metin Celal Zeynioğlu, Asociația Editorilor din Turcia); Raportul grupului de lucru privind revizuirea standardului ISBN; evoluția ISBN: noul web site și baze de date; raportul privind propunerile PIID "Director International ISBN Publishers"; rapoarte ale Centrelor naționale ISBN; ISBN și locul său în lanțul de aprovizionare a comerțului de carte; metadate și baze de date bibliografice; relațiile dintre agențiile naționale ISBN, biblioteci și piața cărții; îmbunătățirea serviciilor pentru editori și servicii cu privire la taxa pe valoare adăugată.

Un interes aparte au avut Rapoartele privind alte sisteme conexe:

- ISTC , ISRC (Paul Jessop, Agenția Internațională ISRC);

- ISNI (Beat Barblan, Bowker, Agenția ISBN SUA);

- DOI și ISBN-A (Carol Riccalton, Oficiul pentru Publicații, organizațiile comunitare europene).

Ce este ISTC (International Standard Text Code)? - este un sistem de numerotare pentru identificarea unică a lucrărilor bazate pe text, orice conținut care apare în cărți tipărite, audio-book-uri, statice e-book-uri sau cărți digitale avansate, precum și a conținuturilor care ar putea apărea într-un ziar sau o revistă, drept rezultat al activității intelectuale, indiferent de suportul informației.

Agenția Internațională ISTC, a elaborat și a dezvoltat standardul ISO 21047-2009 "Informare și Documentare - International Standard Text Code" (Cod Internațional Standard al Textului).

Prin unul sau mai multe numere de ISTC, ca un atribut al unei înregistrări bibliografice (de exemplu, o înregistrare ISBN), agregare, colocare, filtrare, etc. de înregistrări de publicare, poate fi realizat relevant, în mod automat conținutul (textul) publicațiilor. Aceasta rezolvă problema de identificare a conținutului relevant atunci când lucrarea este publicată sub diferite titluri, sau în cazul în care un conținut diferit este publicat sub același titlu. ISTC permite, de asemenea, multe îmbunătățiri în materie de eficiență, cum ar fi site-uri de vânzare cu amănuntul care să permită o precizie de comentarii, reutilizare și clasificări aplicate pentru o publicație sau orice altă ediție a aceleiași lucrări. International Standard Text Code (ISTC) reglementează sistemul identifică în mod

unic lucrări textuale (ISTC), indiferent de formatul său. Codurile separate sunt atribuite ca un text originală independent, iar componenta de text acționează prin alte forme, precum și prelucrările de lucrări textuale. STC poate identifica în mod unic orice produs electronic sau o parte a acestuia, pentru a stabili proprietarul legal și zona de drepturi. Codul este alcătuit din următoarele părți: identificatorul agenției de înregistrare (trei caractere), anul de înregistrare (patru cifre), ID-ul de produs (opt caractere), verificați cifră. Stabilește reguli generale pentru desemnarea și utilizarea ISTC, a implicat menținerea distribuite bănci de date de informații privind produsele înregistrate. ISTC este un sistem de numerotare, aprobat de ISO, pentru identificarea unică a textului pe baza a "lucrării". Acesta reunește diverse versiuni și formate diferite, care reprezintă aceeași muncă, și, prin urmare, pot forma legătura între căutare de către utilizator pentru o bucată de conținut și de vânzare final sau împrumut de o anumită publicație.

O altă aplicație a ISTC implică utilizarea lor pentru a identifica lucrări distincte, dar legate între ele prin diferite aspecte. De exemplu, înregistrările bibliografice pentru un număr de derivații, cum ar fi traduceri ale aceleiași lucrări, pot include ISTC inițial și, prin urmare, să fie grupate împreună în mod automat, chiar dacă înregistrările sunt pentru publicații de lucrări distincte, cu propriile titluri individuale.

ISNI (International Standard Name Identifier) - Sistemul internațional de identificare a numelor, se referă la crearea unor forme de nume de autor (așa-zise "date de autoritate" sau Fișier ale Autoritățile) și formele internaționale de nume de fișiere - Fișier Virtual Internaționale de Autorități (VIAF).

ISNI este numărul de certificate ISO standard global pentru identificarea milioane de contribuabili la operele de creație și cele active în Distribuirea lor, inclusiv cercetători, inventatori, scriitori, artiști, creatori vizuali, artiști, producători, editori, agregatori etc. Acesta face parte dintr-o familie de identificatori gen standard internațional, realizând identitatea de lucrări, înregistrări, produse și titulari de drepturi în toate repertoriile. Drept exemplu putem specifica: DOI, ISAN, ISBN, ISRC, ISSN, ISTC, și ISWC.

Misiunea Autorității Internaționale ISNI (ISNI - IA) este de a atribui un număr unic de identificare unui cercetător, inventator, scriitor, artist, interpret, editor etc. în scopul de a rezolva problema numelui de ambiguitate în căutare și descoperire, precum și de a difuza fiecare ISNI atribuit în tot lanțul de distribuire a informației la nivel mondial. Astfel, fiecare lucrare publicată poate fi atribuită în mod relevant creatorului său, ori de câte ori sunt citate implicațiile sale intelectuale.

Un nou standard internațional care pune la dispoziție un sistem pentru a le atribui un cod unic internațional de identificare obiectelor utili-

zate în rețelele digitale (**DOI**) vizează să aducă beneficii editorilor, administratorilor IT, distribuitorilor multimedia, arhivarilor, asociațiilor pentru patrimoniul cultural și sectorului tehnologiei internet.

Publicat de ISO (Organizația Internațională pentru Standardizare), standardul **ISO 26324:2012, Informare și documentare – Sistemul de identificare a obiectelor digitale**, este un mijloc eficient pentru identificarea unei entități pe internet și este folosit în primul rând pentru schimburi în cadrul unei comunități de utilizatori interesați sau pentru gestionarea proprietății intelectuale.

Un nume DOI este un identificator al unei entități – fizice, digitale ori abstracte – în rețelele digitale. El oferă informații despre acel obiect, inclusiv despre unde poate fi găsit pe internet acel obiect – sau informații despre el.

Printre aplicațiile sistemului DOI se numără următoarele:

- gestionarea localizării și accesului la informații și la documentație;
- gestionarea meta datelor; înlesnirea tranzacțiilor electronice;
- identificarea unică persistentă a oricărei date, în orice formă;
- și tranzacțiile comerciale și necomerciale.

Sistemul DOI este conceput ca un cadru generic aplicabil oricărui obiect digital, oferind un mijloc structurat și extensibil pentru identificare, descriere și rezoluție.

Sistemul DOI este proiectat având în vedere interoperabilitatea: ceea ce înseamnă că el poate fi utilizat sau poate funcționa în relație cu identificatorii existenți și cu schemele de metadate. Numele DOI pot fi exprimate și ca un URL, ca o adresă de e-mail, alți identificatori și metadate descriptive.

Sistemul DOI a fost lansat de Fundația Internațională DOI (organizație nonprofit, care întrunește mai mulți membri și înființată la inițiativa mai multor editori) în anul 1998. Fundația Internațională DOI reprezintă autoritatea de înregistrare pentru ISO 26324. Pană în momentul de față, au fost atribuite aproximativ 60 milioane de nume DOI, prin intermediul unui număr în creștere de agenții de înregistrare din întreaga lume.

Pe site-ul web al Fundației Internaționale DOI, www.doi.org, sunt disponibile mai multe informații, printre care și o listă cu întrebări frecvente.

La reuniune a mai fost accentuat că, publicația "Catalogul Internațional al Editorilor ISBN (PIID)", editată anual de Agenția Internațională ISBN, Londra și de De Gruyter Saur, Berlin anual, este la ce-a de a 40-a ediție a PIID, enumeră aproximativ 900.000 de prefixe ISBN din peste 200 de țări și teritorii. Ediția este structurată în două secțiuni:

Secțiunea geografică (volumele 1-4), furnizează numele și datele de contact ale peste 800.000 de edituri active, aranjate în ordine alfa-

betică în funcție de țară, în cadrul fiecărei țări - în funcție de numele editorului.

Secțiunea Numerică ISBN (volumele 5-6) listează toate prefixele, în ordine numerică.

PIID este instrumentul cel mai cuprinzător de până la data de referință pentru piața cărții și a lumii bibliotecare. Ediția data nu va mai apărea în format tradițional, doar în cel electronic.

Versiunea electronică a Ediției Internaționale "ISBN Directory eBookPLUS" PIID eBookPLUS combină aceleași date ca ediția tipărită, cu avantajele de cercetare a unei publicații on-line. Formatul eBookPLUS cuprinde conținutul și criteriile de căutare după indici analog ediției tipărite, facilitând căutări complexe.

Între 18 și 19 septembrie 2014 și-a ținut lucrările ce-a de-a 39-a Conferință Anuală a Centrelor ISSN (International Standard Serial Number = Număr Internațional Standard pentru Seriale), agenda căreia a cuprins următoarele dezbateri și teme: Activitățile rețelei ISSN; Raportul Centrului Internațional ISSN; Rapoartele centrelor naționale ISSN; IC Proiecte ISSN (2013-2014); Sistemul IT și evoluția lui; Raportul Utilizatorilor Virtua Group; revizuirea manualului ISSN; armonizarea

ISBD-RD (International Standard Bibliographic Description – Resource Description)) la resursele în continuare; aplicarea modelului FRBR (Functional Requirements for Bibliographic Records) la resursele în continuare; problematica publicațiilor "pseudo-științifice"; planul strategic și proiectele ISSN.

S-a accentuat: Centrul Internațional ISSN, cu sediul la Paris, este instituția oficial desemnată să administreze, la nivel internațional, problemele legate de aplicarea codului ISSN în fiecare țară, să elaboreze strategii și politici de dezvoltare în domeniul numerotării standardizate privind resursele în continuare.

Rețeaua ISSN cuprinde 89 de centre naționale, abilitate să exercite controlul bibliografic asupra resurselor în continuare editate la nivel național. Centrele naționale ISSN sunt responsabile de aplicarea sistemului de numerotare standardizată a resurselor în continuare, de descrierea bibliografică a resurselor în baza de date ISSN și de gestionarea acestora, ca parte componentă a Registrului Internațional ISSN, precum și de aplicarea și adaptarea reglementărilor internaționale la nivel național.

CONFERINȚELE ANUALE INTERNAȚIONALE ISBN-ISMN SLIEMA, MALTA, 21-27 SEPTEMBRIE 2018

În perioada 21-27 septembrie 2018 Agenția Internațională ISBN, cu sediul la Londra, Marea Britanie, Agenția Internațională ISMN cu sediul la Berlin, în cooperare cu Consiliul Național al Cărții din Malta, au organizat conferințele anuale a directorilor centrelor naționale ale sistemelor ISBN și ISMN. Lucrările conferințelor s-au desfășurat la Hotelul Palace din Sliema, Malta.

Conferințele au reunit 75 de specialiști din 42 de țări: Marea Britanie, SUA, Germania, Franța, Republica Moldova, Japonia, Serbia, Cehia, Grecia, Italia etc.

Camera Națională a Cărții a fost reprezentată de coordonatorul sistemelor ISBN Moldova și ISMN Moldova Renata Cozonac. Menționăm implicarea activă a reprezentantului Republicii Moldova în discuțiile din cadrul conferințelor, dar și inițierea contactelor noi cu structurile și persoanele interesate.

Din conținutul conferințelor:

22 septembrie 2018: Conferința Academică ISBN, sub egida Universității Oxford, Marea Britanie

Consiliul Național al Cărții din Malta, în colaborare cu Centrul Internațional de Studii Publice din Oxford, au organizat conferința academică internațională ISBN, sub egida Universității Oxford, Marea Britanie, cu genericul *Contemporary use, models and allocation of ISBN across the world = Utilizarea contemporană a ISBN și modele de alocare ISBN în întreaga lume* (subiecte: Modele actuale utilizate de agențiile ISBN pentru alocarea ISBN; Utilizarea ISBN în entitățile publi-

ce și instituțiile culturale; Utilizarea modelor ISBN în sectorul comercial; Provocările ISBN la noile standarde ale gigantului online Amazon; Modelele științifice de serializare ISBN; Colectarea, stocarea și distribuirea metadatelor ISBN).

Conferința a fost inaugurată de *Mark Camilleri*, directorul Consiliului Național al Cărții din Malta și *Angus Phillips*, directorul Centrului Internațional de Studii Publice din Oxford.

Comunicarea reprezentantului Republica Moldova cu genericul "ISBN, ISSN, and ISMN National Agency in the Republic of Moldova: ISBN assignment process in Moldova" a fost desemnată printre cele mai bune 10 lucrări²⁰, selectate pentru publicarea ulterioară în ediția specială a revistei Logos (Journal of the World Publishing Community). Revista menționată este editată de prestigioasa editură academică *Brill*.

La conferință au participat, de asemenea, directorul executiv al IIA, Stella Griffiths și directorul de operațiuni ISBN, Nick Woods.

24 și 25 septembrie 2018: Conferința Internațională Anuală ISBN

Între 24 și 25 septembrie 2018 și-a ținut lucrările ce-a de-a 46-a Conferință Internațională Anuală ISBN (International Standard Book Number = Număr Standard Internațional pentru Cărți). Agenția Internațională ISBN este desemnată în calitate de autoritate de înregistrare pentru

²⁰ <https://ktieb.org.mt/mt/open-conference-breaking-barriers-contemporary-use-models-and-allocation-of-isbn-across-the-world-list-of-speakers-and-agenda/>

sistemul ISBN la nivel mondial. Agenția Internațională ISBN își are sediul în Londra, Marea Britanie.

Agenda conferinței a inclus următoarele subiecte:

- Raportul Directorului Executiv: Agenția Internațională ISBN în actualizare;
- Raportul financiar;
- Taxe de membru pentru 2019;
- Alegerea auditorilor;
- Alegerea noilor membri ai Consiliului de Administrare;
- Piața cărții din Malta (informați prezentată de către *Mark Camilleri*);
- rapoarte ale Centrelor naționale ISBN (inclusiv din partea Republicii Moldova – Valentina Chitoroagă, Renata Cozonac);
- Discuții în cadrul workshop-ului: ce este o carte; ISBN și locul său în lanțul de aprovizionare a comerțului de carte; metadate și baze de date bibliografice în scopul eficientizării Sistemului ISBN; relațiile dintre agențiile naționale ISBN, biblioteci și piața cărții; taxele percepute de agențiile naționale ISBN; îmbunătățirea serviciilor pentru editori și servicii cu privire la taxa pe valoare adăugată;
- Rapoarte privind alte sisteme conexe: Thema : a history and overview (Ronald Schild, MVB Marketing- und Verlagsservice des Buchhandels); ISNI (slides from International Agency ISNI); ISLI (Alaxiz Li, International Content Industry Assotiation (ICIA); ISMN (Carolin Unger, Hartmut Walravens, Agenția Internațională ISMN); ISRC (Paul Jessop, Agenția Internațională ISRC).

26 septembrie 2018: Conferință Internațională Anuală ISMN

La 26 septembrie 2018 și-a deschis lucrările cea de-a 26-a Reuniune Internațională Anuală a directorilor Centrelor ISMN și ce-a de-a 12-a Adunare Generală Anuală "ISMN-Agentur eV".

Manifestarea a fost inaugurată de către președintele Agenției Internaționale ISMN (Număr Internațional Standard pentru Muzica tipărită) *Hartmut Walravens*.

A urmat mesajul de felicitare din partea lui *Mark Camilleri*, directorul Consiliului Național al Cărții din Malta.

Agenda reuniunii a cuprins următoarele subiecte: Adoptarea procesului-verbal al Adunării Generale Anuale din Ottawa, Canada, 2017; Raportul Consiliului de Administrare; Raportul trezorerului; Raportul de audit numerar ; Exonerarea din Consiliul de Administrație; Rezoluția privind taxele de membru pentru anul 2019; Adoptarea bugetului pentru anul 2019; Rapoarte de activitate ale agențiilor naționale/regionale ISMN (inclusiv din partea Rep. Moldova - V. Chitoroagă, R. Cozonac); Actualizarea ISBN (Stella Griffiths, Agenția Internațională ISBN); Industria producției muzicale în Malta (Christopher Grech); ISMN Manager – soft administrativ destinat agențiilor naționale ISMN (AN ISMN Moldova fiind menționată în topul primelor 13 (din 82 de agenții) agenții naționale-utilizatori ai softului cu diseminarea informației despre modul de instalare și utilizare a acestuia).

Impactul participării la lucrările conferințelor internaționale:

- prezența activă a reprezentanților Republicii Moldova (comunicări, intervenții în discuții, nominalizări și aprecieri în context internațional)
- dezvoltare de parteneriate a sistemelor ISBN, ISMN în Moldova
- cunoașterea bunelor practici ale Agențiilor Naționale ISBN, ISMN în scopul implementării acestora
- modernizarea activității și serviciilor furnizate de Agențiile Internaționale ISBN, ISMN prin intermediul colaborării în cadrul proiectelor internaționale.

AER AND A GLIMPSE OF THE MOLDOVAN PUBLISHING MARKET

Gheorghe Erizanu

Mihai Mitrică

Literary

AER and a glimpse of the Moldovan publishing market

Authors: Mihai Mitrică and Gheorghe Erizanu

November 1st, 2018

market

Romanian Publishers Association

the relevant association of publishers in Romania

- ⇒ Founded in 1991, and currently comprised of 72 members, it is the main professional association for book publishers in Romania, which reunites publishing domains from the entire cultural spectrum.
- ⇒ The Romanian Publishers Association is the organizer of the Bookfest events, under the patronage of the Romanian Federation of Publishers.

Romanian Publishers Association

the relevant association of publishers in Romania

- ⇒ The Romanian Publishers Association is centered on promoting reading and writing of quality books, facilitating readers' access to books in terms of costs and information, thus contributing to the free circulation of ideas, as well as integrating the Romanian culture and language in the global circuit of values.

www.literarymarket.eu
Romanian Publishers Association

Romanian Publishers Association

the relevant association of publishers in Romania

- ⇒ The Romanian Publishers Association (AER) upholds and defends the rights of its members, in relation to public authorities, unions or other legal entities. It is tasked with monitoring the fair competition between publishers, analyzing and popularizing Romanian book publishing, promoting new technologies in this field.
- ⇒ Since 2010, the Romanian Publisher's Association is a member of the **European Publishers' Federation (FEP)**. AER also manages and organizes the **Bookfest International Book Fair**, the most important book fair in Romania.

www.literarymarket.eu
Romanian Publishers Association

Romanian Publishers Association

The Bookfest book fair

- ▣ Bookfest is the most important book fair in Romania and the only event of the publishing industry that has managed to gain a significant international dimension. This year's edition (Bucharest, May 30th – June 3rd) was attended by more than 150 exhibitors and about 100,000 visitors, with a five-day program of over 400 events.
- ▣ Entry is free of charge for all. Not so with the other book fair, organized by the Romanian state radio.

www.literarymarket.eu
Romanian Publishers Association

Romanian Publishers Association

Bookfest International Book Fair in Bucharest

- ▣ The Honorary Guest of the 2018 edition was The United States of America. At previous international editions, the invited countries were: Spain-2010, Hungary-2011, France-2012, German-speaking countries (Germany, Austria, Switzerland)-2013, Poland-2014, Czech Republic-2015, Israel-2016 and Sweden-2018. The Bookfest Book Fair also has local editions in Timișoara, Cluj-Napoca, Tîrgu Mureș, Iași, Brașov and another edition in the Republic of Moldova's capital, Chișinău.

Romanian Publishers Association

Local Bookfest editions

Bookfest Timișoara:

- ⇒ Seven editions, starting with the spring of 2012.
- ⇒ CRAFT Regional Business Center
- ⇒ Book launches, autograph sessions, meetings with foreign and Romanian authors, free movie screenings.

Bookfest Cluj-Napoca:

- ⇒ Seven editions starting with the autumn of 2012.
- ⇒ Casino Cultural center in "Simion Bărnuțiu" Central Park
- ⇒ Book launches, autograph sessions, free movie screenings.

Bookfest Brașov:

- ⇒ Four editions, starting with the autumn of 2015.
- ⇒ Transylvania University's "Sergiu Chiriacescu" Hall
- ⇒ Book launches, autograph sessions, meetings with foreign and Romanian authors, free movie screenings.

Romanian Publishers Association

Local Bookfest editions

Bookfest Tîrgu-Mureș:

- ⇒ Five editions, 2014-2018
- ⇒ National Theater in Tîrgu Mureș;
- ⇒ Over 25 events: book launches, meetings with Romanian authors, autograph sessions, old music and și pop-folk concerts;
- ⇒ Free movie screenings with Oscar awarded movies.

Bookfest Iași:

- ⇒ Four editions (2012, 2013, 2017, 2018).
- ⇒ Sala Pașilor Pierduți at the "Alexandru Ioan Cuza" University (2012, 2013), Unirii Square (2017, 2018);
- ⇒ Within the FILIT International Literature and translations Festival.

Romanian Publishers Association

Bookfest International Book Fair in Chișinău

- The first book fair outside of Romania, first joint exhibition of publishers from Romania and Moldova;
- Three editions (August 31st – September 4th 2016; August 30th – September 3rd 2017 and August 29th – September 2nd 2018);
- About 50,000 visitors per edition, many book launches and interactive events, including autograph sessions;
- The project is organized together with the Ministry of Culture of the Republic of Moldova, Romanian Cultural Institute, „Eudoxiu Hurmuzachi” Institute, National Library of Moldova and the Publishers Union of the Republic of Moldova;
- Venue: Moldexpo International Exhibition Centre.

www.literarymarket.eu
Romanian Publishers Association

Publishing in the Republic of Moldova

LEGISLATION

- The editorial activity in the Republic of Moldova is regulated by the Law of Copyright and Related Rights and the Law on Editorial Activity.
- Copyrights are protected during the life of the author plus 70 years after his/hers death, regardless of when the work was published.
- Except for raw material (paper, cardboard), the production, sale of books (not so for pornographical and advertising materials) are exempted from VAT. VAT in the Republic of Moldova is 20%.

LEGAL ENTITIES

- The Ministry of Education, Culture and Research is the entity responsible for cultural and editorial policies.
- The National Chamber of the Book acts as a national bibliographic agency: national bibliographic control, Legal Depositary Center etc. The legal deposit is 4 copies of each issue.
- Most publishers are part of the Union of Publishers in the Republic of Moldova. It is the only such professional organization in the republic.

www.literarymarket.eu
Romanian Publishers Association

Publishing in the Republic of Moldova

ACTORS & STATISTICS

- Aprox. **70 bookstores** serve a population of over **2 million inhabitants**. There are a few large chains of bookstores but also individual bookstores, mostly concentrated in **Chișinău**. In addition to the books of Moldavian publishers, bookstores also sell books from **Romania, Russia, Ukraine, France**. As of now there is no clear financial data on the Moldavian book market. An estimate of the book market in the Republic of Moldova would be about **5.5-6 million euros**.
- Sociological and financial studies have not been made in almost 30 years of independence.
- There are active **200 editorial structures**, regardless of their form of ownership: state publishers, private publishers, higher education state institutions, higher education private institutions and other organizations and institutions with publishing rights. About 50 of these are publishers that did not have any publications in the last year, 80 had publications until 2014, with no further appearances. The editorial structure in the republic is changing periodically, there are publishers, institutions with new editing rights (but not all new ones, have a continuous activity), others temporarily or forever cease their activity. Over the past few years, about 20 new editorial institutions have been registered.

www.literarymarket.eu
Romanian Publishers Association

Publishing in the Republic of Moldova

- Most publishers published between **1 and 10 titles (77%)**, **16% of publishers published between 10 and 30 titles**, and **12 of them published between 30 and 100 titles annually**. The trend has been observed over the last 5 years.
- No large foreign publishing companies are active on the Moldovan market aside from **Polirom**, one of the major Romanian publishers, that has a distribution office in Chișinău. Last year, a Bucharest based online bookstore **elefant.ro** entered the Moldovan market. (**elefant.ro** is a Romanian legal entity that was created by citizens of the Republic of Moldova).
- Three Moldovan publishers have permanent representations in Romania (Cartier, Litera and Prut). The other publishing houses are focused only on the local market or only occasionally export books to Romania, Ukraine or Russia.
- After four years (2012-2015) when about 2,700 titles were published annually, in 2016, 2017 returned to about 2,500 titles / year (similar to 2011). In 2017, 2,550 titles in a total circulation of almost 2.5 million copies appeared. Of these, more than 1800 are in Romanian, about 350 are in Russian and more than 500 are in other languages (English, French, Spanish, Bulgarian, Ukrainian).

Publishing in the Republic of Moldova

- ☰ By the number of titles, **the top eight publishers** published an average of **over 60 titles** per year.
- ☰ Top eight publishers have published a quarter of all published books
- ☰ **More than 90 percent** of the books are **concentrated in Chișinău**, the capital of the Republic of Moldova. Other editorial centers: Bălți, Comrat, Tiraspol, Cahul, Bender.
- ☰ The **average circulation is 1,000 copies per title** (this statistic also includes the production of textbooks and teaching materials.) The circulation of a textbook in Romanian language is about 35 000 copies, in Russian – about 10 000 copies, with sharp decreases in the last years).
- ☰ Publishing categories in 2017:
  - 968 titles are textbooks;
  - 393 – scientific;
  - 385 – scientific-folk;
  - 354 – fiction;
  - 277 – children & teens.

CZU 655.4(478)

PIAȚA DE CARTE ÎN REPUBLICA MOLDOVA. RAPORT PENTRU STRĂINI

Gheorghe Erizanu

Pentru Congresul Editorilor²¹ de la Valencia am pregătit Raportul pieței de carte din Republica Moldova. Pe lângă tica exhaustivă cu privire la numărul de titluri, tiraje, domenii pe care le oferă în fiecare an Camera Națională a Cărții, restul informațiilor despre piața de carte

sunt aproximative, nesistematizate, precare. Studiu aprofundat al pieței n-am avut niciodată în ultimii 30 de ani. Situația pieței de carte e ca și privirea acestui hulub, care s-a așezat la geamul meu de la etajul cinci. Ne credem vulturi, privim ca cioara, dar suntem niște bieți hulubi.

LEGISLAȚIA

Activitatea editorială din Republica Moldova este reglementată de legea Dreptului de Autor și Drepturile Conexă și Legea Activității Editoriale.

Drepturile de autor sunt protejate pe parcursul vieții autorului plus 70 de ani de la moartea sa, indiferent de perioada când a fost publicată opera.

Cu excepția materiei prime (hârtie, carton), producerea, comercializarea cărților (cu excepția literaturii pornografice și de publicitate) sunt scutite de TVA. TVA-ul în RM constituie în mod obișnuit 20%.

ENTITĂȚI JURIDICE

Ministerul Educației, Culturii și Științei este organul responsabil de politici culturale și editoriale.

Camera Națională a Cărții exercită funcțiile unei agenții bibliografice naționale: controlul bibliografic național, elaborarea bibliografiei naționale, Agenție Națională ISBN-ISMN-ISSN, CIP, Centru Depozit Legal. Depozitul obligatoriu legal este oferit din contul editorului la CNC în 4 exemplare din fiecare ediție.

Majoritatea editorilor fac parte din Uniunea Editorilor din Republica Moldova, organizație de breaslă care apără interesele editorilor. Este unica organizație profesionistă din republică.

PIAȚA DE CARTE. SUBIECTI & STATISTICĂ

La o populație de peste 2 mln de locuitori (peste 100 de cetățeni părăsesc RM în fiecare zi) funcționează cca 70 de librării (fără teritoriul de est, care nu este controlat de autoritățile centrale ale RM). Sunt câteva lanțuri mari de librării și librării independente, majoritatea concentrate în Chișinău. În afara cărților editorilor moldoveni pe rafturile librăriilor sunt expuse și cărți importate

din România, Rusia, Ucraina, Franța. Nu există date financiare clare ale pieței de carte. O cifră estimativă a pieței de carte din Republica Moldova ar fi de cca 6 mln euro.

Studii sociologice & financiare nu s-au făcut în cei aproape 30 de ani de independență, cu o excepție precară și rudimentară din 1999 a Fundației Soros-Moldova.

Sunt 200 de structuri editoriale active, indiferent de forma lor de proprietate: edituri de stat, edituri private, instituții superioare de învățământ de stat, instituții superioare de învățământ private, organizații și instituții cu drept de editare. Cca 50 dintre ele sunt edituri care nu au avut nici o publicație în ultimul an, 80 au avut publicații până în anul 2014, fără apariții ulterioare. Structura editorială în republică se schimbă periodic, apar editori, instituții cu drept de editare noi (dar nu toate din cele noi apărute, au o activitate continuă), altele temporar sau pentru totdeauna își sistează activitatea. În ultimii ani se înregistrează cca 20 de noi instituții editoriale.

Din totalul de edituri, 17 reprezintă numărul de edituri mari cu o activitate continuă, 32 cel al editurilor medii și 143 cel al editurilor mici. Cea mai mare parte dintre edituri au publicat între 1 și 10 titluri (77%), 16% dintre edituri au publicat între 10 și 30 de titluri, iar 12 dintre ele au publicat între 30 și 100 de titluri anual. Tendința se respectă în ultimii 5 ani. Putem vorbi de o așezare embrionară a pieței. Niciun editor străin sau mari companii editoriale străine nu sunt active pe piața din RM. Polirom, una dintre marile edituri românești, are reprezentanță de distribuție în Chișinău. În ultimul an a intrat pe piața din RM și librăria online din București: elefant.ro (entitate juridică românească, creată de cetățeni ai Republicii Moldova).

Trei editori din RM au reprezentanțe permanente în România (Cartier, Litera, Prut). Celelalte edituri sunt axate doar pe piața locală sau exportă conjunctural în România, Ucraina sau Rusia.

După patru ani (2012 – 2015) în care s-au publicat cca 2700 de titluri anual, în 2016, 2017 s-a revenit la cca 2500 de titluri/an (similar cu anul 2011). În 2017 au apărut 2550 de titluri de carte într-un tiraj total de aproape 2,5 milioane exemplare. Dintre care, începând cu 2012 și până în 2017 (ultimul an statistic complet) peste 1800 sunt în limba română, cca 350 sunt în rusă și peste 500 sunt în alte limbi (engleză, franceză, spaniolă, bulgară, găgăuză, ucraineană).

După numărul de titluri primii opt editori au publicat în medie peste 60 titluri /an.

Editorii din top au editat un sfert din totalul titlurilor publicate și cca 35 la sută din tirajul titlurilor apărute.

²¹<https://erizanu.cartier.md/piata-de-carte-in-republica-moldova-raport-pentru-straini-11326.html>

Peste 90 la sută din cărțile apărute sunt concentrate în Chișinău, capitala RM. Alte centre editoriale: Bălți, Comrat, Tiraspol, Cahul, Bender.

Tirajul mediu este de 1000 de exemplare per titlu (în această statistică intră și producția de manuale și auxiliare didactice. Tirajul pentru un manual în limba română e de cca 35 000 exemplare, în rusă – cca 10 000 exemplare, cu scăderi accentuate în ultimii ani).

Domeniile de editare în 2017:

968 de titluri sunt manuale și lucrări metodice;

393 – științifice;

385 – științifico-populare;

354 – beletristică;

277 – cărți pentru copii & adolescenți.

Dacă omitem comenzile de stat pentru manuale, cărțile științifice (publicate de instituțiile de învățământ în tiraje scurte de 50-100 exemplare), atunci piața de carte reală se rezumă la 385 de titluri de carte științifico-populară, 354 de titluri de beletristică și 277 de cărți pentru copii și adolescenți. Așa arată, cel puțin, ultimul an editorial (2017) în Republica Moldova.

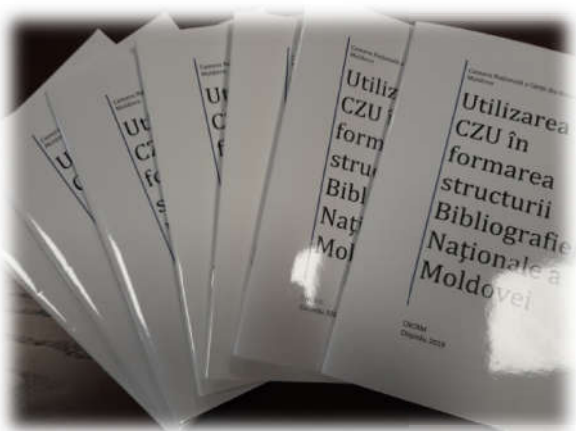
NOUTĂȚI EDITORIALE. RECENZII

CZU 025.45UDC:015(478)
DOI 10.5281/zenodo.3980521

GHID CARE FACILITEAZĂ ȘI CLARIFICĂ STRUCTURAREA INFORMAȚIEI BIBLIOGRAFICE

Ludmila Corghenci

Recent Camera Națională a Cărții a elaborat ghidul metodologic-practic "Utilizarea CZU în formarea structurii Bibliografiei Naționale a Moldovei"²², ce vine cu răspunsuri la o serie de întrebări și complementând volumul "Clasificarea Zecimală Universală : Tabele prescurtate"²³.

Menționăm din start utilitatea ghidului atât pentru personalul de specialitate implicat în procesul de creare a bibliografiei naționale, cât și spe-

cialiștilor din bibliotecile sistemului național care acoperă domeniul sistematizării documentelor.

Prefața (ca element obligatoriu și definitiv în mare parte) conține o prezentare succintă a ghidului, convinge asupra importanței și necesității abordării subiectului, reflectă corelarea acestuia cu tabelele de bază ale Clasificării zecimale Universale și accentuează destinația funcțională.

Ghidul, foarte bine documentat și ghidat pentru a înțelege cum putem stăpâni procesul, include următoarele compartimente: "Rubrici care se succed clasei principale", "Rubrici care urmează cu rubrica generalizatoare", "Rubrici CZU obligatorii în formarea structurii Bibliografiei Naționale a Moldovei", "Schema ordonării înregistrărilor bibliografice în "Cronica bibliografiei de bibliografie", "Schema ordonării înregistrărilor bibliografice în "Cronica documentelor de muzică tipărită", "Schema ordonării înregistrărilor bibliografice în "Cronica documentelor grafice".

Compartimentele sunt ușor de parcurs datorită manierei concise, ordonate și clare. Astfel, este oferit suport documentar privind prezentarea rubricilor/claselor CZU principale, a subrubricilor/subclaselor care se succed clasei principale, precum și rubrici/clase care urmează cu rubrica/clasa generalizatoare. De asemenea sunt prezentate rubricile obligatorii pentru compartimentele "Cronica cărții", "Cronica Bibliografie de bibliografie", "Cronica resurselor electronice", "Cronica recenziilor", "Cronica articolelor de revistă" și "Cronica articolelor de gazetă", fascicula "Moldavistica" (Exteriorica) precum și pentru sumarul general al "Bibliografiei Naționale a Moldovei".

Ghidul orientează specialiștii pentru situații și cazuri concrete, asigurând unitatea prezentării informației, și drept urmare facilitând utilizarea produselor bibliografice. Astfel, este prevăzută ordonarea înregistrărilor bibliografice în "Cronica documentelor grafice" în funcție de tipul de grafică: placarde, portrete, reproduceri, stampe, cărți poștale, albume, calendare. Iar structurarea înregistrărilor bibliografice în "Cronica documentelor de muzică tipărită" este determinate de genul documentelor, incluzând lucrări ale operelor din folclorul muzical, ale operelor de muzică vocală, instrumentală, culegeri mixte de opere vocale simfonice și muzica de scenă, culegeri de muzicologie, note muzicale publicate în reviste și ziare.

²²Utilizarea CZU în formarea structurii Bibliografiei Naționale a Moldovei . Ghid metodologic-practic. Camera Națională a Cărții din Rep. Moldova. Elaborat: Valentina Chitoroagă, Renata Cozonac. Chișinău, 2019. 62 p. ISBN 978-9975-49-351-2.

²³ Clasificarea Zecimală Universală. Tabele prescurtate . Camera Națională a Cărții din Rep. Moldova. Ediție îngrijită și adapt. de Valentina Chitoroagă. Chișinău : Camera Națională a Cărții, 2017. Nr. pagini. ISBN 978-9975-49-245-4.

Cu referire la gruparea înregistrărilor bibliografice, ghidul solicită respectarea următoarelor cerințe:

- numărul de înregistrări bibliografice nu va influența gradul utilizării rubricilor și subrubricilor, acestea fiind aplicate indiferent de numărul înregistrărilor bibliografice (inclusiv în cazul unei singure înregistrări bibliografice);

- nu se admite indicarea clasei generale sau a rubricii de bază CZU fără subordonarea subclaselor și la fel, nu vor fi indicate subclasele CZU fără clasa sau rubrica generală;

- rubricile și subrubricile în cronici vor fi utilizate în corespundere cu prevederile conținute în ghid;

- ordinea aranjării claselor CZU este determinată de ierarhia numerică a schemei;

- subclasele CZU, care denotă o mai mare generalizare, sunt ordonate după titlul clasei principale;

- subclasele mai înguste, mai restrânse ale CZU, sunt precedate de clasele/rubricile generalizatoare;

- sumarul "Bibliografiei Naționale a Moldovei" reflectă doar rubricile principale ale CZU;

- înregistrările bibliografice în cadrul rubricilor și subrubricilor sunt ordonate în ordinea alfabetică a titlurilor sau numelor autorilor;

- în cazul când sunt mai mult de trei înregistrări bibliografice, consacrate unor evenimente importante din viața politică, economică și culturală a republicii, aniversărilor unor personalități marcante ș.a., sunt întocmite rubrici tematice, care se plasează în cadrul rubricilor și subrubricilor la sfârșitul înregistrărilor bibliografice;

- notițele de referință, gen "Vezi de asemenea Nr ..", sunt prezentate la sfârșitul rubricilor, după înregistrările bibliografice.

Informația din ghid este complementată prin exemple concrete, fapt ce augmentează utilitatea, claritatea și potențialul metodologic al acestuia. Autorii au reușit destul de bine să reliefeze particularitățile, precum și să convingă privind efortul intelectual depus pentru funcționalitatea "Bibliografiei Naționale a Moldovei". Cu siguranță, oricine va deschide ghidul, va conștientiza importanța și rolul "Bibliografiei Naționale a Moldovei" ca sursă de informare, de reflectare a tendințelor de dezvoltare a societății.

Elaborarea și editarea ghidului se înscrie în preocupările profesionale ale Camerei Naționale a Cărții ca centru al controlului bibliografic național, instituție care valorifică prin metode bibliografice patrimoniul editorial național.

CZU 025.31
DOI 10.5281/zenodo.3980533

LUCRAREA CARE DEZVOLTĂ COMPETENȚE PENTRU CEA MAI ELEVATĂ CERCETARE...

Ludmila Corghenci,

Biblioteca Națională a Republicii Moldova

Lcorghenci@bnrm.md

Este vorba despre cercetarea componentelor care identifică documentele, aceasta solicitând rigurozitate, corectitudine, exactitate, unitate... Cred ca oricare angajat al unei biblioteci, indiferent de domeniul de implicare profesională, trebuie să cunoască tehnicile și metodologia descrierii bibliografice. Descrierea bibliografică este premisa culturii profesionale a bibliotecarului. Fiind realizată în toate bibliotecile, această cercetare ține de reguli și cerințe standardizate, o metodologie unică.

Iată din care motive lucrarea "Metodologie de aplicare a GOST-ului 7.1-2003 "Библиографическая запись. Библиографическое описание. Общие требования и правила составления"²⁴, elaborată și editată sub egida Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova, prezintă un interes deosebit, fiind utilă personalului de specialitate din toate bibliotecile.

Din start menționăm că lucrarea se înscrie în contextul statutului funcțional al Camerei Naționale a Cărții (CNCRM), instituția deținând funcția de Agenție Bibliografică Națională. În această calitate, CNCRM elaborează publicații bibliografice curente și retrospective, concentrând înregistrările bibliografice pentru orice tip de document, editat pe teritoriul țării.

Structura lucrării în mare parte este corelată cu cea a standardului analizat.

Introducerea conține argumente indubitabile privind necesitatea standardizării formei și conținutului

înregistrării bibliografice, stăruind și asupra caracterului facultativ al anumitor elemente și atribuindu-le dreptul de includere sau omitere a acestora.

Următorul compartiment – Note preliminare – are un conținut complex, incluzând și dezvoltând unele aspecte inovative, lipsă în textul standardului analizat. Este specificat domeniul de aplicare și scopul standardului, precum și domeniile de aplicare a prevederilor acestuia. Lista standardelor conexe, reflectată în compartiment, constituie un suport util pentru dezvoltarea competențelor profesionale ale specialiștilor.

Compartimentul "Definiții" include circa 130 de termeni în sensul bibliografic și general. Fiecare dintre acestea este însoțit de o explicație a conținutului, precum și traducerea în limbile engleză și rusă.

Dintre principiile generale ale aplicării standardului autorii consideră important de a identifica esența și de a se poziționa uniform privind obiectul și structura descrierii bibliografice, zonele și elementele acestora, consecutivitatea zonelor și elementelor. Este importantă și acceptarea regulii semnelor de punctuație, surselor de informare pentru identificarea elementelor descrierii bibliografice, a limbii și scrierii, prescurtărilor și abrevierilor.

Următoarele trei compartimente ale lucrării – "Descrierea bibliografică pe un singur nivel", "Descrierea bibliografică multinivel", "Descrierea bibliografică analitică (a părților componente)" – prezintă explicit și consecvent modalitatea de identificare bibliografică a categoriilor concrete de documente. Menționăm în mod deosebit aspectele, care provoacă multe întrebări și necesități de explicații din partea personalului de specialitate din biblioteci: descrierea bibliografică a documentelor multivolum, a seriilor și surselor în continuare, a documentelor electronice. Fiecare explicație teoretico-metodologică este însoțită cu exemple concrete, care amplifică potențialul informațional al lucrării.

Descrierea bibliografică analitică (a părților componente) necesită cunoștințe și deprinderi deosebite ale personalului de specialitate. Este vorba despre facilitarea accesului și amplificarea utilizării părților componente ale documentelor, gen articole din ziare, reviste și culegeri, recenzii etc. Schema generală a descrierii bibliografice analitice – partea componentă, identificarea resursei gazdă, localizarea părții componente, note - este

²⁴"Metodologie de aplicare a GOST-ului 7.1-2003 "Библиографическая запись. Библиографическое описание. Общие требования и правила составления" = Descrierea bibliografică : Cerințe și reguli generale de alcătuire. Valentina Chitoroagă (coordonator), Silvia Hăbășescu. Chișinău, 2016. 152 p. ISBN 978-9975-49-153-2.

clar abordată și exemplificată în contextul prevederilor standardizate.

Lucrarea include două anexe. Anexa A - "Exemple de înregistrări bibliografice grupate după genul/tipul de documente/resurse" - conține mostre concrete privind cărți, documente oficiale (legi, decrete, hotărâri etc.), standarde, brevete, teze de doctorat și altele. Anexa A constituie cea mai bună testare a prevederilor teoretico-metodologice, prezentate în compartimentele precedente, sincronizând problemele cu soluțiile concrete. La fel, aceasta economisește timpul profesional al personalului de specialitate, oferind modele concrete de aplicare a prevederilor standardizate.

Anexa B integrează indexul pe subiecte, facilitând utilizarea lucrării.

Menționăm și lista de referințe bibliografice, care lărgeste suportul informațional și documentar al personalului de specialitate cu responsabilități de elaborare a descrierilor bibliografice.

Lucrarea este elaborată cu profesionalism și relevanță, oferind pagini de consistență informațională și analitică.

CNCRM: ISTORIA ÎN IMAGINI

Vizita domnului Igor Șarov,
Ministrul Educației, Culturii și Cercetării

Valentina Chitoroaga și Gaelle Bequet, SEO ISSN
IC în cadrul conferinței internaționale anuale
ISSN

Dezbateri asupra sistemului ISMN în Moldova
cu Hartmut Walravens și Carolin Unger, AI
ISMN (Viena, 2016)

Comunicări
în cadrul Anului Bibliologic
(Chișinău, 2017)

Expoziția CNCRM
în cadrul Anului Bibliologic 2017
(Chișinău, 2018)

Curs de specializare
"Redresarea activității bibliografice:
cum să facem față schimbărilor" -
Bibliografia Națională a Republicii Moldova:
tendințe actuale în dezvoltare
/ formator: Valentina Chitroagă
(BNRM, 2018)

*Spiridon Vangheli "În țara...
CNCRM" (2019)*

*Conferința națională
"Sistemul editorial – Camera Națională a Cărții: interacțiuni și
paradigme", ediția I (Chișinău, 2019)*

*Ziua Ușilor Deschise la CNCRM,
Ediția II (2019)*

*Conferința Internațională Anuală ISBN&ISMN
(Santiago, Chile, 2019)*